UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Program studiów

Wydział:	Wydział Historyczny
Kierunek:	Historia
Poziom kształcenia:	pierwszego stopnia
Forma kształcenia:	studia stacjonarne
Rok akademicki:	2026/27

Spis treści

Charakterystyka kierunku	3
Nauka, badania, infrastruktura	5
Program	6
Efekty uczenia się	8
Efekty uczenia się standardu kształcenia	10
Plany studiów	24
Sylabusy	38

Charakterystyka kierunku

Informacje podstawowe

Nazwa wydziału:	Wydział Historyczny
Nazwa kierunku:	Historia
Poziom:	pierwszego stopnia
Profil:	ogólnoakademicki
Forma:	studia stacjonarne
Język studiów:	polski

Przyporządkowanie kierunku do dziedzin oraz dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się

Historia **100%**

Charakterystyka kierunku, koncepcja i cele kształcenia

Charakterystyka kierunku

Początek badań historycznych w Uniwersytecie Jagiellońskim datuje się na XV w. (wykłady i komentarze Jana Dąbrówki). W latach 60-tych XIX w. stworzono tu seminarium historyczne, a w 1869 r. powołano pierwszą w dziejach katedrę historii Polski, którą objął jeden z ojców nowoczesnej polskiej historiografii Józef Szujski. Od tego czasu Uniwersytet kształci historyków. Z uwagi na unikatową tradycję Uniwersytetu Jagiellońskiego istnienie kierunku historia na poziomie licencjatu na uczelni wydaje się oczywiste. W świadomości społecznej idea Uniwersytetu Jagiellońskiego w naturalny sposób łączy się ze studiowaniem historii. W Uniwersytecie nie ma innego kierunku o podobnych celach i efektach uczenia się.

Koncepcja kształcenia

Studia historyczne i nauczanie historii Polski i powszechnej są wpisane w wielowiekową tradycję Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są w pełni zgodne także z przyjętą obecnie misją Uniwersytetu, gdyż z założenia prowadzone mają być w trosce o zachowanie doskonałości w badaniach i nauczaniu, w atmosferze tolerancji i kształtować mają wiedzę historyczną u studentów jako część wrażliwości humanistycznej. Dlatego kształcąc studentów w Instytucie Historii staramy się nie tylko o stworzenie jak najlepszych warunków nauki i zapewnienienia wysokiego poziomu dydaktycznego ale także o rozszerzanie horyzontów wiedzy studentów i przekonanie ich, że poszukiwaniu prawdy powinno towarzyszyć poszanowanie godności człowieka. Studia służyć mają też realizacji ważnych zadań społecznych i kulturowych związanych z upowszechnieniem treści nauczania, ukazujących znaczenie dziejów Polski i historii powszechnej. Wykładający pracownicy ściśle łączą przy tym swe badania naukowe z dydaktyką.

Cele kształcenia

Dostarczenie szerokiej i uporządkowanej wiedzy z zakresu historii powszechnej i Polski od starożytności po czasy współczesne.
Dostarczenie fachowej terminologii w zakresie nauk historycznych oraz podstawy w zakresie nauk humanistycznych
Przygotowanie absolwentów do pracy w szkołach, różnorodnych, instytucjach edukacyjnych, archiwach oraz do animacji wydarzeń promujących wiedzę historyczną.
Rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy historycznej oraz zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.
Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności w zakresie historii.

Uświadomienie znaczenia przestrzegania norm etycznych w nauce w a w szczególności w pracy historyka-humanisty.

Potrzeby społeczno-gospodarcze

Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia kierunku

Pogłębianie i propagowanie wiedzy o przeszłości odpowiada coraz silniej ujawniającym się potrzebom społecznym. Wobec systematycznie rosnącego zainteresowania społeczeństwa naszego kraju historią, kształcenie dobrze przygotowanych kadr nauczycieli oraz animatorów wydarzeń społeczno-historycznych wydaje się ekonomicznie sensowne. Bardzo korzystnie rozwija się też rynek pracy dla dobrze przygotowanych historyków-archiwistów wobec intensywnego rozwoju archiwów państwowych i zakładowych oraz rosnących wymogów wobec służby zajmującej się archiwami. Elastyczna koncepcja kształcenia (np. w ramach antropologii historycznej) pozwalała też znaleźć zatrudnienie absolwentom w wydawnictwach, muzeach, centrach wystawowych oraz przy organizacji różnorodnych imprez historyczno-kulturalnych. Generalnie, studia historyczne ucząc krytycznego myślenia i analizy tekstów przygotowują do pełnienia zróżnicowanych ról zawodowych, zgodnie z aktualnymi potrzebami społeczno-gospodarczymi kraju.

Wskazanie zgodności efektów uczenia się z potrzebami społeczno-gospodarczymi

Kierunek wychodzi naprzeciw współczesnym potrzebom społecznym i gospodarczym kraju. Studenci poznając złożoność osadzonych w kontekście historycznym procesów politycznych, społecznych oraz gospodarczych i analizując podstawowe dylematy cywilizacyjne w przeszłości stają się lepiej przygotowani do objęcia różnorodnych obowiązków w szybko zmieniającym się współczesnym społeczeństwie. Studia mają przygotować ich do samodzielnego planowania własnej dalszej edukacji, a także pomóc samodzielnie radzić sobie z dylematami jakie mogą powstawać w obszarach zawodowych. Niezwykle istotne jest kształtowanie właściwej postawy etycznej u studentów, szczególnie na gruncie zawodowym. Studia historyczne mają skłaniać do postawy aktywnej w celu zachowania szeroko pojętego dziedzictwa narodowego zarówno w wymiarze państwowym jak i regionalnym. Istotne jest kształtowanie u studentów gotowości wniesienia wkładu w popularyzację historii, zarówno narodowej jak i powszechnej. Z jednej strony przygotowanie fachowe winno gwarantować, że dobrze sprawdzą się w roli nauczycieli, archiwistów czy pracowników placówek kultury, a z drugiej szerokie horyzonty humanistyczne powinny pozwolić na pełnienie innych ról w społeczeństwie wymagających szerokich horyzontów i zdolności do analizy zjawisk społecznych. Dobre przygotowanie językowe powinno pomóc w kontaktach z ewentualnymi partnerami zagranicznymi.

Nauka, badania, infrastruktura

Główne kierunki badań naukowych w jednostce

Pracownicy Instytutu Historii UJ są aktywni naukowo w następujących kierunkach badań:
- historia starożytna,
- dzieje Bizancjum,
- historia średniowieczna Polski i powszechna,
- historia nowożytna Polski i powszechna,
- historia XIX w. Polski i powszechna,
- historia najnowsza polski i powszechna,
- nauki pomocnicze historii,
- dzieje historiografii i metodologia historii,
- historia kultury,
- historia gospodarcza,
- historia społeczna,
- archiwistyka,
- edukacja historyczna,
- antropologia historyczna.

Związek badań naukowych z dydaktyką

Objęcie badaniami naukowymi wszystkich epok historycznych zarówno w zakresie badań nad historią Polski jak i powszechną świadczy o tym, że Instytut Historii dysponuje kadrą kompetentną do podjęcia zajęć dydaktycznych z owych epok. Daje to też gwarancję, że student w procesie dydaktycznym zostanie zaznajomiony z wynikami najnowszych badań krajowych i zagranicznych. Prowadzenie badań przez pracowników Instytutu nie tylko nad historią polityczną, ale także nad zjawiskami z obszaru kultury, dziejami gospodarczymi i społecznymi jest gwarancją, iż student będzie miał możliwość spojrzenia na zjawiska historyczne w szerokim kontekście. Badania, jakie prowadzą pracownicy naukowi Instytutu w obszarach specjalizacyjnych na I stopniu studiów tj. w ramach historii oświaty i dydaktyki, archiwistyki oraz różnych obszarów antropologii historycznej pozwalają na kształcenie studentów na najwyższym poziomie.

Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

Instytut Historii dysponuje kilkunastoma salami pozwalającymi na prowadzenie zajęć dydaktycznych, w tym jedną salą wykładową dla 180 osób (wyposażoną w komputer i projektor), sześcioma salami konwersatoryjno-wykładowymi na 40-50 osób (wszystkie wyposażone w komputer I projektor) i czterema salami konwersatoryjnymi dla 20-30 osób (wyposażone w komputer i projektor). Ponadto w Instytucie jest pracownia wyposażona w kilkanaście komputerów służąca do zajęć ze studentami. Instytut posiada własną bibliotekę, która jest jedną z największych bibliotek instytutowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, obecnie liczy ona ponad 145 tys. woluminów. Ze zgromadzonych książek można korzystać w obszernej czytelni, wyposażonej dodatkowo w kilkanaście stanowisk komputerowych z dostępem do sieci internetowej, lub je wypożyczyć. Poszczególne zakłady dysponują też własnymi podręcznymi bibliotekami, część z nich posiada także zbiory materiałów mogących służyć celom dydaktycznym (największy taki zbiór posiada Zakład Nauk Pomocniczych Historii).

Program

Podstawowe informacje

Klasyfikacja ISCED:	0222
Liczba semestrów:	6
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	licencjat

Opis realizacji programu:

Na program studiów składają się zajęcia wspólne dla wszystkich studentów oraz zajęcia, które studenci realizują w ramach obligatoryjnej, ale dowolnie wybranej przez siebie przed rozpoczęciem I roku jednej z trzech specjalizacji: nauczycielskiej, archiwistycznej lub antropologii historycznej. Student aby ukończyć studia zobowiązany jest do uzyskania 180 ECTS. W przypadku specjalizacji nauczycielskiej, ze względu na realizację zajęć z przygotowania pedagogiczno-psychologicznego, liczba ECTS wynosi 196.

W programie wspólnym studenci na konwersatoriach i wykładach zapoznawani są z kolejnymi (zajęcia sekwencyjne) epokami historycznymi począwszy od historii starożytnej po dzieje najnowsze. Otrzymują przy tym szeroką wiedzę zarówno z historii Polski jak i powszechnej. Choć poszczególne moduły programu mają charakter obligatoryjny (student musi nabyć wiedzę o wszystkich epokach) program daje możliwość szerokiego wyboru w ramach modułów epokowych między konkretnymi wykładami (2-3 z historii powszechnej i 2-3 Polski z każdej epoki). Podobnie studenci, zgodnie z zainteresowaniami mogą dokonać wyboru między licznymi seminariami licencjackimi, które trwają dwa lata, a wybierane są na roku II. Obowiązkowo student uczestniczy w zajęciach z Vademecum historyka, Technik kreatywnego pisania i prezentacji, Historii historiografii. Obowiązkowo realizuje także: Tradycje uniwersyteckie, Nauki pomocnicze historii, Archeologia, Wprowadzenie do socjologii, Ekonomia w dziejach świata, Historia sztuki. Wybiera takze jeden z kursów uzupełniających uczestniczy także w zajęciach językowych: 120 godz. lektoratu języka łacińskiego (I-II rok) i 120 lektoratu języka nowożytnego (II-III rok). Ponadto fakultatywnie może skorzystać z dodatkowego rocznego lektoratu języka łacińskiego (60 godz. III rok) lub starogreckiego (120 godz.). Obligatoryjny charakter mają też zajęcia z wychowania fizycznego (60 godz. I rok) i szkolenie BHK (on-line) oraz wykład z Ochrony własności intelektualnej. W ramach zajęć specjalizacyjnych w celu podniesienia ich efektywności znaczna część ma charakter laboratoryjny, warsztatowy lub realizowana jest metodą projektów. W toku studiów studenci mają także obowiązek zaliczyć wykład z ochrony własności intelektualnej.

Liczba punktów ECTS

konieczna do ukończenia studiów	180 (specjalizacja nauczycielska - 196 ECTS)
w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	188 specjalizacja nauczycielska; 172 specjalizacja archiwistyczna; 176 specjalizacja antropologia historyczna
którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	5 ECTS specjalizacja antropologia historyczna; 9 ECTS specjalizacja nauczycielska; 8 ECTS specjalizacja archiwistyczna
którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	5 ECTS

Liczba godzin zajęć

Łączna liczba godzin zajęć:	1965 godz (specjalizacja nauczycielska 2175 godz.)

Praktyki zawodowe

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Praktyka specjalizacji antropologia historyczna jest odbywana w celu przekazania studentom praktycznych umiejętności związanych z działaniem instytucji kultury, prowadzeniem projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz podejmowaniem aktywności w zakresie obecności historii w przestrzeni publicznej. Studenci odbywają praktyki w placówkach muzealnych, w bibliotekach, instytucjach kultury o charakterze lokalnym, instytucjach edukacyjnych (np. IPN), wydawnictwach i organizacjach pozarządowych. Praktyka odbywana jest na III roku w wymiarze 90 godz. 5 ECTS.

Praktyki specjalizacji nauczycielskiej (90 godz. 7 ECTS) przygotowują do realizacji zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela. Student odbywa praktyki dwóch typów w szkole podstawowej: praktykę śródroczną (30 godz. II rok 2 ECTS) i praktykę ciągłą (III rok 30 godz. 3 ECTS) oraz praktykę WOS w szkole podstawowej (II rok 30 godz. 2 ECTS). Ponadto realizuje praktyki psychologiczno-pedagogiczne (30 godz. 2 ECTS).

Praktyki specjalizacji archiwistyka (120 godz.) odbywane są w archiwum państwowym, zakładowym lub innym uzgodnionym z opiekunem praktyk. Ich celem jest zapoznanie się studenta z funkcjonowaniem archiwów. Studenci odbywają praktykę I stopnia (60 godz. 3 ECTS na II roku) oraz praktykę II stopnia (60 godz. 5 ECTS na III roku).

Ukończenie studiów

Wymogi związane z ukończeniem studiów (praca dyplomowa/egzamin dyplomowy/inne)

Ukończenie studiów wymaga zrealizowania wszystkich przewidzianych przez program efektów uczenia się.
Potwierdza to zaliczenie wymaganych programem studiów zajęć, zdanie egzaminów oraz złożenie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego.

Efekty uczenia się

Wiedza

Kod	Treść	PRK
HIS_K1_W01	Absolwent zna i rozumie różne kierunki badań historycznych.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W02	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych.	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
HIS_K1_W03	Absolwent zna i rozumie w sposób chronologicznie i tematycznie uporządkowany historię ziem polskich we wszystkich epokach.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W04	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok historycznych tak chronologicznie, jak i tematycznie.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W05	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zależności między problemami społecznymi, kulturalnymi, gospodarczymi oraz politycznymi, również w odniesieniu do czasów współczesnych.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W06	Absolwent w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla współczesnych zjawisk, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej.	P6S_WG, P6S_WK
HIS_K1_W07	Absolwent zna i rozumie kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W08	Absolwent zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W09	Absolwent zna i rozumie dorobek historiografii.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W10	Absolwent zna i rozumie etyczne uwarunkowania pracy historyka, znaczenie i rolę ochrony praw autorskich, a także miejsce i rolę historyka w życiu naukowym, społecznym i zawodowym.	P6S_WK
HIS_K1_W11	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.	P6U_W, P6S_WG
HIS_K1_W12	Absolwent zna i rozumie aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę oraz znaczenie wiedzy historycznej w działaniach instytucji publicznych oraz w rozwoju różnych form przedsiębiorczości.	P6S_WG, P6S_WK

Umiejętności

Kod	Treść	PRK
HIS_K1_U01	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w dyscyplinie historia i w obszarze swoich zainteresowań.	P6U_U, P6S_UO, P6S_UU
HIS_K1_U02	Absolwent potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	P6S_UW
HIS_K1_U03	Absolwent potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka.	P6U_U, P6S_UW
HIS_K1_U04	Absolwent potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.	P6U_U, P6S_UK
HIS_K1_U05	Absolwent potrafi samodzielnie rozwiązać problemy historyczne, dokonać kwerendy bibliograficznej, zebrać i opracować materiał źródłowy.	P6U_U, P6S_UW
HIS_K1_U06	Absolwent potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	P6U_U, P6S_UW

Kod	Treść	PRK
HIS_K1_U07	Absolwent potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej.	P6S_UW, P6S_UK
HIS_K1_U08	Absolwent potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii.	P6S_UK
HIS_K1_U09	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym.	P6S_UW
HIS_K1_U10	Absolwent potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	P6U_U, P6S_UU
HIS_K1_U11	Absolwent potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu.	P6U_U, P6S_UW
HIS_K1_U12	wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii	P6U_U, P6S_UW
HIS_K1_U13	Absolwent potrafi pracować w zespole, zaplanować oraz organizować pracę indywidualną i zespołową, także o charakterze interdyscyplinarnym.	P6S_UO

Kompetencje społeczne

Kod	Treść	PRK
HIS_K1_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	P6U_K
HIS_K1_K02	Absolwent jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów; wykorzystywania wiedzy z dziedziny historii w mierzeniu się z politycznymi, społeczno-gospodarczymi i kulturalnymi problemami świata współczesnego.	P6U_K
HIS_K1_K03	Absolwent jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom.	P6U_K, P6S_KO
HIS_K1_K04	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju zawodowego, jak i ogólnego.	P6S_KK
HIS_K1_K05	Absolwent jest gotów do podejmowania działań w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej oraz przedsiębiorczego rozwiązywania wyzwań w życiu zawodowym i społecznym.	P6S_KO
HIS_K1_K06	Absolwent jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji świadectw przeszłości.	P6U_K, P6S_KK

Efekty uczenia się dla standardu kształcenia

Wiedza

Ogólne

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
O.W1	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	
O.W2	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	
O.W3	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	
O.W4	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	
O.W5	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	
O.W6	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	
O.W7	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	
O.W8	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	
O.W9	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	
O.W10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	
O.W11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	
O.W12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	
O.W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	
O.W14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	
O.W15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B1.W1	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych - różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	
B1.W2	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	
B1.W3	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji - autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	
B1.W4	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	
B1.W5	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela - identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B2.W1	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty.	
B2.W2	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową - prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	
B2.W3	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.	

Kod	Treść	PRK
B2.W4	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami.	
B2.W5	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	
B2.W6	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.	
B2.W7	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
B3.W1	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają.	
B3.W2	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego.	
B3.W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
C.W1	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych.	
C.W2	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	

Kod	Treść	PRK
C.W3	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia - źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów.	
C.W4	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne.	
C.W5	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela.	
C.W6	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.	
C.W7	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych - sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych - poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu - budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
D1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych.	
D1.W2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.	
D1.W3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	
D1.W4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
D1.W5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć.	
D1.W6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.	

Kod	Treść	PRK
D1.W7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową.	
D1.W8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów.	
D1.W9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
D1.W10	olę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny.	
D1.W11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu.	
D1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.	
D1.W13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
D1.W14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.	
D1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
D2.W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	
D2.W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	
D2.W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
E1.W1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych.	
E1.W2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć.	
E1.W3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	
E1.W4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
E1.W5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć.	
E1.W6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.	
E1.W7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową.	
E1.W8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów.	
E1.W9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
E1.W10	olę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny.	
E1.W11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu.	

Kod	Treść	PRK
E1.W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności.	
E1.W13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
E1.W14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.	
E1.W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent zna i rozumie:

Kod	Treść	PRK
E2.W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty.	
E2.W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty.	
E2.W3	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	

Umiejętności

Ogólne

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
O.U1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	
O.U2	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	
O.U3	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	

Kod	Treść	PRK
O.U4	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	
O.U5	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	
O.U6	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	
O.U7	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	
O.U8	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	
O.U9	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	
O.U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	
O.U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	
O.U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	
O.U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	
O.U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	
O.U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	
O.U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	
O.U17	udzielać pierwszej pomocy	
O.U18	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B1.U1	obserwować procesy rozwojowe uczniów.	
B1.U2	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	
B1.U3	skutecznie i świadomie komunikować się.	
B1.U4	porozumieć się w sytuacji konfliktowej.	
B1.U5	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.	
B1.U6	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	
B1.U7	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	
B1.U8	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B2.U1	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów.	
B2.U2	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	
B2.U3	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	
B2.U4	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.	
B2.U5	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów.	
B2.U6	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie.	
B2.U7	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
B3.U1	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.	
B3.U2	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów.	
B3.U3	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas.	
B3.U4	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	
B3.U5	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.	
B3.U6	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
C.U1	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego.	
C.U2	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej.	
C.U3	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów.	
C.U4	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę.	
C.U5	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym.	
C.U6	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.	

Kod	Treść	PRK
C.U7	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu.	
C.U8	poprawnie posługiwać się językiem polskim.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
D1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi.	
D1.U2	przeanalizować rozkład materiału.	
D1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.	
D1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów.	
D1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy.	
D1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
D1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	
D1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu.	
D1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów.	
D1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.	
D1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
D2.U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	
D2.U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	
D2.U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
E1.U1	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi.	
E1.U2	przeanalizować rozkład materiału.	
E1.U3	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.	
E1.U4	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów.	
E1.U5	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy.	
E1.U6	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym.	
E1.U7	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	
E1.U8	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu.	
E1.U9	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów.	
E1.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym.	
E1.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent potrafi:

Kod	Treść	PRK
E2.U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	
E2.U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć.	
E2.U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	

Kompetencje społeczne

Ogólne

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
O.K1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	
O.K2	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	
O.K3	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	
O.K4	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	
O.K5	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	
O.K6	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	
O.K7	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	

Szczegółowe

B1. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Psychologia.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B1.K1	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	
B1.K2	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	

B2. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne. Pedagogika.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B2.K1	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy.	
B2.K2	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.	
B2.K3	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	
B2.K4	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	

B3. Praktyki zawodowe

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
B3.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
C.K1	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.	
C.K2	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu.	

D1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
D1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów.	
D1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	
D1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej.	
D1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
D1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów.	
D1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
D1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	
D1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	
D1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	

D2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (szkoła podstawowa i ponadpodstawowa, teoretyczne przedmioty zawodowe oraz praktyczna nauka zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
D2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	

E1. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
E1.K1	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów.	
E1.K2	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	
E1.K3	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej.	
E1.K4	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	
E1.K5	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów.	
E1.K6	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych.	
E1.K7	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	
E1.K8	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu.	
E1.K9	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	

E2. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć (W przypadku przedmiotu nauczanego lub zajęć prowadzonych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu). Praktyki zawodowe.

Absolwent jest gotów do:

Kod	Treść	PRK
E2.K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	

Plany studiów

UWAGA: 1. Kierownik studiów uwzględniając liczbę zrekrutowanych studentów i biorąc pod uwagę uniwersyteckie przepisy dotyczące wielkości grup może podjąć decyzję o likwidacji pewnych grup i zmniejszeniu możliwości wyboru zarówno z zajęć z grupy obligatoryjnych jak i fakultatywanych oraz w ramach specjalizacji.

2. W ogłoszonym każdego roku harmonogramie zostaną ostatecznie przypisane do konkretnego semestru te przedmioty, które w planie przedstawiono jako występujące w pierwszym lub drugim semestrze każdego roku (1/2, 3/4, 5/6). Odnosi się to zarówno do programu wspólnego jak i do specjalizacji.

3. Studenci roku I-III roku mogą zapisać się na zajęcia dodatkowe z języka starogreckiego trwające 2 semestry oraz kontynuację tych zajęć także trwające 2 semestry. Punkty ECTS z tych zajęć nie wliczają się do obowiązkowych ECTS niezbędnych do ukończenia roku i całych studiów.

4. Studenci III roku mają możliwość uczęszczania na zajęcia fakultatywne z łaciny (poziom palatium. 60 godz. I-II sem). Punkty ECTS z tych zajęć nie wliczają się do obowiązkowych ECTS niezbędnych do ukończenia roku i całych studiów.

Dokładny program studiów znajduje się również na stronie Instytutu Historii.

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Konwersatorium z historii średniowiecznej powszechnej" i "Archeologia" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w I lub II semestrze.

Semestr 1

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Vademecum historyka	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Archeologia	30	3	egzamin	obowiązkowy
Nauki pomocnicze historii - wykład				obowiązkowy
Wybór jednego spośród dwóch wykładów				
Nauki Pomocnicze Historii A	30	3	egzamin	fakultatywny
Nauki Pomocnicze Historii B	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia starożytna	30	0	-	obowiązkowy
Historia średniowieczna - Historia Polski				obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii średniowiecznej Polski				
Odrodzone Królestwo Polskie w XIV-XVw.	30	3	egzamin	fakultatywny
Polska Jagiellonów	30	3	egzamin	fakultatywny
Polska Piastów do końca XIII wieku	30	3	egzamin	fakultatywny
Konwersatorium z historii średniowiecznej powszechnej	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Konwersatorium z historii średniowiecznej Polski	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka łacińskiego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	1	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wychowanie fizyczne	30	0	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Bezpieczeństwo i higiena kształcenia	4	0	zaliczenie	obowiązkowy
Nauki Pomocnicze Historii w kręgu znaku i wybranych współczynników procesu dziejowego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Antropologia	30	3	egzamin	obowiązkowy
Vademecum antropologa	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Archiwistyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wstęp do archiwistyki, dzieje archiwów i ich organizacja	30	4	egzamin	obowiązkowy
Archiwum zakładowe	30	0	-	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Nowoczesne media i technologie w warsztacie dydaktycznym" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w I lub II semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Nowoczesne media i technologie w warsztacie dydaktycznym	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Podstawy dydaktyki	30	0	-	obowiązkowy
Dzieje oświaty i wychowania	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Konwersatorium z historii średniowiecznej powszechnej" i "Archeologia" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w I lub II semestrze.

Semestr 2

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Archeologia	30	3	egzamin	obowiązkowy
Historia starożytna	30	6	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia Bizancjum	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia starożytna i historia Bizancjum				obowiązkowy
wybór jednego wykładu spośród dwóch z historii starożytnej i Bizancjum				
Wojna i pokój w starożytnej Grecji	30	3	egzamin	fakultatywny
Cesarstwo rzymskie od Augusta do Anastazjusza. Wybrane problemy	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia średniowieczna - Historia powszechna				obowiązkowy
Wybór jednego wykładu spośród dwóch z historii średniowiecznej powszechnej				

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Zachodnia część basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu. Wybrane zagadnienia.	30	3	egzamin	fakultatywny
Wschodnia część Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu. Wybrane zagadnienia.	30	3	egzamin	fakultatywny
Konwersatorium z historii średniowiecznej powszechnej	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka łacińskiego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wychowanie fizyczne	30	0	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Podstawy technik pisania i prezentacji	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia historiografii	15	1	egzamin	obowiązkowy
Tradycje uniwersyteckie	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Nauki Pomocnicze Historii w kręgu pisma i czasu	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia antropologii historycznej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wstęp do antropologii historycznej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Archiwistyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Podstawy prawne archiwistyki	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Archiwum zakładowe	30	5	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia myśli politycznej	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Kurs BHP w szkole wraz z pierwszą pomocą	15	1	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Nowoczesne media i technologie w warsztacie dydaktycznym	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Podstawy dydaktyki	15	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Wybrane problemy z historii Polski XIX w." oraz "Konwersatorium z historii nowożytnej powszechnej" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w III lub IV semestrze.

Semestr 3

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Konwersatorium z historii nowożytnej powszechnej	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wybrane problemy z historii powszechnej XIX wieku	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wybrane problemy z historii Polski XIXw.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia nowożytna - Historia powszechna				obowiązkowy
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii nowożytnej powszechnej (wykłady odbywają się w semestrze zimowym lub w letnim)				
Odkrycia geograficzne i kolonizalizm w epoce nowożytnej	30	3	egzamin	fakultatywny
Dynastie nowożytnej Europy	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia XIX wieku - Historia powszechna				obowiązkowy
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii powszechnej XIX w. (wykłady odbywają się w semestrze zimowym lub letnim)				
Ruchy narodowe w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia XIX wieku - Historia Polski				obowiązkowy
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii Polski XIX w.				

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
"Pół-Azja", czyli dzieje Galicji	30	3	egzamin	fakultatywny
"Bić się czy nie bić?" Dziewiętnastowieczni Polacy w momentach dziejowych wyborów	30	3	egzamin	fakultatywny
Przestrzeń społeczna ziem polskich w dobie zaborów	30	3	egzamin	fakultatywny
Seminarium licencjackie rozpoczynające	30	0	-	obowiązkowy
Lektorat z języka łacińskiego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka nowożytnego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	1	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Kurs uzupełniający				obowiązkowy
Student wybiera jeden z podanych wkładów w semestrze zimowym lub letnim.				
Historia i kultura Żydów w Polsce	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wybrane zagadnienia z etnologii i antropologii kulturowej	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Wprowadzenie do socjologii	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Kulturoznawstwo. Ciało w kulturze XIX i XX wieku	30	3	egzamin	obowiązkowy
Historia mówiona	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia codzienności i prywatności w dawnych wiekach				obowiązkowy
Do wyboru dwa z podanych konwersatoriów w semestrze zimowym lub letnim.				
Historia codzienności w średniowieczu. Wybrane zagadnienia	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Prywatność i codzienność w epoce nowożytnej	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia rodziny (XIX-XX w.)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny

Ścieżka: Archiwistyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Paleografia łacińska	30	0	-	obowiązkowy
Neografia gotycka	30	0	-	obowiązkowy
Paleografia i neografia ruska	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Dydaktyka historii w szkole podstawowej" oraz "Dydaktyka WOS w szkole podstawowej" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w III lub IV semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wiedza o kulturze	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wiedza o kulturze - wykład	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Dydaktyka WOS w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Podstawy wiedzy o państwie i prawie	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Dydaktyka historii w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Psychologia dla nauczycieli - I	30	3	egzamin	obowiązkowy
Pedagogika dla nauczycieli - I	30	3	egzamin	obowiązkowy

Semestr 4

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Konwersatorium z historii nowożytnej Polski	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wybrane problemy z historii Polski XIXw.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia nowożytna - Historia powszechna				obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii nowożytnej powszechnej (wykłady odbywają się w semestrze zimowym lub w letnim)				
Podziały i konflikty religijne w epoce nowożytnej	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia nowożytna - Historia Polski				obowiązkowy
Wybór jednego między trzema wykładami z historii nowożytnej Polski				
Problemy ustrojowo-polityczne Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVI-XVII w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Polska i Wielkie Księstwo Litewskie w Europie wczesnonowożytnej	30	3	egzamin	fakultatywny
Parlamentaryzm Rzeczypospolitej w XVIII stuleciu	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia XIX wieku - Historia powszechna				obowiązkowy
Wybór jednego między trzema wykladami z historii powszechnej XIX w. (wykłady odbywają się w semestrze zimowym lub w letnim)				
Kształtowanie się nowoczesnych narodów w XIX-wiecznej Europie	30	3	egzamin	fakultatywny
Przemiany polityczne i ustrojowe w Europie w XIXw.	30	3	egzamin	fakultatywny
Seminarium licencjackie rozpoczynające	30	5	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka łacińskiego	30	2	egzamin	obowiązkowy
Lektorat z języka nowożytnego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Kurs uzupełniający				obowiązkowy
Student wybiera jeden wykład z podanych w semestrze zimowym lub letnim.				
Z zagadnień historii muzyki	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia filozofii	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Konwersatorium z historii nowożytnej powszechnej	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia władzy	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia codzienności i prywatności w dawnych wiekach				obowiązkowy
Do wyboru dwa z podanych konwersatoriów w semestrze zimowym lub letnim.				
Przemiany życia codziennego w dobie modernizacji (XIX-XX w.)	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Życie codzienne w miasteczku na pograniczu w XIX w.	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia w przestrzeni publicznej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Archiwistyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Paleografia łacińska	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Neografia gotycka	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Paleografia i neografia ruska	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Praktyka archiwalna I stopnia	60	3	zaliczenie	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Dydaktyka historii w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania historii w szkole podstawowej	30	2	zaliczenie	obowiązkowy
Dydaktyka WOS w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Psychologia dla nauczycieli - II	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Pedagogika dla nauczycieli - II	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Konwersatorium z historii powszechnej XX w. do 1989 r" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w V lub VI semestrze.

Semestr 5

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Konwersatorium z historii powszechnej XX w. do 1989 r.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Konwersatorium z historii Polski XX w.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia XX wieku (do 1989 r.) - Historia powszechna				obowiązkowy
Wybór jednego spośród trzech wykładów z historii powszechnej XX w.				
W cieniu totalitaryzmów. Z dziejów Europy międzywojennej	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia Palestyny i Izraela w XX wieku (wybrane zagadnienia)	30	3	egzamin	fakultatywny
Polityka zagraniczna USA w XX w.	30	3	egzamin	fakultatywny
Historia XX wieku (do 1989 r.) - Historia Polski				obowiązkowy
Wybór jednego spośród dwóch wykładów z historii Polski XX w.				
Utopia nad Wisłą. Władza i społeczeństwo w PRL	30	3	egzamin	fakultatywny
Polska 1918-1945. Państwo i społeczeństwo	30	3	egzamin	fakultatywny
Lektorat z języka łacińskiego III rok	30	0	-	fakultatywny
Seminarium licencjackie kontynuacja	30	0	-	obowiązkowy
Lektorat z języka nowożytnego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka greckiego	30	1	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Ekonomia w dziejach świata	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia sztuki				fakultatywny
Do wyboru jeden z dwóch wykładów w semestrze zimowym lub letnim.				
Historia sztuki europejskiej od starożytności do końca okresu nowożytnego	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia wizualna	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia miejska	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Mikrohistoria				obowiązkowy
Do wyboru jedno z wybranych konwersatoriów w semestrze zimowym lub letnim.				
„Jak historia jednego życia pozwala zrozumieć historię świata”. Mikrohistoria w warsztacie historyka XX wieku	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Doświadczenie życia w systemie totalitarnym	30	3	egzamin	obowiązkowy

Ścieżka: Archiwistyczna

Student jest zobligowany do realizacji wymienionych przedmiotów w ramach danego semestru. Zajęcia "Edukacyjne i popularyzatorskie fukncje archiwów" oraz "Warsztat historyka-archiwisty - projekty badawcze" przewidziane są w harmonogramie w dwóch semestrach - Student zobowiązany jest do zaliczenia ich w V lub VI semestrze.

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Współczesne systemy kancelaryjne	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Metodyka pracy archiwalnej	30	0	-	obowiązkowy
Edukacyjne i popularyzatorskie funkcje archiwów	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Warsztat historyka - archiwisty - projekty badawcze	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Współczesne stosunki międzynarodowe	30	2	egzamin	obowiązkowy
System polityczny RP	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Dydaktyka przedmiotowa historii w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Socjologia dla nauczycieli	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Psychologia dla nauczycieli - III	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Pedagogika dla nauczycieli - III	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Praktyki zawodowe (psychologiczno-pedagogiczne)	30	2	zaliczenie	obowiązkowy

Semestr 6

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Konwersatorium z historii powszechnej XX w. do 1989 r.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Historia współczesna (od 1989r.)	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Wykład z ochrony własności intelektualnej	15	1	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Seminarium licencjackie kontynuacja	30	11	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Lektorat z języka nowożytnego	30	2	egzamin	obowiązkowy
Lektorat z języka łacińskiego III rok	30	4	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Lektorat z języka greckiego	30	2	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia sztuki				fakultatywny
Do wyboru jeden z dwóch wykładów w semestrze zimowym lub letnim.				
Historia sztuki europejskiej: nowoczesność i współczesność	30	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Antropologia historyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Historia i pamięć	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Mikrohistoria				obowiązkowy
Do wyboru jedno z wybranych konwersatoriów w semestrze zimowym lub letnim.				

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Mikrohistoria średniowiecza i wczesnej nowożytności	30	3	zaliczenie na ocenę	fakultatywny
Historia religii i religijności	30	2	egzamin	obowiązkowy
Praktyka	90	5	zaliczenie	obowiązkowy

Ścieżka: Archiwistyczna

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Dokument elektroniczny	15	2	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Metodyka pracy archiwalnej	30	5	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Praktyka archiwalna II stopnia	60	5	zaliczenie	obowiązkowy
Warsztat historyka - archiwisty - projekty badawcze.	30	4	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Edukacyjne i popularyzatorskie funkcje archiwów	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Ścieżka: Nauczycielska

Przedmiot	Liczba godzin	Punkty ECTS	Forma weryfikacji	Obligatoryjność
Współczesne stosunki międzynarodowe	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Emisja głosu i kultura języka	15	1	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy
Zawodowa praktyka ciągła z nauczania historii w szkole podstawowej	30	3	zaliczenie	obowiązkowy
Zawodowa praktyka ciągła z nauczania WOS w szkole podstawowej	30	2	zaliczenie	obowiązkowy
Podstawowe pojęcia i problemy społeczno-ekonomiczne	30	3	zaliczenie na ocenę	obowiązkowy

Sylabusy

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Antropologia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.11.04913.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Nauki o kulturze i religii

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest ukazanie antropologicznej perspektywy widzenia społeczeństwa i kultury („własnej” i „obcej”) oraz sposobów interpretacji współczesnych zjawisk kulturowych.
C2	Zapoznanie z podstawowymi problemami i pojęciami języka antropologii, oraz głównymi obszarami jej zainteresowań.
C3	Prezentacja rozwoju metod i teorii antropologicznych oraz wskazanie obszarów i możliwości ich zastosowań.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawową terminologię w zakresie nauk antropologicznych	HIS_K1_W02	egzamin pisemny
W2	różne kierunkiu badań antropologicznych i metodologię badań antropologicznych	HIS_K1_W01	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę antropologiczną	HIS_K1_U01	egzamin pisemny
U2	wskazać, udowodnić i omówić podstawowe zależności pomiędzy różnymi kierunkami badań antropologicznych	HIS_K1_U02	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	uznania różnic poglądów, rozumie fundamenty różnic oraz krytycznie ujmuje podstawy własnej wiedzy	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie eseju	10	
zbieranie informacji do zadanej pracy	10	
przygotowanie do egzaminu	15	
konsultacje	5	
uczestnictwo w egzaminie	5	
przygotowanie do zajęć	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 85	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Podstawy badań antropologicznych. Kluczowe teorie i metody badań	W1, W2, U1, U2, K1
2.	Język, umysł, kultura - fundamentalne zależności między systemem poznawczym a kulturą	W1, U1, K1
3.	Wybrane problemy badawcze współczesnej antropologii	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Antropologia a historia	W1, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	zaliczenie na ocenę pozytywną egzaminu pisemnego w formie testu

Wstęp do archiwistyki, dzieje archiwów i ich organizacja

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.11.04901.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami archiwistyki, specyficzną terminologią, dziejami archiwów

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zdaje sobie sprawę ze znaczenia archiwów i ich zadań w zakresie gromadzenia, przechowywania, opracowania i udostępniania materiałów archiwalnych. Orientuje się w organizacji i strukturze archiwów państwowych i niepaństwowych, uwarunkowaniach ich działania.	HIS_K1_W01	egzamin
W2	podstawową fachową terminologią historyczną archiwistyki, także gdy idzie o jej rozwój oraz podstawową terminologię archiwistyczną wybranych krajów; orientuje się w znaczeniu terminów używanych w archiwistyce a także dyskusjach na temat ich zmian, np. w odniesieniu do pojęcia "dokument elektroniczny". Zna główne punkty odniesienia dla archiwistów w zasobach sieciowych.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W12	egzamin
W3	relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej, potrafi wskazać przykłady wykorzystania materiałów archiwalnych w takich celach.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	egzamin
W4	podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej, możliwości oraz zagrożenia dotyczące wykorzystywania materiałów archiwalnych, np. w odniesieniu do RODO.	HIS_K1_W06	egzamin
W5	miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych. Orientuje się w konieczności wykorzystywania różnych nauk pomocniczych w pracy archiwisty.	HIS_K1_W07	egzamin
W6	aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę, zwłaszcza sieci archiwów państwowych.	HIS_K1_W12	egzamin
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych, zwłaszcza w obszarze archiwistyki	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U09	egzamin
U2	Absolwent potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka	HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U10	egzamin
U3	Absolwent potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.	HIS_K1_U07, HIS_K1_U08, HIS_K1_U09, HIS_K1_U11	egzamin
U4	Absolwent potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki	HIS_K1_U04	egzamin
U5	Absolwent potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, szczególnie badań archiwalnych	HIS_K1_U06	egzamin
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii	HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	egzamin
K2	Absolwent jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K06	egzamin
K3	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego	HIS_K1_K01	egzamin
K4	Absolwent jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej	HIS_K1_K01, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	egzamin
K5	Absolwent jest gotów do pracy w zespole	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	egzamin

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
poznanie terminologii obcojęzycznej	20	
przygotowanie do sprawdzianu	25	
przygotowanie do zajęć	20	
analiza źródeł historycznych	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 115	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Dzieje archiwów	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5
2.	Terminologia archiwalna	W2, U2, K3
3.	Kierunki rozwojowe archiwistyki	W1, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin	obecność na zajęciach, zaliczenie pisemne w formie sprawdzianu wiedzy o tematach zajęć, odpowiedzi na pytania otwarte

Wymagania wstępne i dodatkowe

zajęcia dla studentów spec. archiwistycznej

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Vademecum antropologa

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.11.04916.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Nauki o kulturze i religii

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawami perspektywy badawczej stosowanej w ramach antropologii kulturowej. Podczas zajęć przedstawione zostaną kluczowe dla niej teorie, metody badań oraz kategorie poznawcze.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Podstawowe terminy, teorie, metody i techniki badawcze antropologii kulturowej.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Zastosować perspektywę antropologiczną w badaniach nad przeszłością, dobierać narzędzia właściwe dla antropologii do prowadzonych przez siebie badań i zaprezentować wiedzę pozyskaną w trakcie samodzielnych badań i lektury.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Świadomego i krytycznego używania tekstów kultury, doskonalenia swoich kompetencji, pracy w grupie opartej na akceptacji różnicy poglądów.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie kultury i antropologia kulturowa jako dyscyplina badawcza charakteryzującą się swoistym przedmiotem, metodami i perspektywą.	W1
2.	Metody i techniki badawcze antropologii kulturowej: obserwacja uczestnicząca, wywiad etnograficzny, opis, antropologia zaangażowana.	W1, K1
3.	Wybrane pola zainteresowań antropologii kulturowej: wymiana, tabu, mit, władza, rasa.	W1, U1, K1
4.	IV. Główne nurty badawcze antropologii kulturowej: ewolucjonizm, funkcjonalizm, strukturalizm, materializm, antropologia interpretatywna, etnometodologia.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	1. Obecność na zajęciach: dopuszcza się jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Nieobecność nie zwalnia z zapoznania się z lekturami. 2. Aktywność na zajęciach: Wymaga się lektury wszystkich zadanych tekstów oraz udziału w dyskusji. 3. Zdanie końcowego sprawdzianu pisemnego, mającego formę pytań otwartych dotyczących: głównych idei zawartych w tekstach naukowych omawianych na zajęciach oraz sprawdzającego umiejętność definiowania pojęć, formułowania słów kluczy oraz analizy tekstu naukowego.

Nowoczesne media i technologie w warsztacie dydaktycznym

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.13.05028.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia mają wprowadzić słuchaczy w metody odczytywania artykulacji kultury historycznej we współczesnych mediach i w praktyki edukacji historycznej, kultury historycznej i popularyzacji historii.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	znaczenie interdyscyplinarności w pracy historyka oraz rolę nowych mediów i technologii w kształtowaniu i upowszechnianiu kultury historycznej.	HIS_K1_W06, HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	funkcje i możliwości współczesnych narzędzi cyfrowych (media społecznościowe, platformy edukacyjne, aplikacje, AI) w dydaktyce i popularyzacji historii.	D1.W9, HIS_K1_W05, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać cyfrowe zasoby edukacyjne oraz wykorzystywać je w projektowaniu działań dydaktycznych.	D1.U4, D1.U5, D1.U7, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U11, O.U2	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja
U2	przygotować i zaprezentować materiały popularyzujące historię z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (prezentacje, podcasty, grafiki, strony internetowe).	D1.U7, HIS_K1_U04, HIS_K1_U11, O.U2	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	odpowiedzialnego i etycznego wykorzystywania mediów cyfrowych w edukacji historycznej oraz przestrzegania zasad rzetelności naukowej.	D1.K4, D1.K6, HIS_K1_K01, O.K1	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja
K2	aktywnego uczestnictwa w popularyzacji historii i kultury pamięci z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi komunikacji oraz pracy zespołowej przy projektach edukacyjnych.	D1.K4, D1.K5, D1.K8, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K7	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie projektu	10
przygotowanie raportu	10
przygotowanie do zajęć	15
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10
przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
przygotowywanie projektów	5
samodzielne rozwiązywanie zadań komputerowych	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia polegają na ćwiczeniach w analizie sposobów wytwarzania, przekształcania i cyrkulacji kultury historycznej we współczesnych mediach cyfrowych i tradycyjnych. Studenci uczą się rozpoznawać mechanizmy kształtowania narracji o przeszłości, identyfikować strategie popularyzacji historii oraz krytycznie oceniać wiarygodność i funkcje przekazów medialnych. Równolegle uczestnicy zajęć testują i oceniają narzędzia cyfrowe wykorzystywane w dydaktyce historii, projektując własne materiały edukacyjne i popularyzatorskie. Szczególny nacisk położony jest na świadome i odpowiedzialne wykorzystanie nowych technologii – w tym sztucznej inteligencji – w pracy nauczyciela historii oraz na rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w środowisku cyfrowym. Przykładowe tematy: Media społecznościowe i edukacja historyczna – potencjał i zagrożenia, strategie komunikacji. W jaki sposób przekazywać i popularyzować wiedzę historyczną? – odbiorca, narracja, język popularnonaukowy. Tworzenie i wykorzystanie audycji edukacyjnych – podcasty, programy telewizyjne, materiały wideo (YouTube) w dydaktyce historii. Sztuczna inteligencja w warsztacie dydaktycznym – możliwości, ograniczenia, krytyczna ocena treści generowanych przez AI. Aplikacje przydatne w dydaktyce – narzędzia do testów, quizów i interaktywnych form sprawdzania wiedzy. Grywalizacja przeszłości – gry komputerowe i mechanizmy gamifikacji w edukacji historycznej. Canva w edukacji historycznej – tworzenie prezentacji, grafik, infografik i map myśli. Elektroniczne formy prezentacji – nowoczesne sposoby wizualizacji treści historycznych. Seriale i filmy historyczne w dydaktyce – analiza przekazu audiowizualnego i jego wykorzystanie edukacyjne. Strony internetowe w edukacji historycznej – projektowanie i wykorzystanie witryn edukacyjnych. Bazy danych i zasoby cyfrowe dla nauczycieli historii – wyszukiwanie, ocena i wykorzystanie źródeł. Budowanie portfolio dydaktycznego – dokumentowanie kompetencji, tworzenie cyfrowych materiałów autorskich, prezentacja dorobku edukacyjnego w środowisku online.	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, dyskusja, ćwiczenia laboratoryjne, metody e-learningowe, grywalizacja, burza mózgów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, raport, prezentacja	1. Obecność na zajęciach 2. Realizacja zadań zleconych przez prowadzących 3. Aktywność na zajęciach

Wymagania wstępne i dodatkowe

Dopuszczalne są jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Większa liczba nieobecności wymaga uzupełnienia w postaci przygotowania dodatkowych prac pisemnych. Obecność na mniej niż połowie zajęć jest równoznaczna z brakiem zaliczenia.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Vademecum historyka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.18910.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Podstawowe umiejętności praktyczne niezbędne do studiowania na kierunku historia na Uniwersytecie Jagiellońskim; Opanowanie zasad etykiety akademickiej
C2	Poznanie metod kwerendy bibliotecznej i archiwalnej; poznanie specyfiki pracy z różnymi typami źródeł historycznych; nabycie kompetencji w zakresie organizacji i dokumentacji materiałów badawczych.
C3	Przygotowanie do przeprowadzania kwerend bibliograficznych i archiwalnych; nabycie wstępnych umiejętności analizy źródeł historycznych; wstępne opracowanie własnego projektu badawczego
C4	Zapoznanie z funkcjonowaniem bibliotek i archiwów; nabycie umiejętności korzystania z baz danych i repozytoriów cyfrowych
C5	Opanowanie narzędzi zarządzania bibliografią; poznanie aplikacji do dokumentacji źródeł; świadome korzystanie z narzędzi AI w warsztacie historyka.
C6	Zrozumienie zasad etyki badań historycznych; poznanie problematyki plagiatu i ochrony praw autorskich; świadome stosowanie norm etycznych w pracy ze źródłami.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Fachową terminologię w zakresie nauk historycznych	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
W2	Kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka	HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę, projekt
W3	Dorobek historiografii (system publikacji naukowych)	HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
W4	Etyczne uwarunkowania pracy historyka i ochronę praw autorskich	HIS_K1_W10	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
W5	Działalność instytucji kultury zachowujących spuściznę historyczną.	HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Stosować kluczowe elementy warsztatu historyka	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
U2	Samodzielnie rozwiązywać problemy historyczne, dokonać kwerendy bibliograficznej, zebrać i opracować materiał źródłowy	HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę, projekt, raport
K2	Docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski (w zakresie roli Uniwersytetu Jagiellońskiego)	HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę
K3	Wykazania niezależności myślenia i krytycznej oceny świadectw przeszłości.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, projekt, raport

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie projektu	20
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	8
przeprowadzenie badań literaturowych	6
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5
przygotowanie pracy pisemnej	6

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	**Wprowadzenie do kursu i studiowania** Prezentacja organizacji kursu, platformy Pegaz oraz zasad zaliczenia, przeprowadzenie ankiety diagnostycznej wstępnej. Prezentacja zasobów wsparcia studenckiego na UJ (SOWA, BON). Omówienie kultury akademickiej. Warsztat z komunikacji akademickiej obejmujący zasady etykiety akademickiej, pisanie e-maili i podań, przygotowanie do konsultacji.	W1, W5, K1, K2
2.	**Historia jako dziedzina wiedzy naukowej** Część 1: Periodyzacja historii Nauki pomocnicze historii (NPH) Nauki pokrewne i interdyscyplinarność Role i ścieżki kariery historyków. Część 2: Kultura dyskusji - ćwiczenia praktyczne	W1, W2, W3, K1, K3
3.	**Literatura naukowa, publikacje, notatki, biblioteki** Część 1: Czytanie literatury naukowej Jak czytać artykuł naukowy (abstrakt, metodologia, wyniki, dyskusja) Jak czytać monografie (spis treści, wstęp, zakończenie, indeks) Część 2: Ekosystem publikacji naukowych Obieg myśli naukowej Peer review – co to jest i dlaczego jest ważne Najważniejsze czasopisma historyczne polskie i zagraniczne Open Access Czasopisma drapieżne Część 3: Robienie notatek - dlaczego nadal aktualne i jak je robić Część 4: Biblioteki naukowe w Krakowie - prezentacja	W1, W2, W5, U1, K2
4.	**Historia uniwersytetu jako kontekst studiów** Wizyta studyjna w Muzeum Collegium Maius	W5, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
5.	**Biblioteka Jagiellońska: jej historia i zasoby** Zasady korzystania z BJ (zapisy, katalogi, czytelnie) Prezentacja zbiorów specjalnych Zasoby cyfrowe (Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa)	W5, U2
6.	**Bazy danych i zarządzanie bibliografią – wprowadzenie** Część 1: Bazy danych Część 2: Wprowadzenie do menedżera bibliografii	W2, U1, U2
7.	**Praktyka: menedżer bibliografii + organizacja materiałów** Warsztaty poświęcone instalacji i obsłudze menedżerów bibliografii. Praktyczna nauka dodawania pozycji z baz danych i stron internetowych, organizacji biblioteki (tagi, kolekcje, foldery).	U1, U2
8.	**Źródła historyczne – teoria i typologia** Teoretyczne podstawy pracy ze źródłami historycznymi. Typologia źródeł: pisane (narracyjne, dokumentowe, aktowe), ikonograficzne, materialne, audiowizualne, cyfrowe (digital born sources). Praktyczne ćwiczenia z metod analizy źródeł.	W1, W2, U1, K3
9.	**Źródła specjalistyczne i przewodniki metodyczne epokowe** Warsztaty praktyczne poświęcone pracy z wybranymi typami źródeł specjalistycznych, według wyboru i specjalizacji prowadzącego. Pogłębiona analiza specyfiki danego typu źródła, jego możliwości badawczych i ograniczeń. Zapoznanie z przewodnikami metodycznymi dla badaczy.	W1, W2, U1, U2, K3
10.	**Archiwum** Wyjście do wybranego archiwum (np. Archiwum UJ, Archiwum Narodowe w Krakowie, IPN, PAU-PAN lub działy specjalne BJ). Poznanie struktury zasobu archiwalnego, inwentarzy i katalogów, zasad korzystania z materiałów.	W1, W2, W5
11.	**Projektowanie badań historycznych** Wykład i warsztat poświęcony procesowi projektowania badań: od źródła do pytania badawczego, operacjonalizacja problemów badawczych. Omówienie struktury projektu badawczego i jego kluczowych elementów.	W1, W2, U1, U2, K3
12.	**Praca licencjacka** Cele i funkcja pracy licencjackiej na kierunku historia. Jak wybrać temat? Od zainteresowań do problemu badawczego Kim jest promotor i jak go znaleźć? Seminarium licencjackie – czego się spodziewać	W2, U2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	**AI w warsztacie historyka** Wprowadzenie do AI i LLM, przegląd narzędzi, omówienie problemów ("bias", halucynacje, kwestie etyczne i in.) Ćwiczenia praktyczne	W4, U1, K1, K3
14.	**Etyka badań historycznych** Dyskusja i studia przypadków dotyczące kluczowych zagadnień etycznych w pracy historyka. Szczegółowe omówienie plagiatu (rodzaje, parafrazowanie vs cytowanie) i narzędzi antyplagiatowych. Etyka pracy ze źródłami: manipulacja, źródła wrażliwe, RODO w badaniach historycznych.	W3, W4, U1, K1, K3
15.	**Podsumowanie kursu** Ewaluacja zbiorcza prac studenckich - raportów „Od źródła do projektu”	W1, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, ćwiczenia przedmiotowe, wizyta studyjna w instytucjach: muzeum, archiwum i w bibliotece

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt, raport	Struktura oceny (100 punktów) Obecność: 15% (15 pkt) Aktywność: 20% (20 pkt) Raport pisemny z projektu "Od źródła do projektu badawczego": 55% (55 pkt) Obecność (15 pkt) Kurs: 11 stacjonarnych + 3 wyjścia + 1 moduł Pegaz = 15 spotkań. Punktacja progresywna: 15 obecności = 15 pkt, 12 = 11 pkt, minimum 9 = 5 pkt. Mniej niż 9 obecności = brak zaliczenia. Student może opuścić max. 1 wyjście terenowe. Uwaga: nieobecności usprawiedliwione należy zgłaszać prowadzącemu, nie podlegają ocenie. Aktywność (30 pkt) Oceniana na 5 zajęciach warsztatowych. Za każde: 6 pkt (aktywny, wzorowo), 3 pkt (poprawnie) lub 0 pkt (bierny/nieobecny). Raport z projektu (55 pkt) Student wybiera jedno źródło historyczne i przygotowuje ustrukturyzowany raport z korpusem materiałów wstępnych do potencjalnego badania - od opisu źródła przez pytania badawcze, ich operacjonalizację, bazę źródłową, po bibliografię (min. 15 poz.) i plan dalszych kroków. Termin oddania raportu z projektu: najpóźniej na zajęciach 13 (konkretna data podana w każdym roku akademickim na początku kursu) Kryteria: wybór źródła (10 pkt), pytania badawcze (10 pkt), operacjonalizacja (10 pkt), baza źródłowa (10 pkt), bibliografia min. 15 poz. (10 pkt), forma raportu (5 pkt). Progi - przeliczenia na oceny w skali 2-5: 91-100 = 5.0 81-90 = 4.5 71-80 = 4.0 61-70 = 3.5 51-60 = 3.0 0-50 = 2.0 Warunki bezwzględne Min. 9 obecności + zaliczony moduł AI na platformie Pegaz+ oddany projekt.

Archiwum zakładowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.13.04903.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Znajomość przepisów i zasad pracy w archiwum zakładowym. Umiejętność opisu teczki archiwalnej, sporządzania spisów zdawczo-odbiorczych, porządkowania wewnątrz teczki, sporządzania spisów spraw, umiejętności nadawania haseł klasyfikacyjnych wg. JRWA, znajomość zasad przygotowywania materiałów niearchiwalnych do brakowania.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie kierunki rozwoju archiwistyki, nowe techniki, oraz zmiany zachodzące w postrzeganiu możliwości zachowania materiałów archiwalnych.	HIS_K1_W01	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W2	zna i rozumie fachową terminologię archiwistyczną. Potrafi zrozumieć i prawidłowo zinterpretować treści metodyczne z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W3	zna i rozumie aktualną działalność Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz wyznaczane kierunki rozwoju współczesnej archiwistyki.	HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu archiwistyki, opracowywania materiałów archiwalnych, gromadzenia i udostępniania oraz popularyzacji materiałów źródłowych.	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U2	potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka i archiwisty. Potrafi prawidłowo realizować podstawowe zadania praktyczne stawiane mu podczas zajęć jak porządkowanie, selekcja, stosowanie: JRWA, instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej itp.	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U3	potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii archiwalnej. Prawidłowo wypełnia formularze archiwalne, pisze wnioski i odpowiedzi na zapytania dotyczące funkcjonowania archiwum	HIS_K1_U07	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U4	potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym.	HIS_K1_U09	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U5	potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w archiwach lub innych instytucjach związanych z gromadzeniem, przechowywaniem, opracowywaniem, ewidencjonowaniem, udostępnianiem i popularyzacją źródeł historycznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów archiwalnych	HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w archiwistyce, w szczególności ochrony danych osobowych i neutralności politycznej i światopoglądowej podczas opracowywania, udostępniania i popularyzacji materiałów archiwalnych.	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K2	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego. Dąży do poprawy swoich umiejętności i wiedzy poprzez śledzenie bieżących publikacji archiwalnych, udział w projektach popularyzatorskich z zakresu archiwistyki oraz obserwacji oficjalnych profili na portalach społecznościowych	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do sprawdzianu	30	
przygotowanie do zajęć	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Organizacja pomieszczenia archiwum zakładowego.	U5
2.	Instrukcja kancelaryjna i instrukcja archiwalna - teoria i praktyka.	W2, U1, U3, U4, K2
3.	Obieg dokumentacji w instytucji.	W3, U1, K2
4.	Spis spraw - o czym i dla kogo?	W2, W3, U5, K1, K2
5.	Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt.	W2, U5
6.	Kategorie archiwalne.	W3, U1, U5
7.	Selekcja dokumentacji.	W1, W2, W3, U2, U3, U4, U5, K1, K2
8.	Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej.	W3, U2, U5, K1
9.	Spisy zdawczo-odbiorcze.	W3, U1, U5, K2
10.	Wypożyczanie akt.	W3, U5, K1
11.	Opis teczki archiwalnej	W2, U5, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	brak zaliczenia	brak zaliczenia

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	O ocenie decyduje liczba punktów uzyskanych przez studentkę/a z kolokwium: 90% - bdb, 75% - db, 50% - dst

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na zajęciach obowiązkowa

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Podstawy dydaktyki

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.13.02861.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	- Omówienie zagadnienia klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego. - Przedstawienie współczesnych koncepcji i celów nauczania. - Zapoznanie słuchaczy z problemem uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. - Przedstawienie sposobów oceniania osiągnięć szkolnych uczniów.
C2	-Zapoznanie studentów z historycznym rozwojem dydaktyki ogólnej oraz wzajemnymi relacjami pomiędzy dydaktyką ogólną a dydaktyką szczegółową. - Uświadomienie uczniom istnienia różnych koncepcji kształcenia. - Zapoznanie studentów z pojęciem środowiska klasowego i jego różnych typów. - Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznawania stylów pracy nauczyciela i ucznia. -Wprowadzenie studentów w tematykę ogólnych zasad kształcenia. - Poznanie przez studentów różnych rodzajów taksonomii celów nauczania. - Zapoznanie studentów ze budową lekcji i jej typami. - Omówienie konspektu lekcji i jego rodzajów. - Zapoznanie studentów z klasycznymi metodami nauczania. - Wprowadzenie studentów w problematykę oceniania i jego rodzajów. - Zapoznanie studentów z podstawowymi środkami nauczania. - Wprowadzenie pojęcia edukacja włączająca. - Zapoznanie studentów z problemem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych; indywidualizacja nauczania, uczeń zdolny.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	historyczny rozwój dydaktyki ogólnej	C.W1, HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, O.W1, O.W6, O.W8	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W2	przedstawicieli gównych nurtów w teorii kształcenia	HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, O.W1, O.W2, O.W3	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W3	rudymentarne pojęcia z zakresu teorii kształcenia oraz współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów	C.W1, C.W3, HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, O.W1, O.W2	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W4	cele kształcenia	C.W3, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, O.W2, O.W8	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W5	budowę lekcji, jej typy oraz rodzaje konspektów	C.W4, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, O.W3, O.W4, O.W5, O.W6	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W6	klasyczne metody nauczania	C.W4, C.W5, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, O.W2, O.W3, O.W4	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W7	kryteria i zasady oceniania; sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	C.W5, C.W6, HIS_K1_W06, O.W10, O.W11, O.W12, O.W13, O.W14, O.W9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W8	pojęcia edukacja włączajaca, uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych, indywidualizacja nauczania	C.W2, C.W5, C.W7, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, O.W11, O.W12, O.W14, O.W15, O.W5, O.W6, O.W7, O.W9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W9	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.W2, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, O.W11, O.W12, O.W13, O.W3, O.W4	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
W10	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela	C.W5, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, O.W10, O.W11, O.W12, O.W14, O.W2, O.W3, O.W4, O.W5, O.W6, O.W7, O.W8, O.W9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	scharakteryzować ewolucję pojęcia dydaktyki i poglądy głownych przedstawicieli	C.U1, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U06, HIS_K1_U08, O.U4, O.U5	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U2	wyjaśnić rodzaje stylów nauczania i typów klas	C.U1, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, O.U4, O.U6	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U3	poprawnie skonstruować określony typ lekcji oraz przygotować konspekt	C.U4, HIS_K1_U04, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10, O.U2, O.U4, O.U5, O.U7, O.U8	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U4	skonstruować kryteria oceniania, dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów oraz zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.U1, C.U2, C.U3, C.U6, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U10, HIS_K1_U12, HIS_K1_U13, O.U15, O.U18, O.U2, O.U3, O.U4, O.U6, O.U7, O.U8, O.U9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U5	rozumie i stosuje edukację włączającą	C.U1, C.U3, C.U6, C.U7, C.U8, HIS_K1_U01, O.U1, O.U12, O.U15, O.U16, O.U17, O.U2, O.U3, O.U4, O.U6, O.U7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U6	charakteryzuje podstawowe środki dydaktyczne	C.U5, C.U6, C.U7, C.U8, HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, O.U15, O.U18, O.U2, O.U7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U7	analizuje różne rodzaje podręczników	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, O.U10, O.U2, O.U3, O.U7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U8	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	C.U2, HIS_K1_U12, HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U9	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym	C.U5, HIS_K1_U12, HIS_K1_U13, O.U2, O.U3, O.U4, O.U7, O.U8, O.U9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
U10	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	C.U6, HIS_K1_U12, O.U11, O.U12, O.U14, O.U2, O.U9	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznej pracy w grupie	C.K1, C.K2, HIS_K1_K04, O.K1, O.K2, O.K3, O.K4, O.K5, O.K7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K2	skutecznie słuchac i formułować informację zwrotną	C.K1, C.K2, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06, O.K2, O.K3, O.K7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K3	kształtowania wśród uczniów zasad właściwego komunikowania się	C.K1, C.K2, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06, O.K1, O.K3, O.K4, O.K6, O.K7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K4	rozwiązywania konfliktów	C.K1, C.K2, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06, O.K1, O.K2, O.K3	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K5	radzenia sobie z krytyką oraz autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	C.K1, C.K2, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K1, O.K2, O.K3, O.K5, O.K6, O.K7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia
K6	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów oraz wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych i dydaktycznych	C.K1, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06, O.K1, O.K2, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7	zaliczenie na ocenę, brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie prezentacji	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**	
konwersatorium	15	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Pojęcie dydaktyki oraz główni jej teoretycy (J.A. Komenski, J.F. Herbart, J.Dewey).	W1, W2, U1, K2
2.	Polski dorobek w dziedzinie dydaktyki ogólnej i dydaktyki historii.	W1, W2, U1, K1, K2
3.	Główne koncepcje kształcenia.	W3, U2, K2
4.	Style pracy nauczyciela i ucznia.	W3, U2, K1, K2
5.	Koncepcje określania celów nauczania oraz współczesne ich taksonomie.	W3, U2, K1, K2
6.	Budowa lekcji i jej typy, czynniki wpływające na jej przebieg.	W5, U3, K1, K2
7.	Rodzaje konspektów i ich budowa.	W5, U3, K1, K2
8.	Klasyczne zasady nauczania.	W1, W6, U3, K1
9.	Klasyczne metody nauczania (opowiadanie, opis, wykład, rozmowa nauczająca).	W6, U3, K1, K2, K3
10.	Środki dydaktyczne, typologia, zastosowanie.	W4, U4, K1, K2
11.	Podręcznik, jego rodzaje, analiza przykładów	W4, U4, K1, K2
12.	Kształtowanie myślenia historycznego	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Edukacja włączajająca.	W10, W8, U5, K1, K2, K3, K4, K5
14.	Indywidualizacja nauczania, uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uczeń zdolny.	W10, W8, W9, U10, U5, U8, U9, K2, K3, K4, K5, K6
15.	Podsumowanie i utrwalenie wiadomości i umiejętności z zakresu podstaw dydaktyki.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	brak zaliczenia	Obecność i aktywny udział w zajęciach.

Semestr 2

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Test końcowy; obecność i aktywny udział w zajęciach. Przedmiot trwający 45 godz. Rozliczenie przedmiotu w systemie rocznym.

Wymagania wstępne i dodatkowe

wybór specjalizacji nauczycielskiej

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dzieje oświaty i wychowania

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.11.08771.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z rozwojem myśli pedagogicznej i dziejami instytucji szkolnych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie: - w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy nauk historycznych. - sposób edukacji na Bliskim i Dalekim Wschodzie - pierwsze koncepcje wychowawcze w starożytnej Grecji - zasady rzymskiego wychowania - dzieje edukacji średniowiecznej oraz proces powstawania uniwersytetów - zmiany koncepcji wychowawczych i sposobów nauczania w okresie XV i XVI wieku - teorie edukacyjne XVII i XVIII wieku oraz podłoże zmian w koncepcjach wychowawczych w epoce oświecenia - teorie pedagogiczne i dydaktyczne XIX i XX wieku	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi - samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę - scharakteryzować najważniejsze koncepcje wychowawcze - dokonać porównania tychże koncepcji w poszczególnych epokach - wymienić i przedstawić poglądy głównych przedstawicieli poszczególnych teorii wychowawczych (Platona, Arystotelesa, Kwintyliana, Maurycjusza, J. A. Komeńskiego, J. Locka, S. Konarskiego, J.F. Herbarta, J. Deweya, C. Freineta) - przygotować prezentację na wybrany temat z zakresu historii oświaty i wychowania	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U08, HIS_K1_U09, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12, HIS_K1_U13	zaliczenie pisemne, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	[HIS_K2_K04] jest gotów do krytycznego ocenienia zakresu swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Jest gotów do rozwoju kompetencji personalnych i społecznych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	15	
zbieranie informacji do zadanej pracy	15	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	15	
przeprowadzenie badań literaturowych	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wychowanie na Bliskim i Dalekim Wschodzie	W1, U1, K1
2.	Wychowanie i nauczanie w starożytnej Grecji i Rzymie.	W1, U1, K1
3.	Wychowanie w średniowieczu.	W1, U1, K1
4.	Koncepcje wychowawcze i nauczanie w okresie Odrodzenia.	W1, U1, K1
5.	Teorie pedagogiczne w XVII i XVIII wieku. Zmainy w nauczaniu w epoce oświecenia.	W1, U1, K1
6.	Oświata w wieku XIX. Rozwój szkolnictwa państwowego i prywatnego.	W1, U1, K1
7.	Teorie pedagogiczne XIX i XX wieku	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne, prezentacja	Esej z wybranego zagadnienia z historii oświaty i wychowania, obecność na zajęciach, prezentacja.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Archeologia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.13.04834.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Archeologia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy na temat metod badań archeologicznych oraz pradziejów i wczesnego średniowiecza ziem polskich.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	podstawowa wiedza na temat: a) prawnych aspektów archeologii w Polsce; b) metod badawczych i możliwości archeologii; c) najważniejszych procesów kulturowych zachodzących w Europie Środkowej od starszej epoki kamienia do wczesnego średniowiecza; d) osadnictwa, gospodarki oraz wybranych aspektów kultury społecznej i duchowej ludności zamieszkującej dzisiejsze ziemie polskie w pradziejach i we wczesnym średniowieczu.	HIS_K1_W03, HIS_K1_W08	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	umiejętności: a) umiejętność przedstawienia ogólnej charakterystyki poszczególnych epok i okresów pradziejowych i wczesnośredniowiecznych oraz najważniejszych kultur archeologicznych na dzisiejszych terenach Polski; b) umiejętność samodzielnego krytycznego poszerzania wiedzy z dziedziny archeologii; c) podstawowa umiejętność oceny i wykorzystania wyników badań archeologicznych dla rekonstrukcji procesów dziejowych, w tym dla uzupełnienia i wzajemnej weryfikacji badań opartych na źródłach historycznych i archeologicznych.	HIS_K1_U02	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kompetencje personalne i społeczne: a) podstawowa wiedza na temat prawnych aspektów ochrony zabytków oraz prowadzenia prac archeologicznych; b) umiejętność praktycznego wykorzystania tej wiedzy w sytuacjach, które wymagają decyzji i interwencji zgodnej z prawem; c) popularyzacja prawnych aspektów ochrony zabytków i prowadzenia prac archeologicznych, a także podstawowych zagadnień metodyki i wyników badań archeologii.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	30
uczestnictwo w egzaminie	2
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	18
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	30
uczestnictwo w egzaminie	2
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	18
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Wybrane zagadnienia terminologiczne i metodologiczne: archeologia/prehistoria; pojęcie „kultury”; metoda etniczna w archeologii; możliwości i ograniczenia archeologii w zakresie rekonstrukcji różnych dziedzin kultury żywej. 2. Prawne aspekty ochrony zabytków oraz odkryć i badań archeologicznych w Polsce. 3. Podstawowe informacje o źródłach archeologicznych. Metody poszukiwań i wykopalisk. 4. Główne metody datowania w archeologii. Podział pradziejów w dorzeczu Odry i Wisły – kryteria podziału i daty ramowe. 5. Zarys problematyki antropogenezy ze zwróceniem uwagi na aspekty powszechnie akceptowane i aspekty dyskusyjne. 6. Podstawowe informacje o paleolicie dolnym i środkowym na ziemiach polskich. Paleolit górny i schyłkowy. 7. Początki holocenu i mezolit na terenie Polski. Tzw. rewolucja neolityczna. Ogólna charakterystyka młodszej epoki kamienia. Neolit i eneolit na ziemiach polskich. 8. Wczesna i starsza epoka brązu w dorzeczu Odry i Wisły. Kultura łużycka. 9. Wczesna epoka żelaza (okres halsztacki) na ziemiach polskich. Zagadnienie tzw. kultury pomorskiej. 10. Okres lateński w Europie. Celtowie w Polsce. 11. Formowanie się nowych kultur na terenie Polski w końcu III w. przed Chr. na terenie Polski. 12. Okres wpływów rzymskich na terenach Barbaricum – wpływy kultury cesarstwa na ludy barbarzyńskie poza limesem. 13. Okres wpływów rzymskich w Polsce. a. Sytuacja etniczna i polityczna na ziemiach polskich na podstawie analizy źródeł pisanych. b. Sytuacja kulturowa na ziemiach polskich do początków okresu wędrówek ludów – jednostki kulturowe, zasięgi osadnictwa, chronologia. 14. Okres wędrówek ludów w Europie – dzieje polityczne i przesunięcia etniczne. Okres wędrówek ludów w Polsce – kwestia zaniku kultur z okresu rzymskiego i obecności elementów huńskich. 15. Etno- i topogeneza Słowian – źródła językowe, historyczne, archeologiczne, przyrodnicze. Autochtonizm i allochtonizm. Koncepcja Godłowskiego i Parczewskiego. 16. Kultury wczesnosłowiańskie w Europie. Źródła historyczne (Antowie i Sklawenowie) i archeologiczne (kultura Pieńkowka, Kołoczyn, praska i Sukow). Kultura wczesnosłowiańska w Polsce. 17. Polska w okresie od połowy VII do X w. Źródła historyczne i archeologiczne. Charakterystyka kultury i kontakty interregionalne. 18. Archeologia o formowaniu się i konsolidacji państwa pierwszych Piastów.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego na podstawie wiedzy uzyskanej z wykładów

Semestr 2

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Końcowy egzamin pisemny na podstawie wiedzy przekazanej w trakcie wykładu

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie ma wymagań wstępnych.

Nauki Pomocnicze Historii A

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.08924.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie słuchaczy ze źródłami historycznymi wchodzącymi w zakres nauk pomocniczych historii, przekazanie wiedzy pomocnej w ich interpretacji, uświadomienie znaczenia źródeł historycznych w naukowym badaniu przeszłości, a także poszerzenie tradycyjnego zakresu pisanych źródeł historycznych o źródła materialne i ikonograficzne. Celem kształcenia jest też powiązanie źródeł wchodzących w zakres nauk pomocniczych historii z historią polityczną, społeczną i historią kultury oraz działalnością instytucji świeckich i kościelnych. Omawiana tematyka ukazywana jest w procesie długiego trwania od średniowiecza do XX wieku. W trakcie wykładu omawiane będą przede wszystkim: archeologia prawna, chronologia historyczna, dyplomatyka, genealogia, heraldyka,paleografia oraz sfragistyka w powiązaniu z innymi naukami pomocniczymi historii. Wykład jest powiązany z konwersatorium. Celem wykładu i konwersatorium jest zapoznanie studenta z podstawowym kanonem nauk pomocniczych historii, z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć badań polskich i zagranicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk pomocniczych historii; zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauko pomocniczych historii; relacje między tradycją heraldyczną, sfragistyczną oraz pismem dawnym a współczesnym kodem kulturowym; podstawowe metody badawcze i elementy warsztatu historyka; znaczenie nauk pomocniczych historii dla badań, również o charakterze interdyscyplinarnym; dorobek historiografii w zakresie nauk pomocniczych historii	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie nauk pomocniczych historii; potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka; potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne; przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, szczególnie zagadnień z nauk pomocniczych historii; potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku łacińskim	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U09	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu wybranych nauk pomocniczych historii prezentując niezależność myślenia	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Nauki pomocnicze historii, czyli nowoczesna pomoc dla historyka - wprowadzenie 2. W stronę człowieka - od genealogii do historii społecznej 3. Genealogia w dawnym mieście 4. O potrzebie identyfikacji obrazowej - geneza herbu jako znaku 5. Herb państwa polskiego, czyli długie trwanie Orła Białego 6. Od heraldyki terytorialnej do samorządowej 7. Pieczęć jako źródło historyczne 8. Tekst i obraz na pieczęciach władców Polski 9. 'De re diplomatica' - wprowadzenie do piśmienności pragmatycznej 10. Najstarsze polskie dokumenty 11. 'Loca scribendi' - o dawnych kancelariach 12. Dzieje pisma łacińskiego 13. O dawnych rachubach czasu 14. Rytuały jako przedmiot badań archeologii prawnej 15. Znaki Uniwersytetu Jagiellońskiego	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Systematyczny udział w wykładzie, przygotowanie do egzaminu

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Nauki Pomocnicze Historii B

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.08926.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu z NPH jest wprowadzenie studentów w problematykę nauk pomocniczych historii a tym samym w podstawy warsztatu badawczego historyka, zapoznanie z poszczególnymi dyscyplinami, ich historią oraz ukazanie ich wzajemnych powiązań, jak również zapoznanie z aparatem pojęciowym poszczególnych nauk. Punktem wyjścia za każdym razem jest definicja poszczególnych nauk pomocniczych historii oraz źródeł historycznych, którymi zajmują się konkretne dyscypliny, następnie zostanie scharakteryzowana ich specyfika oraz na czym polega ich krytyka zewnętrzna i wewnętrzna. Na podstawie wybranych przykładów z różnych epok, od starożytności, poprzez średniowiecze, aż po czasy nowożytne, nowoczesne a nawet współczesne, student zostanie zapoznany z najważniejszymi problemami badawczymi poszczególnych nauk pomocniczych. Wykład będzie odwoływał się zarówno do źródeł pisanych, jak i do źródeł obrazowych (ikonograficznych). Wykład z NPH jest komplementarny w stosunku do konwersatorium, dlatego student jest zobowiązany do uczestnictwa w obu rodzajach tych zajęć.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk pomocniczych historii; zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauko pomocniczych historii; relacje między tradycją heraldyczną, sfragistyczną oraz pismem dawnym a współczesnym kodem kulturowym; podstawowe metody badawcze i elementy warsztatu historyka; znaczenie nauk pomocniczych historii dla badań, również o charakterze interdyscyplinarnym; dorobek historiografii w zakresie nauk pomocniczych historii	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie nauk pomocniczych historii; potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka; potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne; przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, szczególnie zagadnień z nauk pomocniczych historii; potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku łacińskim.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U09	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu wybranych nauk pomocniczych historii prezentując niezależność myślenia.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykłady z NPH: 1) Wykład wstępny: Co to są NPH? Kanon i nowe NPH. Kodeks z Lorsch i Galeria z Innsbrucka. 2) Genealogia w służbie dynastii. Rody rycerskie. Dwie polskie szkoły genealogiczne i budowa monografii rodów rycerskich. Od „drzewa genealogicznego” do tablic genealogicznych. 3) Geneza i narodziny herbów na Zachodzie i w Polsce. Sztuka heraldyczna. Heraldyka jako system komunikacji społecznej. 4) Geneza Orła Białego – herbu Królestwa Polskiego. Dzieje Orła Białego w XIV-XX w. 5) Zachodnioeuropejskie i polskie herby terytorialne a współczesna symbolika samorządowa. 6) Polskie pieczęcie królewskie, książęce, rycerskie, miejskie i kościelne. 7) Polska i europejska moneta średniowieczna, gatunki monet i reformy monetarne. 8) Polska i europejska moneta nowożytna, gatunki monet i reformy monetarne. 9) Polskie insygnia królewskie. 10) Struktura roku liturgicznego i budowa kalendarza chrześcijańskiego. 11) Pismo łacińskie w starożytności. 12) Pismo łacińskie w średniowieczu oraz w początkach epoki nowożytnej. 13) Średniowieczna dyplomatyka zachodnioeuropejska i polska. 14) Książka rękopiśmienna w Polsce średniowiecznej. 15) Pismo i książka drukowana.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Systematyczny udział w wykładzie, egzamin ustny w oparciu o wskazane podręczniki oraz tematykę prezentowaną na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia starożytna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.13.00570.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	6.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest opanowanie przez studentów wiedzy z historii starożytnej, kształcenie umiejętności pracy z różnymi kategoriami źródeł oraz rozwijanie zdolności do samodzielnej pracy z tekstem. Szczegółowe informacje zob. rubryka "efekty kształcenia"

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	różne kierunki badań w zakresie dziejów Bliskiego Wschodu, świata greckiego i rzymskiego w starożytności.	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W2	fachową terminologię w zakresie historii starożytnej	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	wybrane zagadnienia z historii powszechnej starożytnej, chronologicznie, jak i tematycznie.	HIS_K1_W04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w starożytności	HIS_K1_W05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	miejsce historii starożytnej i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności w badaniach nad starożytnością oraz wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W6	dorobek historiografii w zakresie badań nad starożytnością	HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W7	znaczenie i rolę ochrony praw autorskich	HIS_K1_W10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie historii starożytnej.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań nad starożytnością, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności	HIS_K1_U02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	stosować kluczowe elementy warsztatu historyka w badaniach nad starozytnością	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U4	stosować podstawowe elementy warsztatu historyka zajmującego się badaniami nad epoką starożytną	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U5	zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne	HIS_K1_U04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U6	rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne w zakresie historii starożytnej i zaprezentować wyniki	HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U7	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych o tematyce starożytnej	HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U8	krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności	HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii starożytnej i wiedzy o kulturze antycznej	HIS_K1_K01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów	HIS_K1_K02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego, szczególnie w odniesieniu do wiedzy na temat świata starożytnego	HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K4	do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków	HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	20	
analiza źródeł historycznych	25	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15	
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	30	
konsultacje	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 150	**ECTS** 6.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	BLISKI WSCHÓD: 1. Środowisko geograficzne regionu. Źródła oraz historia badań nad dziejami Bliskiego Wschodu w starożytności. 2. "Rewolucja miejska" na Bliskim Wschodzie i inne centra cywilizacyjne w starożytności (Chiny, Indie). 3. Sumerowie oraz państwo Sargona z Akadu i dziedzictwo III dynastii z Ur. 4. Powstanie państwa egipskiego oraz jego dzieje do upadku Średniego Państwa. 5. Mezopotamia w czasach Szamszi Adada i Hammurabiego. 6. Koncert mocarstw w II tys. p.n.e. (Mitanni, Hetyci, Egipt) 7. Egipt w okresie Nowego Państwa 8. Migracje schyłku II tys. p.n.e. Powstanie i rozwój państw żydowskich 9. Państwo nowoasyryjskie 10. Świat bliskowschodni po upadku Asyrii	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4
2.	Pula tematów, spośród których prowadzący zajęcia wybiorą te, które zostaną zrealizowane na zajęciach GRECJA: I 1. Źródła do dziejów okresu hellenistycznego i podstawowe problemy badawcze. 2. Kształtowanie się mapy politycznej świata greckiego po śmierci Aleksandra Wielkiego. 3. Jedynowładztwo w świecie greckim. 4. Charakter, ideologia i propaganda monarchii hellenistycznych. 5. Religia grecka w epoce hellenistycznej. 6. Macedonia pod rządami Antygonidów. 7. Miasta greckie i państwa federacyjne. 8. Państwo Ptolemeuszy w III w. p.n.e. 9. Monarchia Seleukidów - wybrane problemy. 10. Mniejsze królestwa hellenistyczne. II 11. Źródła do stosunków rzymsko-hellenistycznych – próba analizy. Najwcześniejsze kontakty Greków z Rzymem na terenie Italii. Krótka analiza struktur polityczno-ustrojowych republiki rzymskiej i przebiegu ekspansji rzymskiej w Italii. 12. Ekspansja rzymska wobec greckich poleis w południowej Italii. Król Epiru Pyrrus w Italii i wojna z Rzymem w latach 281-275. Polityka rzymska wobec greckich poleis na Sycylii po I wojnie punickiej. 13. Pojawienie się Rzymu na wschodnim wybrzeżu Adriatyku (powstanie rzymskiego protektoratu w Ilirii). 14. Macedonia Filipa V a Rzym. I wojna macedońska i jej konsekwencje. II wojna macedońska – Filip V sprzymierzeńcem rzymskim. Polityka następcy Filipa V, Perseusza wobec Rzymu i III wojna macedońska oraz jej konsekwencje. Klęska powstania Andriskosa i powstanie rzymskich prowincji: Macedonii i Achai. 15. Państwa w Azji Mniejszej wobec ekspansji Seleukidów – Pergamon i Rodos, rzymskie przyczółki w Azji? 16. Wojna Antiocha III z Rzymem i konsekwencje pokoju w Apamei (188 r.p.n.e). Antioch IV i Eleuzis. Monarchia Seleucydów i jej kryzys w II i I w. 17. Egipt ptolemejski – krótka charakterystyka monarchii. Pierwsze kontakty egipskich Ptolemeuszy z republiką rzymską i ich znaczenie. Republika rzymska i jej relacje z Ptolemeuszami III – II w. 18. Państwo egipskich Ptolemeuszy a republika rzymska w II i I w.p.n.e. – protektorat i klientela.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Pula tematów, spośród których prowadzący zajęcia wybiorą te, które zostaną zrealizowane na zajęciach RZYM: 1. Źródła do dziejów republiki rzymskiej. Italia w okresie archaicznym: warunki geograficzne, zasiedlenie (osadnictwo sabelskie i celtyckie), kultura willanowiańska 2. Wielka Grecja od wielkiej kolonizacji po rzymski podbój 3. Cywilizacja Etrusków od okresu świetności w VII-V w. po schyłek w III-II w. przed Chr: etnogeneza, granice wpływów, historia 4. Język, kultura i sztuka Etrusków 5. Latynowie i początki Rzymu na tle regionalnym i lokalnym. 6. Podbój Italii przez Rzymian. Kolonizacja rzymska na terenie Italii, system sojuszy i zależności. 7. Sytuacja polityczna i gospodarcza oraz stan państwa przed wystąpieniem Tyberiusza i Gajusza Grakchów. 8. Źródła do dziejów schyłkowej republiki – próba analizy. 9. Wystąpienie braci Grakchów. Plany reform i opozycja wobec nich. Przyczyny klęski politycznej. Podział rzymskiej nobilitas na zwolenników reform – popularów i zwolenników zachowania status quo – optymatów. 10. Program polityczny Marka Liwiusza Druzusa i wojna ze sprzymierzeńcami (bellum sociale) w latach 90-87 przed Chr. Organizacja i program państwa Italików. 11. Konflikt wielkich osobowości w Rzymie na początku I w.p.n.e. Gajusza Mariusza i Lucjusza Korneliusza Sulli. Początek pierwszej wojny domowej. 12. Dyktatura Lucjusza Korneliusza Sulli. Reformy Sulli i ich ocena. Kolonizacja sullańska. Zniszczenie Samnium i miast etruskich. Przyśpieszenie romanizacji Italii. 13. Powrót Mariusza i rządy popularów (Lucjusza Korneliusza Cynny) w Rzymie	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Semestr 1

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium		brak (rozliczenie zajęć w systemie rocznym)

Semestr 2

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Konwersatorium z historii starożytnej składa się z trzech modułów: Bliski Wschód, Grecja i świat hellenistyczny, Rzym Warunki uzyskania zaliczenia z konwersatorium: 1. Zaliczenie kolokwium na prawach egzaminu z historii starożytnej. 2. Zaliczenie kolokwiów z geografii historycznej Bliskiego. Wschodu, Grecji i Rzymu. 3. Obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Odrodzone Królestwo Polskie w XIV-XVw.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.04844.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z procesami kształtowania się odrodzonego Królestwa Polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, a następnie panowaniem ostatnich Piastów, Andegawenów i pierwszych Jagiellonów w odrodzonym Królestwie Polskim, jego zasadniczymi przemianami ustrojowymi, społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi do schyłku XV wieku w kontekście środkowoeuropejskim.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	różne kierunki badań historycznych nad dziejami odrodzonego Królestwa Polskiego w XIV – XV wieku.	HIS_K1_W01	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	fachową terminologię w zakresie historii Polski średniowiecznej XIV-XV wieku oraz terminologię w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych.	HIS_K1_W02	egzamin ustny
W3	w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię Polski średniowiecznej XIV - XV wieku.	HIS_K1_W03	egzamin ustny
W4	zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi oraz politycznymi odrodzonego Królestwa Polskiego w XIV - XV wieku.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W5	miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych (np. archeologii, historii sztuki, nauk pomocniczych historii i in.) dla badania dziejów Polski średniowiecznej w XIV - XV w.	HIS_K1_W08	egzamin ustny
W6	dorobek historiografii dotyczącej odrodzonego Królestwa Polskiego w XIV-XV wieku.	HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na temat historii Polski średniowiecznej XIV - XV wieku.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	rozwiązać samodzielnie problemy z dziejów Polski średniowiecznej XIV - XV wieku i zaprezentować wyniki.	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U3	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych historyków, zajmujących się dziejami odrodzonego Królestwa Polskiego w XIV - XV wieku.	HIS_K1_U07	egzamin ustny
U4	krytycznie ocenić swoją wiedzę o historii Polski średniowiecznej XIV - XV wieku i potrafi też krytycznie ocenić swoje umiejętności	HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów na temat historii Polski średniowiecznej XIV - XV w.	HIS_K1_K02	egzamin ustny
K2	docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego średniowiecznej Polski XIV-XV wieku oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K1_K03	egzamin ustny
K3	wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków, w szczególności w oparciu o swoją wiedzę na temat historii Polski średniowiecznej w XIV- XV wieku	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30

przygotowanie do egzaminu	45	
analiza źródeł historycznych	7	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	8	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W wykładzie są prezentowane następujące treści: odnowienie Królestwa Polskiego na przełomie XIII i XIV w. przez Przemysła II, Wacława II i Władysława Łokietka, odrodzone Królestwo Polskie i jego modernizacja za panowania Kazimierza Wielkiego, sukcesja Ludwika Andegaweńskiego na tronie polskim i jego rządy w Królestwie Polskim, wstąpienie na tron polski Jadwigi Andegaweńskiej i zawarcie unii z Wielkim Księstwem Litewskim oraz współrządy Jadwigi i Władysława Jagiełły w Królestwie Polskim latach 1386-1399, dwie fundacje uniwersytetu w Krakowie (1364, 1400) i narodziny środowiska naukowego oraz rozkwit kultury polskiej w późnym średniowieczu, samodzielne rządy Władysława Jagiełły w Królestwie Polskim w latach 1399-1434 (zmiany polityczne, ustrojowe, społeczne, religijne), panowanie synów Jagiełły (Władysława Warneńczyka i Kazimierza Jagiellończyka) w Królestwie Polskim (unie z Węgrami i Litwą, wojny z zakonem krzyżackim, ewolucja ustrojowa, przemiany społeczne i kulturowe, polityka dynastyczna), Królestwo Polskie za pierwszych Jagiellonów w kontekście europejskim.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia jest opanowanie wiedzy historycznej o dziejach odrodzonego Królestwa Polskiego w XIV-XV wieku, prezentowanej na wykładzie i w wybranym podręczniku oraz w dwóch lekturach: źródle i opracowaniu. Egzamin ustny obejmuje pytania z wykładu i podręcznika oraz ze źródła historycznego i opracowania.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Polska Jagiellonów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.04846.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy z zakresu stosunków wewnętrznych i zewnętrznych, przemian społeczno-ustrojowych i rozwoju kultury monarchii jagiellońskiej na tle późnośredniowiecznej Europy(od końca XIV- do pocz. XVI wieku).
C2	Jako cel obrano też uświadomienie słuchaczom wpływu jaki na dalszy rozwój i pozycję na arenie międzynarodowej polsko-litewskiego państwa miały rządy dynastii Jagiellonów.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań historycznych w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	egzamin ustny
W2	sposób chronologicznie i tematycznie uporządkowany wybrane zagadnienia z historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W03	egzamin ustny
W3	zależności między problemami społecznymi, kulturalnymi, ustrojowymi oraz politycznymi w historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W4	dorobek historiografii w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę zakresie historii monarchii jagiellońskiej w średniowieczu.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac z zakresu historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U3	krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności w zakresie historii państwa polsko-litewskiego w średniowieczu.	HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski późnośredniowiecznej.	HIS_K1_K03	egzamin ustny
K2	wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji historii unii Polski i Litwy.	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
przygotowanie pracy pisemnej	10	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Polityczno-społeczne uwarunkowania zawarcia unii Polski i Litwy pod koniec XIV wieku.	W2, W4, U2
2.	Budowa polsko-litewskiej monarchii (XIV-pocz. XVI w.): a. przemiany ustrojowe, społeczne i religijne w Wielkim Księstwie Litewskim; b. emancypacyjne i separatystyczne dążenia Litwy (od Krewa po Mielnik); c. stosunek elity politycznej Królestwa Polskiego do unii z Litwą;	W2, W3, U3, K2
3.	Przemiany ustrojowo-społeczne Królestwa Polskiego (1386-1506): a. narodziny dynastii i jej praw do korony polskiej (od panów przyrodzonych do elekcji potwierdzającej w obrębie dynastii); b. wzrost politycznego i ekonomicznego znaczenia stanu szlacheckiego w monarchii; c. narodziny i rozwój parlamentu (do konstytucji "Nihil novi);	W1, W2, W3, K1
4.	"Pomnożenie Polski" - rozwój terytorialny Królestwa Polskiego i jego znaczenia na arenie międzynarodowej: a. różne drogi osiągania wzrostu terytorialnego (konflikty zbrojne, dyplomacja, zastosowanie prawa lennego); b. udział Polski i Litwy na soborach, kongresach i zjazdach monarchów; c. polityka dynastyczna i wschodnia Jagiellonów.	W2, W4, U3, K2
5.	Kultura Polski późnego średniowiecza: a. odnowienie Uniwersytetu Krakowskiego - 2 fundacja i rozwój nauki; b. piśmiennictwo i sztuka w późnośredniowiecznej Polsce' c. początki humanizmu w Polsce; d. uczeni w służbie monarchii.	W1, W3, W4, U1, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia jest wykazanie się znajomością historii monarchii polsko litewskiej (1385-1506), w oparciu o podręcznik (K. Baczkowskiego) i problematykę prezentowaną na wykładach. Ocenie zostanie poddana odpowiedź ustna na dwa problemowe pytania oraz znajomość źródła wykazana w domowej pracy pisemnej. Ocena znajomości tekstu źródłowego stanowi 20% oceny końcowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

Polska Piastów do końca XIII wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.11150.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z procesami powstania państwa polskiego i jego dziejów za panowania dynastii Piastów do końca wieku XIII, czyli odnowienia korony Królestwa po okresie rozbicia dzielnicowego.Studenci zostaną zapoznani nie tylko z dziejami politycznymi, ale również przemianami ustrojowymi,społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi tej doby. Zostanie także nakreślony kontekst środkowoeuropejski.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie fachową terminologię w zakresie historii Polski średniowiecznej do końca XIII w.	HIS_K1_W01	egzamin ustny
W2	Student zna i rozumie uporządkowaną chronologicznie historię ziem polskich do końca XIII w.	HIS_K1_W02	egzamin ustny
W3	Student zna i rozumie problemy społeczne, gospodarcze i kulturalne w Polsce w okresie od X do XIII w.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W4	Student zna i rozumie pozycję Polski w dziejach Europy Środkowej do końca XIII w.	HIS_K1_W04	egzamin ustny
W5	Student zna i rozumie dorobek historiografii dotyczący Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W02	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać oraz utrwalać wiedzę z zakresu historii Polski średniowiecznej od X do XIII w.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	Student potrafi przedstawić swoją opinię i argumenty innych historyków, którzy zajmowali się dziejami Polski od X do XIII w.	HIS_K1_U04	egzamin ustny
U3	Student potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy z zakresu dziejów Polski (X-XIII wiek) oraz zaprezentować wyniki.	HIS_K1_U06	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K1_K01	egzamin ustny
K2	Absolwent jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej.	HIS_K1_K05	egzamin ustny
K3	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.	HIS_K1_K04	egzamin ustny
K4	Student jest gotów do zaakceptowania odmiennych poglądów na temat historii Polski X-XIII w.	HIS_K1_K02	egzamin ustny
K5	Student jest gotów docenić dziedzictwo historyczne i kulturowe Polski średniowiecznej.	HIS_K1_K03	egzamin ustny
K6	Student jest gotów wykazać niezależność w wyciąganiu wniosków w oparciu o swoją wiedzę na temat historii Polski okresu od X do XIII w.	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20

przygotowanie do egzaminu	20
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	tematyka wykładów:1. Początki Polski2. Panowanie Mieszka I.3. Panowanie Bolesława Chrobrego.4. Mieszko II i bezkrólewie po jego śmierci.5. Panowanie Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Szczodrego6. Rządy Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego7. Początki rozbicia dzielnicowego.8. Ustrój Polski wczesnośredniowiecznej.9. Krzyżacy i Mongołowie w XIII-wiecznej Polsce.10. Kultura Polski wczesnośredniowiecznej.11. Świadomość narodowa w Polsce X-XIII wieku.12. Walki o tron krakowski w pierwszej połowie XIII w.13. Małopolska pod rządami Bolesława Wstydliwego i Leszka Czarnego. 14. Zjednoczenie państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5, K6

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
wykład	egzamin ustny	Obecność na zajęciach. Tematyka wykładów oraz podręcznik Edmunda Kizika i Tomasza Jurka, Historia Polski do 1572 roku, Warszawa 2013 (odpowiednie partie).

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Konwersatorium z historii średniowiecznej powszechnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.13.04843.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 1, Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii średniowiecznej powszechnej

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie znaczenie wybranych problemów z historii średniowiecznej powszechnej	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W07, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać na współzależności miedzy historią polityczną, społeczną a gospodarczą	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do poszerzania wiedzy w oparciu o własną lekturę prac naukowych z zakresu historii średniowiecznej powszechnej	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Zajęcia organizacyjne. Co to jest średniowiecze? 2. Wędrówki ludów i powstanie państw barbarzyńców. 3. Chrześcijaństwo późnego antyku i wczesnego średniowiecza 4. Bizancjum od Justyniana do końca sporów ikonoklastycznych 5. Narodziny islamu i jego ekspansja do X w. 6. Monarchia karolińska 7. Narodziny feudalizmu 8. Reformy gregoriańskie i spór o inwestyturę 9. Krucjaty 10. Bizancjum od IX do XIII w. 11. Procesy urbanizacyjne w Europie łacińskiej i ich konsekwencje. 12. Ruchy religijne XII/XIII w. 13. Zmierzch uniwersalizmu. 14. Kryzys XIV w. 15. Ekspansja osmańska	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Warunkiem uzyskania zaliczenia z konwersatorium jest: 1) Aktywna obecność na zajęciach, (dopuszczalna jest nieobecność na jednych zajęciach, każdą kolejną nieobecność należy odpracować; 2) Uzyskanie pozytywnych ocen z trzech kolokwiów; - pierwsze kolokwium obejmie materiał z I i II części podręcznika prof. R. Michałowskiego; - drugie kolokwium obejmie materiał z III i IV części podręcznika prof. R. Michałowskiego; - trzecie kolokwium będzie miało formę pracy pisemnej-eseju i obejmie materiał z trzech lektur wskazanych na początku semestru; Do zaliczenia pierwszego i drugiego kolokwium konieczne jest uzyskanie wyniku powyżej 50% punktów. Do uzyskania zaliczenia z trzeciego kolokwium (pracy pisemnej z lektur) konieczne jest udzielenie poprawnej odpowiedzi na jedno z pytań i wykazanie w tej odpowiedzi znajomości treści wskazanych lektur. Za odpowiedź poprawną uznawana będzie wyłącznie odpowiedź, która spełnia jednocześnie wszystkie wymienione poniżej kryteria: - zawiera wszystkie najistotniejsze treści merytoryczne; - potwierdza opanowanie przez osobę odpowiadającą umiejętności samodzielnego analizowania informacji uzyskanych podczas przygotowania do kolokwium - w stopniu elementarnym; - potwierdza umiejętność prezentowania rezultatów wspomnianej wyżej samodzielnej analizy -w stopniu elementarnym. Brak wspomnianych części składowych sprawi, że odpowiedź zostanie uznana za niepoprawną. Zakres materiału wymaganego na kolokwiach nie jest tożsamy z tematami omawianymi podczas konwersatoriów. W przypadku niezaliczenia kolokwiów wyznaczone zostaną terminy kolokwiów poprawkowych (możliwa jedna poprawa każdego kolokwium). Do kolokwium poprawkowego nie zostaną dopuszczone osoby, które nie spełniły warunku obecności na zajęciach! Terminy kolokwiów i kolokwiów poprawkowych zostaną ogłoszone na początku semestru. DO UZYSKANIA ZALICZENIA MUSZĄ BYĆ SPEŁNIONE WSZYSTKIE POWYŻSZE WARUNKI! Podstawą ustalenia oceny końcowej będzie średnia ocen z kolokwiów zaliczeniowych. Wpływ na ostateczną ocenę będzie mieć też aktywność podczas zajęć. Szczegółowe zasady zostaną przedstawione na pierwszych zajęciach. Możliwe będzie uzyskanie zaliczenia z konwersatorium przez laureatów konkursu przedmiotowego z historii średniowiecznej powszechnej, którego szczegółowe warunki zostaną ogłoszone na początku 1. semestru.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Konwersatorium z historii średniowiecznej Polski

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.11.04847.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres Semestr 1	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	**Liczba punktów ECTS** 4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem konwersatorium jest ukazanie wybranych węzłowych zagadnień z dziejów Polski w średniowieczu, z dziejów politycznych, ustrojowych, społecznych, gospodarczych, kulturalnych i organizacji Kościoła. W szczególności poruszane będą tematy dotyczące: powstania i rozwoju państwa Piastów; zmian terytorialnych państwa Piastów; miejsca i roli Kościoła i jego przedstawicieli w rozwoju kulturalnym. Ponadto pokazane zostaną metody interpretacji źródeł średniowiecznych, ich analizy i tworzenia w oparciu o nie obrazu dziejów, oraz wykorzystanie dorobku mediewistyki polskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań historycznych w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W01	zaliczenie na ocenę
W2	fachową terminologię w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W3	wybrane zagadnienia z historii Polski średniowiecznej chronologicznie i tematycznie.	HIS_K1_W03	zaliczenie na ocenę
W4	zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi oraz politycznymi w historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę
W5	miejsce historii Polski średniowiecznej i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W6	dorobek historiografii w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
U2	stosować metody i narzędzia warsztatu historyka w zakresie historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
U3	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych z zakresu historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_U06	zaliczenie na ocenę
U4	pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej z zakresu historii Polski średniowiecznej.	HIS_K1_U07	zaliczenie na ocenę
U5	Absolwent potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności, szczególnie w odniesieniu do znajomości historii średniowiecznej Polski.	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	docenienia średniowiecznego dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę
K2	Absolwent jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	60

przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Na zajęciach omawiane będą wybrane węzłowe zagadnienia z dziejów Polski w średniowieczu, od połowy X w. do końca XV w. Poszczególne zagadnienia będą omawiane z wykorzystaniem tekstów źródłowych i dorobku mediewistyki polskiej (najważniejszej literatury przedmiotu). Najważniejsze tematy to: cykl zajęć dotyczących początków monarchii piastowskiej, przemian terytorialnych Polski średniowiecznej, cykl zajęć omawiających przemiany polityczne, ustrojowe, społeczne, gospodarcze i kulturalne z okresu początków państwa Piastów, rozbicia dzielnicowego oraz dotyczących Polski w okresie późnego średniowiecza (XIV-XV w.).	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Ocena z konwersatorium jest wypadkową oceny z aktywności na zajęciach (udział w dyskusji, przygotowanie do zajęć, przygotowanie referatu), oceny za sprawdziany pisemne (kolokwia i kartkówki) z wybranej problematyki zajęć, oceny z pracy semestralnej. Zaliczenie należy uzyskać najpóźniej do końca zimowej sesji egzaminacyjnej. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Dopuszczalne są 2 nieobecności, każdą następną trzeba zaliczyć, zdając opuszczony temat podczas dyżuru prowadzącego. Jeżeli student będzie miał więcej niż 5 nieobecności, nie otrzyma zaliczenia, chyba że przedstawi zaświadczenie lekarskie o długotrwałym pobycie w szpitalu itp. W ciągu semestru studenci pisać będą sprawdziany pisemne z wybranej tematyki zajęć. Dla osób, które nie zaliczyły kolokwium w I terminie, istnieje możliwość ponownego pisania kolokwium poprawkowego (jeden raz) w celu poprawienia oceny. Warunkiem przystąpienia do poprawy kolokwium jest uregulowanie wszystkich pozostałych wymogów zaliczeniowych (zaliczenie nieobecności itp.). Każdy student będzie zobowiązany przygotować pracę semestralną wyznaczoną przez prowadzącego zajęcia.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Nauki Pomocnicze Historii w kręgu znaku i wybranych współczynników procesu dziejowego

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.11.19421.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami omawianych dziedzin i ich znaczenia w warsztacie badawczym, historyka, a także w sferze popularyzacji nauki i wpływu dobrze pojmowanej tradycji historycznej na kształtowanie obecnej rzeczywistości.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie różne kierunki badań heraldycznych, sfragistycznych, numizmatycznych i z zakresu archeologii prawnej.	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię w zakresie heraldycznych, sfragistycznych, numizmatycznych i z zakresu archeologii prawnej i umie zastosować tę terminologię w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych.	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między heraldyką, sfragistyką, numizmatyką i archeologią prawną, a wydarzeniami bieżącymi, uwarunkowania historyczne dla współczesnych zjawisk, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej.	HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	Student zna i rozumie kluczowe metody badawcze i narzędzia heraldyki, sfragistyki, numizmatyki i z zakresu archeologii prawnej. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	Student zna i rozumie miejsce heraldyki, sfragistyki, numizmatyki i archeologii prawnej i ich znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W6	Student zna i rozumie fachową terminologię heraldyczną, sfragistyczną, numizmatyczną i z zakresu archeologii prawnej w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.	HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie heraldyki, sfragistyki, numizmatyki i z zakresu archeologii prawnej oraz w obszarze swoich zainteresowań.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie sfragistyki, numizmatyki i archeologii prawnej oraz udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K1_U02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu sfragistyki, numizmatyki i archeologii prawnej.	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów; wykorzystywania wiedzy z dziedziny historii w mierzeniu się z politycznymi, społeczno-gospodarczymi i kulturalnymi problemami świata współczesnego.	HIS_K1_K02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom.	HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	Student jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji świadectw przeszłości.	HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K4	Student jest gotów do podejmowania działań w zakresie popularyzacji wiedzy z zakresu sfragistyki, numizmatyki i archeologii prawnej historycznej oraz przedsiębiorczego rozwiązywania wyzwań w życiu zawodowym i społecznym.	HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Student poznaje podstawowe zagadenienia z akresu heraldyki, sfragistyki, numizmatyki i acheologii prawnej. Dowiaduje sie o geznezie i kulturownym, społecznym i prawnym znaczeniu tych dziedzin. Poznaje początki i rozwój kazdej z nich oraz wzajemne ich przenikanie się. Ponadto ma mozliwośc zapoznania sie z podstawowyumi umiejętniościami wartszatowymi, pozwalającymi na krytyczną analizę źródeł heraldycznych, sfragistycznych, numizmatycznych i archeologiczno-prawnych. Poznaje także współczesne znaczenie i tychże dyscyplin.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	obecność oraz pozytywne zaliczenie pisemnego sprawdzianu na koniec zajęć.

Podstawy prawne archiwistyki

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.12.04902.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z kształtowaniem się przepisów prawnych z zakresu archiwistyki oraz współcześnie obowiązującymi przepisami prawnymi w zakresie narodowego zasobu archiwalnego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań historycznych w zakresie przepisów prawnych w archiwistyce	HIS_K1_W01, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W2	fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii z archiwistyki w kontekście podstaw prawnych przepisów archiwalnych	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię ziem polskich we wszystkich epok pod kątem przemian zachodzących w archiwistyce i dotyczących jej przepisów prawnych	HIS_K1_W03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok historycznych tak chronologicznie, jak i tematycznie w zakresie podstaw prawnych archiwistyki	HIS_K1_W04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	w zaawansowanym stopniu relacje zachodzące pomiędzy przeszłością a wydarzeniami współczesnymi w kontekście zagadnień związanych z prawodawstwem archiwalnym	HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W6	podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej w zakresie przepisów prawnych z archiwistyki	HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W7	miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych w kontekście przemian zachodzących w prawodawstwie archiwalnym	HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W8	dorobek historiografii z zakresu archiwistyki	HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W9	znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w kontekście wykorzystania przepisów prawodawstwa archiwalnego	HIS_K1_W10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W10	podstawową fachową terminologią historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych	HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W11	aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, jak również instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę w zakresie archiwistyki	HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu prawodawstwa archiwalnego.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych z zakresu archiwistyki	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	stosować podstawowe elementy warsztatu historyka w zagadnieniach z zakresu prawodawstwa archiwalnego.	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne w zakresie prezentacji przepisów archiwalnych.	HIS_K1_U04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U5	rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne z zakresu archiwistyki i przemian dotyczącego jej prawodawstwa i zaprezentować wyniki	HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U6	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U7	pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej w zakresie archiwistyki	HIS_K1_U07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U8	tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe z archiwistyki w języku starożytnym lub dawnym	HIS_K1_U09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U9	krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności z zakresu podstaw prawnych archiwistyki	HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U10	korzystać z IT multimedialnej i Internetu w celu pozyskiwania informacji z zakresu podstaw prawnych archiwistyki	HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii pod kątem prawodawstwa archiwalnego	HIS_K1_K01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski w zakresie archiwistyki oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych	HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K3	swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego z zakresu prawodawstwa archiwalnego	HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K4	podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu archiwistyki i dotyczącego jej prawodawstwa	HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K5	do pracy w zespole	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	15
przygotowanie do zajęć	5
analiza aktów normatywnych	10
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	5

rozwiązywanie zadań problemowych	5
analiza źródeł historycznych	5
przygotowanie do testu zaliczeniowego	15

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Kształtowanie się prawodawstwa archiwalnego na przestrzeni dziejów [przepisy prawne z zakresu archiwistyki do 1918 roku; przepisy prawne w latach międzywojennych oraz w okresie PRL-u]	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5
2.	Współcześnie obowiązujące przepisy prawne dotyczące narodowego zasobu archiwalnego	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5
3.	Współcześnie obowiązujące przepisy prawne dotyczące zarządzania dokumentacją	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5
4.	Polskie prawodawstwo archiwalne na tle prawodawstwa europejskiego	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5
5.	Istniejące rozwiązania prawne z zakresu archiwistyki i zarządzania dokumentacją a faktyczne potrzeby	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, seminarium, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Zaliczenie końcowe uzyskuje się w oparciu o wynik kolokwium końcowego (mającego formę testu) według uzyskanej punktacji. Dla uzyskania odpowiedniej oceny należy uzyskać właściwy limit punktowy. Aby zaliczyć kolokwium należy uzyskać minimum 60%.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Dopuszczalna jest 1 nieobecność.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia myśli politycznej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.12.04891.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami dotyczącymi filozofii i myśli politycznej w kręgu cywilizacji Zachodu, od greckiej polis po XX-wieczne totalitaryzmy.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań dotyczących dziejów myśli politycznej zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi oraz politycznymi mającymi wpływ na powstawanie głównych kierunków myśli. relacje zachodzące między dziedzictwem różnych nurtów i tradycji myśli politycznej a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy dotyczącej dziejów idei politycznych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historii myśli politycznej. potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii, stosując zdobytą na studiach wiedzę w zakresie dziejów myśli politycznej.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii idei i myśli politycznej. do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, jej intelektualnych i politycznych tradycji oraz ich odmienności, a także wkładu w tym zakresie w światowe dziedzictwo. potrafi szanować rolę tradycji politycznych w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych. jest gotów do wykazania niezależności myślenia, odpowiedzialności za głoszone poglądy i popularyzowane idee oraz do krytycznej oceny i wyciągania wniosków z dziedzictwa różnych nurtów myśli i ideologii politycznych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Dziedzictwo myśli świata starożytnego: sakralizacja władzy w cywilizacjach Wschodu; idealne państwo Platona; Arystoteles; polis i rzymska res publica Cycerona. 2. Myśl wczesnego chrześcijaństwa, „państwa Boże” św. Augustyna; doktryna polityczna Bizancjum. 3. Spuścizna europejskiego Średniowiecza: konflikt uniwersalizmów; ruchy religijno-społeczne o charakterze millenarystycznym; Jan z Salisbury, św. Tomasz, William Ockham, Dante, Marsyliusz z Padwy; herezje; nurty apokaliptyczne w tradycji żydowskiej i chrześcijańskiej; Joachim z Fiore. 4. Główne nurty myśli politycznej epoki nowożytnej XVI-XVII w.: wpływ reformacji i protestantyzmu, Luter, Kalwin; utopie społeczne; anabaptyzm; Machiavelli, realizm polityczny i koncepcja racji stanu; uzasadnienie absolutyzmu. 5. Myśl wieku XVII: rewolucja angielska i jej nurty; radykalny protestanyzm; absolutyzm. Próby wyjścia z rewolucji i religijnej wojny domowej w Europie: Hobbes, Lock, Grocjusz. 6. Oświecenie europejskie i jego główne nurty: Monteskiusz i liberalizm; encyklopedyści, Wolter, Rousseau. Utopie i radykalne nurty XVIII w. (Meslier, Morelly, Mably). Rewolucja francuska a „rewolucja amerykańska”. Ideologie Rewolucji Francuskiej; jakobinizm - u źródeł „demokracji totalitarnej”; bonapartyzm. 7. Krytycy rewolucji w XVIII-XIX: konserwatywni (narodziny konserwatyzmu: Burke; reakcja antyrewolucyjna - de Maistre; Krasiński i inni); liberalni (Constant, Tocqueville, Bentham, Mill). 8. „Płonące umysły”: twarze rewolucyjnego radykalizmu w XIX w.: od komunizmu Babeufa (babuwizm) po anarchizm Bakunina. Kontynuatorzy idei rewolucyjnych: radykalny demokratyzm karbonariuszy; „blankizm”. Wpływ Hegla i jego interpretacji; socjalizm „utopijny” (Saint-Simon, Fourier, Owen, Cabet); komunizm (Wilhelm Weitling; Marks, Engels); reformizm, rewizjonizm, „luksemburgizm”; anarchizm (Proudhon, Bakunin, Kropotkin). 9. „Bunt mas” – druga poł. XIX w – pocz. XX w.: wpływ teorii ekonomicznych, społecznych, biologicznych i rasowych na filozofię polityczną oraz ideologie ruchów społecznych i politycznych; darwinizm, rasizm, socjalizm; Spencer; nauka społeczna Kościoła. Naród, nacjonalizm i patriotyzm oraz ich interpretacje w XIX i XX w. 10. Nietzsche. Filozofia polityczna i intelektualne źródła europejskich faszyzmów oraz nazizmu niemieckiego w XX w.; eugenika. 11. Komunizm i jego ewolucja: od Marksa, Engelsa, Lenina, przez Trockiego, Stalina do Gorbaczowa. 12. Główne nurty marksizmu i komunizmu oraz ich „herezje” w XX w. jako idee rewolucyjne: eurokomunizm, komunizm narodowy (titoizm); azjatyckie odmiany: maoizm; „rok zero” – ludobójczy eksperyment „czerwonych Khmerów”; „czarne komunizmy” Afryki; chrześcijaństwo i komunizm – „teologia wyzwolenia” w Ameryce Łacińskiej i in. 13. Między imperium a „rosyjskim buntem”: dziedzictwo „rosyjskiej idei” - od Filoteusza i Iwana Groźnego do Hercena, Danilewskiego i Dostojewskiego. Intelektualne źródła rosyjskiego radykalizmu i bolszewizmu: od dekabrystów, przez „rosyjski socjalizm”, narodnictwo, do Lenina i Stalina. Spuścizna (i synteza) dziedzictwa imperialnego, „rosyjskiej idei” i totalitaryzmu sowieckiego w myśli rosyjskiej: od Sołżenicyna, Panarina i Dugina do Putina. 14. Rosja i Zachód XVIII-XXI w. Rosja jako „biała karta” filozofów Oświecenia, ziemia obiecana furierowskich falansterów, „kraj przyszłości” saintsimonistycznej asocjacji i penitentiary inspection-house utylitarysty Benthama; od Leibnitza po Marksa i myśl amerykańską XIX w.; „mirage russe” kontr-rewolucjonistów. Rosja i rewolucja (Mickiewicz, Krasiński, Kamieński, Gurowski; Custine, Donoso Cortés, markiz de Valdegamas i in.). ZSRS jako „laboratorium wielkich eksperymentów społecznych”; Putinowska Rosja XXI w. jako "Katechon"?	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, konwersatorium

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	aktywność na zajęciach; prezentowanie własnych wypowiedzi na podstawie zaleconej literatury

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obowiązkowa obecność na zajęciach

Historia antropologii historycznej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.12.04914.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wprowadzenie studentów w problematykę historii historiografii powszechnej,
C2	Ukazanie zmian zachodzących w podejściu do zagadnień antropologicznych w historii
C3	Zaznajomienie z metodami i technikami stosowanymi w badaniach historycznych na przestrzeni XX i XXI wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Studentka zna i rozumie różne kierunki badań antropologii historycznej; metody badawcze i narzędzia warsztatu badacza antropologii historycznej; zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej; zna i rozumie miejsce antropologii historycznej i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych; rozumie znaczenie interdyscyplinarności antropologii historycznej i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W08	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Studentka potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie antropologii historycznej wobec innych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K1_U02	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Studentka jest gotowa do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy antropolożki historycznej i przy popularyzacji historii; jest gotowa do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów; jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
konsultacje	2	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15	
przygotowanie do zaliczenia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 82	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie: Definicje i pole badawcze antropologii historycznej Kontekst: Dominacja historii politycznej i "wielkiej narracji" w XIX wieku Leopold von Ranke i pozytywizm historyczny - "jak było naprawdę" Historia jako nauka o państwach i wielkich mężach Pierwsze sygnały zmian na przełomie XIX/XX wieku	W1, U1, K1
2.	Kryzys historii tradycyjnej (1900-1920) Metodenstreit w historiografii niemieckiej Karl Lamprecht i Kulturgeschichte - pierwsze próby historii kultury Henri Berr i "Revue de synthèse historique" Krytyka historii batalii i dyplomacji Wpływ socjologii (Durkheim) i geografii (Vidal de la Blache)	W1, U1, K1
3.	Rewolucja Annales (1929-1940) Założenie "Annales d'histoire économique et sociale" Marc Bloch vs. historia wydarzeniowa Seignobosa "Królowie cudotwórcy" jako manifest nowej historii Lucien Febvre - psychologia historyczna Kontrast: Równoczesny rozwój historii politycznej (Namier)	W1, U1, K1
4.	Fernand Braudel - nowy paradygmat "Morze Śródziemne" vs. tradycyjna historia Filipa II Struktura, koniunktura, zdarzenie Kontekst: Dominacja historii dyplomatycznej w latach 50. Instytucjonalizacja Annales - VI Sekcja EPHE Marginalizacja historii politycznej we Francji	W1, U1, K1
5.	Historia społeczna vs. historia polityczna (1945-1960) Brytyjska historia społeczna - E.P. Thompson Past and Present vs. English Historical Review Historia "od dołu" vs. historia elit Niemiecka Sozialgeschichte - Hans-Ulrich Wehler Napięcia: Obrońcy historii politycznej (G.R. Elton)	W1, U1, K1
6.	Narodziny historii mentalności (1960-1970) Philippe Ariès - outsider zostaje klasykiem Georges Duby - od historii społecznej do mentalności Robert Mandrou - historia psychologii zbiorowej Tło: Krytyka marksistowskiej historii gospodarczej Wpływ strukturalizmu i psychoanalizy	W1, U1, K1
7.	Antropologia strukturalna a historia Claude Lévi-Strauss vs. Jean-Paul Sartre Struktura vs. zdarzenie, synchronia vs. diachronia Wpływ na trzecie pokolenie Annales Debata: Czy historia może być nauką?	W1, U1, K1
8.	Mikrohistoria jako alternatywa Carlo Ginzburg - krytyka francuskiej historii seryjnej "Ser i robaki" vs. historia kwantytatywna Giovanni Levi - skala obserwacji Kontekst: Kryzys wielkich narracji po 1968 Powrót do narracji i podmiotu	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
9.	"Linguistic turn" i historia kulturowa Hayden White - historia jako literatura Clifford Geertz i antropologia interpretatywna Roger Chartier - praktyki kulturowe Natalie Zemon Davis między historią społeczną a kulturową	W1, U1, K1
10.	Alltagsgeschichte i doświadczenie Niemiecka historia codzienności vs. Sozialgeschichte Spór o historyzację nazizmu Konflikt: Historia struktur vs. historia doświadczeń Metodologiczna debata lat 80. Wpływ oral history	W1, U1, K1
11.	Nowe trendy - emocje i zmysły Historia emocji jako kolejny "zwrot" Tło: Krytyka racjonalistycznych modeli w historii Neurohistoria i kognitywizm Historia sensoryczna - Alain Corbin Granice poznania historycznego	W1, U1, K1
12.	Bilans i perspektywy Antropologia historyczna dziś - instytucje i czasopisma Historia globalna a antropologia Humanistyka cyfrowa - nowe możliwości	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę	Forma zaliczenia Wykład kończy się zaliczeniem ustnym na ocenę. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia jest obecność na minimum 12 z 15 spotkań (dopuszczalne 3 nieobecności). Forma egzaminu Rozmowa zaliczeniowa (15 minut) obejmująca wybrane zagadnienie z zakresu historii antropologii historycznej. Student powinien wykazać się znajomością głównych nurtów, przedstawicieli i metod antropologii historycznej oraz umiejętnością umieszczenia ich w szerszym kontekście przemian historiografii XX wieku. Kryteria oceny Znajomość głównych koncepcji i przedstawicieli antropologii historycznej (40%) Umiejętność umieszczenia zagadnień w kontekście historiograficznym (30%) Zdolność krytycznej analizy i formułowania własnych wniosków (30%) Skala ocen 2,0 - brak podstawowej wiedzy o antropologii historycznej 3,0 - podstawowa znajomość głównych szkół i przedstawicieli 4,0 - dobra orientacja w zagadnieniach i kontekstach metodologicznych 5,0 - pogłębiona wiedza, umiejętność krytycznej analizy, samodzielność myślenia Weryfikacja efektów kształcenia Rozmowa zaliczeniowa pozwala zweryfikować: wiedzę o różnych kierunkach badań historycznych i ich metodach, rozumienie interdyscyplinarnego charakteru antropologii historycznej, umiejętność wskazywania związków między różnymi nurtami oraz gotowość do krytycznego myślenia przy jednoczesnym respektowaniu różnorodności podejść badawczych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach

Wstęp do antropologii historycznej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.12.04915.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest prezentacja głównych nurtów, pojęć, problemów i metod badawczych antropologii historycznej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna najważniejsze teksty, pojęcia, problemy i metody badań antropologii historycznej. Rozumie funkcje kultur oraz przyczyny zróżnicowania kulturowego świata. Zdaje sobie sprawę ze zmienności kultur w czasie.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dostrzegać nieoczywistość i zmienność norm oraz wartości kulturowych, wyjaśniać zjawiska i procesy kulturowe, interpretować wierzenia mity i rytuały. Uczestnik posiada umiejętność zadawania pytań badawczych, tworzenia i rozumienia definicji i słów kluczy oraz dokonywania podstawowej analizy metodologii i narracji tekstów naukowych.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do pracy w grupach w celu rozwiązania problemu naukowego i przygotowania prezentacji wyników pracy, uczestnictwa w burzach muzgów, dyskusjach i debatach oksfordzkich.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do sprawdzianu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Antropologia historyczna jako dyscyplina naukowa	W1, U1, K1
2.	Jednostka a normy i wartości kulturowe	W1, U1, K1
3.	Obyczaj, tradycja i rytuał	W1, U1, K1
4.	Intymność, prywatność, codzienność i mentalność	W1, U1, K1
5.	Mikrohistoria: metoda i narracja	W1, U1, K1
6.	Współczesna polska antropologia historyczna	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	1. Obecność na zajęciach: dopuszcza się jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Nieobecność nie zwalnia z zapoznania się z lekturami. 2. Aktywność na zajęciach: Wymaga się lektury wszystkich zadanych tekstów oraz udziału w dyskusji. 3. Zdanie końcowego sprawdzianu pisemnego, mającego formę pytań otwartych, dotyczącego głównych idei zawartych w tekstach naukowych omawianych na zajęciach.

Kurs BHP w szkole wraz z pierwszą pomocą

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.12.09290.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** warsztat: 15	1.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyficznymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w szczególności w wyniku wypadków lub nagłych zachorowań, jakich może doznać młodzież szkolna.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	akty prawne normujące zasady BHP w szkolnictwie	HIS_K1_W02, O.W11	zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	udzielić pierwszej pomocy w nagłych przypadkach	HIS_K1_U12, HIS_K1_U13	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	opracowywania zgodnych z przepisami BHP planów wycieczek szkolnych oraz dokumentów wewnętrzszkolnego prawa oświatowego typu instrukcji lub regulaminów	HIS_K1_K05	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
warsztat	15	
analiza aktów normatywnych	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 25	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące nauczyciela zatrudnionego szkołach lub innych placówkach oświatowych w kontakcie z dziećmi lub młodzieżą.	W1, K1
2.	Odpowiedzialność prawna nauczycieli za życie i zdrowie uczniów/wychowanków podczas zajęć lekcyjnych i pozaszkolnych	W1, K1
3.	kurs udzielania pierwszej pomocy z zajęciami praktycznymi na pozorantach i manekinach	U1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
warsztat	zaliczenie	udział w zajęciach oraz przygotowanie dokumentacji „Ocena Ryzyka Zawodowego dla nauczyciela”.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Uczestnictwo w pozostałych zajęciach ścieżki nauczycielskiej, realizacja programu przygotowania nauczycielskiego zgodnie

ze standardami kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela MNiSW

Historia Bizancjum

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.12.01657.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z dziejami późnego Cesarstwa Rzymskiego i Bizancjum w okresie IV – XII w. Podstawowa treść zajęć będzie się skupiać na omówieniu zagadnień związanych ze zmianami politycznymi i etnicznymi w regionie w późnej starożytności i wczesnym średniowieczu. Sporo uwagi zostanie poświęcone również roli późnej starożytności i Bizancjum w zachowaniu dorobku antyku, jak również oddziaływaniu kultury bizantyjskiej na kulturę europejską.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Posiada wiedzę historyczną na temat późnego cesarstwa rzymskiego i Bizancjum opartą o nabytą w trakcie zajęć wiedzę kierunkową	HIS_K1_W01, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W2	Opanował fachową terminologię w zakresie historii późnego cesarstwa rzymskiego i Bizancjum	HIS_K1_W02, HIS_K1_W11	zaliczenie na ocenę
W3	Posiada wiedzę na temat różnych kierunków badań historycznych, jak np. historia polityczna, gospodarcza, mentalności i im podobne	HIS_K1_W01, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W4	Ma wiedzę na temat wybranych zagadnień z historii późnego cesarstwa rzymskiego i Bizancjum, tak chronologicznie, jak i tematycznie	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Posiada umiejętności pozwalające na analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych), Ma świadomość różnorodności źródeł historycznych. Rozumie ich znaczenie dla badań nad późną starożytnością i Bizancjum	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
U2	Umie wykorzystać zdobytą wiedzę do omówienia podstawowych problemów z dziejów rzymskich i bizantyjskich IV - XII w.	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Ma świadomość swojej wiedzy historycznej w zakresie historii bizantyjskiej i rozumie konieczność ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę
K2	Potrafi sformułować własne opinie o zjawiskach społecznych i politycznych posługując się zdobytą wiedzą historyczną. Potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wstęp do bizantynistyki: periodyzacja, źródła, kierunki badań	W2, W3, W4, K1
2.	Reformy Dioklecjana i Konstantyna Wielkiego	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
3.	Późne cesarstwo rzymskie (przemiany ustrojowe, polityczne, ekonomiczne, wojskowe i kulturowe)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
4.	Schyłek tradycji pogańskiej i triumf chrześcijaństwa w IV-VI w.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
5.	Barbarzyńcy i upadek Cesarstwa na Zachodzie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
6.	Epoka Justyniana Wielkiego	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
7.	Bizancjum i barbarzyńcy	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
8.	Trudne dziedzictwo Herakliusza – wiek VII czasem kryzysu i przeobrażeń	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
9.	Zagrożenie arabskie w VII-IX w.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
10.	Ikonoklazm	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
11.	Bizancjum od II połowy IX w. do I poł. XI w. – wzrost znaczenia cesarstwa	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
12.	Bizancjum i Łacinnicy, nowe zagrożenia na Wschodzie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
13.	Epoka Komnenów	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2
14.	Między starożytnością a średniowieczem. Piśmiennictwo bizantyjskie i rola Bizancjum w transmisji kultury antycznej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, inscenizacja, metoda sytuacyjna, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Ocena końcowa z przedmiotu zależy od wyniku kolokwium (musi być zaliczone), przygotowania do zajęć (w tym lektura krótkich tekstów zadanych przez prowadzącego), oraz merytorycznej aktywności (prowadzący może podnieść ocenę końcową szczególnie aktywnych uczestników zajęć, którzy uzyskali pozytywną ocenę z kolokwium zaliczeniowego, maksymalnie o pełny stopień) i obecności na zajęciach (student ma prawo do dwóch nieusprawiedliwionych nieobecności - dodatkowe należy odrobić w sposób ustalony z prowadzącym; opuszczenie ponad połowy zajęć będzie skutkowało brakiem zaliczenia przedmiotu). Do kolokwium pisemnego w postaci testu z zadaniami zamkniętymi i otwartymi obowiązuje materiał z podręczników wskazanych jako literatura obowiązkowa, zaktualizowany o informacje z zajęć, jak również zagadnienia z geografii historycznej podane wcześniej przez prowadzącego Laureat (laureaci) konkursu wiedzy o późnym antyku i Bizancjum organizowanego przez prowadzących przedmiot, są zwolnieni z kolokwium i otrzymują za nie ocenę 5,0.

Wojna i pokój w starożytnej Grecji

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.12.04838.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wykład ma na celu zaznajomienie studentów z wybranymi problemami życia politycznego, społecznego i kultury świata greckiego epoki klasycznej i hellenistycznej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	wybrane zagadnienia z dziejów świata greckiego epoki klasycznej i hellenistycznej z uwzględnieniem wyników badań historycznych, filologicznych i archeologicznych	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	różne metody stosowane w badaniach nad antykiem, rolę badań interdyscyplinarnych, stosowaną terminologię oraz rolę dyskusji naukowej	HIS_K1_W02, HIS_K1_W07, HIS_K1_W09, HIS_K1_W11	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu historii starożytnego świata greckiego w oparciu o uczestnictwo w wykładach i samodzielną lekturę literatury przedmiotu w języku polskim i obcym oraz tekstów źródłowych z wykorzystaniem dostępnych technologii informatycznych	HIS_K1_U01, HIS_K1_U11	egzamin ustny
U2	przygotować i przedstawić ustnie swoje poglądy w dyskusji naukowej dotyczącej świata greckiego w epoce klasycznej i hellenistycznej wykorzystując swoją wiedzę, znajomość terminologii i paradygmatów	HIS_K1_U05, HIS_K1_U07	egzamin ustny
U3	wykorzystać swoją wiedzę do upowszechniania historii w instytucjach oświaty i instytucjach zajmujących się popularyzacją.	HIS_K1_U12	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej w zakresie dziejów świata greckiego w starożytności doceniając europejskie dziedzictwo historyczne z poszanowaniem norm etycznych obowiązujących w nauce	HIS_K1_K01, HIS_K1_K05	egzamin ustny
K2	ciągłego poszerzania swojej wiedzy i kompetencji, wykazania się samodzielnością myślenia przy poszanowaniu odmienności zdań, szczególnie w odniesieniu do badań nad antykiem	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Od Herodota przez Tukidydesa po Polibiusza – narodziny i rozwój historiografii greckiej	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Blaski i cienie ateńskiej demokracji	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Sparta i rozwój sztuki wojennej	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Rywalizacja o hegemonię w świecie greckim w V-IV w. p.n.e.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Wojna i pokój w cieniu Filipa II i Aleksandra Wielkiego	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Monarchie hellenistyczne – ideologia, elity, funkcjonowanie	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Rywalizacja mocarstw hellenistycznych o hegemonię nad światem greckim	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
8.	Strategie w hegemonii macedońskiej w Grecji	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
9.	Poleis greckie i państwa federacyjne w okresie hellenistycznym	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
10.	Pergamon pod rządami Attalidów - od polis do regionalnego mocarstwa	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
11.	Na wschodnich rubieżach świata hellenistycznego – Grecy w Baktrii i w Indiach	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
12.	Religia tradycyjna i nowe zjawiska w religii greckiej w epoce hellenistycznej	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
13.	Symploke – jak świat stawał się rzymski	W1, W2, U1, U2, U3, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Zdany egzamin ustny. Egzamin obejmuje materiał omówiony na wykładach i w wybranych lekturach, zaakceptowanych wcześniej przez prowadzącego: trzy lektury (monografie, jedną z lektur może być artykuł z czasopism naukowych lub zbiorów artykułów),

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Cesarstwo rzymskie od Augusta do Anastazjusza. Wybrane problemy

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.12.11022.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wykład ma na celu zaznajomienie studentów z wybranymi, najważniejszymi problemami z dziejów cesarstwa rzymskiego w okresie od jego powstania do początku VI w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	wybrane zagadnienia z dziejów cesarstwa rzymskiego do początku VI w. z uwzględnieniem rezultatów badań historycznych, archeologicznych i filologicznych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W12	egzamin ustny
W2	różne metody stosowane w badaniach nad dziejami cesarstwa rzymskiego, rolę badań interdyscyplinarnych, stosowaną terminologię, oraz rolę dyskusji naukowej	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu historii cesarstwa rzymskiego w oparciu o uczestnictwo w wykładach i samodzielną lekturę literatury przedmiotu w języku polskim i obcym, oraz tekstów źródłowych z wykorzystaniem dostępnych technologii informatycznych	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11	egzamin ustny
U2	przygotować i przedstawić ustnie swoje poglądy w dyskusji naukowej wykorzystując swoją wiedzę, znajomość terminologii i paradygmatów	HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07	egzamin ustny
U3	wykorzystać swoją wiedzę do upowszechniania historii w instytucjach oświaty i instytucjach zajmujących sią popularyzacją	HIS_K1_U12, HIS_K1_U13	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej (zarówno indywidualnie jak i w zespole) doceniając europejskie dziedzictwo historyczne z poszanowaniem norm etycznych obowiązujących w nauce	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	egzamin ustny
K2	ciągłego poszerzania swojej wiedzy i kompetencji, wykazania się samodzielnością myślenia przy poszanowaniu odrębności zdań	HIS_K1_K01, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Koniec wojen domowych i jedynowładztwo Augusta. Podstawy pryncypatu: ideologia, stosunki polityczne, społeczne i ekonomiczne.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Cesarstwo w I i II w. Organizacja administracji centralnej i prowincjonalnej. Najważniejsze wyzwania w polityce zagranicznej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Panowanie dynastii Sewerów.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Kryzys III w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Cesarz Dioklecjan i tetrarchia	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Rządy Konstantyn Wielkiego i jego reformy. Administracja, społeczeństwo i religia.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Goci, Hunowie i walka o utrzymanie granic cesarstwa (IV –V w.)	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
8.	Podział cesarstwa i upadek cesarstwa zachodniego	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
9.	Cesarstwo wschodnie i jego przetrwanie w V w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
10.	Panowanie cesarza Anastazjusza I.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
11.	Armia rzymska i jej przemiany od I do V w.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
12.	Państwo, Kościół i społeczeństwo w późnym antyku.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uczestnictwo w zajęciach, oraz przygotowanie lektur: trzy monografie, zaakceptowane wcześniej przez prowadzącego. Egzamin obejmuje materiał omówiony na wykładach i w wybranych lekturach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Zachodnia część basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu. Wybrane zagadnienia.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.12.11025.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres Semestr 2	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	**Liczba punktów ECTS** 3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student winien poznać i zrozumieć najważniejsze procesy historyczne na Półwyspie Apenińskim w wiekach średnich.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Po zakończonych zajęciach student zna i rozumie najważniejsze procesy i wydarzenia historycznych jakie zachodziły na obszarze Półwyspu Apenińskiego w wiekach średnich	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dostrzec związki miedzy historią polityczną, społeczną i gospodarczą	HIS_K1_U01, HIS_K1_U04	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do pogłębiania swojej wiedzy	HIS_K1_K01, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Tematyka wykładów: 1. Uwarunkowania geograficzno-historyczne Półwyspu Apenińskiego 2. Niezależne królestwo italskie [887-951] 3. Italia pod rządami dynastii saskiej [951-1024] 4. Italia pod rządami dynastii salickiej [1024-1125] 5. Panowanie Normanów na południu Italii i na Sycylii [1029-1197] 6. Rozwój gospodarczy Italii XI-XII w. i jego wpływ na sytuację polityczną państw włoskich w pełnym średniowieczu 7. Italia w latach 1125-1197 8. Morskie republiki kupieckie: Amalfi 9. Morskie republiki kupieckie: Piza 10. Morskie republiki kupieckie: Genua 11. Morskie republiki kupieckie: Wenecja 12. Italia w czasach Fryderyka II 13. Italia w 2. poł. XIII w. 14. System signorii i policentryzmu na północy Półwyspu Apenińskiego w XIV w. 15. Florencja i Rzym w XIV w. 16. Królestwo Neapolu i aragońska Sycylia w XIV w. 17. Mapa polityczna Italii w XV w. Po zakończonych zajęciach student posiada wiedzę dotyczącą najważniejszych procesów i wydarzeń historycznych jakie zachodziły na obszarze Półwyspu Apenińskiego w wiekach średnich	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Pozytywne zdanie egzaminu ustnego, czego warunkiem jest odpowiedź na każde z trzech zadanych pytań. Dwa pierwsze pytania będą z zakresu materiału omawianego na wykładzie, trzecie pytanie będzie dotyczyło jednej z trzech lektur przeczytanych przez egzaminowanego. Lista lektur zostanie podana na pierwszym wykładzie, zaś lista zagadnień do egzaminu-pod koniec cyklu wykładów. Do zdania egzaminu konieczna jest odpowiedź pozytywna (co najmniej ocena dostateczna) na każde z trzech pytań. Ocena końcowa to średnia z trzech ocen cząstkowych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Wschodnia część Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu. Wybrane zagadnienia.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.12.11024.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z ustaleniami badań na temat wybranych zagadnień dotyczących historii wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu oraz uświadomienie słuchaczom problemów związanych z kwestiami, kóre nie doczekały się, jak dotąd, ostatecznego rozstrzygnięcia.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Dzieje wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Zdobywać, utrwalać, prezentować i interpretować wiedzę oraz w krytyczny sposób oceniać efekty swej pracy nad poznaniem dziejów wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	ciągłego rozwoju, przestrzegania norm, akceptowania różnic poglądów, zachowania niezależności poglądów i wyciągania wniosków w zakresie studiów nad dziejami Basenu Morza Śródziemnego w średniowieczu	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ze względu na charakter kursu przedmiotem refleksji będą wybrane zagadnienia dotyczące: - dziejów politycznych organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. - stosunków społecznych, jakie uformowały się na terenie organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. w warunkach wojny i pokoju; - sytuacji gospodarczej, z jaką mieliśmy do czynienia na terenie organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. w warunkach wojny i pokoju; Problematyka ta będzie prezentowana przy okazji m. in. - przedstawiania przepływu ludzi na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu; przedmiotem refleksji będzie przepływ m. in. pielgrzymów, kupców, migrantów, wojowników, osadników i innych w warunkach wojny i pokoju; - analizowania przepływu towarów na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu w warunkach wojny i pokoju; - omawiania przepływu i ewolucji idei na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu w warunkach wojny i pokoju; - omawiania wymiany intelektualnej i artystycznej na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu w warunkach wojny i pokoju; - współpracy na polu artystycznym i gospodarczym różnorodnych wspólnot etnicznych i religijnych na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu w warunkach wojny i pokoju; - rywalizacji na polu ideologicznym i gospodarczym różnorodnych wspólnot etnicznych i religijnych na obszarach organizmów politycznych fukcjonujących we wschodniej części Basenu Morza Śródziemnego w Średniowieczu w tym m.in. Cesarstwa, kalifatu w dobie czterech kalifów dobrze prowadzonych, kalifatów Ummajadów, Abbasydów, Fatymidów, sułtanatu Rumu, władztw lokalnych emirów seldżuckich, struktur tworzonych przez Zankidów i Ajjubidów, sułtanatu mameluckiego, państwa ormiańskiego, organizmów tworzonych przez kryżowców, quasi-autonomicznych struktur śródziemnomorskich republik kupieckich, zakonów rycerskich itd. oraz kontaktów z obszarami nie znajdującymi się we wschodniej części Basenu Morza śródziemnego w średniowieczu w warunkach wojny i pokoju; Ze względu na specyfikę kursu podany w kolejnej sekcji wykaz literatury stanowi jedynie wybór przykładowych pozycji stanowiacych uzupełnienie treści przedstawianych na wykładach.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia jest udzielenie poprawnej odpowiedzi na dwa pytania zadane podczas egzaminu. Pytania obejmować będą treści przedstawione podczas wykładów. Za odpowiedź poprawną uznawana będzie wyłącznie odpowiedź, która spełnia jednocześnie wszystkie wymienione poniżej kryteria: - zawiera wszystkie najistotniejsze treści merytoryczne; - potwierdza opanowanie przez osobę odpowiadającą umiejętności samodzielnego analizowania informacji uzyskanych podczas przygotowania do egzaminu - w stopniu elementarnym; - potwierdza umiejętność prezentowania rezultatów wspomnianej wyżej samodzielnej analizy - w stopniu elementarnym; Brak wspomnianych części składowych sprawi, że odpowiedź zostanie uznana za niepoprawną. Za odpowiedź niepoprawną zostanie uznana również odpowiedź, w której znajdą się poważne błędy merytoryczne. Brak poprawnej odpowiedzi na jedno lub na oba zadane pytania oznacza ocenę niedostateczną. Warunkiem uzyskania oceny bardzo dobrej jest udzielenie na oba pytania odpowiedzi w kórych znajdą się: - wszystkie treści merytoryczne przekazane podczas wykładu; - potwierdzenie opanowania przez osobę odpowiadającą umiejętności samodzielnego analizowania informacji uzyskanych podczas przygotowania do egzaminu - w stopniu bardzo dobrym; - potwierdzenie umiejętności prezentowania rezultatów wspomnianej wyżej samodzielnej analizy - w stopniu bardzo dobrym.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Umiejętność czytania ze zrozumieniem.

Podstawy technik pisania i prezentacji

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2026/27
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.12.19540.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Techniki prezentacji: na podstawie lektury książek Carmine Gallo o sztuce prezentacji oraz Jakuba Lichańskiego o retoryce a także analizie wypowiedzi telewizyjnych oraz radiowych studenci przygotują indywidualną prezentację multimedialną w formacie pecha-kucha (20x20) na wybrany temat.
C2	Techniki pisania: podczas zajęć z zakresu technik pisania omówione zostaną na konkretnych przykładach wzorcowe modele tekstów naukowych w zakresie dyscypliny nauk historycznych. Analizie poddawany będzie język, stylistyka, kompozycja i struktura tekstów. Na jej podstawie tworzony będzie poprawny model wypowiedzi pisemnej. Cząstkowym zaliczeniem powyższego modułu będzie napisanie tekstu zaliczeniowego według określonych wytycznych uwzględniających warsztat naukowy (przypisy, bibliografia).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Uczestnik kursu zna zasady konstruowania wypowiedzi słownej oraz pisemnej. Odróżnia różne formy tekstu pisanego ze szczególnym uwzględnieniem prac o charakterze naukowym.	HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Zajęcia przygotowują studenta do napisania eseju naukowego przy wykorzystaniu warsztatu badawczego i uczą go podstaw warsztatu pisarskiego. Student potrafi poprawnie napisać dłuższy tekst narracyjny; tworzy prezentacje wykorzystując dostępne środki multimedialne; zna podstawowe narzędzia autoprezentacji i jest przygotowany do publicznych wystąpień.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U08, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Dzięki nabytej podczas kursu wiedzy i umiejętnościom student potrafi w atrakcyjny sposób przedstawić swoim słuchaczom i czytelnikom wyniki własnej pracy zarówno w formie pisemnej jak i ustnej poprzez prezentację.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
przygotowanie do zajęć	5	
przygotowanie prezentacji	5	
przygotowanie pracy pisemnej	20	
przygotowanie wystąpienia ustnego	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest prezentacja, na czym polega publiczne przemawianie, jak nawiązać i utrzymać kontakt z publicznością - ćwiczenia praktyczne; omówienie zasad tworzenia prezentacji multimedialnej, w tym prezentacji w formacie PechaKucha (20x20)	W1, U1, K1
2.	Retoryka w praktyce, analiza wybranych przemówień: Randy Paush, The Last Lecture, Władysław Bartoszewski, Refleksja świadka stulecia, fragmenty filmu Dwunastu gniewnych ludzi. Prezentacje indywidualne studentów.	W1, U1, K1
3.	Czym jest pisarstwo naukowe? Lektura i analiza wybranego artykułu naukowego opublikowanego na łamach renomowanych czasopism. Omówienie zasad tworzenia tesktu naukowego: kompozycja istruktura; szczególne zwrócenie uwagi na wstęp ijego rolę oraz zawartość (objaśnienie tytułu, omówienie zawartości pracy, metodologii, krótka charakterystyka stanu badań); najczęściej popełniane błędy i czego unikać; związki frazeologiczne, stylistyka, interpunkcja, ortografia.	W1, U1, K1
4.	Bibliografia i przypisy. Dokładne omówienie wybranej instrukcji wydawniczej, według której tworzoną bedą przypisy i bibliografia w pracy zaliczeniowej. Jaki cel pełnią przypisy, gdzie należy je wprowadzać. Omówienie wytycznych standardowego formatowania tekstu	W1, U1, K1
5.	Praca indywidualna ze studentem – konsultacje i omówienie tekstów zaliczeniowych. Tekst zaliczeniowy – tworzony na podstawie źródła wybranego w ramach przedmiotu Vademecum historyka w pierwszym semestrze, praca musi posiadać aparat naukowy (przypisy, bibliografię); objętość: 10 000–12 000 znaków ze spacjami.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, metoda sytuacyjna, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja	Obecność, aktywny udział w zajęciach, przygotowanie i wygłoszenie prezentacji, napisanie i oddanie eseju zaliczeniowego, udział w konsultacjach indywidualnych

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia historiografii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.12.18922.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 15	1.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Kurs przedstawia przegląd głównych nurtów i szkół historiograficznych od XIX wieku po współczesność, przybliżając studentom, jak kolejne pokolenia historyków definiowały przedmiot i cele swojej dyscypliny. Znajomość tej tradycji intelektualnej pozwala świadomie korzystać z literatury przedmiotu i rozumieć kontekst, w jakim powstawały prace historyczne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie różne kierunki badań historycznych.	HIS_K1_W01	egzamin pisemny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie dorobek historiografii.	HIS_K1_W09	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K1_U02	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom.	HIS_K1_K03	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	15	
przygotowanie do zaliczenia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	**Wprowadzenie. Droga do nowoczesnej historiografii** Czym jest historia historiografii i po co ją studiować. Przegląd: od Herodota przez średniowieczne kroniki i humanistyczną erudycję po oświeceniową filozofię dziejów. Kontekst narodzin historii jako dyscypliny akademickiej.	W1, W2, U1, K1
2.	**Narodziny nowoczesnej historii** Ranke, historyzm, pozytywizm Leopold von Ranke i program krytyki źródłowej. Seminarium uniwersyteckie jako nowa forma kształcenia. Wpływ filozofii pozytywnej – ideał obiektywizmu i "naukowości". Narodziny subdyscyplin i podręczniki metody historycznej.	W1, W2, U1, K1
3.	**Polskie szkoły historyczne XIX i początku XX wieku** J Historiografia polska wobec braku państwowości. Szkoła krakowska i warszawska – spór o ocenę dziejów Polski.	W1, W2, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	**Szkoła Annales i jej dziedzictwo** Krytyka historii politycznej i "zdarzeniowej". Bloch, Febvre, Braudel – program odnowy i "długie trwanie". Trzecia generacja i historia mentalności. Wpływ Annales na historiografię światową i polską.	W1, W2, U1, K1
5.	**Zwroty w historiografii drugiej połowy XX wieku** Mikrohistoria. Zwrot lingwistyczny i narratywizm (Hayden White). Krytyka wielkich narracji. Pluralizm metodologiczny: historia globalna, postkolonialna, pamięci.	W1, W2, U1, K1
6.	**Historiografia polska po 1945 roku** Historiografia w PRL – marksizm, ograniczenia, nisze wolności. Przełom 1989 roku i otwarcie na nowe nurty. Główne debaty i kierunki współczesnej historiografii polskiej.	W1, W2, U1, K1
7.	**Historycy krakowscy po 1945 r** Nazwiska, dorobek i "rys krakowski"	W1, W2, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Kurs zaliczany jest na podstawie egzaminu - testu końcowego (80% oceny) oraz obecności na zajęciach (20% oceny). Test składa się z 16 pytań jednokrotnego wyboru i jest dostępny na platformie Pegaz w ostatnim tygodniu zajęć. Czas na rozwiązanie: 25 minut. Każda poprawna odpowiedź to 5 pkt, maksymalnie 80 pkt. Obecność oceniana jest według skali: 7 spotkań – 20 pkt, 6 spotkań – 16 pkt, 5 spotkań – 12 pkt. Warunkiem dopuszczenia do testu jest obecność na minimum 5 z 7 spotkań oraz zaliczenie modułu asynchronicznego na Pegazie. Ocena końcowa wynika z sumy punktów: 91–100 pkt – bardzo dobry, 81–90 pkt – dobry plus, 71–80 pkt – dobry, 61–70 pkt – dostateczny plus, 51–60 pkt – dostateczny, poniżej 51 pkt – niedostateczny.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Tradycje uniwersyteckie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.12.18912.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z założeniami i kwestionariuszem badawczym dyscypliny historiografia uniwersytecka, podstawowymi wiadomościami z zakresu genezy i historii uniwersytetów, historią Uniwersytetu Jagiellońskiego w XIV-XXI wieku oraz trwałymi składowymi tradycji uniwersyteckiej (dziedzictwa akademickiego) w zakresie symboliki, ceremoniału, ustroju, nazewnictwa, przestrzeni i kluczowych miejsc pamięci (węzłowe postacie, fakty, obiekty i rytuały – materialne i niematerialne) w kontekście dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	najważniejsze fachowe pojęcia, problemy, trendy, metody badawcze i dorobek badawczy z zakresu historiografii uniwersyteckiej i historiografii Uniwersytetu Jagiellońskiego w multidyscyplinarnym kontekście (źródłoznawstwo, historia edukacji, historia kultury, historia prawa, historia społeczna, historia wiedzy, humanistyka cyfrowa); zna podstawowy zasób źródłowy dotyczący historii Uniwersytetu Jagiellońskiego; zna i rozumie najważniejsze fakty, osoby i procesy rozwojowe z dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego w XIV-XX wieku w kontekście przemian kulturowych, społeczno-gospodarczych i politycznych w Europie i Polsce; zna i rozumie kluczowe pojęcia, obiekty i zagadnienia akademickiej tradycji i kultury materialnej i niematerialnej w kontekście europejskim i Uniwersytetu Jagiellońskiego; zna i rozumie znaczenie i funkcjonowanie tradycji uniwersyteckich we współczesnym świecie akademickim oraz ich przemiany; zna i rozumie formy kultywowania i popularyzacji dziedzictwa akademickiego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Archiwum UJ i Muzeum UJ	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu historiografii i tradycji uniwersyteckich, wskazywać i omawiać wzajemną zależność różnych dyscyplin i kierunków badawczych w badaniach nad uniwersytetami, potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac z zakresu historiografii uniwersyteckiej oraz wykorzystać nabytą wiedzę i umiejętności do pracy w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U06, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, pracy historyka i przy popularyzacji historii, do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów zarówno w zakresie dorobku badawczego, podejść metodologicznych, jak i form kształtowania, ochrony i upowszechniania tradycji uniwersyteckich, do docenienia polskiego i europejskiego historycznego i kulturowego dziedzictwa akademickiego, oraz szanowania roli historii i tradycji w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych, do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego i tradycji uniwersyteckich	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Historiografia uniwersytecka i tradycje uniwersyteckie. Wprowadzenie do tematyki: - historiografia uniwersytecka, jej obszar badawczy, osiągnięcia i metody w kontekście interdyscyplinarnym: historia edukacji, historia kultury, historia prawa, historia społeczna, historia wiedzy, humanistyka cyfrowa - historiografia UJ: podstawowe opracowania i perspektywy badań nad dziejami Uniwersytetu Krakowskiego w epoce staropolskiej - podstawowe pojęcia i zakresy badań nad tradycją, pamięcią, kulturą historyczną, dziedzictwem materialnym i niematerialnym w kontekście akademickim - instytucje zachowywania dziedzictwa i popularyzacja tradycji uniwersyteckich - najważniejsze źródła do dziejów Uniwersytetu Krakowskiego w epoce staropolskiej: dokumenty, księgi urzędowe, teksty normatywne i narracyjne (historiografia, hagiografia, diariusze, korespondencja), akta gospodarcze, źródła pozauniwersyteckie	W1, U1, K1
2.	Fundacje Uniwersytetu Krakowskiego w 1364 i 1400: - geneza uniwersytetów w Europie w średniowieczu - fundacja uniwersytetu przez Kazimierza Wielkiego w 1364 r. - starania o odnowienie uniwersytetu w latach 90. XIX w. (rola królowej Jadwigi) - fundacja uniwersytetu przez Władysława Jagiełłę w 1400 r. - pamięć i celebracja początków w tradycji uniwersyteckiej	W1, U1, K1
3.	Historia Uniwersytetu Krakowskiego w XV-XVIII w.: - periodyzacja dziejów Uniwersytetu Krakowskiego w średniowieczu i epoce wczesnonowożytnej - uniwersytet w służbie Królestwa i Kościoła w XV w. - początki i rozwój humanizmu - zjawiska kryzysowe, reformy i osiągnięcia w epoce renesansu i baroku - najwybitniejsi profesorowie, studenci i dobrodzieje	W1, U1, K1
4.	Organizacja Uniwersytetu Krakowskiego w epoce staropolskiej: - wydziały, kolegia profesorskie i studenckie (bursy), kościoły uniwersyteckie, inne jednostki organizacyjne (drukarnie, seminaria, biblioteki, archiwum), Szkoły Nowodworskie i kolonie akademickie - urzędy uniwersyteckie - uposażenie i fundacje - statuty i przywileje	W1, U1, K1
5.	Nauczanie i życie codzienne: - programy i metody nauczania - stopnie naukowe - przebieg studiów i karier, warunki życia studentów i profesorów	W1, U1, K1
6.	UUniwersyteckie znaki, przestrzeń i ceremoniał: - nazwa - herby - insygnia - stroje - kalendarz - uroczystości akademickie, kościelne i państwowe - patroni, kult św. Jana Kantego - rytuały studenckie - upamiętnianie profesorów, graduatów, studentów i dobrodziejów (pochówki, portrety, druki okazjonalne, iluminacje ksiąg urzędowych)	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
7.	Reforma Kołłątajowska i Szkoła Główna Koronna: - wizyta Hugona Kołłątaja i początki reformy oświeceniowej - organizacja i funkcjonowanie Szkoły Głównej Koronnej - osiągnięcia naukowe i edukacyjne - dziedzictwo KEN w polskiej historii, kulturze i oświacie	W1, U1, K1
8.	Uniwersytet Jagielloński od upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów do czasów autonomii w XIX w.: - periodyzacja dziejów; - podstawy prawne; - historia Uniwersytetu od upadku do kolejnego odrodzenia	W1, U1, K1
9.	Uniwersytet Jagielloński od końca XIX wieku do współczesności: - periodyzacja dziejów; - podstawy prawne; - historia UJ	W1, U1, K1
10.	Uniwersyteckie znaki i ceremoniał. Geneza i stan obecny: - nazwa; - herby; - insygnia; - stroje; - święta uniwersyteckie, uroczystości i inne tradycje; - tradycje UJ a inne uczelnie – inspiracje, podobieństwa, różnice.	W1, U1, K1
11.	Kadra naukowa i pozycja naukowa Uniwersytetu Jagiellońskiego od XIX w. do współczesności	W1, U1, K1
12.	Organizacja nauki i nauczania. Początki kształcenia zawodowego od końca XIX w. - wydziały i kierunki studiów; - absolwenci, tytuły zawodowe i stopnie naukowe.	W1, U1, K1
13.	Organizacja nauki i nauczania od początku XX w. - wydziały i kierunki studiów; - dopuszczenie kobiet do studiów uniwersyteckich i karier naukowych; - absolwenci, tytuły zawodowe i stopnie naukowe	W1, U1, K1
14.	Studenci Uniwersytetu i społeczność studencka, część I: - podstawy funkcjonowania; - organizacje	W1, U1, K1
15.	Studenci Uniwersytetu i społeczność studencka, część II: - życie codzienne; - tradycje; - zaburzenia studenckie, strajki	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność na wykładach, zaliczenie na ocenę (kolokwium z treści przekazywanych na wykładach; ocena pozytywna po uzyskaniu powyżej 50% punktów)

Nauki Pomocnicze Historii w kręgu pisma i czasu

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.12.19422.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 2	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami omawianych dziedzin i ich znaczenia w warsztacie badawczym, historyka, a także w sferze popularyzacji nauki i wpływu dobrze pojmowanej tradycji historycznej na kształtowanie obecnej rzeczywistości.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie różne kierunki badań z zakresu nauk pomocniczych historii.	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie fachową terminologię w dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii i umie umiejscowić podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych.	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	Student w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między dyplomatyką, genealogią, chronologią i paleografią oraz ich uwarunkowania dla współczesnych zjawisk, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej.	HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	Student zna i rozumie kluczowe metody badawcze i narzędzia dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii . Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	Student zna i rozumie miejsce dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii i ich znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W6	Student zna i rozumie fachową terminologię dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.	HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii i w obszarze swoich zainteresowań.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii i innych dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K1_U02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka.	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów; wykorzystywania wiedzy z dyplomatyki, genealogii, chronologii i paleografii w mierzeniu się z politycznymi, społeczno-gospodarczymi i kulturalnymi problemami świata współczesnego.	HIS_K1_K02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	Student jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom.	HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K3	Student jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji świadectw przeszłości.	HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	50	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Student poznaje podstawowe zagadenienia z akresu genealogii, dyplomatyki, paleografii i chronologii. Dowiaduje sie o geznezie i kulturownym, społecznym i prawnym znaczeniu tych dziedzin. Poznaje początki i rozwój kazdej z nich oraz wzajemne ich przenikanie się. Ponadto ma możliwosc zapoznania sie z podstawowyumi umiejętniościami warsztatowymi, pozwalającymi na krytyczną analizę źródeł do genealogii, chronologii oraz źródeł dyplomatycznych i paleograficznych. Pozanaje także współczesne znaczenie i tychże dyscyplin.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	obecność i zaliczenie pisemnego sprawdzianu.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Wiedza o kulturze

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.14.04896.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest wyrobienie umiejętności rozróżniania epok kulturowych, rozumienia pojęć "kultura" i "cywilizacja" w ujęciu różnych nauk społecznych, zapoznanie z teorią i praktyką "kultury" w piśmiennictwie historycznym, zdobycie wiedzy na temat najistotniejszych problemów w poszczególnych okresach rozwoju kultury europejskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych ze szczególnym uwzględnieniem badań kulturoznawczych. wybrane zagadnienia z historii kultury głównych epok historycznych w Europie, tak chronologicznie, jak i tematycznie. relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy z zakresu historii kultury. kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka kultury. podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej. miejsce historii kultury i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych. dorobek historiografii w zakresie badań nad zróżnicowaniem kultury europejskiej od starożytności do XVIII wieku. aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, jak również instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę w zakresie dziejów kultury europejskiej.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych kultur Europy od starożytności do końca XVIII wieku, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka kultury europejskiej. potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki analizy w zakresie zagadnień kulturowych Europy od starożytności do końca XVIII wieku. przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczących zagadnień religijnych, filozoficznych, artystycznych i edukacyjnych w kulturze europejskiej. krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności. korzystać z IT multimedialnej i Internetu. wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w instytucjach oświaty, archiwach lub innych instytucjach związanych z popularyzacją historii kultury	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka kultury i przy popularyzacji historii kultury Europy od starożytności do końca XVIII wieku uznawania i zaakceptowania różnic poglądów w zakresie różnych podejść do analizy historycznej kultur. podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej w zakresie dziejów kultur. wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków w zakresie wiedzy o kulturze. pracy w zespole dydaktycznym poznającym wiedzę o kulturze.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
zbieranie informacji do zadanej pracy	20	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Historyczne rozumienie zjawiska kultury na tle innych znaczeń tego pojęcia. Podstawy kultury europejskiej. Kultura a cywilizacja, periodyzacja kultur, mapa kultur i relacji między nimi.	W1, U1, K1
2.	Religie jako systemy norm kulturowych. Mechanizm rozwoju przekazywania kultury: historia nauki i wychowania.	W1, U1, K1
3.	Antyczne podstawy kultury europejskiej. Kultura helleńska: cywilizacja i barbarzyństwo w analizach pisarzy starożytnych,	W1, U1, K1
4.	Narodziny filozofii i nauki (Sokrates, Platon, Arystoteles)	W1, U1, K1
5.	Kultura hellenistyczna: upowszechnienie literackiego modelu kultury, centra rozwoju nauki	W1, U1, K1
6.	Kultura rzymska i recepcja kultury hellenistycznej.	W1, U1, K1
7.	Chrześcijaństwo a kultura antyczna (hellenizm chrześcijański).	W1, U1, K1
8.	Chrześcijaństwo jako przekaźnik kultury antycznej w średniowieczu (Izydor z Sewilli czyli o definiowaniu pojęć i zjawisk kulturowych)	W1, U1, K1
9.	Średniowieczne „odrodzenia” antyku, szkolnictwo, rola uniwersytetów. Odrodzenie a powstanie kultury humanistycznej (nowy ideał człowieka kulturalnego)	W1, U1, K1
10.	Reformacje i rozbicie ideologiczne Europy. Kultura humanistyczna jako zwornik kultury europejskiej w dobie podziałów religijnych XVI wieku.	W1, U1, K1
11.	Modele szkolnictwa humanistycznego	W1, U1, K1
12.	Nowe idee religijne: jansenizm, pietyzm	W1, U1, K1
13.	Zwrot kultury w kierunku nauki w dobie Oświecenia: krytyka kultury humanistycznej, racjonalizm i empiryzm (Francis Bacon, Rene Descartes, John Locke), powstanie towarzystw naukowych, utylitaryzm	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
14.	Prądy moralne i umysłowe Oświecenia. Naturalizm (Jean Jacque Rousseau)	W1, U1, K1
15.	Modernizacja szkolnictwa; fizjokratyzm a upowszechnienie oświaty.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład konwersatoryjny, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie	Obecność i aktywny udział podczas wszystkich zajęć. Dopuszczone są dwie nieobecności z powodów zdrowotnych lub innych wypadków losowych, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim lub wyjaśnieniem ustnym. W wypadku większej liczby nieobecności warunkiem otrzymania zaliczenia będzie rozmowa egzaminacyjna z tematów omawianych podczas absencji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa. Brak wymagań wstępnych

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Paleografia łacińska

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Archiwistyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAS.1C.04904.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	0.0

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze szczegółowymi dziejami pisma łacińskiego oraz nauczenie ich odczytywania tekstów zapisanych różnymi dawnymi formami historycznymi tego pisma, zarówno dyplomatycznego, jak i kodeksowego

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna dzieje pisma łacińskiego oraz stosowane w nim abrewiacje.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, wyniki badań
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dzięki znajomości gramatyki łacińskiej oraz stosowanego w tekstach rękopiśmiennych systemu abrewiacyjnego odczytać poprawnie dany tekst źródłowy,	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U09, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, wyniki badań
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Praktycznej lektury tekstów źródłowych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę, wyniki badań

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie projektu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
laboratorium	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30	ECTS 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Praktyczna lektura rękopiśmiennych tekstów źródłowych.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

analiza tekstów, rozwiązywanie zadań, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium		stałe monitorowanie przez prowadzącego postępów każdego z uczestników kursu w lekturze tekstów rękopiśmiennych

Semestr 4

Metody nauczania :

analiza tekstów, rozwiązywanie zadań, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę, wyniki badań	warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach (dopuszcza się dwie nieusprawidliwione nieobecności w semestrze) oraz aktywny udział w lekturze tekstów rękopiśmiennych wybieranych przez prowadzącego, stale przez niego monitorowany, będący podstawą do wystawienia końcowej oceny

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na zajęciach jest obowiązkowa/brak wymagań wstępnych

Konwersatorium z historii nowożytnej powszechnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.1C.10335.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okresy Semestr 3, Semestr 4	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	**Liczba punktów ECTS** 4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student powinien uzyskać podstawowy zasób wiedzy o epoce nowożytnej, poznać literaturę historyczną dotyczącą tego okresu i wybrane źródła.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii nowożytnej powszechnej (XVI-XVIII wieku), ich znaczenie i umiejscowienie w czasie.	HIS_K1_W04	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi analizować źródła historyczne i korzystać z fachowej literatury dotyczącej epoki nowożytnej, a także na podstawie tych tekstów samodzielnie formułować wnioski.	HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student ma świadomość różnic kulturowych pomiędzy państwami, narodami i religiami nowożytnej Europy. Prowadząc dyskusje na temat tej epoki, umie te odmienności akceptować i szanować.	HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przyczyny i kierunki zamorskiej ekspansji Portugalii i Hiszpanii w XV i XVI wieku.	W1, U1, K1
2.	Przyczyny i przebieg wojen włoskich.	W1, U1, K1
3.	Reformacja w Europie	W1, U1, K1
4.	Rywalizacja hiszpańsko-angielska w XVI wieku	W1, U1, K1
5.	Wojna trzydziestoletnia	W1, U1, K1
6.	Budowa państwa absolutnego we Francji Ludwika XIII i Ludwika XIV.	W1, U1, K1
7.	Rewolucja angielska	W1, U1, K1
8.	Problematyka państwa i społeczeństwa w piśmiennictwie politycznym XVII wieku. Wybrane zagadnienia.	W1, U1, K1
9.	Oświecenie europejskie	W1, U1, K1
10.	Przyczyny, przebieg i skutki wojny o sukcesję hiszpańską	W1, U1, K1
11.	Reformy wewnętrzne Piotra I w Rosji.	W1, U1, K1
12.	Prusy w okresie wojny siedmioletniej.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Francja Ludwika XVI.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, opis, objaśnienie, wyjaśnienie, prezentacja multimedialna

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Aktywne uczestnictwo w zajęciach, obecność podczas zajęć (dopuszczalne są 2 nieobecności w semestrze bez względu na powód - każdą następną należy odrobić podczas dyżurów), zaliczenie na ocenę pozytywną dwóch kolokwiów zaliczeniowych, z których pierwsze odbędzie się w połowie, a drugie pod koniec semestru. Do kolokwiów obowiązuje znajomość tematyki zajęć oraz dodatkowe 15 tematów do przygotowania na podstawie podręczników akademickich (Z. Wójcik, E. Rostworowski), wskazanych jako literatura obowiązkowa. ZAGADNIENIA DODATKOWE OBOWIĄZUJĄCE DO KOLOKWIÓW: 1. Reformacja w Anglii w XVI w. 2. Wojny religijne we Francji w XVI w. 3. Wojna o niepodległość Niderlandów do 1609 r. 4. Renesans w Europie. 5. Myśl polityczna i społeczna XVI w. 6. Państwo moskiewskie w XVI w. 7. Ekspansja Turcji Osmańskiej w XVI w. 8. Hegemonia Francji w Europie i ekspansja kolonialna 1661-1697. 9. Polityka gospodarcza Jana Baptysty Colberta. 10. Barok w Europie. 11. Rządy Karola II i Jakuba II Stuartów. „Sławetna rewolucja”. 12. Architektura i sztuka w XVIII w. 13. Wielka wojna północna. 14. Wojna o sukcesję austriacką. 15. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Kulturoznawstwo. Ciało w kulturze XIX i XX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.14.04918.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Kurs ma na celu zapoznanie studenta z osiągnięciami historiografii i nauk pokrewnych (antropologii kultury, etnologii, literaturoznawstwa, filmoznawstwa, historii medycyny, historii sportu) w zakresie historii ciała i cielesności w XIX i XX wieku. Kurs przygotowuje studenta do krytycznego i otwartego wykorzystywania osiągnięć różnych nauk społecznych i humanistycznych na polu historiografii. Absolwent kursu ma świadomość historyczności ciała w warunkach przyśpieszonych przemian społeczno-kulturowych, politycznych i technologicznych w XIX i XX wieku oraz rozumie transformację wyobrażeń ciała i cielesności (w tym wyobrażenia normy), a także związanych z ciałem praktyk kulturowych w kontekście płci, seksualności i polityki.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna podstawowe terminy z zakresu historiografii i nauk pokrewnych w w odniesieniu do historii ciała i cielesności w XIX i XX wieku, w tym m.in. pojęcia normy kulturowej, płci kulturowej, medykalizacji, dyscyplinowania ciała, biopolityki, eugeniki.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05	esej
W2	ma świadomość historyczności kulturowych oraz społeczno- politycznych wyobrażeń ciała i cielesności w XIX i XX wieku. Potrafi wskazać momenty zwrotne oraz źródła głównych przemian w zakresie praktyk społecznych, politycznych i kulturowych związanych z cielesnością.	HIS_K1_W05	esej
W3	jest świadom i potrafi wskazać historyczne źródła współczesnych dyskursów na temat ciała i cielesności.	HIS_K1_W06	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tak tradycyjnych zasobów bibliotecznych oraz archiwalnych jak i bibliotek internetowych, repozytoriów i zbiorów muzealnych. Absolwent potrafi utrwalać wiedzę przez aktywne jej wykorzystanie podczas pisania pracy semestralnej.	HIS_K1_U01	esej
U2	potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty w formie pracy pisemnej.	HIS_K1_U04	esej
U3	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	rozumie i potrafi wyjaśnić na podstawie posiadanej wiedzy historycznej różnice w postrzeganiu ciała i cielesności w różnych kulturach.	HIS_K1_K02	esej
K2	wykorzystuje w swojej pracy osiągnięcia różnych nauk społecznych i humanistycznych.	HIS_K1_K04	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie prac pisemnych	30
analiza źródeł historycznych	15
przeprowadzenie badań literaturowych	15

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Historia ciała: co się za tym kryje?	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
2.	Kulturowa historia bólu	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Od uszkodzenia ciała do niepełnosprawności	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Ciało chore (1). Społeczna historia medycyny - epidemie	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Ciało chore (2). Społeczna historia medycyny - choroby cywilizacyjne	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Ciało polityczne. Idee eugeniczne i rasowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
7.	Ciało usportowione	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
8.	Dyskursy wokół seksualności	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
9.	HIstoria żywienia - ciało na diecie	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
10.	Ciało czyste/ciało brudne: społeczna historia higieny	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
11.	Historia upiększania ciała. Reżimy piękna	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
12.	Ciało jako nośnik informacji - rozwój metod identyfikacji	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	esej	Wykład kończy się przygotowaniem pracy pisemnej, na temat uzgodniony z prowadzącym, opatrzonej aparatem naukowym i bibliografią.

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Wiedza o kulturze - wykład

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.14.08989.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest wyrobienie umiejętności rozróżniania epok kulturowych, rozumienia pojęć "kultura" i "cywilizacja" w ujęciu różnych nauk społecznych, zapoznanie studentów z teorią i praktyką "kultury" w piśmiennictwie historycznym, przekazanie wiedzy z zakresu najistotniejszych problemów w poszczególnych okresach rozwoju kultury europejskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student posiada zaawansowaną wiedzę historyczną, opartą o wcześniej nabytą w szkole średniej wiedzę kierunkową, ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zagadnień z wiedzy o kulturze	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W2	Student opanował fachową terminologię w zakresie nauk historycznych, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z wiedzą o kulturze	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę
W3	Student umie rozpoznać relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej ze szczególnym uwzględnieniem tematyki dotyczącej kultury	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W4	Student posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych pisanych i innych (materialnych niepisanych), zwłaszcza tych, które odnoszą się do historii kultury	HIS_K1_W01, HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę
W5	Student jest świadom różnic poglądów powodowanych narodowością i kulturą ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki polskiej oraz środkowoeuropejskiej.	HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi zdefiniować, objaśnić w mowie i na piśmie podstawowe terminy specjalistyczne z nauk historycznych i pokrewnych dyscyplin. Umie zastosować je w popularyzacji nauki), zwłaszcza w przypadku zagadnień dotyczących wiedzy o kulturze i rozmaitych zjawisk zachodzących w jej dziejach.	HIS_K1_U02	zaliczenie na ocenę
U2	Student potrafi rozpoznać teksty i źródła historyczne oraz inne nośniki wiedzy; umie je wykorzystać, zanalizować i użyć w pracy historyka; potrafi podsumować swoje rezultaty, zwłaszcza w przypadku zagadnień traktujących o kulturze wysokiej wybranych epok.	HIS_K1_U05, HIS_K1_U06	zaliczenie na ocenę
U3	Student potrafi prowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i interpretować je w oparciu o wiedzę warsztatową, ze szczególnym uwzględnieniem tych, odnoszących się do wiedzy o kultury i artefaktów kultury.	HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę
U4	Student potrafi sformułować własne opinie o zjawiskach społecznych i politycznych posługując się zdobytą wiedzą historyczną (K_U12), ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk, które wpływają na kulturę.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę
U5	Student poprawnie używa języka ojczystego z elementami profesjonalnej terminologii nauk historycznych i pokrewnych, zwłaszcza tych, które dotyczą zjawisk zachodzących w kulturze.	HIS_K1_U07	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student uznaje różnice opinii determinowane podłożem narodowym i kulturowym; potrafi je zaakceptować, zwłaszcza w odniesieniu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	Student docenia i szanuje patriotyzm i dziedzictwo kulturowe i historyczne Polski oraz swojego regionu	HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę
K3	Student rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne, w szczególności te, które wynikają z dziejów kultury Europy Środkowo-Wschodniej.	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K4	Student rozumie i akceptuje świat wartości i postaw innych osób w różnych kontekstach i sytuacjach historycznych), zwłaszcza te, które wynikają z różnic kulturowych.	HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zajęć	8	
przygotowanie eseju	10	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	7	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Co narodziło się w renesansie?	W1, U4, K1
2.	Renesans i reformacja w Polsce na tle przemian europejskich	W2, U4, K2
3.	Barok - fenomen epoki	W5, U3, K3
4.	Między sarmatyzmem a kosmopolityzmem - specyfika polskiego baroku	W5, U2, K1
5.	Oświecenie w Europie	W2, U4, K1
6.	Czasy stanisławowskie w Polsce - dziedzictwo kultury	W3, U2, K2
7.	Romantyzm - ideały a rzeczywistość społeczno-polityczna	W5, U4, K3, K4
8.	Czas pary i żelaza - skutki ekonomiczne, społeczne i kulturowe	W2, W3, U4, K4
9.	Fin de siecle - sprzeczne wzorce epoki	W5, U2, K4
10.	Pomiędzy wzniosłością a poczuciem upadku - kultura czasów I wojny światowej.	W4, U2, U3, K3, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
11.	Zmienne prądy kulturowe czasów dwudziestolecia międzywojennego.	W1, W2, W3, U4, K1, K2
12.	Kultura upadku? Czasy II wojny światowej	W1, W4, U1, U5, K3
13.	Czasy "zimnej wojny": kultura przeciwstawnych bloków i ideologii	W1, W2, W4, U2, U3, K4
14.	Kultura czasów najnowszych - zmienność prądów i wzorców?	W1, W3, U4, K3, K4
15.	Kultura "po piśmie"? Wyzwania teraźniejszości	W4, W5, U1, U2, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Napisanie dwóch esejów na wybrane tematy

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Neografia gotycka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Archiwistyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAS.1C.04905.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	0.0

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Uzyskanie przez studentów kompetencji umożliwiających odczyt dokumentów zapisanych w różnych odmianach pisma neogotyckiego XVI - XX wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Zdaje sobie sprawę z wagi umiejętności samodzielnego odczytu dokumentów zapisanych pismem neogotyckim. Orientuje się w możliwościach wydawania znaczących źródeł spisanych takim pismem.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W07, HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne
W2	fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne
W3	w jakich regionach i dlaczego występują materiały archiwalne spisane neogotykiem. Orientuje się w typach materiałów archiwalnych spisanych pismem neogotyckim.	HIS_K1_W03, HIS_K1_W07, HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne
W4	wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok historycznych tak chronologicznie, jak i tematycznie, szczególnie w odniesieniu do materiałów archiwalnych spisanych neogotykiem.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W04	zaliczenie pisemne
W5	relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej. Zna przykłady dokumentów spisanych neogotykiem, jakie wykorzystane zostały w rozmaitych badaniach z zakresu dyplomatyki, regionalistyki.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne
W6	podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej. Zna przykłady wykorzystania tych metod w odniesieniu do neografii gotyckiej.	HIS_K1_W07, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne
W7	miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W05	zaliczenie pisemne
W8	dorobek historiografii	HIS_K1_W01, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne
W9	znaczenie i rolę ochrony praw autorskich.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne
W10	podstawową fachową terminologią historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym (niemieckim). Zna podstawowe zasady kształtowania dokumentów w niemieckim obszarze językowym a także podstawowe zwroty występujące w dokumentach.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne
W11	aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, jak również instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę. Orientuje się w możliwościach wykorzystania zabytków neogotyckich w historii regionów, edytorstwie źródeł.	HIS_K1_W10, HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie kompetencji umożliwiających odczyt dokumentów zapisanych w różnych odmianach pisma neogotyckiego	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne
U2	stosować podstawowe elementy warsztatu, szczególnie w odniesieniu do wykorzystania źródeł wchodzących w zakres neografii gotyckiej .	HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U09	zaliczenie pisemne
U3	zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.	HIS_K1_U09, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne
U4	rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne
U5	tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym.	HIS_K1_U09	zaliczenie pisemne
U6	krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności, szczególnie w zakresie odczytywania dokumentów.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne
U7	korzystać z IT multimedialnej i Internetu.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U04	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K1_K01	zaliczenie pisemne
K2	swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne
K3	do pracy w zespole.	HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
zbieranie informacji do zadanej pracy	10	
poznanie terminologii obcojęzycznej	10	
analiza źródeł historycznych	10	
wykonanie ćwiczeń	10	
przygotowanie do sprawdzianu	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
laboratorium	30	
przygotowanie do sprawdzianu	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 40	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	historia pisma neogotyckiego	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3
2.	specyfika pisma neogotyckiego w XVI - XX wieku	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3
3.	odczytywanie przykładowych odmian pisma	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3
4.	tłumaczenie wybranych przykładów dokumentów	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

analiza tekstów, udział w badaniach

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium		udział w zajęciach, zaliczenie pisemne w oparciu o wybraną tematykę neografii oraz wybrane teksty

Semestr 4

Metody nauczania :

analiza tekstów, udział w badaniach

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie pisemne	udział w zajęciach, zaliczenie pisemne

Wymagania wstępne i dodatkowe

zajęcia dla studentów spec. archiwistycznej

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia mówiona

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.14.04920.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie jego uczestników z historią mówioną jako narzędziem pracy historyka oraz źródłem historycznym.
C2	Celem zajęć jest nabycie przez uczestników umiejętności prowadzenia wywiadu historii mówionej oraz jego opracowania i interpretacji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	- podstawową terminologię historii mówionej i badań biograficznych	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08	projekt
W2	- ramowy plan i założenia projektu badawczego historii mówionej	HIS_K1_W02	projekt
W3	- reguły przeprowadzenia dobrego wywiadu	HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	wyniki badań
W4	- główne instytucje zajmujące się historią mówioną w Polsce	HIS_K1_W12	projekt
W5	- przykłady wykorzystania relacji biograficznych w pracach naukowych, popularnonaukowych oraz dla celów muzealnych i artystycznych	HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	projekt
W6	- sposób transkrypcji nagranej relacji	HIS_K1_W02	wyniki badań
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	- przygotować i stosować narzędzia badawcze historii mówionej (kwestionariusz, przewodnik wywiadu, dziennik badacza, notatki z obserwacji etc.)	HIS_K1_U03, HIS_K1_U10	wyniki badań
U2	- obsługiwać sprzęt rejestrujący dźwięk	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	wyniki badań
U3	- zastosować wiedzę dot. historii mówionej przy realizacji praktycznego projektu badawczego - przeprowadzić wywiad ze świadkiem historii	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U10	projekt, wyniki badań
U4	- wykorzystać źródła ikonograficzne, dokumenty osobiste jako materiał uzupełniający relację	HIS_K1_U04	projekt
U5	- dokonać analizy oraz interpretacji nagrania wywiadu	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U10	wyniki badań
U6	- opracować i zaprezentować wyniki projektu badawczego historii mówionej	HIS_K1_U01, HIS_K1_U04, HIS_K1_U10	projekt, prezentacja
U7	- dokonać autoewaluacji przeprowadzonego przez siebie wywiadu	HIS_K1_U10	projekt, wyniki badań, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	- rozwijania empatycznej postawy wobec ludzkiego doświadczenia przeszłości	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02	projekt, wyniki badań
K2	- świadomego stosowania reguł etycznych w historii mówionej wynikających ze zbioru dobrych praktyk oraz reguł gościnności	HIS_K1_K01	projekt, wyniki badań
K3	- pracy w grupie projektowej	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	projekt, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
laboratorium	30

przygotowanie projektu	10
badania terenowe	10
przygotowanie do zajęć	10
przygotowanie raportu	10
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	I. Zajęcia organizacyjne: wyjaśnienie charakteru zajęć, sposobu pracy i metod zaliczenia	W1, K3
2.	II. Historia mówiona jako metoda badawcza i nurt w historiografii	W1, K1, K3
3.	III. Historia i zastosowania historii mówionej w badaniach, literaturze i filmie dokumentalnym.	W5
4.	IV. Instytucje i archiwa historii mówionej w Polsce	W4
5.	V. Przygotowanie projektu historii mówionej. Pytania badawcze, przygotowanie narzędzi badawczych, szukanie rozmówców	W2, W3, U1, U2, U3, K2, K3
6.	VI. Realizacja i opracowanie wywiadu	W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2
7.	VII. Interpretacje nagrań i prezentacja wyników projektu	W5, W6, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład konwersatoryjny, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
laboratorium	projekt, wyniki badań, prezentacja	Zaliczenie kursu składa się z: - obecności na zajęciach (możliwe 2 nieobecności, każda kolejna odpracowana w formie tekstu lub konsultacji) - przygotowanie projektu historii mówionej w grupie 3-5 osobowej i prezentacja jego wyników pod koniec kursu (50 % oceny) - przeprowadzenie i opracowanie wywiadu (50 % oceny) Każdy student zobowiązany jest zrobić przynajmniej 1 wywiad i współtworzyć 1 projekt. Aktywność na zajęciach może skutkować zwiększeniem końcowej oceny o 0,5 stopnia.

Wymagania wstępne i dodatkowe

- brak

Dydaktyka WOS w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.1C.04897.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Dydaktyka WOS w szkole podstawowej wprowadza studentów w teorię oraz praktykę dydaktyki: obejmuje m.in.:
C2	zapoznanie studentów z obowiązującą podstawą programową WOS dla szkoły podstawowej
C3	- przekazanie umiejętności planowania lekcji, rozkładu materiału, określania celów, pisania konspektów
C4	- poznanie metod i technik nauczania WOS właściwych dla wieku uczniów w szkole podstawowej
C5	- zapoznaje studentów ze środkami nauczania jak podręczniki szkolne, teksty źródłowe, ilustracje, środki multimedialne, mapy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	rozumie funkcjonowanie przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej	E1.W1, E1.W2, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W2	zna cele i treści nauczania WOS w szkole podstawowej, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania WOS	E1.W1, E1.W2, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W3	zna metody i środki nauczania WOS w szkole podstawowej	E1.W5, E1.W6, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W07, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W4	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	E1.W2, E1.W3, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W5	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu WOS błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; metody kształcenia w w odniesieniu do WOS oraz znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	E1.W6, E1.W9, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W6	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla przedmiotu WOS: wycieczki, zajęcia terenowe, konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	E1.W13, E1.W7, HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W7	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej, potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;	E1.W8, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W10, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W8	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej, szczególnie w zakresie WOS; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; metody i techniki skutecznego uczenia się, utrwalania wiedzy z WOS; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy nabytej na lekcjach WOS; diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczania WOS oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	E1.W10, E1.W12, HIS_K1_W07, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W9	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu	E1.W11, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
W10	warsztat pracy oraz kompetencje merytoryczne i dydaktyczne pracy nauczyciela WOS, a także wychowawcze w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki treści będących w zakresie nauczania WOS, rozwijania ciekawości i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się WOS się, korzystania w tym celu z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie	E1.W14, E1.W15, E1.W4, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować środki i metody nauczania WOS w szkole podstawowej	E1.U4, E1.U5, E1.U7, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U2	potrafi konstruować konspekt lekcji	E1.U2, E1.U3, E1.U5, E1.U7, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U3	potrafi planować pracę nauczyciela, dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych oraz wykorzystywać nowoczesne technologie w pracy nauczyciela	E1.U5, E1.U7, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	-samodzielnie planuje i realizuje różnorodne projekty i zadania związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela wiedzy o społeczeństwie	E1.U6, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U5	-potrafi analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne oraz porozumiewać się i współpracować z rodzicami uczniów lub innymi pracownikami szkoły	E1.U6, HIS_K1_U01, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U6	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia przedmiotu wiedza o społeczeństwie i odnosić je do podstawy programowej	E1.U1, HIS_K1_U10, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U7	identyfikować powiązania treści nauczania wiedzy o społeczeństwie z innymi treściami nauczania	E1.U3, HIS_K1_U01, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U8	przeprowadzić zarówno wstępną jak i regularną diagnozę umiejętności ucznia szczególnie w kontekście wiedzy o społeczeństwie	E1.U11, E1.U9, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
U9	oceniać pracę uczniów wykonywaną na lekcjach wos oraz pracę własną uczniów domu. potrafi rozpoznać trudności uczniów oraz popełniane przez nich błędy	E1.U10, E1.U8, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	uwzględnienia w pracy wieku rozwojowego uczniów i zgodnie z nim potrafi stosować metody i środki dydaktyczne, adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	E1.K1, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K2	pracy z zespołem nauczycielskim i uczniowskim w tym także w kontekście promowania wiedzy z zakresu wos oraz zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej	E1.K2, E1.K3, HIS_K1_K01, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K3	stosowania w pracy zasad i norm etycznych	E1.K6, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K4	systematycznego rozwoju osobistego w zakresie przygotowania przedmiotowego jak i dydaktycznego oraz promowanie nawyku ciągłego uczenia się wśród uczniów	E1.K8, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K5	promowania na zajęciach wos odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	E1.K4, HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K6	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów na lekcjach wiedzy o społeczeństwie	E1.K5, HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
K7	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	E1.K6, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K8	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	E1.K7, E1.K8, E1.K9, HIS_K1_K01, HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	20	
przygotowanie do ćwiczeń	15	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 80	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Cele i zadania dydaktyki nauczania wiedzy o społeczeństwie	W1, W2, K1, K2, K3
2.	Tradycje wychowania obywatelskiego w Polsce	W1, W4, W7, U5
3.	Cele ogólne i szczegółowe nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej, Taksonomia i operacjonalizacja celów.	W2, W5, W8, U3, K1
4.	Treści nauczania wiedzy o społeczeństwie w podstawie programowej dla szkoły podstawowej (Cz. 1.I Społeczna natura człowieka. II Rodzina. III. Szkoła i edukacja. Prawa człowieka. V. Nieletni wobec prawa. VI Społeczność lokalna. VII. Społeczność regionalna. VIII. Wspólnoty narodowe/etniczne i ojczyzna.)	W2, W5, W6, W8, U3, U5, U6, U7, K5, K8
5.	Treści nauczania wiedzy o społeczeństwie w podstawie programowej dla szkoły podstawowej (cz.2 IX. Udział obywateli w życiu publicznym, X. Środki masowego przekazu. XI. Demokracja w Rzeczypospolitej Polskiej. XII. Sprawy międzynarodowe.)	W1, W2, W5, W6, W8, K2, K3, K6
6.	Metody nauczania wiedzy o społeczeństwie. Wybór metody a efektywność nauczania. Metody podające.	W2, W3, W5, U1, U4, U5, U6, U7, U8, K4, K5, K7
7.	Metody aktywizujące ucznia w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie (kształtujące: wymianę poglądów, rozwiązywania problemów, samodzielnej pracy, umiejętności społeczne). Grupowe rozwiązywanie problemów	W10, W3, W5, U1, U4, U5, U6

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Budowa lekcji wiedzy o społeczeństwie. Przegotowanie konspektów lekcji . Rozkład materiału nauczania	W2, W3, U2, U3, U4, K1
9.	Ocenianie w szkole, metody kontroli i oceny. Diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczania WOS; sposoby organizowania przestrzeni szkolnej	W2, W8, W9, U4, U5, U8, U9, K1, K2, K3
10.	Środki dydaktyczne w nauczaniu wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej (mapy, materiały ikonograficzne, źródła prawne, wykresy i tabele statystyczne, itd)	W10, W2, W3, W6, U1, U4, U5, U6, K4
11.	Warsztat pracy nauczyciela wiedzy o społeczeństwie	W7, U3, U4, U5, K4, K8
12.	Podręczniki do nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej	W1, W2, U3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, seminarium, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie merytoryczne, pozytywne zaliczenie kolokwium zaliczeniowego, zrealizowanie projektu edukacyjnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Kontynuacja nauki w ramach specjalizacji nauczycielskiej

Paleografia i neografia ruska

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.1C.17202.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	2.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** laboratorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z podstawowymi umiejętnościami odczytywania tekstów cyrylickich (ruskich, rosyjskich i ukraińskich) z XI - początku XX w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie paleografii i neografii ruskiej oraz podstawy takiej terminologii w naukach pomocniczych historii	HIS_K1_W02, HIS_K1_W11	zaliczenie na ocenę
W2	zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii paleografii i neografii ruskiej tak chronologicznie, jak i tematycznie	HIS_K1_W04	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie miejsce paleografii i neografii ruskiej i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych dla paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W4	zna i rozumie dorobek historiografii w zakresie paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka w paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi zaprezentować wyniki swoich badań z paleografii i neografii ruskiej w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku staroruskim	HIS_K1_U09	zaliczenie na ocenę
U5	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności z zakresu paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
U6	potrafi pracować w zespole, zaplanować oraz organizować pracę indywidualną i zespołową, także o charakterze interdyscyplinarnym	HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji wiedzy z paleografii i neografii ruskiej	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Europy Wschodniej oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom	HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do swego ciągłego rozwoju zawodowego, jak i ogólnego	HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

laboratorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
wykonanie ćwiczeń	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**	
laboratorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
wykonanie ćwiczeń	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Wprowadzenie. Definicje paleografii i neografii ruskiej. Alfabet cyrylicki 2. Rozwój pisma cyrylickiego w X–XX wieku 3. Materiały i narzędzia pisarskie. Format, oprawa, zdobienie rękopisów i druków cyrylicznych 4. System liczebników i chronologia ruska 5. Ustaw. Ogólna charakterystyka. Wczesny ustaw XI wieku 6. Ustaw XII–XIII wieku 7. Późny ustaw: XIII–XIV wiek 8. Gramoty na korze brzozowej. 9. Półustaw. Ogólna charakterystyka. Wczesny półustaw XIV–XV wieku 10. Późny półustaw XVI–XVII wieku 11. Skoropis. Ogólna charakterystyka. Wczesny skoropis XV wieku 12. Skoropis południoworuski (ukraiński) XV–XVII wieku 13. Skoropis zachodnioruski (białoruski) XV–XVII wieku 14. Skoropis północnoruski (moskiewski) XV–XVII wieku 15. Cyrylickie napisy epigraficzne X–XVII wieku 16. Więź. Tajnopis XI–XVII wieku 17. Miniatury. Metrologia ruska XI–XVII wieku 18. Zmiany alfabetu rosyjskiego w latach 1708–1711. Zmiany w chronologii i systemie liczebności. 19. Skoropis rosyjski pierwszej połowy XVIII wieku (część pierwsza) 20. Skoropis rosyjski pierwszej połowy XVIII wieku (część druga) 21. Skoropis rosyjski drugiej połowy XVIII wieku (część pierwsza) 22. Skoropis rosyjski drugiej połowy XVIII wieku (część druga) 23. Skoropis ukraiński (kozacki) XVIII wieku 24. Skoropis rosyjski XIX wieku. Ogólna charakterystyka. Pismo kaligraficzne. 25. Pismo rosyjskie pierwszej połowy XIX wieku 26. Pismo rosyjskie drugiej połowy XIX wieku 27. Pismo ukraińskie XIX wieku 28. Pismo białoruskie XIX wieku 29. Pismo rosyjskie początku XX wieku. Reforma ortograficzna 1918 roku 30. Pokaz dokumentów cyrylicznych w Archiwum Narodowym w Krakowie / Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie. Podsumowanie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	- uczestniczenie w zajęciach - odczytanie wszystkich opracowywanych na zajęciach tekstów - umiejętność odczytu tekstów cyrylickich

Semestr 4

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
laboratorium	zaliczenie na ocenę	- uczestniczenie w zajęciach - odczytanie wszystkich opracowywanych na zajęciach tekstów - umiejętność odczytu tekstów cyrylickich

Wymagania wstępne i dodatkowe

znajomość alfabetu cyrylickiego
uczestniczenie w zajęciach jest obowiązkowe

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Podstawy wiedzy o państwie i prawie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.14.04893.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią z zakresu historii państwa i prawa.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu państwa i prawa	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, esej
W2	Absolwent zna i rozumie różne kierunki badań historycznych nad prawem oraz organizacją państw	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, esej

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi prowadzić analizę porównawczą różnych systemów prawnych i ustrojowych	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07	zaliczenie pisemne, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju zawodowego, jak i ogólnego.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	10	
przeprowadzenie badań literaturowych	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Student zapoznaje się z terminologią prawną i ustrojową w oparciu o literaturę przedmiotu wykorzystywaną podczas zajęć oraz prowadzoną dyskusję.	W1, W2, U1, K1
2.	Student zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu państwa i prawa.	W1, W2, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, esej	Uzyskanie pozytywnej oceny eseju zaliczeniowego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Dokonanie zapisu na zajęcia.

Dydaktyka historii w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.14.04894.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	- zapoznanie z obowiązującą podstawą programową dla szkoły podstawowej
C2	- przekazanie umiejętności planowania lekcji, określania celów, pisania konspektów
C3	- poznanie metod i technik nauczania właściwych dla wieku uczniów w szkole podstawowej
C4	- zapoznanie studentów ze środkami nauczania (mapa, tekst źródłowy, ilustracja, środki multimedialne)
C5	- poznanie metodyki realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu i poznanie typowych dla przedmiotu zajęć błędów uczniowskich
C6	- znajomość roli diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; oceniania i jego rodzajów: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	rozumie specyfikę dydaktyki historii oraz miejsce historia w szkole podstawowej pośród pozostałych przedmiotów	D1.W9, HIS_K1_W01, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, O.W1, O.W2, O.W3, O.W4	zaliczenie pisemne, projekt
W2	zna cele i treści nauczania historii w szkole podstawowej	D1.W1, D1.W10, D1.W12, D1.W2, D1.W3, D1.W4, D1.W7, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, projekt
W3	zna metody i środki nauczania historii oraz sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej	D1.W10, D1.W6, D1.W7, D1.W8, D1.W9, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, O.W7	zaliczenie pisemne, projekt
W4	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; rodzaje i funkcje ocen, a także egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach historii; warsztat pracy nauczyciela historii i konieczność ewaluacji	D1.W10, D1.W11, D1.W12, D1.W13, D1.W14, D1.W7, D1.W8	zaliczenie pisemne
W5	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału.	D1.W10, D1.W11, D1.W12, D1.W15, D1.W2, D1.W5, D1.W7, HIS_K1_W01, O.W15, O.W4, O.W6, O.W7	zaliczenie pisemne
W6	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej,z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki pakiety edukacyjne),pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych, edukacyjnezastosowania mediów i technologii informacyjno komunikacyjnej,potrzebę wyszukiwania, adaptacji tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;	D1.W10, D1.W13, D1.W2, D1.W3, D1.W4, D1.W7, D1.W8, D1.W9, O.W15	zaliczenie pisemne, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować środki i metody nauczania historii w szkole podstawowej	D1.U11, D1.U7, HIS_K1_U03, HIS_K1_U10, O.U1, O.U2, O.U3, O.U4, O.U6, O.U7, O.U8	zaliczenie pisemne, projekt
U2	potrafi konstruować konspekt lekcji	D1.U1, D1.U2, D1.U3, D1.U4, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U11, O.U18	zaliczenie pisemne, projekt
U3	potrafi planować pracę nauczyciela	D1.U2, D1.U3, D1.U5, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07	zaliczenie pisemne, projekt

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	potrafi przeanalizować rozkład materiału i identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D1.U11, D1.U2, D1.U5, D1.U7, D1.U8, HIS_K1_U03, HIS_K1_U12	zaliczenie pisemne, projekt
U5	potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	D1.U11, D1.U8, D1.U9, HIS_K1_U12, O.U8, O.U9	zaliczenie pisemne, projekt
U6	potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	D1.U10, D1.U4, D1.U7, D1.U9, HIS_K1_U12, O.U2, O.U3	zaliczenie pisemne, projekt
U7	przeprowadzić zarówno wstępną jak i regularną diagnozę umiejętności ucznia szczególnie w kontekście lekcji historii	D1.U10, D1.U11, HIS_K1_U04, HIS_K1_U12, O.U1, O.U11, O.U3, O.U6, O.U9	zaliczenie pisemne, projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	uwzględnienia w pracy wieku rozwojowego uczniów i zgodnie z nim stosować metody i środki	D1.K1, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt
K2	pracy z zespołem nauczycielskim i uczniowskim	D1.K2, D1.K7, D1.K9, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt
K3	stosowania w pracy zasad i norm etycznych	D1.K4, D1.K9, HIS_K1_K01, O.K1	zaliczenie pisemne, projekt
K4	systematycznego rozwoju osobistego w zakresie przygotowania przedmiotowego jak i dydaktycznego	D1.K4, D1.K8, D1.K9, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K1	zaliczenie pisemne
K5	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; zachęcania uczniów do podejmowania prostych prób badawczych	D1.K2, D1.K3, D1.K9, HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt
K6	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów na lekcjach historii	D1.K1, D1.K4, D1.K5, D1.K6, D1.K7, D1.K8, D1.K9, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06, O.K1, O.K5	projekt
K7	budowania systemu wartości i rozwijania postawetycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	D1.K1, D1.K6, D1.K7, D1.K8, O.K1, O.K2, O.K3, O.K7	projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie projektu	25
przygotowanie do ćwiczeń	15
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Cele i zadania dydaktyki nauczania historii, osobowość nauczyciela.	W1, W2, W4, W5, U3, U4, U5, U6, K2, K3, K4
2.	Cele kształcenia i nauczania historii w szkole podstawowej cele ogólne, szczegółowe, taksonomia celów nauczania Taksonomia i operacjonalizacja celów nauczania historii w szkole podstawowej– ćwiczenia praktyczne	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U5, U6, K1, K3, K4, K5
3.	Treści kształcenia historycznego w szkole podstawowej. Program nauczania, budowa, zasady tworzenia programów. Miejsce nauczania historii w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, struktura wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu	W1, W2, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K5
4.	Nauczanie faktów, pojęć, zasad i rozwiązywania problemów.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U3, U4, U7, K1, K4
5.	Klasyczne i swoiste zasady nauczania. Metody nauczania - charakterystyka ogólna, klasyfikacja metod..	W2, W3, W5, U1, U3, U6, U7, K1, K3, K4, K6, K7
6.	Klasyczne metody nauczania w nauczaniu historii. Opowiadanie, opis, wykład, pogadanka.	W2, W3, U1, U3, U4, U6, K1, K2, K3, K5, K6, K7
7.	Poszukujące metody nauczania i aktywizujące techniki nauczania historii: pogadanka, dyskusja, debata, obserwacja, portfolio.	W1, W2, W3, W4, U1, U3, U7, K1, K2, K4
8.	Poszukujące metody nauczania i aktywizujące techniki nauczania historii: projekt, analiza SWOT, drzewko decyzyjne, wywiad.	W2, W3, U1, U3, K1, K2, K4
9.	Metody utrwalania wiedzy i umiejętności w szkole podstawowej	W2, W3, U1, K1, K2, K3
10.	Budowa lekcji historii. Konspekt. Rozkład materiału nauczania	W1, U2, U3, U4, U5, K1, K2
11.	Ocenianie w szkole, metody kontroli i oceny	W2, W4, U3, U5, U6, U7, K1, K2, K3
12.	Praca z tekstem źródłowym. Środki symboliczne w nauczaniu historii.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K4
13.	Środki obrazowe w nauczaniu historii, środki audiowizualne i multimedia w nauczaniu historii.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
14.	Wycieczki, zajęcia terenowe i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	W2, W3, U1, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5
15.	Inscenizacja i drama na lekcjach historii oraz kolokwium zaliczeniowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia

przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, projekt	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie merytoryczne, pozytywne zaliczenie kolokwium zaliczeniowego, Przygotowanie i zaprezentowanie projektu edukacyjnego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja od pierwszego roku studiów zajęć specjalizacji pedagogicznej (ścieżka nauczycielska), pozytywne zaliczenie na wcześniejszych latach studiów konwersatoriów dydaktycznych i nauczycielskich praktyk zawodowych. Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

Historia codzienności w średniowieczu. Wybrane zagadnienia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.14.04921.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi aspektami kultury średniowiecznej. Przedstawienie złożonej symboliki średniowiecza. Poprzez próbę ukazania dnia codziennego dawnych wieków możliwe jest przedstawienie wieloaspektowej rzeczywistości średniowiecza.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	złożoność historii codzienności w wiekach średnich, potrafi dostrzec specyfikę krajów Europy Zachodniej i Europy Środkowo-Wschodniej. W toku zajęć zostaną omówione następujące zagadnienia: 1. Wizja piekła i kar piekielnych: 2. Wybrane aspekty religijności późnośredniowiecznej: - odpusty 3. Magia średniowieczna: 4. Życie codzienne – kultura rycerska, pozycja prawna kobiet, kultura miejska 5-6. Kultura ludowa w średniowiecznej Polsce - zajęcia będą realizowane na dwóch spotkaniach 7. Średniowieczna medycyna, zarazy 8. Czas wolny, rozrywki, seksualność 9. Stroje i kulinaria 10. Średniowieczny system kar, przestępstwa, banici 11. Centra pielgrzymkowe średniowiecznej Europy 12. Postrzeganie zwierząt w średniowieczu 13. Dzieje relikwii - aspekty społeczne, polityczne, religijne 14. Penitencjały 15. Heretycy a pielgrzymi	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	omówić specyfikę kultury średniowiecznej Europy, wykazać główne momenty przełomowe i ocenić ich znaczenie dla dziejów historii kultury.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04	projekt
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	samodzielnego scharakteryzowania epoki średniowiecza.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W toku zajęć zostaną omówione następujące zagadnienia: 1. Wizja piekła i kar piekielnych: 2. Wybrane aspekty religijności późnośredniowiecznej: - odpusty 3. Magia średniowieczna: 4. Życie codzienne – kultura rycerska, pozycja prawna kobiet, kultura miejska 5-6. Kultura ludowa w średniowiecznej Polsce - zajęcia będą realizowane na dwóch spotkaniach 7. Średniowieczna medycyna, zarazy 8. Czas wolny, rozrywki, seksualność 9. Stroje i kulinaria 10. Średniowieczny system kar, przestępstwa, banici 11. Centra pielgrzymkowe średniowiecznej Europy 12. Postrzeganie zwierząt w średniowieczu 13. Dzieje relikwii - aspekty społeczne, polityczne, religijne 14. Penitencjały 15. Heretycy a pielgrzymi	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	projekt	Warunkiem zaliczenia jest samodzielne przygotowanie recenzji wybranej publikacji poruszającej tematykę historii codzienności w epoce średniowiecza oraz aktywny udział w zajęciach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

Prywatność i codzienność w epoce nowożytnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.14.17211.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi aspektami życia codziennego i prywatnego w epoce nowożytnej oraz metodami badań wykorzystującymi źródła osobiste.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student nabywa wiedzę na temat przyczyn, charakteru i skutków przemian sfery prywatnej oraz życia codziennego w nowożytnej Europie. Zna adekwatną literaturę przedmiotu. Rozumie takie pojęcia jak: prywatność, intymność, codzienność, sfera publiczna i cywilizacja.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi odnajdywać i analizować źródła historyczne pozwalające badać sferę prywatną i życie codzienne. W swojej pracy wykorzystuje adekwatną literaturę przedmiotu, do której jest w stanie podejść krytycznie i z dystansem poznawczym. Posiada umiejętność stawiania pytań i formułowania problemów badawczych, a także opisywania wyników swoich studiów w formie eseju naukowego.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do samodzielnego projektowania badań naukowych dotyczących prywatności i życia codziennego. Rozumie wartość jaką dla prac naukowych mają krytyczne myślenie i otwarta, merytoryczna dyskusja.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie prac pisemnych	15	
przygotowanie do zajęć	8	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	7	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Podstawowe pojęcia: intymność, prywatność, codzienność, styl i sposób życia, wspólnota, sfera publiczna.	W1, U1, K1
2.	Źródła do badań prywatności i życia codziennego - przegląd i krytyczna analiza: dzienniki, pamiętniki, listy, sylwy i testamenty, inwentarze.	U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Przemiany prywatności i życia codziennego jako proces cywilizacji: przyczyny, przebieg, skutki.	W1, U1, K1
4.	Narodziny sfery publicznej: kawiarnie, bractwa, towarzystwa, profesjonalizacja urzędów, gazety.	W1, U1, K1
5.	Narodziny domowej przestrzeni prywatnej: sypialnia, łazienka, garderoba, pokój dziecka, kuchnia.	W1, U1, K1
6.	Relacje prywatne: przyjaźń, rodzina, seksualność.	W1, U1, K1
7.	Prywatność pod kontrolą: władza rodzicielska, plotka i sankcje społeczne, sumienie i spowiedź, rugownicy i sankcje karne.	W1, U1, K1
8.	Styl życia: strój i moda, smak i potrawy, przyjęcia i posty, rozrywki, zainteresowania, życie towarzyskie i pobożność.	W1, U1, K1
9.	Aspekty życia codziennego: praca i czas wolny, rytm i geografia życia codziennego.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	esej	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: 1. Obecność na zajęciach: dopuszcza się jedynie dwie nieusprawiedliwione nieobecności. Nieobecność nie zwalnia z zapoznania się z lekturami. 2. Aktywność na zajęciach: Wymaga się lektury wszystkich zadanych tekstów oraz udziału w dyskusji. 3. Oddanie do końca sesji 2 krótkich prac pisemnych: analizy samodzielnie wybranego tekstu źródłowego oraz eseju na temat ustalony z prowadzącym i składający się z zarysowania, omówienia oraz podsumowania problemu badawczego (Minimum 4 strony i 5 naukowych pozycji bibliograficznych).

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia rodziny (XIX-XX w.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.14.17212.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest: 1. zaznajomienie studentów i studentek z różnymi trendami historiograficznymi skupionymi na badaniach rodziny w kontekście prywatności, począwszy od ról pełnionych przez jej członków (macierzyństwo, ojcostwo, wdowieństwo, wychowanie), przestrzenie życia rodzinnego aż po makrotransformację instytucji w epoce nowoczesności. 2. zapoznanie studentów ze specyfiką źródeł dotyczących rodziny i trudnościami związanymi z ich pozyskaniem oraz - przede wszystkim - wskazanie na możliwe ścieżki ich analizy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student/ka rozpoznaje i dokonuje krytycznej oceny porównawczej transformacji rodziny w Europie w XIX i XX wieku. Jest świadom/a wielości tradycji i form rodzinnych funkcjonujących w tym czasie w kulturze europejskiej. Posługuje się sprawnie historycznymi, socjologicznymi, psychologicznymi i pedagogicznymi definicjami pojęcia "rodzina". Rozumie zależności między rodziną a przestrzeniami prywatną i publiczną.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student/ka potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną o funkcjonowaniu rodziny w przeszłości dla sformułowania celnych i twórczych pytań badawczych dotyczących tej problematyki. Potrafi także wskazać i zgromadzić dostępne źródła przydatne w tego typu analizie, wreszcie poddać je interpretacji z wykorzystaniem interdyscyplinarnych metod jakościowych i ilościowych.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student/ka jest gotów do wyrażania niezależnych i opartych na analizie źródłowej i wiedzy pozaźródłowej opinii o przeszłości. Jednocześnie zdaje sobie sprawę z całego szeregu problemów natury etycznej, które są związane z wykorzystywaniem danych na temat prywatności bohaterów historycznych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
analiza źródeł historycznych	5	
analiza wymagań	5	
przygotowanie eseju	8	
przygotowanie do zajęć	7	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Rodzina. Historiografia, pedagogika i psychologia wobec transformacji	W1, U1, K1
2.	Demografia a prywatność rodzinna. O sile liczb	W1, U1, K1
3.	Małżeństwo. Prawo i emocje	W1, U1, K1
4.	Jak badań przemoc w rodzinie?	W1, U1, K1
5.	Macierzyństwo i ojcostwo	W1, U1, K1
6.	Przestrzenie rodzinne i ekonomia: gospodarstwo domowe	W1, U1, K1
7.	Przestrzenie rodzinne: dom	W1, U1, K1
8.	Krewni i domownicy	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, seminarium, metoda sytuacyjna, inscenizacja, gra dydaktyczna, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja	Warunkiem zaliczenia zajęć jest: 1. udział w zajęciach; 2. aktywność podczas zajęć; 3. przygotowanie indywidualnej, samodzielnej analizy źródłowej

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Wybrane problemy z historii powszechnej XIX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.04859.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	przekazanie wiedzy z zakresu historii XIX-wiecznej Europy i świata
C2	nauczenie studentów diachronicznego i synchronicznego postrzegania historii
C3	uświadomienie słuchaczom znaczenia przemian cywilizacyjnych i politycznych zachodzących w XIX w. dla wydarzeń mających miejsce w minionym stuleciu

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna najważniejsze fakty, procesy i postaci z historii Europy i świata w XIX wieku	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10	zaliczenie na ocenę, esej, test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student w oparciu o literaturę naukową potrafi dostrzec procesy historyczne, zależności między wydarzeniami, samodzielnie opisywać genezę i skutki zjawisk, szczególnie w odniesieniu do dziejów Europy i świata w XIX wieku	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10, HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę, esej, test
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do dyskusji na temat historii powszechnej XIX w., powoływania się na autorów prac historycznych, argumentowania swoich poglądów i kulturalnego polemizowania z poglądami innych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, esej, test

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Piękny wiek XIX. Świat w drodze do nowoczesności	W1, U1, K1
2.	Rewolucja francuska i jej konsekwencje. Sytuacja wewnętrzna Francji w latach 1789-1815	W1, U1, K1
3.	Europa w dobie napoleońskiej. Zagadnienia polityczne i wojskowe	W1, U1, K1
4.	Kongres Wiedeński i świat po Napoleonie	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
5.	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii. Przemiany polityczno-gospodarcze	W1, U1, K1
6.	Monarchia habsburska. Sprawy narodowościowe i polityczne	W1, U1, K1
7.	Włochy w epoce risorgimento	W1, U1, K1
8.	Francja od restauracji Burbonów do III Republiki	W1, U1, K1
9.	Od upadku Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego do II Rzeszy Niemieckiej	W1, U1, K1
10.	Rosja – ekspansja państwa carów w XIX w. i jego problemy wewnętrzne	W1, U1, K1
11.	Przemiany polityczne na zachodniej półkuli w XIX wieku	W1, U1, K1
12.	Rozwój kolonializmu europejskiego w Afryce i Azji	W1, U1, K1
13.	Rywalizacja mocarstw w Azji	W1, U1, K1
14.	Rozpad Imperium Osmańskiego i sytuacja na Bałkanach	W1, U1, K1
15.	Przyczyny I wojny światowej i konsekwencje militarne	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda sytuacyjna, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, wypełnianie map historycznych, analiza materiału ikonograficznego

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej, test	Przygotowanie do zajęć i w nich zaangażowany udział (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona) oraz uzyskanie pozytywnej oceny z testu i eseju. Szczególna aktywność studenta/ki na zajęciach może być premiowana plusami, których określona przez prowadzącego liczba może skutkować zwolnieniem z pisania eseju oraz podniesieniem oceny końcowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa

Wybrane problemy z historii Polski XIXw.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.1C.14782.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3, Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie różnych racji, jakimi w swych politycznych wyborach kierowali się nasi przodkowie z czasów zaborów.
C2	Próba krytycznego spojrzenia na „obowiązujące” w naszej historiografii schematy interpretacyjne odnośnie do fundamentalnego dla dziewiętnastowiecznych Polaków pytania: irredenta czy praca organiczna?

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie: 1) realia polityczne w porozbiorowej Polsce; 2) najważniejsze działania zmierzające do „wyjarzmienia się" spod władzy zaborców; 3) próby realizacji idei „ugody" z zaborcami.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07	esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi: 1) dostrzec, zinterpretować i ocenić różne racje, jakimi w swych politycznych wyborach kierowali się nasi przodkowie z czasów zaborów; 2) krytycznie spojrzeć na „obowiązujące" w naszej historiografii schematy interpretacyjne odnośnie do fundamentalnego dla dziewiętnastowiecznych Polaków pytania: irredenta czy praca organiczna?	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10	esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do: 1) samodzielnego i niezależnego myślenia; 2) pielęgnowania szacunku wobec narodowej przeszłości.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	90

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	120	4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne.	W1, U1, K1
2.	Geneza Nocy Listopadowej.	W1, U1, K1
3.	Powstanie Listopadowe – „samobójstwo narodowe" czy „zaprzepaszczona szansa"? (część I).	W1, U1, K1
4.	Powstanie Listopadowe – „samobójstwo narodowe" czy „zaprzepaszczona szansa"? (część II).	W1, U1, K1
5.	Rok 1846 w Krakowie i Galicji.	W1, U1, K1
6.	Autonomia galicyjska.	W1, U1, K1
7.	Geneza Powstania Styczniowego (część I).	W1, U1, K1
8.	Geneza Powstania Styczniowego (cześć II).	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
9.	Odrodzenie się idei niepodległościowo-powstańczej w okresie wojny rosyjsko-japońskiej.	W1, U1, K1
10.	Powstanie narodowe, walka klasowa czy ugoda z caratem? Polskie dylematy w okresie rewolucji 1905-1907 roku.	W1, U1, K1
11.	Polski ruch irredentystyczny w przededniu „wielkiej wojny”.	W1, U1, K1
12.	„Sprawa polska” w okresie wojny lat 1914–1918 (część I).	W1, U1, K1
13.	„Sprawa polska” w okresie wojny lat 1914–1918 (część II).	W1, U1, K1
14.	Zajęcia przeznaczone na zaliczenie przedmiotu (termin I).	W1, U1, K1
15.	Zajęcia przeznaczone na zaliczenie przedmiotu (termin II).	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	esej	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywna obecność na zajęciach oraz napisanie (w czasie tzw. zajęć zaliczeniowych) pozytywnie ocenionego eseju na wybrany losowo temat dotyczący problematyki omawianej na zajęciach konwersatoryjnych. Celem pracy zaliczeniowej jest sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy na temat dziejów Polaków w dobie zaborów (dlatego student pisze tę pracę w sali zajęciowej, a nie „w domu").

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Psychologia dla nauczycieli - I

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19482.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Psychologia

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 24 warsztat: 6	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie osób studiujących z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii ogólnej, psychologii emocji i motywacji oraz psychologii różnic indywidualnych.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu psychologii społecznej (np. zachowań społecznych i ich uwarunkowań, podstaw procesów grupowych).
C3	Zapoznanie osób studiujących z procesami ucznia się.
C4	Przygotowanie osób studiujących do wykorzystania wiedzy oraz zdobytych umiejętności w trakcie realizacji zadań związanych z praktykami psychologiczno-pedagogicznymi.
C5	Stworzenie warunków do autorefleksji osób studiujących w zakresie rozwoju własnych kompetencji związanych z zawodem nauczyciela.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, emocje, uwaga motywacja oraz ich rola w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologii różnic indywidualnych - różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	B1.W1, O.W2	egzamin pisemny
W2	Proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metod i technik uczenia się z uwzględnianiem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metodi technik identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	B1.W4, O.W2	egzamin pisemny, kazus
W3	Teorię spostrzegania społecznego i komunikacji, zachowania społeczne i ich uwarunkowania, postawy, stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacji, reguły współdziałania	B1.W3, O.W2, O.W3	egzamin pisemny, kazus
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.	B1.U2, B3.U6	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.
U2	Identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	B1.U6, O.U3	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.
U3	Rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.	B1.U5, O.U4	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	B1.K1, B3.K1, O.K7	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	Wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	B1.K2, B3.K1, O.K7	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	24	
warsztat	6	
przygotowanie do zajęć	7	
przygotowanie do egzaminu	20	
rozwiązywanie zadań	3	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Psychologiczne koncepcje człowieka, a interpretacja zachowań ucznia w sytuacjach szkolnych	W1, U2, K2
2.	Spostrzeganie i uwaga.	W1, U3, K2
3.	Pamięć i przetwarzanie informacji.	W1, U3, K2
4.	Emocje i ich regulacja. Przygotowanie do rozumienia emocji uczniów i własnych podczas realizacji praktyk psychologiczno-pedagogicznych.	W1, U3, K2
5.	Uczenie się. Kluczowe koncepcje. Przegląd współczesnych ujęć wraz z przygotowaniem do obserwcji i wykorzystania omawianych koncepcji w trakcie realizowanych praktyk psychologiczno-pedagogicznych (cz.1).	W2, U3, K2
6.	Uczenie się. Klasyczne koncepcje. Przegląd współczesnych ujęć wraz z przygotowaniem do obserwacji i wykorzystania omawianych koncepcji w trakcie realizowanych praktyk psychologiczno-pedagogicznych (cz.2).	W2, U3, K2
7.	Myślenie i rozwiązywanie problemów, błędy rozumowania, mowa i język jako narzędzie poznania.	U3, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Twórczość i inteligencja, zdolności i uzdolnienia.	W1, U2, K2
9.	Teorie motywacji. Dialog motywujący. Przygotowanie do obserwacji i wykorzystania omawianych mechanizmów w trakcie realizacji zadań związanych z praktyką psychologiczno-pedagogiczną.	W1, U2, K2
10.	Teorie i struktura osobowości.	W1, U3, K1, K2
11.	Zachowania społeczne i ich uwarunkowania wraz z przygotowaniem do obserwacji omawianych zjawisk w trakcie realizacji praktyk psychologiczno-pedagogicznych.	W3, U1, K1, K2
12.	Najważniejsze procesy grupowe oraz przygotowanie do ich obserwacji w środowisku szkolnym i refleksji na temat roli nauczyciela w procesie wywierania wpływu na ich przebieg.	W3, U1, K1, K2
13.	Postawy, stereotypy, uprzedzenia wraz z przygotowaniem do obserwacji omawianych zjawiska w trakcie realizowanych praktyk psychologiczno-pedagogicznych.	W3, U1, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, gra dydaktyczna, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, konsultacje, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	egzamin pisemny	1. Obecność na zajęciach (dozwolona jedna nieobecność, każda następna nieobecność obliguje osobę studiującą do jej usprawiedliwienia lub wykonania zadania wskazanego przez osobę prowadzącą zajęcia). 2.. Aktywny udział w zajęciach (wykonywanie zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia). 3. Zdanie egzaminu pisemnego (szczegółowa jego forma określona jest przez osobę prowadzącą zajęcia).
warsztat	kazus, Obserwacja działań osoby studiującej podczas realizacji zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia oraz wypełnienie arkusza samoobserwacji.	Aktywny udział w zadaniach wskazanych przez osobę prowadzącą warsztat. Przygotowanie analizy przypadku. Wypełnienie arkusza samoobserwacji

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Odkrycia geograficzne i kolonizalizm w epoce nowożytnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.14.15724.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaprezentowanie studentom odkryć geograficznych w epoce nowożytnej i związanych z nimi imperiów kolonialnych. Jakie to miało skutki w Europie i w świecie.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Posiada zaawansowaną wiedzę historyczną, opartą o wcześniej nabytą w szkole średniej wiedzę kierunkową, w szczególności zna różne koncepcje przyczyn ekspansji krajów europejskich. Posiada wiedzę na temat różnic pomiędzy poszczególnymi mocarstwami kolonialnymi. Zna i rozumie przebieg misji chrystianizacyjnych na różnych kontynentach i ich pozytywne oraz negatywne skutki.	HIS_K1_W01	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
W2	Posiada wiedzę na temat różnych kierunków badań historycznych, jak np. historia polityczne, gospodarcza, mentalności, gender i im podobne. Potrafi przyporządkować metody gospodarcze, demograficzne, historii mentalności i podobne do poszczególnych zjawisk towarzyszących kolonizacji europejskiej w epoce nowożytnej.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
W3	Opanował fachową terminologię w zakresie nauk historycznych, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych, w szczególności w odniesieniu do wypraw morskich, odkryć geograficznych, zasiedlania nowych terytoriów, ich chrystianizacji i organizacji struktur państwowych na nowo zajętych terenach w epoce nowożytnej.	HIS_K1_W02	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. W szczególności widzi zależności między ekspansją kolonialną a procesami zachodzącymi w ówczesnej Europie, jak również na nowo odkrywanych/przyłączanych terenach.	HIS_K1_U02	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
U2	Opanował i umie stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych pod kierunkiem opiekuna naukowego. Umie posługiwać się w stopniu podstawowym teoriami i paradygmatami nauk historycznych, nauką o kolonializmie, podróżach morskich i tworzeniu nowych struktur państwowych i kościelnych.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
U3	Potrafi zdefiniować, objaśnić w mowie i na piśmie podstawowe terminy specjalistyczne z nauk historycznych i pokrewnych dyscyplin, w szczególności w odniesieniu do wypraw morskich, podbojów, kolonizacji, osadnictwa, misji chrystianizacyjnych. Umie zastosować je w popularyzacji nauki.	HIS_K1_U07, HIS_K1_U08	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do dyskusji na temat dziejów kolonialnych i ich konsekwencji na forach pozahistorycznych i wśród nie historyków.	HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30
przygotowanie prac pisemnych	30
przygotowanie do egzaminu	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Wyprawy i odkrycia Portugalczyków. Morskie imperium Portugalii w XVI-XVIII wieku.	W1, W2, U1, K1
2.	Wyprawy i odkrycia Hiszpanów. Traktaty w Tordesillas i Saragossie. Morskie imperium Hiszpanii w XVI-XVIII wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1
3.	Wyprawy i odkrycia Holendrów. Morskie imperium Holandii w XVII-XVIII w.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1
4.	Wyprawy i odkrycia Anglików. Morskie imperium Anglii XVII-XVIII w.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1
5.	Wyprawy i odkrycia Francuzów. Morskie imperium Francji w XVII-XVIII w.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1
6.	Odkrycia, kolonializm, handel i ich wpływy na zmiany w Europie. Piractwo w epoce nowożytnej. Handel niewolnikami w epoce nowożytnej. Hugo Grotius i wolność mórz i oceanów. Czarna Legenda.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
wykład	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, esej	przygotowanie dwóch esejów i egzamin pisemny z tematyki wykładów

Dynastie nowożytnej Europy

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.14.15722.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zaprezentowanie historii nowożytnej Europy przez pryzmat dynastii i ich rządów. W trakcie wykładu zostaną zaprezentowane m.in.: reguły dziedziczenia, symbolika władzy, polityka dynastyczna i jej przemiany, kryzysy władzy, mecenat artystyczny i życie dworskie, znaczenie kobiet w układach dynastycznych i wymianie kulturowej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie kierunki badań nad dziejami dynastii i monarchii nowożytnej Europy, w tym ich zróżnicowane modele funkcjonowania oraz narzędzia reprezentacji władzy.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W04	egzamin ustny
W2	Student zna i rozumie terminologię związaną z historią dynastyczną i ceremonialną oraz podstawowe pojęcia dotyczące legitymizacji władzy, dziedziczenia tronu, sojuszy dynastycznych i propagandy władzy.	HIS_K1_W02	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie analizować dzieje wybranych dynastii nowożytnej Europy, korzystając z wiedzy z wykładu, literatury naukowej i tekstów źródłowych.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	Student potrafi dostrzegać zależności między kontekstem politycznym, społecznym i kulturowym a funkcjonowaniem monarchii i władzy dynastycznej w epoce nowożytnej.	HIS_K1_U02, HIS_K1_U05	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student docenia znaczenie historii dynastii dla rozumienia dziedzictwa kulturowego Polski i Europy oraz potrafi krytycznie odnosić się do współczesnych narracji o przeszłości.	HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	egzamin ustny
K2	Student jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce i popularyzacji wiedzy o historii dynastii oraz uwzględnia złożoność źródeł i możliwych interpretacji.	HIS_K1_K01	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Rurykowicze i Romanowowie 2. Jagiellonowie i Wazowie 3. Oldenburgowie 4. Tudorowie 5. Stuartowie 6. Dynastia hanowerska 7. Wettynowie i Wittelsbachowie 8. Osmanowie 9. Hohenzollernowie 10. Habsburgowie hiszpańscy 11. Habsburgowie austriaccy 12. Walezjusze 13. Burbonowie francuscy 14. Burbonowie hiszpańscy 15. Konkluzje	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Udział w wykładzie jest obowiązkowy; dopuszczalne są maksymalnie dwie nieobecności w semestrze. Egzamin z przedmiotu ma formę ustną i odbywa się w trakcie sesji egzaminacyjnej. Polega on na udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania problemowe związane z tematyką wykładu oraz literaturą obowiązkową wskazaną w sylabusie. Pytania egzaminacyjne dotyczą: – porównania dokonań wybranych władców lub władczyń na forum wewnętrznym oraz międzynarodowym z uwzględnieniem kluczowych problemów dynastycznych (np. braku sukcesji, zerwania linii dynastycznej, polityki zagranicznej); – porównania dwóch dynastii nowożytnej Europy w jednym wybranym aspekcie (np. strategii legitymizacji władzy, propagandy dynastycznej, polityki małżeńskiej). Odpowiedzi na pytania egzaminacyjne powinny być udzielane na podstawie treści przekazanych podczas wykładu oraz literatury obowiązkowej. Ocena końcowa z egzaminu stanowi średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z odpowiedzi na oba pytania.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Pedagogika dla nauczycieli - I

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19483.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Pedagogika

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład z elementami konwersatorium: 24 warsztat: 6	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu pedagogiki, potrzebną do twórczego funkcjonowania w roli nauczyciela wspierającego rozwój swoich uczniów.
C2	Rozwój umiejętności pedagogicznych, w tym m.in. z zakresu: projektowania własnego rozwoju zawodowego; konstruowania programów nauczania zgodnie z podstawą programową; dostosowania warunków i form pracy do potrzeb i możliwości uczniów; formułowania ocen etycznych związanych z wykonywaniem zawodu n-la, itp.
C3	Rozwój kompetencji społecznych, w tym nabycie gotowości osoby studiującej do: okazywania empatii, pomocy i wsparcia swoim uczniom; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z innymi uczestnikami procesu edukacyjnego w zakresie doskonalenia swojego warsztatu pracy.
C4	Wstępne przygotowanie studentów do realizacji praktyk zawodowych psychologiczno-pedagogicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki, pedeutologii, filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej; specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;	O.W1, O.W2	egzamin pisemny / ustny
W2	system oświaty, w tym: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	B2.W1, B3.W1, O.W10, O.W4, O.W6, O.W8, O.W9	kazus, prezentacja, egzamin pisemny / ustny
W3	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	B2.W2, B3.W3, O.W11, O.W3	prezentacja, egzamin pisemny / ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów;	B2.U1, O.U13, O.U15, O.U2, O.U4	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U2	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego;	B2.U2, O.U18	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U3	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B2.U3, O.U1	kazus, egzamin pisemny / ustny, bezpośrednia obserwacja studenta
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;	O.K6	kazus
K2	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	O.K1	bezpośrednia obserwacja studenta
K3	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;	B2.K1, O.K2	bezpośrednia obserwacja studenta

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K4	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	B2.K3	prezentacja, egzamin pisemny / ustny, bezpośrednia obserwacja studenta

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład z elementami konwersatorium	24	
warsztat	6	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie prezentacji	5	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
przygotowanie do egzaminu	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pedagogika jako nauka. Główne działy pedagogiki. Edukacja. Pedeutologia. Teorie wychowania i kształcenia.	W1, K4
2.	System oświaty w Polsce i wybranych krajach. Funkcje i cele edukacji szkolnej. Prawa człowieka, dziecka i ucznia.	W2, K4
3.	Szkoła jako instytucja edukacyjna. Jakość pracy szkoły. Modele współczesnej szkoły. Szkoły alternatywne.	W2, K1
4.	Podstawa programowa. Program nauczania. Program wychowawczo-profilaktyczny. Ukryty program szkoły.	W2, U1, K4
5.	Podstawowe zagadnienia prawa oświatowego.	W2, K4
6.	Etos zawodowy nauczyciela. Aksjologiczny wymiar pracy nauczyciela. Autorytet nauczyciela. Koncepcje pracy nauczyciela. Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego. Rozwój pasji zawodowej.	W3, U2, U3, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
7.	Kompetencje zawodowe nauczyciela.	W3, U2, K4
8.	Nauczycielska pragmatyka zawodowa – prawa i obowiązki nauczycieli, awans zawodowy, ocena pracy nauczyciela, choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela.	W3, U2, K4
9.	Rola praktyki zawodowej w kształceniu nauczycieli. Zasady odbywania praktyk zawodowych. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne dot. praktyk zawodowych.	W2, U2, K1
10.	Projektowanie i analiza zadań koniecznych do realizacji podczas praktyk zawodowych. Zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom. Standardy ochrony małoletnich. Wewnątrzszkolne przepisy regulujące pracę szkoły.	W2, U2, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, inscenizacja, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład z elementami konwersatorium	prezentacja, egzamin pisemny / ustny, bezpośrednia obserwacja studenta	Obecność na zajęciach (dozwolona jedna nieobecność, każda następna nieobecność obliguje studenta do wykonania zadania wskazanego przez osobę prowadzącą zajęcia). Przedstawienie wybranego tematu związanego z tematyką zajęć w formie prezentacji multimedialnej lub "mapy myśli". Aktywny udział i zaangażowanie na zajęciach. Wykonanie bieżących zadań wskazanych przez nauczyciela akademickiego. Wypełnienie arkusza samoobserwacji. Pozytywnie zdany egzamin.
warsztat	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta	Analiza "Zasad odbywania praktyk zawodowych" oraz "Dzienniczka praktyk". Analiza wewnątrzszkolnych przepisów regulujących pracę szkoły.

Ruchy narodowe w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.04856.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z mozaiką narodowościową Europy Środkowej i Wschodniej w XIX w. z uwzględnieniem podziału na tzw. narody historyczne i niehistoryczne.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu uwarunkowań cywilizacyjnych z przełomu XVIII i XIX w. pobudzających narody Europy Środkowej i Wschodniej do aktywności społecznej, formowania inteligencji, kodyfikacji języka itp.
C3	Przekazanie wiedzy z zakresu etapów formowania się ruchów narodowych w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w. - od okresu literackiego do postulatów politycznych.
C4	Uświadomienie słuchaczom problemów związanych z obszarami wzajemnych konfliktów między narodami Europy Środkowej i Wschodniej w XIX w. - roszczenia do tych samych terytoriów jako przyczyny sporów narodowościowych.
C5	Uświadomienie słuchaczom znaczenia tradycji ludowej, obrzędów itp, na formowanie się nowoczesnych tożsamości narodowych w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w.
C6	Uświadomienie słuchaczom znaczenia czynników zewnętrznych na formowanie się nowoczesnych tożsamości narodowych w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w., z uwzględnieniem uwarunkowań ustroju feudalnego, przemian cywilizacyjnych w dobie kształtującego się kapitalizmu, polityki mocarstw itp.
C7	Przekazanie wiedzy z zakresu udziału ruchów narodowych w procesie formowania się życia politycznego w XIX w., zróżnicowanego systemu partyjnego, początków parlamentaryzmu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w ocenie ruchów narodowych w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w.	HIS_K1_W05	egzamin pisemny
W2	Student zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej o podobieństwach i różnicach między omawianymi ruchami narodowymi.	HIS_K1_W06	egzamin pisemny
W3	Student zna i rozumie dorobek historiografii w zakresie treści programowych omawianych podczas wykładów.	HIS_K1_W09	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki swoich przemyśleń w dyskusjach konwersatoryjnych.	HIS_K1_U05	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków w ocenie interakcji zachodzących między ruchami narodowymi w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX w.	HIS_K1_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Uwagi wstępne, terminologia (Europa, Europa Środkowa i Wschodnia, naród, ruch narodowy, nacjonalizm i in.).	W1, W2, W3, U1, K1
2.	Przemiany społeczne i kulturowe w Europie środkowej i wschodniej w następstwie rewolucji francuskiej.	W1, U1, K1
3.	Formowanie się ruchów narodowych w Europie środkowej i wschodniej w pierwszej połowie XIX w.	W3, U1, K1
4.	Słowacy - przykład chłopskiego ruchu narodowego, Anton Bernolák i Ľudovít Štúr.	W3, U1, K1
5.	Czesi - František Palacký i austroslawizm, relacje czesko-niemieckie. Czeska koncepcja Zjazdu Słowiańskiego w Pradze, 1848.	W3, U1, K1
6.	Węgrzy wobec mniejszości narodowych, Lajos Kossuth, Ferenc Deák, István Széchenyi. Węgierski naród polityczny.	W1, W3, U1, K1
7.	Ruch staroczeski i młodoczeski, František Rieger, Karel Sladkovský. Bojkot parlamentu wiedeńskiego.	W1, U1, K1
8.	Rusini/Ukraińcy - Markian Szaszkewycz, alfabet cyrylicki i fonetyka. Ruska Trójca.	W1, W3, U1, K1
9.	Relacje polsko-ukraińskie, Agenor Gołuchowski i tzw. wojna o alfabet. Gente Ruthenus natione Polonus - Iwan Wahyłewycz/Jan Wagilewicz.	W1, W3, U1, K1
10.	Programy polityczne ruchów narodowych w dobie rewolucji 1848-1849 (słowackiego, czeskiego, polskiego, ukraińskiego, chorwackiego, słoweńskiego, serbskiego).	W1, W3, U1, K1
11.	Rosja i panslawizm wobec ruchów narodowych Słowian w monarchii Habsburgów. Rosyjskie Towarzystwa Dobroczynności, Michaił Rajewski, neoslawizm, prawosławie rosyjskie.	W1, W3, U1, K1
12.	Ukraiński ruch narodowy w Rosji. Bractwo Cyryla i Metodego, Taras Szewczenko, Pantelejmon Kulisz, Mykoła Kostomarow.	W1, W3, U1, K1
13.	Ukraiński ruch narodowy w Rosji w 2 połowie XIX w., Hromady, Włodzimierz Antonowicz. Cyrkularz Wałujewski i ukaz Emski.	W1, W3, U1, K1
14.	Literatura, sztuka, historiografia a rozwój ruchów narodowych w XIX w. Poezja patriotyczna, gramatyki języków narodowych, syntezy historyczne, słowniki, encyklopedie	W1, W3, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Co najmniej 50% poprawnych odpowiedzi

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa; wymagana wiedza z zakresu programu nauczania w szkole średniej.

"Pół-Azja", czyli dzieje Galicji

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.04860.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest ukazanie specyfiki rozwoju Galicji na tle dziejów państwa zaborczego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student rozróżnia uwarunkowania geopolityczne i ustrojowe funkcjonowania ziem polskich zaboru austriackiego, definiuje i jest w stanie omówić na konkretnych przykładach (reformy agrarne, polityczne, konstytucyjne) najważniejsze problemy społeczno-gospodarcze oraz dotyczące kwestii narodowościowo-religijnej w Galicji. Posiada pogłębioną wiedzę na temat kształtowania się i uwarunkowań prowadzenia działalności niepodległościowej oraz lojalistycznej. Zna fachową terminologię w zakresie historii Polski nowożytnej. Ma świadomość wpływu dziejów Polski pod zaborami historii na współczesnych ludzi.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Rozumie znaczenie norm prawnych i pojęć wpływających na pojmowanie rzeczywistości przez Polaków pod zaborami. Potrafi wskazać i przeanalizować podstawowe źródła dotyczące przemian społecznych, ekonomicznych i oświatowych, a także poddać je krytyce. Dobiera prawidłowo metody badawcze typowe dla dziejów XIX wieku pozwalające na odpowiednie rozwiązanie kluczowych problemów epoki.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do sformułowania własnych sądów dotyczących dziejów ziem polskich pod zaborem austriackim w oparciu o analizę źródeł, w tym materiałów statystycznych oraz literaturę przedmiotu. Jednocześnie zdaje sobie sprawę z różnorakich możliwości interpretacji świadectw z epoki, w tym wynikających z spowodowanych niedostatkiem lub tendencyjnych charakterem przekazów oraz kwestią cenzury.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Galicja-pojęcie, terytorium, warunki naturalne, ludność. - objęcie południowej Polski przez Austrię - Stara i Nowa Galicja (Galicja Wschodnia i Zachodnia) - języki i wyznania ludności, zróżnicowanie terytorialne, społeczne i prawne 2. Kształtowanie się administracji austriackiej i reformy józefińskie. - Gubernium, cyrkuł, powiat, biurokracja - prawo austriackie, język urzędowy - reformy chłopskie - reformy kościelne - kolonizacja niemiecka 3. Dwór, wieś, miasto na przełomie XVIII i XIX w. 4. Galicja a wojny napoleońskie. - Galicjanie w wojnach z Francją - Galicja a Księstwo Warszawskie - wojna 1809 roku - kryzys finansowy i gospodarczy 5. Spiski i próby powstańcze po powstaniu listopadowym. - organizacje spiskowe: programy, zaplecze społeczne, formy działalności - powstanie 1846 roku - rabacja galicyjska 6. Wiosna Ludów w Galicji. - żądania ludności polskiej i sposoby ich realizacji - konflikt polsko-ruski - Galicja a powstanie węgierskie - uwłaszczenie chłopów 7. Reformy ustrojowe za Franciszka Józefa I. Autonomia galicyjska. - kryzys neoabsolutyzmu w Austrii - próby odgórnego zreformowania państwa. Patent lutowy - konstytucja z 1867 roku - kampania rezolucyjna 8. „Nędza galicyjska”. Mit czy rzeczywistość. - realia życia gospodarczego drugiej połowy XIX w. - polityka gospodarcza państwa i kraju - próby modernizacji (przemysł, górnictwo) - znaczenie emigracji zarobkowej 9. Kraj analfabetów. Rozwój oświaty w drugiej połowie XIX w. - struktura szkolnictwa po 1848 roku - przymus szkolny i jego realizacja - aspiracje oświatowe ludności Galicji, zróżnicowanie narodowościowe, społeczne i terytorialne 10. „Cesarskie dzieci”. Galicjanie w armii habsburskiej. - zasady odbywania służby wojskowej - pobór, wcielenie, przebieg służby wojskowej - propaństwowe oddziaływanie armii - udział w konfliktach zbrojnych 11. W służbie Jego Cesarskiej Mości. Kariery polityczne Polaków w Austrii. - wykształcenie się stronnictw politycznych i ich programy - Polacy w Radzie Państwa - polscy ministrowie w Wiedniu - realny wpływ Polaków na politykę Austrii i Austro-Węgier 12. Turystka, sport i rekreacja w Galicja za panowania Franciszka Józefa I. - problem spędzania wolnego czasu w drugiej połowie XIX w. - TG „Sokół” - Tatry i Zakopane, rola ideologiczna turystyki - pierwsze kluby i rozgrywki sportowe w Galicji 13. Kultura wysoka w zaborze austriackim na przełomie XIX i XX wieku. - wpływ realiów politycznych i społecznych na rozwój kultury polskiej - teatr - sztuki plastyczne i urbanistyka - problem odnowy zabytków w Galicji 14. I wojna światowa w Galicji. - przebieg wydarzeń wojennych - służba Polaków w pułkach austriackich - rola Legionów Piłsudskiego - zniszczenia wojenne i demoralizacja społeczna 15. Mit Galicji i dobrego cesarza - elementy składowe mitu Franciszka Józefa - oceny jakości życia w Galicji - czynniki podtrzymujące mit „nieboszczki Austrii”	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Egzamin ustny z treści wykładu oraz podanej literatury nadobowiązkowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

"Bić się czy nie bić?" Dziewiętnastowieczni Polacy w momentach dziejowych wyborów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.11153.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie różnych racji, jakimi w swych politycznych wyborach kierowali się nasi przodkowie z czasów zaborów.
C2	Próba krytycznego spojrzenia na „obowiązujące” w naszej historiografii schematy interpretacyjne odnośnie do fundamentalnego dla dziewiętnastowiecznych Polaków pytania: irredenta czy praca organiczna?

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie: 1) realia polityczne w porozbiorowej Polsce; 2) główne koncepcje „wybicia się na niepodległość” i ich autorów; 3) podstawowe założenia programu pracy organicznej; 4) propozycje niekonfliktowego ułożenia relacji z zaborcami (legalizm, lojalizm, ugoda).	HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi: 1) dostrzec, zinterpretować i ocenić różne racje, jakimi w swych politycznych wyborach kierowali się nasi przodkowie z czasów zaborów; 2) krytycznie spojrzeć na „obowiązujące” w naszej historiografii schematy interpretacyjne odnośnie do fundamentalnego dla dziewiętnastowiecznych Polaków pytania: irredenta czy praca organiczna?	HIS_K1_U01, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do: 1) samodzielnego i niezależnego myślenia; 2) do pielęgnowania szacunku wobec narodowej przeszłości.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	„Finis Poloniae”? Rok 1795 i prawno-polityczne oraz moralne dylematy Polaków.	W1, U1, K1
2.	Lata 1795–1807. Polacy na politycznych i moralnych rozdrożach.	W1, U1, K1
3.	Poinsurekcyjne losy Tadeusza Kościuszki i jego „testament” dla narodu.	W1, U1, K1
4.	„Ojczyzna – to nie jest między granicami…” Wykształcenie się romantycznego modelu patriotyzmu.	W1, U1, K1
5.	Noc listopadowa, czyli zwycięstwo romantyków nad klasykami na niwie polityki.	W1, U1, K1
6.	„Pielgrzymstwo polskie”. O etosie polistopadowych emigrantów.	W1, U1, K1
7.	Służba idei Wolności czy posłuszeństwo wobec Rzymu? Polacy doby Romantyzmu wobec „urzędowego Kościoła”.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	„Wskrzesić Polskę, zbawić świat!” O polskim mesjanizmie doby romantyzmu.	W1, U1, K1
9.	„Naród nie może żyć iluzją”. Antyromantyczna historiozofia tzw. krakowskiej szkoły historycznej.	W1, U1, K1
10.	„Do grobu z liberum conspiro!” Antyromantyczna pedagogia narodowa krakowskich stańczyków.	W1, U1, K1
11.	„Wszystkie nasze nadzieje w pracy cywilizacyjnej”. O ideologii pozytywistów warszawskich.	W1, U1, K1
12.	„Pokolenie niepokornych” i przełom antypozytywistyczny.	W1, U1, K1
13.	„Naród jest naszym najwyższym dobrem na ziemi”. U źródeł polskiego nacjonalizmu.	W1, U1, K1
14.	W stronę „orientacji na Rosję”. Ewolucja programu politycznego narodowych demokratów.	W1, U1, K1
15.	„Czas obudzić legiony drzemiące!” Odradzanie się romantycznej idei czynu w przededniu „wielkiej wojny”.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest znajomość na egzaminie problematyki wykładów. Student otrzymuje zasadniczo dwa pytania, ale mogą też być „pytania pomocnicze".

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach nie jest obowiązkowa.

Przestrzeń społeczna ziem polskich w dobie zaborów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.09963.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania przestrzeni społecznej ziem polskich w dobie zaborów, w tym w szczególności zdefiniowanie głównych elementów tworzących przestrzeń społeczną oraz zachodzących między nimi interakcji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student ma ogólną wiedzę i rozeznanie w najważniejszych aspektach polityki zaborców wobec społeczeństwa polskiego w XIX w.	HIS_K1_W03	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie przebieg procesów społecznych zachodzących na ziemiach polskich w XIX w.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W3	Student posiadł znajomość historii porównawczej, jak również współzależności różnych dyscyplin humanistycznych	HIS_K1_W08	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę historyczną. Korzysta z nowoczesnych technik jej pozyskiwania	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	Student ma umiejętność krytycznego oceniania źródeł historycznych i ich współużywania ze źródłami innych nauk humanistycznych	HIS_K1_U02	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student docenia rolę historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych	HIS_K1_K03	egzamin ustny
K2	Uznaje różnice opinii determinowane podłożem narodowym i kulturowym. Potrafi je zaakceptować	HIS_K1_K02	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przestrzeń społeczna ziem polskich w końcu XVIII w.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
2.	Jak to się stało, że polska szlachta przestała być narodem politycznym?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
3.	Dwa światy: panowie szlachta chałupnicy i hrabiowie	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
4.	Dlaczego szlachcic na zagrodzie nie był równy wojewodzie?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
5.	Dlaczego chłopi tak późno stali się właścicielami ziemi?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
6.	Wieś polska w 2 połowie XIX w. – stagnacja czy rozwój?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
7.	Dlaczego Jakub Szela uwiódł galicyjskich chłopów?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
8.	Czy polskie miasta rzeczywiście były miastami?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
9.	Utrata praw miejskich – zaborcze represje czy znak czasu?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
10.	Kim byli mieszczanie-rolnicy, drobnomieszczanie, inteligenci i robotnicy?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
11.	Dlaczego zaborcy likwidowali klasztory?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
12.	Jaka była rola plebanii w życiu społeczności lokalnej?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
13.	Litwini i Ukraińcy w przestrzeni społecznej ziem polskich – dlaczego doszło do sporu z Polakami o terytorium narodowe?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
14.	Żydzi w przestrzeni społecznej ziem polskich – starsi bracia w wierze czy wrogowie?	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
15.	Przestrzeń społeczna ziem polskich w przededniu I wojny światowej	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Przeczytanie 750 stron lektur z zakresu wskazanej literatury obowiązkowej i uzupełniającej lub według własnej propozycji studenta; zdanie egzaminu ustnego obejmującego problematykę wykładu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie dotyczy.

Seminarium licencjackie rozpoczynające

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.1C.12321.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem pierwszego roku seminarium licencjackiego jest wdrożenie studenta w praktykę badawczą warsztatu historycznego: zdobycie umiejętności poszukiwania informacji, gromadzenia zasobów danych, dokonywania ich oceny poprzez krytykę źródłową i kontekstową, a następnie analiza zasobów informacji naukowej na zdefiniowany wcześniej temat. Następnie student powinien wykorzystać te umiejętności przy pisaniu pracy licencjackiej podczas doboru tematu pracy, formułowania pytań badawczych, przygotowania i przeprowadzenia kwerendy źródłowej, konceptualizacji pracy i stworzenia jej struktury. Student winien zostać uczulony na sprawę plagiatu i ochrony praw autorskich. Ostatecznym efektem seminarium ma być powstanie pracy licencjackiej pod koniec drugiego roku (6 SEMESTR)

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	różne kierunki badań historycznych. fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych. zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi, również w odniesieniu do czasów współczesnych. relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej. kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka; zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej. miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych. dorobek historiografii. znaczenie i rolę ochrony praw autorskich. podstawową fachową terminologią historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne, brak zaliczenia
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę. wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych pod kierunkiem opiekuna naukowego. stosować kluczowe elementy warsztatu historyka. zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne. samodzielnie rozwiązać problemy historyczne, dokonać kwerendy bibliograficznej, zebrać i opracować materiał źródłowy. przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych. pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej. tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym. krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności. korzystać z IT multimedialnej i Internetu. potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U08, HIS_K1_U09, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne, brak zaliczenia
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. uznawania i zaakceptowania różnic poglądów. swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej. wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, brak zaliczenia

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
zbieranie informacji do zadanej pracy	10	
przygotowanie referatu	10	
przygotowanie eseju	10	
analiza źródeł historycznych	20	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 100	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie pierwszych dwu semestrów seminarium licencjackiego studenci zostają zapoznani z podstawowymi elementami warsztatu historyka: doborem i krytyką źródeł, zasadami i praktyką konstruowania prac naukowych, sposobem doboru bazy źródłowej i literatury przedmiotu. Wskazane jest by także roboczo sformułowali swój temat pracy, przygotowując jej ramowy konspekt.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, burza mózgów, metoda sytuacyjna, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	brak zaliczenia	Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów.

Semestr 4

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, metoda sytuacyjna, burza mózgów, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	zaliczenie pisemne	Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych (np. recenzja, rozdział pracy) oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia i kultura Żydów w Polsce

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.14.19212.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie osób studiujących z najważniejszymi pojęciami z zakresu kultury żydowskiej (dotyczącymi takich zagadnień jak: cykl życia, synagoga i cmentarz, święta, codzienne życie religijne), a także z zarysem historii Żydów na ziemiach polskich, od średniowiecza do współczesności. Uwzględniona zostanie historia społeczna, intelektualna i religijna społeczności żydowskiej, a także jej status prawny. Szczególny nacisk zostanie położony na związki historii Żydów z historią Polski. Zajęcia mają na celu uświadomienie osobom studiującym wyjątkowej pozycji polskiej diaspory żydowskiej, która należała do jednych z najważniejszych na świecie. Celem zajęć jest przekazanie podstawowej wiedzy o wymienionych zagadnieniach i będą stanowić one dobry punkt wyjścia do dalszych studiów nad tym tematem.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student(ka) zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu historii Żydów polskich od średniowiecza do współczesności	HIS_K1_W01, HIS_K1_W03	zaliczenie na ocenę
W2	Student(ka) zna najważniejsze zagadnienia dotyczące żydowskiej kultury i zna terminologię z tego zakresu	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W3	Student(ka) zna w podstawowym stopniu dorobek studiów żydowskich (historiografię żydowską)	HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student(ka) potrafi samodzielnie poszerzać wiedzę w zakresie historii i kultury Żydów polskich	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
U2	Student(ka) potrafi zidentyfikować węzłowe zagadnienia dotyczące historii Żydów polskich i powiązać je z dziejami Polski	HIS_K1_U02	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student(ka) jest gotów/owa do docenienia znaczenia dziedzictwa żydowskiego dla dziejów Polski	HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę
K2	Student(ka) jest gotów/owa do krytycznej oceny stereotypów antyżydowskich	HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zaliczenia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	- Dzieje Żydów w Polsce w średniowieczu - Rzeczpospolita rajem dla Żydów? Czyli dzieje Żydów w epoce nowożytnej - Przemiany żydowskiego świata w epoce nowoczesności: emancypacja, asymilacja, sekularyzacja, urbanizacja i znaczenie umasowienia edukacji - Żydzi w Rzeczpospolitej Krakowskiej i w Galicji - Żydzi w Królestwie Polskim - Żydzi polscy w dwudziestoleciu międzywojennym - Holokaust - Żydzi polscy po II wojnie światowej	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
2.	- Świat żydowskiej tradycji - cykl życia, codzienność i święta, życie w sztetlu - Tradycje religijne - chasydyzm, ortodoksja, judaizm postępowy	W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność na zajęciach i napisanie sprawdzianu zaliczeniowego

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wstępnych wymagań - kurs ma charakter podstawowy.

Wybrane zagadnienia z etnologii i antropologii kulturowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.19214.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi kategoriami pojęciowymi etnologii i antropologii kulturowej (m.in. kultura, język, symbol, mit, rytuał, pamięć kulturowa, tożsamość).
C2	Przedstawienie specyfiki podejścia antropologicznego do badania zjawisk kulturowych oraz jego odmienności względem perspektywy historycznej.
C3	Ukazanie genezy i rozwoju wybranych koncepcji teoretycznych w antropologii kulturowej.
C4	Wprowadzenie do rozumienia kultury jako systemu znaczeń, praktyk i reprezentacji.
C5	Kształcenie umiejętności interpretowania zjawisk społecznych i historycznych przy użyciu podstawowych kategorii antropologicznych
C6	Rozwijanie zdolności rozpoznawania symbolicznych i rytualnych wymiarów praktyk kulturowych.
C7	Przygotowanie studentów do analizy tekstów kultury (np. narracji, mitów, obrzędów, praktyk pamięciowych) z wykorzystaniem elementarnych narzędzi interpretacyjnych antropologii.
C8	Wzmacnianie kompetencji w zakresie krytycznej refleksji nad kategoriami kulturowymi używanymi w historiografii.
C9	Kształtowanie postawy otwartości wobec zróżnicowania kulturowego.
C10	Rozwijanie wrażliwości na symboliczny i kontekstualny wymiar działań społecznych.
C11	Uświadamianie znaczenia interdyscyplinarności w badaniach humanistycznych.
C12	Budowanie gotowości do krytycznego namysłu nad własnymi kategoriami interpretacyjnymi.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Zna i rozumie podstawowe pojęcia etnologii i antropologii kulturowej (m.in. kultura, język, symbol, mit, rytuał, pamięć kulturowa, tożsamość).	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne
W2	Zna główne nurty i wybrane koncepcje teoretyczne w antropologii kulturowej oraz ich znaczenie dla badań nad kulturą.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne
W3	Rozumie specyfikę podejścia antropologicznego do analizy zjawisk kulturowych oraz jego relacje z perspektywą historyczną.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne
W4	Rozumie znaczenie interpretacji, kontekstu i kategorii kulturowych w analizie zjawisk społecznych i historycznych.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Potrafi zastosować podstawowe kategorie antropologiczne do analizy wybranych zjawisk społecznych i historycznych.	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne
U2	Potrafi interpretować teksty kultury (np. narracje, mity, praktyki rytualne, działania pamięciowe) z wykorzystaniem elementarnych narzędzi antropologicznych.	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U3	Potrafi wskazać symboliczny i kulturowy wymiar praktyk społecznych oraz osadzić je w odpowiednim kontekście.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U09	zaliczenie pisemne
U4	Potrafi krytycznie odnieść się do uproszczonych i esencjalizujących interpretacji zjawisk kulturowych.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Jest gotów/a do uznania złożoności i kontekstualności zjawisk kulturowych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne
K2	Wykazuje otwartość wobec zróżnicowania kulturowego i odmiennych systemów wartości.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne
K3	Rozumie znaczenie interdyscyplinarności w badaniach humanistycznych.	HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne
K4	Jest gotów/a do krytycznej refleksji nad własnymi kategoriami interpretacyjnymi.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest kultura? Antropologiczne definicje kultury a refleksja historyczna Klasyczne i współczesne definicje kultury Kultura jako system znaczeń Historia a antropologia – różne sposoby opisu rzeczywistości	W1, W2, W3, K3
2.	Antropologia i historia – dwa modele opisu przeszłości Czas linearny vs. strukturalny Długie trwanie (longue durée) i analiza synchroniczna Historia mentalności a antropologia kulturowa	W3, U1, K3, K4
3.	Język jako narzędzie konstruowania rzeczywistości Relatywizm językowy Narracja historyczna jako konstrukcja kulturowa Dyskurs i władza	W1, W4, U2, U4, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Symbol i interpretacja – jak odczytywać znaczenia? Symbol w antropologii (Geertz, Turner) Symbolika w źródłach historycznych Interpretacja a nadinterpretacja	W1, W4, U2, U3, K1
5.	Mit – między opowieścią a strukturą myślenia Mit w kulturach tradycyjnych Mit polityczny i narodowy Mit w historiografii	W1, W2, U1, U2, K2, K4
6.	Rytuał i władza – obrzęd jako praktyka społeczna Rytuał religijny i świecki Rytuały państwowe i narodowe Ceremoniał jako źródło historyczne	W1, W4, U1, U3, K1
7.	Pamięć kulturowa i pamięć zbiorowa Halbwachs, Assmann Polityka pamięci Miejsca pamięci	W1, W2, W4, U1, U2, K2, K4
8.	Tożsamość kulturowa i etniczna Konstrukcja tożsamości Naród jako wspólnota wyobrażona Antropologia nacjonalizmu	W1, W4, U1, K2
9.	Inność i stereotyp – antropologia a kolonializm Etnocentryzm Orientalizm Historyczne źródła stereotypów	W4, U4, K2, K4
10.	Religia jako system kulturowy Religia jako system symboliczny Religia w analizie historycznej Sekularyzacja i sacrum w nowoczesności	W1, W2, W4, U1, U3, K1
11.	Antropologia codzienności Praktyki życia codziennego Materialność i kultura materialna Mikrohistoria a antropologia	W2, W3, U1, U3, K1
12.	Antropologia ciała i emocji Ciało jako konstrukcja kulturowa Historia emocji Normy społeczne i dyscyplinowanie ciała	W2, W4, U1, U4, K2
13.	Władza, ideologia i kultura Antropologia polityczna Symbolika władzy Narracje historyczne jako narzędzie legitymizacji	W2, W4, U1, U2, U4, K2
14.	Antropologia jako narzędzie krytyczne w pracy historyka Granice interpretacji Odpowiedzialność badacza Etyka interpretacji przeszłości	W3, W4, U4, K1, K4
15.	Antropologia a popularyzacja historii Muzea, rekonstrukcje historyczne Pamięć publiczna Historia w mediach	W3, W4, U1, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Egzamin pisemny złożony z pytań zamkniętych i otwartych. Pytania mają charakter definicyjny, analityczny i refleksyjny. Do otrzymania oceny dostatecznej (3.0) z egzaminu uprawnia uzyskanie 65% punktów. Obecność na wykładach jest nieobowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Wprowadzenie do socjologii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.14.05943.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 3	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie jego uczestników z podstawowymi pojęciami i metodami badań stosowanymi w socjologii oraz wyrobienie w nich umiejętności używania tychże pojęć przy interpretacji zjawisk społecznych.
C2	Zajęcia stawiają sobie za cel także zwrócenie uwagi na to, czym charakteryzuje się myślenie naukowe, a jego obrębie - uprawianie nauk społecznych i humanistycznych.
C3	Wreszcie ambicją kursu jest także uwrażliwienie jego uczestników na złożoność rzeczywistości społecznej i brak prostych recept na jej naprawę.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	podstawowe pojęcia socjologiczne (m.in. interakcja, struktura społeczna, instytucja, organizacja, grupa społeczna, strukturacja, fakt społeczny, socjalizacja etc.)	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W2	podstawowe techniki badań ilościowych i jakościowych w naukach społecznych	HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę
W3	związki oraz różnice między historią a socjologią	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W4	podstawowe pojęcia z teorii gier oraz ich zastosowania w naukach społecznych	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać, w których sytuacjach społecznych można stosować podstawowe techniki badań ilościowych i jakościowych	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
U2	istotę opisu i wnioskowania statystycznego i potrafi podać różnicę między nimi	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
U3	zasady modelowania rzeczywistości społecznej w naukach społecznych oraz odnoszenia modeli do badań empirycznych (m.in. w teorii gier)	HIS_K1_U02	zaliczenie na ocenę
U4	specyfikę nauk społecznych w porównaniu z naukami przyrodniczymi	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
U5	wykorzystać dostępne materiały (notatki, prezentacje, lektury) do rozumienia zjawisk społecznych przez podawanie ich przykładów podczas kolokwium (open book)	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	prezentowania odpowiedzialnej postawy członka społeczeństwa i różnych grup społecznych, które współtworzy	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K2	pogłębiania znajomości złożonej rzeczywistości współczesnego świata	HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	15	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	I. Jak socjolog widzi świat?: od refleksji potocznej do modelu rzeczywistości społecznej, relacja między naturą a kulturą	W1, U4, K2
2.	II. Sondaże i fokusy, czyli badania ilościowe i jakościowe	W2, U1, U2
3.	III. Mikrosocjologia: rola społeczna, grupa społeczna, teoria gier - pułapki społeczne, relacje międzyludzkie	W1, W4, U3, K2
4.	IV. Makrosocjologia: klasy, mobilność społeczna,	W1, U3, K2
5.	V. Historia-socjologia, zaangażowanie lub bezstronność	W3, U4, K1
6.	Kolokwium zaliczeniowe	W1, W2, W3, W4, U5

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

gra dydaktyczna, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Kolokwium zaliczeniowe złożone z ok. 16 otwartych pytań problemowych do treści wykładu

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie dotyczy

Dydaktyka historii w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.18.04894.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	- zapoznanie z obowiązującą podstawą programową dla szkoły podstawowej
C2	- przekazanie umiejętności planowania lekcji, określania celów, pisania konspektów
C3	- poznanie metod i technik nauczania właściwych dla wieku uczniów w szkole podstawowej
C4	- zapoznanie studentów ze środkami nauczania (mapa, tekst źródłowy, ilustracja, środki multimedialne)
C5	- poznanie metodyki realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu i poznanie typowych dla przedmiotu zajęć błędów uczniowskich
C6	- znajomość roli diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; oceniania i jego rodzajów: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	rozumie specyfikę dydaktyki historii oraz miejsce historia w szkole podstawowej pośród pozostałych przedmiotów	D1.W1, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, O.W1	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
W2	zna cele i treści nauczania historii w szkole podstawowej	D1.W2, D1.W6, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
W3	zna metody i środki nauczania historii	D1.W6, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, O.W15, O.W2	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować środki i metody nauczania historii w szkole podstawowej	D1.U6, HIS_K1_U03, O.U10, O.U2, O.U5	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
U2	potrafi konstruować konspekt lekcji	D1.U1, D1.U2, D1.U3, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
U3	potrafi planować pracę nauczyciela	D1.U5, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, O.U1, O.U10, O.U11, O.U12	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
U4	potrafi przeanalizować rozkład materiału i identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D1.U2, HIS_K1_U03, HIS_K1_U12, O.U5	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
U5	potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	HIS_K1_U12, O.U13	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
U6	potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	HIS_K1_U12	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	uwzględnienia w pracy wieku rozwojowego uczniów i zgodnie z nim stosować metody i środki	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
K2	pracy z zespołem nauczycielskim i uczniowskim	D1.K6, D1.K9, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
K3	stosowania w pracy zasad i norm etycznych	HIS_K1_K01, O.K1, O.K2, O.K3	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
K4	systematycznego rozwoju osobistego w zakresie przygotowania przedmiotowego jak i dydaktycznego	D1.K4, D1.K9, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja
K5	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	D1.K2, D1.K4, D1.K6, HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	20	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10	
przygotowanie do ćwiczeń	15	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Cele i zadania dydaktyki nauczania historii, osobowość nauczyciela.	W1, W2, U3, K2, K4
2.	Cele kształcenia i nauczania historii w szkole podstawowej cele ogólne, szczegółowe, taksonomia celów nauczania Taksonomia i operacjonalizacja celów nauczania historii w szkole podstawowej– ćwiczenia praktyczne	W1, W2, U3, K1
3.	Treści kształcenia historycznego w szkole podstawowej. Program nauczania, budowa, zasady tworzenia programów. Miejsce nauczania historii w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, struktura wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu	W1, W2, U3, U4, K1
4.	Nauczanie faktów, pojęć, zasad i rozwiązywania problemów.	W1, W2, U3, U4, K1, K4
5.	Klasyczne i swoiste zasady nauczania. Metody nauczania - charakterystyka ogólna, klasyfikacja metod..	W2, W3, U1, U3, K1
6.	Klasyczne metody nauczania w nauczaniu historii. Opowiadanie, opis, wykład, pogadanka.	W2, W3, U1, U3, K1
7.	Poszukujące metody nauczania i aktywizujące techniki nauczania historii: pogadanka, dyskusja, debata, obserwacja, portfolio.	W2, W3, U1, U3, K1, K2, K4
8.	Poszukujące metody nauczania i aktywizujące techniki nauczania historii: projekt, analiza SWOT, drzewko decyzyjne, wywiad.	W2, W3, U1, U3, K1, K2, K4
9.	Metody utrwalania wiedzy i umiejętności w szkole podstawowej	W2, W3, U1, K1, K2, K3
10.	Budowa lekcji historii. Konspekt. Rozkład materiału nauczania	W1, U2, K1, K2
11.	Ocenianie w szkole, metody kontroli i oceny	W2, U3, U5, U6, K1, K2, K3
12.	Praca z tekstem źródłowym. Środki symboliczne w nauczaniu historii.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Środki obrazowe w nauczaniu historii, środki audiowizualne i multimedia w nauczaniu historii.	W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
14.	Wycieczki, zajęcia terenowe i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	W2, W3, U1, U3, U4, U5, K1, K2, K3, K4, K5
15.	Inscenizacja i drama na lekcjach historii oraz kolokwium zaliczeniowe	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, projekt, prezentacja	aktywny udział w zajęciach, przygotowanie merytoryczne, pozytywne zaliczenie kolokwium zaliczeniowego, zrealizowanie projektu edukacyjnego lub prezentacji

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia władzy

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.18.12238.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zaprezentowanie wybranych zagadnień z historii władzy od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem kontekstów politycznych, społecznych i kulturowych zarówno w odniesieniu do Europy, jak i świata (perspektywa globalna).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie główne podejścia badawcze stosowane w historii władzy, w tym perspektywy antropologiczne, kulturowe i polityczne.	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie kluczowe pojęcia i terminologię z zakresu historii władzy, takie jak legitymizacja, rytuał, mit polityczny, propaganda, reprezentacja władzy.	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne
W3	Student posiada wiedzę o wybranych przemianach form sprawowania władzy w Europie i poza nią od XVIII do XXI wieku, z uwzględnieniem ich tła społecznego, ideowego i kulturowego.	HIS_K1_W04	zaliczenie pisemne
W4	Student rozumie związki między dawnymi strategiami sprawowania władzy a współczesnymi mechanizmami jej legitymizacji i komunikacji; potrafi odnieść przeszłość do aktualnych debat politycznych i społecznych.	HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i analizować wiedzę o formach władzy w różnych kontekstach historycznych na podstawie wiedzy z wykładów oraz rekomendowanej literatury.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne
U2	Student potrafi powiązać zjawiska związane z przemianami struktur władzy oraz reprezentacją władzy z szerszymi procesami politycznymi, społecznymi i kulturowymi w perspektywie "długiego trwania"	HIS_K1_U02	zaliczenie pisemne
U3	Student potrafi przedstawiać przemiany władzy z uwzględnieniem opinii, tez i argumentów różnych autorów prac historycznych	HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki badawczej oraz odpowiedzialnego korzystania z wiedzy historycznej (w tym z zakresu historii władzy) w debacie publicznej.	HIS_K1_K01	zaliczenie pisemne
K2	Student akceptuje istnienie wielości poglądów na temat władzy i jej dziedzictwa, rozumie ich kulturowe i polityczne uwarunkowania.	HIS_K1_K02	zaliczenie pisemne
K3	Student dostrzega wartość popularyzacji wiedzy o historii władzy i jej związkach z kluczowymi zjawiskami współczesności.	HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	10
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wprowadzenie do historii władzy ; mity założycielskie nowożytnych monarchii; królowie cudotwórcy; ceremonie i rytuały (esej zaliczeniowy)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
2.	Propaganda władzy; narodziny angielskiej monarchii parlamentarnej; Rzeczpospolita Obojga Narodów - świat symboli; władza Napoleona Bonapartego; Stany Zjednoczone - narodziny legendy; anatomia władzy republikańskiej (esej zaliczeniowy)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
3.	Caudillos w realiach Ameryki Południowej; Francisco Franco – el chef i jego państwo; procesy dekolonizacyjne w Afryce; państwo konfucjańskie (esej zaliczeniowy)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Udział w wykładzie jest obowiązkowy; dopuszczalne są maksymalnie dwie nieobecności w semestrze. Zaliczenie przedmiotu ma formę pisemną i polega na przygotowaniu w trakcie zajęć trzech esejów związanych z tematyką wykładu. Eseje polegają na analizie i rozwiązaniu problemów dotyczących historii władzy, w oparciu o treści przekazywane podczas zajęć. Pierwszy esej przeprowadzany jest na zakończenie czwartego spotkania, drugi – po dziesiątych zajęciach, trzeci – po czternastych zajęciach. Czas przeznaczony na napisanie każdego eseju wynosi 30 minut. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z co najmniej dwóch esejów. Uzyskanie oceny dobrej lub bardzo dobrej możliwe jest w przypadku zaliczenia wszystkich trzech esejów. Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Zawodowa praktyka śródroczna z nauczania historii w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.18.04898.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	nabycie praktycznych umiejętności prowadzenia lekcji historii w szkole podstawowej
C2	stosowanie w praktyce metod i środków nauczania
C3	wykorzystanie umiejętności planowania zajęć
C4	praca z zespołem uczniowskim i nauczycielskim

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę	D2.W1, D2.W2, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07, HIS_K1_W12	zaliczenie
W2	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły;rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole	D2.W1, D2.W3, HIS_K1_W02, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie
W3	zna terminologię historyczną i dydaktyczną,zasady stosowania środków i metod nauczania w szkole podstawowej, rozumie znaczenie posługiwania się celami operacyjnymi w praktyce dydaktycznej	HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, O.W4, O.W5	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	D2.U1, D2.U2, D2.U3, HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12, O.U2, O.U5, O.U6, O.U7	zaliczenie
U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych a także kontaktu z uczniami zgodnie z zasadami nauczania	D2.K1, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie
K2	przestrzegania zasad i norm etycznych w kontaktach z uczniami i zespołem nauczającym	D2.K1, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K1, O.K2	zaliczenie
K3	wykonywania zaleceń nauczyciela ćwiczeń	D2.K1, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K1, O.K5, O.K7	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka	30
przygotowanie raportu	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Praktyka składa się z hospitacji oraz lekcji prowadzonych samodzielnie. W czasie obserwacji hospitowanych lekcji student zwraca szczególną uwagę na: a) czynności podejmowane przez nauczyciela/edukatora w toku lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów; b) metodykę lekcji (zajęć), stosowane przez nauczyciela metody, formy pracy oraz środki dydaktyczne; c) interakcje nauczyciel/edukator–uczeń oraz interakcje zachodzące pomiędzy dziećmi lub młodzieżą; d) procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłócenia; e) sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania zadań poszczególnych uczniów; f) sposoby motywowania i oceniania uczniów; g) sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej; h) klimat społeczny klasy, role pełnione przez uczniów, ich zachowania i postawy; i) funkcjonowanie i aktywność uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (niepełnosprawnych lub szczególnie uzdolnionych); j) działania nauczyciela na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w klasie; k) organizację przestrzeni w klasie, sposoby jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, dyskusja, metoda praktyczna

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Obecność na hospitacjach, przedstawienie arkuszy hospitacji, aktywność w czasie omawiania lekcji, przygotowanie konspektu lekcji oraz jej przeprowadzenie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wybór specjalizacji (ścieżki) nauczycielskiej, zaliczenie wczesniejszych zajęć należących do specjalizacji, uczestnictwo w praktyce obowiązkowe
Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praktyka archiwalna I stopnia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.04907.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 60	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobycie przez studentów praktycznych umiejętności i kompetencji związanych z pracą w archiwach

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię archiwistyczną. Potrafi zrozumieć i prawidłowo zinterpretować treści metodyczne z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_W02	zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi. Rozumie znaczenie popularyzacji źródeł dla rozwoju świadomości historycznej społeczeństwa.	HIS_K1_W06	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka i archiwisty. Potrafi prawidłowo realizować podstawowe zadania praktyczne stawiane mu podczas praktyk jak paginowanie, porządkowanie, selekcja itp.	HIS_K1_U03	zaliczenie
U2	potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii archiwalnej. Prawidłowo wypełnia formularze archiwalne, pisze wnioski i odpowiedzi na zapytania dotyczące funkcjonowania archiwum.	HIS_K1_U07	zaliczenie
U3	potrafi wykorzystać umiejętności związane z wybraną przez siebie specjalizacją do pracy w archiwach lub innych instytucjach związanych z gromadzeniem, przechowywaniem, opracowywaniem, ewidencjonowaniem, udostępnianiem i popularyzacją źródeł historycznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów archiwalnych.	HIS_K1_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy archiwisty. Rozumie znaczenie obiektywnej i pełnej kwerendy źródłowej oraz zasady ochrony danych osobowych	HIS_K1_K01	zaliczenie
K2	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Dąży do poprawy swoich umiejętności i wiedzy poprzez śledzenie bieżących publikacji fachowych, stron internetowych, a także samodzielny udział w projektach i przedsięwzięciach z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_K04	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	60	
zbieranie informacji do zadanej pracy	20	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przepisy BHP w archiwum	W1
2.	Praca pod kontrolą opiekuna praktyki zgodna z ramowym programem praktyk (zamieszczonym na stronie Instytut Historii; zakres prac zależy od specyfiku archiwum lub Oddziału, w któym odbywana jest praktyka)	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

praktyka zawodowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Zaliczenie praktyki odbywa się w oparciu o zaświadczenie o pozytywnym ukończeniu praktyki wystawione przez opiekuna praktyki oraz wypełnioną kartę praktyki.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obowiązkowe 80 h do realizacji w wybranym archiwum

Przemiany życia codziennego w dobie modernizacji (XIX-XX w.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.18.04925.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią codzienności jako subdyscypliną historiografii, mieszczącą się w zakresie historii społecznej i kulturowej. Wychodząc od teoretycznej konceptualizacji codzienności i życia codziennego w historiografii i naukach społecznych kurs skupia w szczególności na interpretacji całościowej zmiany życia codziennego pod wpływem nowoczesności (uprzemysłowienia, urbanizacji, przemian struktury społecznej, rozwoju nowych klas społecznych itp.) między początkiem XIX a końcem XX wieku.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	charakter życia codziennego w przednowoczesnej Europie oraz wpływ podziałów stanowych, klasowych i religijnych na codzienność	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę
W2	pojęcie modernizacji i nowoczesności jako kategorii kulturowych	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W3	wpływ procesów modernizacji na przemianę warunków życia codziennego w Europie XIX i XX w.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W4	podstawowy dorobek historiografii w zakresie badania życia codziennego w XIX i XX w.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę, prezentacja
W5	pojęcie codzienności oraz jego zawartość (obszary życia codziennego)	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać i analizować podstawowe kategorie źródeł historycznych wykorzystywanych w badaniach nad życiem codziennym XIX i XX w.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U06	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U2	interpretować związki między przemianami w sferze kultury materialnej i sferze zachowań ludzkich w odniesieniu do historii życia codziennego	HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę, prezentacja
U3	zastosować poznaną na zajęciach terminologię z do opisu i interpretacji wybranych zjawisk z historii społecznej i kulturowej XIX i XX w.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przygotowania i wygłoszenia publicznej prezentacji na wskazany temat	HIS_K1_K01, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K2	umiejętność pracy w grupie	HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K3	jasnego i precyzyjnego wyrażania swoich myśli za pomocą pojęć naukowych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, prezentacja
K4	pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności poprzez zwiedzanie wystaw muzealnych	HIS_K1_K03, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	7
przygotowywanie projektów	7
przygotowanie prezentacji multimedialnej	5

analiza problemu	4
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	7

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	I. Zajęcia organizacyjne, wskazanie zasad zaliczenia, reguł organizacji zajęć i ich przebiegu	W4, W5
2.	II. Co to jest życie codzienne? Codzienność jako kategoria badawcza w naukach społecznych i humanistyce. Sfery codzienności	W2, W5, U1, K1, K2, K3
3.	III. Nowoczesność. Przemiany życia codziennego pod wpływem rewolucji przemysłowej. Przełamanie rytmu natury. Codzienność robotnicza	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3
4.	IV. Główne aspekty i trendy rozwojowe społeczeństwa w XIX i XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4
5.	V. Życie codzienne w drugiej połowie XIX w. i okresie międzywojennym. Wpływ struktury stanowej i klasowej na rytm życia codziennego: chłopstwo, mieszaństwo, arystokracja i ziemiaństwo	W1, W5, U2, K1, K2, K3
6.	VI. Nowoczesność realnego socjalizmu i późnego kapitalizmu: przemiany życia codziennego w Europie po 1945 r.	W4, U2, U3, K1, K3
7.	VII: Przestrzeń domowa na przestrzeni XIX i XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4
8.	VIII: Dieta i jedzenie w XIX i XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4
9.	IX: Sfera rozrywki w XIX i XX w.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, dyskusja, metody e-learningowe, mapa myśli, analiza tekstów, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, prezentacja	Warunkami zaliczenia są: - obecność na zajęciach (dopuszczalne 2 nieusprawiedliwione nieobecności) - przygotowanie w oparciu o literaturę przedmiotu krótkiej (max. 10 min) prezentacji wybranego pojęcia (terminu) lub zagadnienia dot. historii codzienności do zaprezentowania podczas zajęć i\lub - krótka praca pisemna w formie home-taken exam na końcu zajęć. Praca w formie i treści ma dotyczyć zadanego tematu. Uczestnicy zajęć będą mieć tydzień na jej napisanie i oddanie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Życie codzienne w miasteczku na pograniczu w XIX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.18.04924.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest ukazanie uczestnikom kursu specyfiki badań z zakresu życia codziennego w ujęciu mikrohistorycznym społeczności małomiasteczkowej na pograniczu w XIX wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	K1_W06 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością a wydarzeniami bieżącymi w kontekście społeczności małomiasteczkowych pogranicza, także w odniesieniu do popularyzacji wiedzy historycznej.	HIS_K1_W06	esej, prezentacja
W2	K1_W01 zna i rozumie różne kierunki badań historycznych istotnych w zakresie tematyki życia codziennego w miasteczkach na pograniczu w XIX wieku; K1_W08 zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych w kontekście badań nad życiem codziennym małomiasteczkowych społeczności pogranicza.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W08	esej, prezentacja
W3	K1_W02 zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych - niezwykle istotnych dla tematyki życia codziennego na pograniczu; K1_W05 zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi, które zachodziły na pograniczu; K1_W08 zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenia pośród innych dyscyplin: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych w badaniach nad tematyką życia codziennego i pogranicza.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	esej, prezentacja
W4	K1_W08 zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych w badaniach nad pograniczem w XIX wieku; HIS_K1_W09 zna i rozumie dorobek historiografii w zakresie badań nad życiem codziennym społeczności małomiasteczkowych pogranicza w XIX wieku.	HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	K1_U01 potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę. K1_U03 potrafi stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych pod kierunkiem opiekuna naukowego. K1_04 potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka w zakresie tematyki zajęć.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03	esej, prezentacja
U2	K1_U01 potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę. K1_U06 potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne związane z tematyką życia codziennego w miasteczkach na pograniczu w XIX wieku i zaprezentować wyniki. K1_U07 potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczących życia codziennego społeczności małomiasteczkowych pogranicza w XIX wieku.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06	esej, prezentacja

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U3	K1_U01 potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę. K1_U06 potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne dotyczące omawianej problematyki i zaprezentować wyniki. K1_U07 potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych z zakresu badań nad życiem codziennym. K1_U08 potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej. K1_U11 potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10	esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	K1_K0] jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. K1_K02 jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02	esej, prezentacja
K2	K1_K02 jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów. K1_K03 jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych niezwykle istotnych w kontekście tematyki pogranicza.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K03	esej, prezentacja
K3	K1_K02 jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów. K1_K06 jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie projektu	5	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	4	
analiza źródeł historycznych	5	
przygotowanie eseju	7	
przygotowanie do zajęć	5	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	4	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Życie codzienene/niecodzienne oraz pogranicze: definicje, znaczenia.	W3, W4, U3, K3
2.	Miasteczko, jako "świat pomiędzy" miastem a wsią.	W1, W2, U3, K3
3.	Sfera materialno-bytowa w badaniach nad codziennością (na przykładzie badań nad społecznościami małomiasteczkowymi).	W2, U3, K1
4.	Społeczność małego miasta i jej specyfika (struktura społeczna, zawodowa, relacje pomiędzy grupami).	W1, U1, K2
5.	Sztetl - razem, czy osobno/obok siebie. Kwestie narodowe i etniczne w społecznościach małomiasteczkowych pogranicza.	W1, W3, U3, K3
6.	Sacrum w małomiasteczkowych przestrzeniach. Życie religijne społeczności małomiasteczkowych.	W1, W2, U3, K2
7.	Obyczajowość - moralność - tabu w społecznościach prowincjonalnych XIX wieku.	W1, W4, U1, K2
8.	Dzień powszedni, a dzień świąteczny/czas wolny.	W1, U1, K2
9.	"Wielki świat", a społczność małomiasteczkowa, czyli pomiędzy modernizacją, a stagnacją.	W3, W4, U2, K1
10.	Opowieści o małomiasteczkowych pograniczach (literatura-muzyka-film)	W1, W4, U3, K1
11.	Zagłada czy nowe otwarcie? Co pozostało po dawnych miasteczkach na pograniczu?	W2, W3, U1, U3, K1, K3
12.	Zajęcia warsztatowe (projekcja filmu, spotkanie z badaczami, wyjście muzealne - jedna z opcji do wyboru)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
13.	Zajęcia warsztatowe (studenci prezentują wyniki swoich badań nad miasteczkami), cz. 1.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3
14.	Zajęcia warsztatowe (studenci prezentują wyniki swpoch badań nad miasteczkami), cz. 2.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny, metoda projektów, analiza tekstów, seminarium, analiza przypadków, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	esej, prezentacja	Prezentacja wyników badań nad wybranym zagadnieniem

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia w przestrzeni publicznej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.18.19122.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** projekt: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zajęcia mają formę projektu realizowanego przez studentów we współpracy z instytucjami kultury lub samodzielnie. Student zyskuje praktyczną wiedzą z zakresu popularyzacji wiedzy o przeszłości w przestrzeni publicznej poprzez przygotowanie projektu wystawy, audycji lub promocji konkretnego wydarzenia/miejsca pamięci w przestrzeni publicznej. Projekt z jednej strony uczy refleksji nad rolą badań historycznych, z drugiej zaś przygotowuje studentów do pracy w grupie.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawowe formy i instytucje upowszechniające wiedzę historyczną w przestrzeni publicznej	HIS_K1_W06, HIS_K1_W12	zaliczenie
W2	podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej	HIS_K1_W02, HIS_K1_W07	projekt, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozróżnić różne formy narracji o przeszłości (naukową, popularnonaukową, ideologiczną)	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03	projekt, zaliczenie
U2	tworzyć narracje poularnonaukowe i krytycznie wykorzystywać literaturę naukową do tego celu	HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07	projekt
U3	wykorzystać wybrane źródła historyczne do przygotowania narracji/prezentacji popularyzującej wiedzę historyczną	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U12	projekt, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w zespole i podziału zadań wewnątrz zespołu	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	projekt
K2	samodzielnego zdobywania wiedzy i krytycznej weryfikacji posiadanych informacji czy opinii	HIS_K1_K04	projekt
K3	empatycznego podejścia do doświadczenia historycznego innych osób, szczególnie w kontekście różnicy kultur, klas, tożsamości zbiorowych itp.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03	projekt
K4	kreatywnego wykorzystywania różnych narzędzi komunikacji zbiorowej (wystawy, podcasty, multimedia, tekst itp.) do popularyzacji wiedzy historycznej	HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	projekt

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
projekt	30	
przygotowanie projektu	15	
przygotowanie do zajęć	15	
przeprowadzenie badań empirycznych	15	
przygotowanie prezentacji	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 85	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne: warunki zaliczenia i przebieg zajęć	K1
2.	Public history/historia w przestrzeni publicznej/ historia stosowana a inne formy popularyzacji historii	W2, U1
3.	Wokół projektu: podcast, wystawa, reportaż - burza mózgów, podział na grupy	W1, U2, K1
4.	Krytyczna analiza wybranych form popularyzacji historii: komiks, reportaż, film dokumentalny, wystawa, media społecznościowe, podcast.	W1, U1, K2
5.	Praca projektowa i prezentacja wyników, ewaluacja	U2, U3, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, dyskusja, analiza przypadków, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
projekt	projekt, zaliczenie	- obecność na zajęciach oraz realizowanie bieżących zadań podczas spotkań - w 2-4 osobowej grupie zaplanowanie, realizacja i prezentacja projektu (podcast komiks, film, wystawa etc.)

Wymagania wstępne i dodatkowe

nie dotyczy

Konwersatorium z historii nowożytnej Polski

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.04855.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą dziejów Rzeczypospolitej od XVI do XVIII w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie różne kierunki badań historycznych dotyczących epoki nowożytnej	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, esej

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych w odniesieniu do okresu XVI-XVIII stulecia	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, esej
W3	zna i rozumie w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię ziem polskich w epoce nowożytnej	HIS_K1_W03	zaliczenie pisemne, esej
W4	zna i rozumie zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w czasach nowożytnych	HIS_K1_W05	zaliczenie pisemne, esej
W5	zna i rozumie dorobek historiografii odnoszący się do dziejów tzw. I Rzeczypospolitej	HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczących dziejów Polski w XVI-XVIII w.	HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne, esej
U2	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, esej
U3	pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej charakterystycznej dla epoki staropolskiej.	HIS_K1_U07	zaliczenie pisemne, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów.	HIS_K1_K02	zaliczenie pisemne, esej
K2	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, esej
K3	docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski epoki staropolskiej, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom	HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	60	
przygotowanie eseju	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zajęcia organizacyjne. Rzeczypospolita na mapie. Poza omówieniem spraw związanych z organizacją zajęć w semestrze, warunków zaliczenia itp. zostanie omówiona kwestia położenia Rzeczypospolitej oraz jej sąsiadów na mapie Europy w XVI-XVIII wieku.	W2, W3
2.	Instytucje władzy w Rzeczypospolitej; król, sejm, sejmiki. Zasady funkcjonowania, zmiany na przestrzeni dziejów. Studenci na konwersatorium scharakteryzują centralne oraz samorządowe instytucje Rzeczypospolitej od XVI do końca XVIII wieku. Poza wymieniem podstawowych faktów i informacji związanych z ich funkcjonowaniem, zwrócą uwagę także na zmiany jakie nastąpiły we wspomnianym okresie. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
3.	Naród polityczny: szlachta. Status społeczny, zróżnicowanie wewnątrz stanu, aktywność polityczna. Studenci na konwersatorium scharakteryzują najważniejszą grupę społeczną w Rzeczypospolitej od XVI do końca XVIII wieku. Zwrócą uwagę na wewnętrzne zróżnicowanie, pozycję w społeczeństwie, przywileje oraz obowiązki, a także na zmiany jakie następowały w czasie, tj. od rycerza do ziemianina. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
4.	Konfederacje i rokosze – stan wyjątkowy w Rzeczypospolitej. Różnice i podobieństwa. Uwarunkowania polityczne i prawne. Rola monarchy. Studenci na konwersatorium scharakteryzują instytucję konfederacji w Rzeczypospolitej oraz różnice pomiędzy nią a rokoszem. Dokonają tego na podstawie poszczególnych przykładów, a także zwrócą uwagę na zmiany jakie nastąpiły. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
5.	Ruch egzekucyjny. Geneza ruchu. Egzekucja praw, ziemi, Unia Lubelska oraz inne postulaty. Bilans osiągnięć. Studenci na konwersatorium scharakteryzują genezę ruchu egzekucyjnego oraz opiszą podstawowe postulaty. Następnie przedstawią proces wprowadzania ich w życie i towarzyszący temu spór polityczny, a także sytuację międzynarodową. Ostatnim elementem będzie dokonanie bilansu, które z wymienionych postulatów zostały osiągnięte, a które nie. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
6.	Pierwsza wojna północna oraz konflikt o Inflanty za panowania Stefana Batorego. Przyczyny, przebieg, skutki. Studenci na konwersatorium scharakteryzują genezę wojny północnej. Zaprezentują przyczyny zaangażowania się poszczególnych państw w ten konflikt, kolejno jego przebieg, a następnie skutki. Ponadto powiążą to zagadnienie z późniejszą wojną za czasów Batorego i wykażą związki pomiędzy nimi. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
7.	Wielkie bezkrólewie oraz elekcja po śmierci Stefana Batorego. Etapy procesu wyboru monarchy – założenia vs praktyka. Artykuły henrykowskie i pacta conventa. Rozdwojone elekcje. Studenci na konwersatorium scharakteryzują okres w dziejach Rzeczypospolitej między 1572 a 1576 oraz 1587-1588 r. pod kątem tworzenia i ustalania poszczególnych zasad wolnej elekcji. Skonfrontują uchwalone zasady z praktyką jaka istniała w trakcie trzech kolejnych bezkrólewi, szczególnie poszukując różnic. Zostanie omówiona także treść najważniejszych źródeł z tego okresu, tj. artykułów henrykowskich. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
8.	Początek wieku heroicznego Rzeczypospolitej – konflikty międzynarodowe za panowania Zygmunta III. Przyczyny, przebieg oraz skutki. Studenci na konwersatorium scharakteryzują przyczyny, przebieg oraz skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą ze Szwecją, Moskwą oraz Turcją od 1598 r. do 1629 r. Poza kwestiami politycznymi, zostanie zwrócona uwaga na wpływ konfliktów na gospodarkę oraz społeczeństwo państwa polsko-litewskiego. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
9.	Powstanie Chmielnickiego: geneza, poszczególne etapy oraz konsekwencje dla całego państwa. Studenci na konwersatorium scharakteryzują przyczyny wybuchu powstania Chmielnickiego odnosząc je do poprzednich powstań kozackich. Omówią poszczególne etapy wojny domowej, zwracając uwagę na skutki w funkcjonowaniu państwa oraz przemiany społeczne. Ponadto uwzględnią aspekt międzynarodowy. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
10.	Potop szwedzki i „powódź” moskiewska. Wojny za panowania Jana Kazimierza. Studenci na konwersatorium scharakteryzują dwa wielkie konflikty Rzeczypospolitej z sąsiadami w połowie XVII wieku. Poza omówieniem podstawowej faktografii, szczególne miejsce zostanie poświęcone zniszczeniom kraju oraz ich wpływie na gospodarkę i społeczeństwo. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
11.	Viktoria wiedeńska – stosunki polsko-tureckie w II poł. XVII wieku. Studenci na konwersatorium scharakteryzują sytuację Rzeczypospolitej po 1667 r., która będzie punktem wyjścia do omówienia kolejnego konfliktu na arenie międzynarodowej, tym razem z Turcją. Zaprezentują poszczególne etapy konfliktu, których zwieńczeniem będzie wyprawa pod Wiedeń. Dodatkowo zostanie poruszona kwestia polityki dynastycznej Jana III Sobieskiego w kontekście wypraw mołdawskich. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
12.	Wielka Wojna Północna i jej znaczenie w dziejach Polski. Studenci na konwersatorium scharakteryzują okoliczności wstąpienia na tron polski Augusta II. Kolejno opiszą etapy Wielkiej Wojny Północnej, jej aspekty międzynarodowe, konsekwencje dla Rzeczypospolitej oraz skutki w dziedzinie gospodarczej i społecznej. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
13.	Walka stronnictw politycznych: Familia, Potoccy oraz kamaryla Mniszcha. Studenci na konwersatorium scharakteryzują sytuację wewnętrzną w Rzeczypospolitej za panowania Augusta III Sasa. Poza opisaniem poszczególnych stronnictw politycznych oraz ich sukcesów i porażek, przyjrzą się także odradzającemu ruchowi wewnątrz szlachty na przykładzie publicystyki politycznej. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
14.	Na ratunek Rzeczypospolitej – okres reform ustrojowych za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. Studenci na konwersatorium scharakteryzują poszczególne reformy za panowania ostatniego króla Rzeczypospolitej. Zarówno te z etapu bezkrólewia kończąc na sejmie Czaplicy, następnie zmiany ustrojowe z okresu utworzenia Rady Nieustającej, a ostatnim elementem będą reformy doby Sejmu Wielkiego. Wspomniane okresy reform zostaną przedstawione w kontekście międzynarodowym oraz sytuacji politycznej wewnątrz kraju. Zajęcia będą miały formę dyskusji moderowanej przez prowadzącego, z elementami wykładu lub pogadanki. Dzięki temu będą kształcić i utrwalać swoje umiejętności. Ostatnim elementem będzie analiza i interpretacja krótkiego fragmentu tekstu źródłowego. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3
15.	Ostatnie zajęcia. Czy Rzeczpospolitą można było uratować? Zajęcia będą miały formę dyskusji i będą się koncentrować wokół dwóch szkół historycznych, krakowskiej oraz warszawskiej. Studenci przygotowując się na zajęciach będą korzystać z literatury podstawowej (podręcznika akademickiego) oraz uzupełniającej (fragmentów/rozdziałów monografii i/lub artykułów naukowych), dzięki czemu zapoznają się z dorobkiem historiografii.	W1, W2, W3, W5, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, esej	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z wszystkich esejów. Studenci będą zobowiązani do napisania eseju po każdych trzech zajęciach merytorycznych. Wymagana jest również obecność - dozwolone są 2 nieusprawiedliwione nieobecności.

Psychologia dla nauczycieli - II

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19480.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Psychologia

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** ćwiczenia: 21 warsztat: 9	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie osób studiujących z procesami rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości we wszystkich sferach funkcjonowania.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu dysharmonii i zaburzeń rozwojowych u uczniów.
C3	Przygotowanie osób studiujących do wykorzystania wiedzy z zakresu rozwoju człowieka oraz dysharmonii i zaburzeń rozwojowych oraz zdobytych umiejętności w trakcie realizacji zadań związanych z praktykami psychologiczno-pedagogicznymi.
C4	Stworzenie warunków do skutecznego wykorzystania wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Procesy rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, teorie integralnego rozwoju, krystalizowania się tożsamości, dorosłości.	B1.W2, B3.W2, O.W2	zaliczenie na ocenę
W2	Zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, uzależnień.	B1.W2, B3.W1, O.W3, O.W6	zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Obserwować procesy rozwojowe uczniów we wszystkich sferach ich funkcjonowania.	B1.U1, B1.U5, B3.U1, B3.U2, O.U1, O.U12, O.U14	kazus
U2	Rozpoznać zaburzenia i dysharmonie rozwojowe i ich wpływ na przebieg procesu uczenia się.	B1.U5, B1.U7, B3.U1, B3.U2, B3.U6, O.U12, O.U3, O.U4	zaliczenie na ocenę, kazus, prezentacja
U3	Radzenia sobie z trudnościami wynikającymi z pracy z uczniami z szerokim spektrum potrzeb i wymagań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.	B1.U7, B1.U8, B3.U6, O.U14, O.U4	kazus, esej, prezentacja, Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B1.K2, B3.K1, O.K7	kazus, esej, prezentacja, Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
K2	Autorefleksji dotyczącej zakresu własnych kompetencji zawodowych.	B1.K1, B3.K1, O.K7	kazus, esej, prezentacja, Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia	21
warsztat	9
przygotowanie do zajęć	10

rozwiązywanie zadań	5
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	5
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Proces rozwoju człowieka: czynniki i fazy rozwoju. Proces rozwoju w okresie dzieciństwa.	W1, U1, K1
2.	Proces rozwoju ucznia w okresie adolescencji - zmiany fizyczne i psychiczne, rozwój społeczno-emocjonalny i moralny.	W1, U1, U2, K1
3.	Proces rozwoju ucznia w okresie adolescencji - krystalizowanie się tożsamości. Przygotowanie do pracy z uczniami wraz z identyfikacją najważniejszych wyzwań. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W1, U1, U2, K1
4.	Proces rozwoju w okresie wczesnej dorosłości: identyfikacja z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowanie się stylu życia.	W1, U1, K1, K2
5.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: zaburzenia zachowania i przemoc. Przygotowanie do obserwacji i sposobów przeciwdziałania temu zjawisku w szkole, w której realizowana będzie praktyka psychologiczno-pedagogiczna.	W2, U2, U3, K1, K2
6.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: obniżenie nastroju i depresja. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W2, U2, U3, K1
7.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: zachowania autodestrukcyjne - samookaleczenia i samobójstwa. Przygotowanie do analizy strategii postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole, w której realizowana będzie praktyka psychologiczno-pedagogiczna.	W2, U2, U3, K1
8.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: ADHD - rozpoznanie symptomów i wspomaganie. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W2, U2, U3, K1
9.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: spektrum autyzmu - rozpoznanie symptomów i wspomaganie. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W2, U2, U3, K1
10.	Dysharminie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: zaburzenia lękowe i nieśmiałość - rozpoznanie symptomów i wspomaganie. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W2, U2, U3, K1
11.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: uzależnienia - rozpoznanie symptomów i profilaktyka. Przygotowanie do analizy strategii postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole, w której realizowana będzie praktyka psychologiczno-pedagogiczna.	W2, U2, U3, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
12.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczni: zaburzenia odżywiania.	W2, U2, U3, K1
13.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczni: dysleksja, dysgrafia, dysortografia. Przygotowanie do obserwacji stosowanych w szkole, w której będzie realizowana praktyka psychologiczno-pedagogiczna - strategie wsparcia i dostosowania.	W2, U2, U3, K1
14.	Dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów: dziecko przewlekle chore - psychologiczne aspekty choroby przewlekłej oraz wsparcie.	W2, U2, U3, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda sytuacyjna, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, konsultacje, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	1. Obecność na zajęciach (dozwolona jedna nieobecność, każda następna nieobecność obliguje osobę studiującą do jej usprawiedliwienia lub wykonania zadania wskazanego przez osobę prowadzącą zajęcia). 2. Aktywny udział w zajęciach (wykonywanie zadań wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia). 3. Zdanie egzaminu pisemnego (szczegółowa jego forma określona jest przez osobę prowadzącą zajęcia).
warsztat	kazus, esej, prezentacja, Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.	Aktywny udział w zadaniach wskazanych przez osobę prowadzącą warsztat. Przygotowanie analizy przypadku lub prezentacji (zgodnie z obowiązującymi ustaleniami przez osobę prowadzącą zajęcia). Wypełnienie arkusza samoobserwacji wraz z planem rozwoju zawodowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja zajęć z Psychologii dla nauczycieli I wraz ze zdanym egzaminem.
Obecność na zajęciach jest obowiązjowa.

Podziały i konflikty religijne w epoce nowożytnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.12237.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z mapą wyznaniową nowożytnej Europy i znanego ówcześnie świata oraz przedstawienie najważniejszych konfliktów o podłożu religijnym w XVI-XVIII wieku.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	podział religijny Europy i świata w epoce nowożytnej oraz najważniejsze w okresie od XVI do XVIII wieku konflikty na tle religijnym.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W05	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie utrwalać i pogłębiać wiedzę o podziałach i konfliktach religijnych w nowożytnej Europie, poruszaną podczas wykładów.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student dba o obiektywizm w przedstawianiu trudnej problematyki różnic i podziałów wyznaniowych w Europie i w świecie XVI-XVIII w., zwłaszcza o szacunek w wypowiedziach na temat innych kultur i religii (chrześcijaństwa, judaizmu czy islamu).	HIS_K1_K03	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kościół w Europie przed reformacją.	W1, U1, K1
2.	Reformacja w Niemczech i Szwajcarii.	W1, U1, K1
3.	Wojny religijne w Niemczech w XVI wieku.	W1, U1, K1
4.	Reformacja w Skandynawii i krajach basenu Morza Bałtyckiego.	W1, U1, K1
5.	Kalwinizm i jego ekspansja w Europie.	W1, U1, K1
6.	Reformacja w Anglii i Szkocji.	W1, U1, K1
7.	Wojny religijne we Francji i edykt nantejski.	W1, U1, K1
8.	Sobór Trydencki i reformy Kościoła Katolickiego.	W1, U1, K1
9.	Państwo Kościelne w epoce posoborowej.	W1, U1, K1
10.	Problem konfesjonalizacji w nowożytnej Europie.	W1, U1, K1
11.	Nowe nurty religijne w Kościele katolickim i Kościołach protestanckich.	W1, U1, K1
12.	Konflikty religijne w świecie islamu.	W1, U1, K1
13.	Kościół prawosławny w epoce nowożytnej.	W1, U1, K1
14.	Podziały i konflikty wyznaniowe doby Oświecenia.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
15.	Żydzi i stosunek do judaizmu w epoce nowożytnej.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Zdanie egzaminu ustnego, tj. odpowiedź na dwa pytania związane z tematyką wykładów.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak.

Problemy ustrojowo-polityczne Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVI-XVII w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.04852.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z problemami ustroju Polski a potem Rzeczypospolitej w XVI-XVIII w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Zna sekwencję zdarzeń dotyczących polskiego ustroju od XVI w. do XVIII w. Zna i rozumie różne kierunki badań historycznych prowadzonych nad historią polityczną nowożytnej Polski; dorobek historiografii w zakresie problemów polityczno-ustrojowych; kluczowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka epoki nowożytnej; zależności między problemami społecznymi, politycznymi oraz ustrojowymi w epoce nowożytnej. Zna i rozumie w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię polityczną ziem polskich w epoce nowożytnej	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Analizuje wielowątkowe przyczyny i konsekwencje wydarzeń z zakresu polityki wewnętrznej oraz dokonuje ich gradacji pod kątem wpływu na rzeczywistość polityczną. Swobodnie posługuje się zbiorem terminów z zakresu spraw wewnętrznych i ustrojowych I Rzeczypospolitej (doktryny i myśl polityczna, teoria fakcji politycznych, instytucje sprawowania władzy) politycznych. Identyfikuje postawy polityczne – ich uwarunkowania oraz reminiscencje odnośnie wpływu na system polityczny Interpretuje wydarzenia i postawy w oparciu o kontekst wewnętrzny	HIS_K1_U02, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	1. Student rozumie znaczenie historii nowożytnej Polski na tle całego procesu historycznego. 2. Student docenia potrzebę stałego, samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności w zakresie historii nowożytnej Polski	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ustrój Rzeczypospolitej w badaniach historyków. Geneza parlamentaryzmu. Źródła parlamentarne. Powstanie i ewolucja sejmu Sejmiki Konfederacje senat Ruch egzekucyjny Zmiany w ustroju Rzeczypospolitej po śmierci Zygmunta Augusta Pierwsze wolne elekcje Rokosz sandomierski Kryzys Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w. (Panowanie Jana Kazimierza, Michała i Jana III Sobieskiego)	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	egzamin pisemny z tematyki wykładów

Polska i Wielkie Księstwo Litewskie w Europie wczesnonowożytnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.11028.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Student powinien uzyskać wiedzę o podstawowych problemach dotyczących obecności oraz miejsca Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego w Europie XVI-XVIII w.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	W1 – najważniejsze wydarzenia polityczne, procesy gospodarcze i społeczne w Polsce oraz Wielkim Księstwie Litewskim w epoce wczesnonowożytnej, a także dostrzega wzajemne relacji między nimi. W2 – terminologię fachową i pojęcia dotyczące dziejów Europy środkowo-wschodniej XVI-XVIII w. oraz czołowe postacie, które odegrały istotną role w historii tego regionu. W3 – charakter państwa polsko-litewskiego, jego politykę wewnętrzną i zagraniczną oraz ustrój. W4 – najważniejsze wydarzenia z dziejów wczesnonowożytnej Polski i Litwy, właściwie je interpretuje i potrafi umieścić w kontekście polityki europejskiej. W5 – wybrane opracowania z dorobku historiografii dotyczącej dziejów dawnej Rzeczpospolitej. W6 – związki i powiązania między wydarzeniami rozgrywającym się w epoce wczesnonowożytnej a współczesnością. W7 – kierunki badań historii wczesnonowożytnej oraz badań interdyscyplinarnych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywa i utrwala wiedzę. Robi to korzystając z nowoczesnych technik pozyskiwania, analizowania i klasyfikowania danych pod kierunkiem opiekuna naukowego.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	docenia rolę historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K1_K03	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Gospodarka i ludność Polski na tle Europy XVI w.	W1, U1, K1
2.	Folwark wiodącym elementem gospodarki polskiej.	W1, U1, K1
3.	Miasta i mieszczaństwo w Polsce wczesnonowożytnej.	W1, U1, K1
4.	Relacje Polski z Zakonem Krzyżackim 1466-1525.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
5.	Rzeczpospolita i Prusy Książęce 1525-1657.	W1, U1, K1
6.	Jagiellonowie i Habsburgowie do 1525 r.	W1, U1, K1
7.	Stosunki Rzeczpospolitej z Habsburgami 1526-poł XVII w.	W1, U1, K1
8.	Wielkie Księstwo Litewskie i Polska wobec Moskwy w XVI w.	W1, U1, K1
9.	Rzeczpospolita i państwo moskiewskie 1600-1634.	W1, U1, K1
10.	Polska wobec księstw naddunajskich i Turcji w XVI w.	W1, U1, K1
11.	Relacje Rzeczpospolitej z Turcją i jej wasalami w I poł. XVII w.	W1, U1, K1
12.	Rzeczpospolita i Szwecja w I poł XVII w.	W1, U1, K1
13.	Konflikt Rzeczpospolitej z Moskwą 1654-1667.	W1, U1, K1
14.	Zmagania Rzeczpospolitej z Turcją w II poł XVII w.	W1, U1, K1
15.	Rzeczpospolita oraz jej sąsiedzi w okresie wielkiej wojnie północnej.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Podczas egzaminu należy odpowiedzieć na jedno pytanie związane z tematem wykładu. Kryteria oceny: bardzo dobry - znajomość faktów historycznych i umiejętność ich analizy na poziomie zaawansowanym (zestawienie przyczyn i skutków, porównywanie oraz formułowanie wniosków); dobry - znajomość faktów historycznych i umiejętność ich analizy na poziomie podstawowym (zestawienie przyczyn i skutków); dostateczny - znajomość faktów historycznych; niedostateczny - brak znajomości faktów historycznych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Parlamentaryzm Rzeczypospolitej w XVIII stuleciu

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.11029.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowanie ośrodków władzy w Rzeczypospolitej polsko - litewskiej w XVIII stuleciu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Mechanizmy działania systemu włazy w RP w XVIII w. Posługuje się fachową terminologią w odniesieniu do różnych aspektów systemu władzy w RP XVIII w.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Myśleć historycznie; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę; stosować podstawowe elementy warsztatu historyka; potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczących Rzeczypospolitej w XVIII w.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U06, HIS_K1_U12	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Rzeczowej dyskusji na temat osiemnastowiecznego państwa polsko-litewskiego; do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków. Zna i rozumie najważniejsze metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka nowożytnej Polski.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Struktura władzy w Rzeczypospolitej polsko-litewskiej w XVIII w. 1. Przedstawienie wiedzy na temat mechanizmów i struktury władzy w Rzeczypospolitej w XVIII w., w szczególności: - omówienie źródeł historycznych odnoszących się do problemu władzy w państwie polsko–litewskim, - omówienie najważniejszych instytucji władzy: sejmiki, sejm (izba poselska), senat, monarcha, sądownictwo (trybunały), - przedstawienie kompetencji poszczególnych organów władzy, - określenie znaczenia ośrodków władzy, - omówienie na konkretnych przykładach (Stanisław Konarski) projektów zmian i reform w systemie władzy Rzeczypospolitej.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Pozytywna ocena z egzaminu ustnego. Zakres: problematyka poruszana na wykładzie.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak.

Kształtowanie się nowoczesnych narodów w XIX-wiecznej Europie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.04857.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu historii politycznej, społecznej narodów XIX-wiecznej Europy.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie różne kierunki badań historycznych nad historią państw, ich kształtowaniem na przestrzeni wieków.	HIS_K1_W01	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych., zwłaszcza dotyczących badań nad historią polityczną XIX wieku.	HIS_K1_W02	egzamin ustny
W3	zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii powszechnej XIX wieku, historii politycznej i społecznej dotyczące zagadnień pomawianych na zajęciach.	HIS_K1_W04	egzamin ustny
W4	zna i rozumie zależności między dziejami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w aspekcie kształtowania się państw narodowych w XIX wieku. w Europie.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W5	zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych przy omawianiu dróg zjednoczenia państw, a też i powstania niezależnych państw w XIX-wiecznej Europie.	HIS_K1_W08	egzamin ustny
W6	zna i rozumie dorobek historiografii w zakresie dziejów omawianych państw, przede wszystkim w XIX wieku.	HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	na podstawie zebranych informacji potrafi wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych w zakresie badań nad historią XIX wieku, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności.	HIS_K1_U02	egzamin ustny
U2	potrafi stosować elementy warsztatu historyka potrzebne do poznania omawianych zagadnień.	HIS_K1_U03	egzamin ustny
U3	potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczące zagadnień omawianych na zajęciach.	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U4	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów.	HIS_K1_K02	egzamin ustny
K2	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.	HIS_K1_K04	egzamin ustny
K3	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30

przygotowanie do egzaminu	30
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Omówienie kształtowania się nowoczesnych narodów w Europie. Zaznajomienie z problemami powstania państw narodowych w XIX-wiecznej Europie. Problemy narodów, które nie stworzyły własnych państw.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
2.	Czym jest naród? Omówienie podstawowych różnic pomiędzy różnymi definicjami narodu.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
3.	Wielka Rewolucja Francuska i jej wpływ na zmiany w pojęciu narodu.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
4.	Naród francuski, Francja XIX w.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
5.	Naród belgijski. Nederland, Lëtzebuerg.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
6.	Zjednoczone Niemcy - jeden naród?	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
7.	Italia fara da Se!	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
8.	Szwajcarska federacja.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
9.	Węgierski naród, węgierskie państwo.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
10.	Niepodległość Grecji, narodowe aspiracje.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
11.	Naród irlandzki w walce o niepodległość.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
12.	Norwegowie.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
13.	Odrodzenia narodowe - Katalończycy, Baskowie, Prowansalczycy, Fryzowie.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, gra dydaktyczna, metody e-learningowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Obowiązuje przeczytanie 3 wybranych książek lub artykułów naukowych dotyczących omawianych problemów, wybranych przez słuchaczy po konsultacji z prowadzącym. Egzamin ustny : 1 pytanie z treści wykładu, 1 pytanie z wybranej literatury, 1 pytanie szczegółowe (osoba, wydarzenia, pojęcie)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecnośc na wykładach.

Przemiany polityczne i ustrojowe w Europie w XIXw.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2027/28
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.18.04858.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność fakultatywny	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 4	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z głównymi kierunkami zmian polityczno-ustrojowych w państwach europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Włoch, Austrii, Rosji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	różne kierunki badań historycznych w zakresie przemian politycznych i ustrojowych w Europie w XIX w.; fachową terminologię w zakresie nauk historycznych (ze szczególnym uwzględnieniem problemów ustrojowych i politycznych) wybrane zagadnienia z historii powszechnej XIX stulecia	HIS_K1_W01, HIS_K1_W04	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych z zakresu historii ustrojowej i politycznej państw europejskich w XIX w., udowodnić i omówić wzajemne ich zależności przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac z zakresu historii ustrojowej i politycznej państw europejskich w XIX w. krytycznie ocenić swoją wiedzę na temat dziejów politycznych i ustrojowych państw europejskich w XIX stuleciu pisać w języku ojczystym (z zachowaniem poprawnej terminologii) eseje z zakresu historii ustrojowej państw europejskich w XIX w. w sposób usystematyzowany i przejrzysty zaprezentować wyniki swoich badań z zakresu historii ustrojowej państw europejskich w XIX w.; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne;	HIS_K1_U01, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10, HIS_K1_U12	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów na temat dziejów ustrojowo-politycznych państw europejskich w XIX w. do swego ciągłego rozwoju, w tym szczególnie w zakresie wiedzy na temat sytuacji politycznej w państwach europejskich w XIX w. do wykazania niezależności myślenia i formułowania wniosków, w tym także na temat dziejów ustrojowych i politycznych państw europejskich w XIX w.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wykład „Przemiany polityczne i ustrojowe w Europie w XIX w”. omawia m.in. następujące problemy z historii powszechnej XIX stulecia: 1. Wielka Rewolucja Francuska i jej następstwa; 2. Europa środkowa i zachodnia w systemie napoleońskim; 3. Europa w okresie restauracji (1815-1848) i Wiosna Ludów; 4. Sytuacja wewnętrzna w Rosji w XIX i na początku XX w.; 5. Niemcy w latach 1871-1914 – ustrój i organizacja państwa; 6. Włochy w latach 1861-1914 – ustrój i organizacja państwa; 7. Francja w latach 1871-1914 – ustrój i organizacja państwa; 8. Przemiany ustrojowe w monarchii Habsburgów w 2. poł. XIX w.; 9. Hiszpania i Portugalia w XIX w – ustrój i organizacja państwa; 10. Wielka Brytania w epoce wiktoriańskiej; 11. Trudna niepodległość – dzieje wewnętrzne nowopowstałych państw w Europie Środkowej i Południowej (Turcja w XIX w.); 12. Bić się czy nie bić – drogi Polaków do niepodległości	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uczestnictwo w wykładach, przeczytanie lektur uzgodnionych z prowadzącym o łącznej objętości o około 750 stron oraz zdanie egzaminu ustnego z zakresu problematyki przedmiotu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie dotyczy.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Pedagogika dla nauczycieli - II

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19481.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Pedagogika

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** ćwiczenia: 21 warsztat: 9	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy o: ontologicznych, aksjologicznych i antropologicznych podstawach wychowania; istocie i funkcji wychowania; organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole; zasadach współpracy z rodzicami oraz środowiskiem pozaszkolnym ucznia.
C2	Zapoznanie studentów z: zasadami pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela (m.in.: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodyka pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplina, poszanowanie godności ucznia, indywidualizacja pracy z uczniami, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u uczniów kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji); pojęciami integracji i inkluzji; sytuacją dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematyką dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożeniami dzieci i młodzieży (agresja i przemoc, uzależnienia, podkultury młodzieżowe i sekty).
C3	Nabycie przez studentów następujących umiejętności: udzielania skutecznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom; współpracy z innymi nauczycielami i specjalistami oraz rodzicami; planowania, realizacji i ewaluacji własnych działań wychowawczych; konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego; utrzymania dyscypliny w klasie; rozwiązywania konfliktów; indywidualizowania pracy; wspierania samorządności uczniów; rozwijania kompetencji komunikacyjnych i społecznych u wychowanków; pracy z dziećmi ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnymi oraz z uczniami z doświadczeniem migracyjnym; pomocy uczniom w różnych sytuacjach kryzysowych.
C4	Rozwój kompetencji społecznych studentów, które wyrażają się w gotowości do: okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; profesjonalnego rozwiązywania konfliktów; pełnienia funkcji wychowawcy klasy - nauczyciela, który będzie potrafił w przyjazny sposób kreować sytuację wychowawczą w szkole.
C5	Przygotowanie studentów do realizacji praktyk zawodowych, w tym przede wszystkim w zakresie: zaplanowania różnorodnych działań wychowawczych w szkole; opracowania spersonalizowanej karty obserwacji lekcji oraz scenariusza lekcji wychowawczej; przygotowania się do realizacji autorskich projektów edukacyjnych: "Moją pasją są studia" oraz "Studencka pomoc psychologiczno-pedagogiczna".

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;	B2.W3, O.W1, O.W2, O.W3	zaliczenie na ocenę, bezpośrednia obserwacja studenta

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;	B2.W4, O.W10, O.W11, O.W12, O.W3, O.W5, O.W6	zaliczenie na ocenę, kazus, prezentacja, bezpośrednia obserwacja studenta
W3	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy.	O.W11	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym;	B2.U4	bezpośrednia obserwacja studenta
U2	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów.	B2.U5	zaliczenie na ocenę, bezpośrednia obserwacja studenta
U3	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;	O.U1	bezpośrednia obserwacja studenta
U4	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;	O.U2	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U5	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	O.U3	zaliczenie na ocenę, bezpośrednia obserwacja studenta

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U6	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	O.U5	zaliczenie na ocenę, kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U7	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	O.U6	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U8	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;	O.U7	bezpośrednia obserwacja studenta
U9	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	O.U8	bezpośrednia obserwacja studenta
U10	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;	O.U9	bezpośrednia obserwacja studenta
U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	O.U11	bezpośrednia obserwacja studenta
U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;	O.U12	kazus, prezentacja, bezpośrednia obserwacja studenta
U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	O.U13	zaliczenie na ocenę, kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U14	zaplanować zajęcia wychowawcze, które zostaną zrealizowane podczas praktyk zawodowych;	B3.U5	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
U15	udzielać pierwszej pomocy.	O.U17	bezpośrednia obserwacja studenta
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;	B2.K1	bezpośrednia obserwacja studenta
K2	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;	B2.K2	zaliczenie na ocenę, kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
K3	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	O.K2	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
K4	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	O.K3	kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
K5	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	O.K4	bezpośrednia obserwacja studenta

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K6	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;	O.K5	zaliczenie na ocenę, kazus, bezpośrednia obserwacja studenta
K7	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	O.K7	bezpośrednia obserwacja studenta

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
ćwiczenia	21	
warsztat	9	
przygotowanie do zajęć	10	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	5	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	5	
przygotowanie projektu	5	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wychowanie w szkole - istota i funkcja, struktura, właściwości i dynamika. Działalność wychowawcza szkoły i placówki oswiatowej.	W1, U4
2.	Nauczyciel jako wychowawca uczniów - osobowość i postawa wychowawcy, jego obowiązki, metodyka pracy, style kierowania klasą. Program pracy wychowawczej a szkolny program wychowawczo-profilaktyczny.	W2, U10, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K6
3.	Godność ucznia. Podmiotowość w edukacji, podmiotowe traktowanie, partnerstwo, dialog pedagogiczny. Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego.	W2, K1, K3

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole. Współpraca nauczyciela z rodzicami ucznia oraz innymi instytucjami pomocowymi.	W1, U1, U12, U3, U5, K3, K4, K6
5.	Uczeń w sytuacji szkolnej. Klasa szkolna - procesy społeczne w klasie, integrowanie zespołu, rozwiązywanie konfliktów, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych uczniów; dyscyplina i ład w klasie.	W2, U10, U11, U13, U3, U5, U8, U9, K1, K2, K3
6.	Zagrożenia dzieci i młodzieży - agresja i przemocy; uzależnienia; grupy nieformalne, podkultury młodzieżowe, sekty. Profilaktyka oraz promocja zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	W2, U2, U6, K7
7.	Edukacja włączająca - szanse i zagrożenia; pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością; problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie; problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki; szkolna sytuacja dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematyka dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej.	W2, U12, U5, U6, U8, K1, K4, K5
8.	Przygotowanie do realizacji praktyk zawodowych - planowanie różnorodnych działań wychowawczych w szkole; opracowania spersonalizowanej karty obserwacji lekcji oraz scenariusza lekcji wychowawczej; przygotowania się do realizacji autorskich projektów edukacyjnych, np.: "Moją pasją są studia" oraz "Studencka pomoc psychologiczno-pedagogiczna".	W2, U14, U4, U6
9.	Zasady udzielania pierwszej pomocy. BHP w instytucjach edukacyjnych.	W3, U15

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, metoda sytuacyjna, inscenizacja, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	zaliczenie na ocenę, prezentacja, bezpośrednia obserwacja studenta	Obecność na zajęciach (dozwolona jedna nieobecność, każda następna nieobecność obliguje studenta do wykonania zadania wskazanego przez osobę prowadzącą zajęcia). Aktywny udział i zaangażowanie na zajęciach. Wykonanie bieżących zadań wskazanych przez nauczyciela akademickiego. Wypełnienie arkusza samoobserwacji. Wynik pozytywny z kolokwium.
warsztat	kazus, prezentacja, bezpośrednia obserwacja studenta	Opracowanie konspektu zajęć wychowawczych oraz karty obserwacji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Pozytywne zakończenie Pedagogiki dla nauczycieli - I

Z zagadnień historii muzyki

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.19215.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy na temat podstaw teorii i estetyki muzyki.
C2	Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z historii muzyki.
C3	Zapoznanie studentów z sylwetkami znaczących twórców muzyki europejskiej.
C4	Przekazanie wiedzy z zakresu historii notacji muzycznej i technik kompozytorskich.
C5	Uświadomienie słuchaczom problemów badania wykonawstwa muzycznego na przestrzeni wieków.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	wybrane zagadnienia z historii muzyki oraz wybrane style muzyczne i ich przemiany	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wskazać istotnych twórców i ośrodki muzyczne	HIS_K1_U02	zaliczenie na ocenę
U2	opisać przemiany systemów muzycznych i notacji muzycznej	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	zrozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K2	docenienia roli dyskusji, rzetelnego i uczciwego komunikowania się w świecie naukowym	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie do egzaminu	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Podstawy wiedzy o muzyce (co to jest muzyka?; wielość systemów muzycznych)	W1, K1, K2
2.	Podstawy wiedzy o historii muzyki europejskiej: ośrodki i twórcy, stye w muzyce.	W1, U1
3.	Wybrane przemiany w historii notacji muzycznej, poglądach na muzykę, źródłoznawstwie i drukarstwie muzycznym.	W1, U2, K2
4.	Wykonawstwo muzyczne na przestrzeni wieków.	W1, U1, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Udział w zajęciach. Zaliczenie testu końcowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Historia filozofii

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2027/28

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.18.00255.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 4	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z podsawową wiedzą z zakresu historii filozofii.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Podstawowe nurty filozoficzne jakie pojawiały się w historii od czasów starożytnych do współczesności.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	Scharakteryzować podstawowe stanowiska filozoficzne.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U08, HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Dyskutowania w grupie podstawowych problemów filozoficznych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	15	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Co to jest filozofia? Wprowadzenie.	W1, U1, K1
2.	Filozofia starożytna od narodzin. Sokrates, Platon, Arystoteles – szczytowy okres filozofii greckiej.	W1, U1, K1
3.	Filozofia średniowieczna. Św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu.	W1, U1, K1
4.	Filozofia renesansowa.	W1, U1, K1
5.	Filozofia nowożytna. Wiek XVII – racjonalizm.	W1, U1, K1
6.	Filozofia nowożytna. Wiek XVIII – empiryzm.	W1, U1, K1
7.	Immanuel Kant.	W1, U1, K1
8.	Filozofia po Kancie.	W1, U1, K1
9.	Filozofia życia.	W1, U1, K1
10.	Filozofia współczesna.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	zaliczenie pisemne w formie testu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Kurs podstawowy. Bez wymagań wstępnych.

Konwersatorium z historii powszechnej XX w. do 1989 r.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.130.18990.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie słuchaczy z kluczowymi problemami politycznymi i społecznymi XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem: dziejów Europy okresu międzywojennego, dyplomacji II wojny światowej i rywalizacji sowiecko-amerykańskiej w latach 1945-1989.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie różne kierunki badań odnoszące się do historyczno-politycznego kształtu współczesnego świata i jego przekształceń w XX wieku.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie historii dyplomacji i problemów społeczno-politycznych 1918-1989.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i krytycznej refleksji.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
przygotowanie prezentacji multimedialnej	20	
przygotowanie referatu	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 100	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Zagrożenia dla ładu wersalskiego po I wojnie światowej. Spory terytorialne okresu międzywojennego. Kryzys polityczny 1936-1939. Dyplomacja okresu II wojny światowej. Okres "zimnej wojny" po 1945 r.	W1, U1, K1
2.	Umiejętność analizy i wyprowadzania wniosków z przekształceń społeczno-politycznych Europy XX wieku.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, metody e-learningowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	a/ aktywne uczestnictwo w konwersatorium; b/ regularna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne dwie nieobecności w czasie semestru); każdą kolejną nieobecność ponad to minimum należy zaliczyć - w formie ustnej na dyżurze, albo w formie referatu w czasie konwersatorium

Wymagania wstępne i dodatkowe

Dokonanie zapisu na zajęcia. Udział w zajęciach jest obowiązkowy.

Konwersatorium z historii Polski XX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.04883.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest ukazanie studentom losów Polski i jej obywateli w okresie II wojny światowej, jak też relacji pomiędzy władzą a społeczeństwem w latach 1939-1968. Założeniem konwersatorium jest poznanie różnych form oporu wobec działań okupantów oraz tzw. władzy komunistycznej na polu polityki, życia społecznego i gospodarki. Celem zajęć jest również ukazanie strategii przystosowawczych społeczeństwa polskiego do okupacji oraz warunków życia po II wojnie światowej, a także form akceptacji ustanowionego po 1944 roku nowego systemu władzy. Istotne jest również nabycie przez studentów umiejętności: dyskusji, przedstawiania oceny sytuacji w oparciu o materiały źródłowe i opracowania, analizy podstawowych źródeł dotyczących tego okresu, a także oceny złożonej sytuacji i jej uwarunkowań.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	różne kierunki badań historycznych związanych z kampanią polską 1939 roku; wybrane zagadnienia z historii państw-sąsiadów Polski w latach II wojny światowej; różne kierunki badań historycznych nad życiem codziennym w okupowanej Polsce podczas II wojny światowej; różne kierunki badań poświęconych Rządowi Polskiemu na uchodźstwie i podległych mu jednostek wojskowych oraz dotyczących Polskiego Państwa Podziemnego; różne kierunki badań nad początkami tzw. Polski ludowej, nad oporem społeczeństwa polskiego wobec ustanawiania władzy komunistycznej; zna i rozumie różne kierunki badań nad zbrodniami niemieckimi i sowieckimi na obywatelach II RP	HIS_K1_W01	zaliczenie na ocenę
W2	wybrane zagadnienia z historii powszechnej wpływające na działalność polskiego podziemia niepodległościowego po zakończeniu II wojny światowej, wpływające na zjawisko legitymizacji nacjonalistycznej władzy komunistycznej w powojennej Polsce, rzutujące na postawy intelektualistów względem władzy komunistycznej; wybrane zagadnienia z historii powszechnej, ażeby osadzić w nich również wydarzenia Polskiego Października 1956 roku; wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok mające wpływ na wydarzenia w Polsce z 1968 roku	HIS_K1_W04	zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie dorobek historiografii na temat polityki Stalina względem Polski w latach II wojny światowej; dorobek historiografii odnoszący się do Poznańskiego Czerwca 1956 roku	HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę dotyczącą zagadnień związanych z różnymi modelami okupacji Polski w okresie II wojny światowej; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę dotyczącą zagadnień związanych polityką represyjną Niemców podczas II wojny światowej, poprzez analizę opracowań i tekstów źródłowych dotyczących dziejów Rządu Polskiego na uchodźstwie w latach II wojny światowej, na podstawie materiałów źródłowych odnoszących się do dziejów polskiej konspiracji w czasie II wojny światowej; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na podstawie opracowań opisujących instalowanie się w Polsce władzy komunistycznej; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na podstawie materiałów źródłowych odnoszących się do różnych wątków narodowych wykorzystywanych przez komunistów do ugruntowania ich władzy w powojennej Polsce; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na podstawie opracowań i materiałów źródłowych odnoszących się m.in. do prób kolektywizacji rolnictwa oraz rozbicia Kościoła katolickiego w powojennej Polsce; potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę na podstawie materiałów dotyczących wydarzeń z października 1956 roku w Krakowie i zinterpretować je w odniesieniu do całej Polski	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U2	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych na temat różnych modeli okupacji Polski w okresie II wojny światowej; przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych na temat życia codziennego w okupowanej w czasie II wojny światowej Polsce; przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych dotyczące Holokaustu oraz zbrodni niemieckich na terenie Polski, na temat prób uzależnienia Polski od ZSRS w latach II wojny światowej, na temat postaw ludzi kultury, a zwłaszcza pisarzy, w pierwszych latach tzw. Polski ludowej, na temat przyczyn, przebiegu oraz skutków wydarzeń z czerwca 1956 roku w Poznaniu	HIS_K1_U06	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi zaprezentować wyniki swoich przemyśleń na temat życia codziennego podczas II wojny światowej sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne w dyskusji na temat sensu kontynuowania walki zbrojnej w powojennej Polsce; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne w dyskusji o środowiskach istotnych dla Polskiego Marca 1968 roku	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii w kontekście różnych interpretacji zdarzeń dotyczących codzienności okupacyjnej w Polsce; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii w kontekście różnych nurtów interpretacji relacji polsko-sowieckich w latach II wojny światowej; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii w kontekście różnych nurtów interpretacji zjawiska oporu zbrojnego w powojennej Polsce; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii mając na względzie różne interpretacje dotyczące biernego i symbolicznego oporu wobec władzy w okresie stalinizmu; do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii mając na względzie różne interpretacje dotyczące znaczenia i charakteru tego, co wydarzyło się w Poznaniu w 1956 roku; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii mając na względzie różne interpretacje dotyczące znaczenia i charakteru tego, co działo się w Polsce w 1968 roku	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	docenienia dziedzictwa historycznego oraz roli wydarzeń z września 1939 roku w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; do docenienia dziedzictwa historycznego oraz roli historii okupacji poszczególnych regionów Polski w okresie II wojny światowej w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii w kontekście różnych nurtów interpretacji dziejów Polskiego Państwa Podziemnego; docenienia dziedzictwa historycznego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych w regionach szczególnie dotkniętych przez politykę ZSRS względem Polaków, do docenienia dziedzictwa historycznego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych w kontekście przemian jakie zachodziły na jej terytorium w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej; docenienia dziedzictwa historycznego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych w kontekście m.in. świadomego wykorzystywania wątków nacjonalistycznych przez komunistów do utrwalania ich władzy w poszczególnych regionach powojennej Polski	HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę
K3	swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego w kontekście zdobywania nowej wiedzy i aktualizacji dorobku historiografii odnoszącego się do zbrodni niemieckich w okupowanej Polsce; swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego w kontekście zdobywania nowej wiedzy i aktualizacji dorobku historiografii odnoszącego się do roli i znaczenia polskiego uchodźstwa w czasie II wojny światowej; swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego w kontekście zdobywania nowej wiedzy i aktualizacji dorobku historiografii odnoszącego się do polityki ZSRS wobec Polski i Polaków w latach II wojny światowej; swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego w kontekście zdobywania nowej wiedzy i aktualizacji dorobku historiografii odnoszącego się do zachowania intelektualistów względem partii i władzy komunistycznej w powojennej Polsce; do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego, poprzez zdobywania nowej wiedzy i aktualizacji dorobku historiografii odnoszącego się do znaczenia Października 1956 roku	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	30
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	30

przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Kampania wrześniowa 1939 roku i jej znaczenie.	W1, W2, U1, K2
2.	Cztery modele okupacji ziem polskich w czasie II wojny światowej (III Rzesza Niemiecka, ZSRS, Słowacja, Litwa).	W2, U1, U2, K2
3.	Życie codzienne pod okupacją.	W1, W2, U2, U3, K1
4.	Holokaust i zbrodnie niemieckie na obywatelach II RP.	W3, U1, U2, K3
5.	Funkcjonowanie Rządu Polskiego na uchodźstwie i Polskich Sił Zbrojnych.	W1, W2, U1, K3
6.	Polskie Państwo Podziemne. Pion cywilny i wojskowy.	W1, U1, K1
7.	Polityka ZSRS wobec Polski i Polaków w latach 1942–1944. Próby tworzenia alternatywnych ośrodków politycznych i wojskowych.	W3, U2, K1, K2, K3
8.	Ustanawianie systemu władzy 1944-1948. Opozycja wobec rządów PPR. Funkcjonowanie stronnictw kontraktowych. Polskie Stronnictwo Ludowe 1945-1947.	W1, U1, K2
9.	Opór zbrojny – podziemie niepodległościowe. Charakterystyka najważniejszych nurtów 1945-1948.	W2, U3, K1
10.	Nacjonalizm w wydaniu komunistów polskich jako element legitymizacji i akceptacji nowej władzy.	W2, U1, K2
11.	Bierny i symboliczny opór wobec totalitarnego państwa w okresie stalinowskim 1948-1956. Kościół wobec władzy, chłopi wobec kolektywizacji.	W1, U1, K1
12.	Intelektualiści wobec systemu. "Hańba domowa" czy "lawina i kamienie"?	W2, U2, K3
13.	Poznański Czerwiec 1956. Jako powstanie zbrojne i rewolucja.	W3, U2, K1
14.	Październik 1956. Polska i Kraków.	W2, U1, K3
15.	Wokół Marca 1968. Komandosi i partyzanci.	W2, U3, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, wykład konwersatoryjny, seminarium, analiza tekstów, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach (dopuszczalne są 2 nieobecności nieusprawiedliwione oraz 2 kolejne nieobecności, które należy zaliczyć w formie referatu/prezentacji) Aktywność w czasie zajęć (odnotowywana na bieżąco, wpływająca na ocenę końcową) Pisemne kolokwium zaliczeniowe (ocena z kolokwium stanowi podstawę do wystawienia oceny końcowej z przedmiotu, która może być podwyższona lub obniżona w zależności od poziomu aktywności uczestnika kursu)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Współczesne systemy kancelaryjne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.110.04908.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z obowiązującymi systemami kancelaryjnymi i przygotowanie do pracy z nimi.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie różne kierunki badań historycznych w zakresie rozwoju forma kancelaryjnych.	HIS_K1_W01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii z archiwistyki w kontekście funkcjonowania systemów kancelaryjnych.	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię ziem polskich we wszystkich epok pod kątem przemian zachodzących w zarządzaniu dokumentacją w kancelarii.	HIS_K1_W03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	zna i rozumie wybrane zagadnienia z historii powszechnej głównych epok historycznych tak chronologicznie, jak i tematycznie w zakresie przemian form kancelaryjnych.	HIS_K1_W04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy przeszłością a wydarzeniami współczesnymi w kontekście zagadnień związanych archiwistyką.	HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W6	zna i rozumie podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. Zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej w zakresie archiwistyki, ze szczególnym uwzględnieniem form kancelaryjnych.	HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W7	zna i rozumie miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W8	zna i rozumie dorobek historiografii z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_W09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W9	zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich.	HIS_K1_W10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W10	zna i rozumie podstawową fachową terminologią historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych.	HIS_K1_W11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W11	zna i rozumie aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, jak również instytucji zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących wiedzę w zakresie archiwistyki oraz współczesnych forma zarządzania dokumentacją.	HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu zarządzania dokumentacją we współczesnej kancelarii.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	potrafi stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych z zakresu archiwistyki pod kierunkiem opiekuna naukowego.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U07, HIS_K1_U13	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U3	potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka w zagadnieniach z zakresu form kancelaryjnych na przestrzeni wieków.	HIS_K1_U03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne w zakresie omawiania współczesnego funkcjonowania kancelarii.	HIS_K1_U04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U5	potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_U05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U6	potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U7	potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej w zakresie archiwistyki.	HIS_K1_U07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U8	potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe z archiwistyki w języku starożytnym lub dawnym.	HIS_K1_U09	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U9	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności z zakresu znajomości współczesnych form kancelaryjnych.	HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U10	potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu w celu pozyskiwania informacji z zakresu współczesnych systemów kancelaryjnych.	HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K1_K01	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski w zakresie archiwistyki oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych.	HIS_K1_K03	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego z zakresu funkcjonowania współczesnej kancelarii.	HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K4	jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_K05	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K5	jest gotów do pracy w zespole.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	20
przygotowanie do testu zaliczeniowego	20
analiza aktów normatywnych	20

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Systemy kancelaryjne występujące na ziemiach polskich do 1918 roku, w okresie międzywojennym oraz do 1989 roku	W1, W11, W2, W6, W8, U1, U10, U3, U4, U9, K2, K3
2.	Podstawy prawne przepisów kancelaryjnych	W1, W10, W11, W2, W3, W7, U1, U10, U3, U4, U5, U7, K2, K3, K4
3.	Wybrane zagadnienia z zakresu współczesnej biurowości	W1, W11, W2, W3, W5, W8, W9, U1, U10, U2, U3, U4, U9, K1, K3, K5
4.	Organizacja kancelarii	W1, W10, W11, W4, W6, W7, W9, U1, U10, U2, U4, K2, K4, K5
5.	Dokumentacja współczesna i jej rodzaje	W1, W11, W2, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U2, U4, U6, U8, K1, K5
6.	Procedury postępowania z dokumentacją	W1, W3, W4, W5, W8, U1, U10, U2, U3, U4, U5, K2, K3, K5
7.	Obieg pism	W1, W2, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K3, K5
8.	Rejestry kancelaryjne	W1, W2, W3, W4, W6, W7, W9, U1, U10, U2, U3, U5, U6, K3, K5
9.	Podstawowa terminologia archiwalna z zakresu zarządzania dokumentacją oraz funkcjonowania kancelarii	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U3, U5, U6, K1, K3, K5

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, analiza przypadków, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Zaliczenie końcowe uzyskuje się w oparciu o wynik kolokwium końcowego (mającego formę testu) według uzyskanej punktacji. Dla uzyskania odpowiedniej oceny należy uzyskać właściwy limit punktowy. Aby zaliczyć kolokwium należy uzyskać minimum 60%.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Współczesne stosunki międzynarodowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.110.02116.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z wyzwaniem, jakim jest złożona materia współczesnych stosunków miedzynarodowych (których aktorami są nie tylko uznane traktatowo państwa), czego finałem jest egzamin w formie dwóch kolokwiów pisemnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Główne czynniki kształtujące współczesne stosunki międzynarodowe	HIS_K1_W01	egzamin pisemny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Przyczyny kształtowania się protokołu dyplomatycznego, rodzaje umów międzynarodowych, przywilejów dyplomatycznych sposoby rozwiązywania sporów międzynarodowych, klasyfikacje konfliktów zbrojnych i wiązane z tym wątpliwości (wojna wypowiedziana i nie wypowiedziana, spór miedzy podmiotami nie uznającymi się dyplomatycznie)	HIS_K1_W02	egzamin pisemny
W3	Czynniki kształtujące współczesne stosunki międzynarodowe (globalizm, koniec systemu dwubiegunowego, rozpad wielonarodowych quasi-imperiów przy jednoczesnym zakwestionowaniu e Europie zasady państwa narodowego	HIS_K1_W04	egzamin pisemny
W4	fachową terminologię odnośnie stosunków międzynarodowych (listy uwierzytelniające, immunitet dyplomatyczny, casus foederis, mediacja, komisja śledcza)	HIS_K1_W05	egzamin pisemny
W5	Stosunki między państwami, w tym tak zwaną bogatą północą i biednym południem, rolę organizacji międzynarodowych i tworów quasi-państwowych (Stolica Apostolska, Unia Europejska)	HIS_K1_W08	egzamin pisemny
W6	Złożoność współczesnej sytuacji międzynarodowej, wynikającą z liczby państw oraz ich różnorodności cywilizacyjnej, kulturalnej i ustrojowej	HIS_K1_W09	egzamin pisemny
W7	zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich.	HIS_K1_W10	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielne zdobywać utrwalać i rozszerzać wiedzę w zakresie historii stosunków międzynarodowych ze szczególnym uwzględnieniem regionów trawionych największymi konfliktami (Bliski i Środkowy Wschód, Azja Wschodnia, Róg Afryki)	HIS_K1_U01	egzamin pisemny
U2	Poprawnie operować specjalistyczną terminologią typu: fundamentalizm religijny, państwo upadłe, euroazjatyckie Bałkany	HIS_K1_U02	egzamin pisemny
U3	Samodzielne formułować własne opinie na temat kluczowych problemów współczesnych stosunków międzynarodowych (kryzys demokracji, kryzys ONZ, terroryzm, ponadpaństwowe kartele przestępcze	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05	egzamin pisemny
U4	potrafi stosować najważniejsze elementy warsztatu historyka.	HIS_K1_U03	egzamin pisemny
U5	potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.	HIS_K1_U04	egzamin pisemny
U6	rozwiązać proste problemy badawcze z zakresu historii stosunków międzynarodowych i zaprezentować ich wyniki	HIS_K1_U05	egzamin pisemny
U7	potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych.	HIS_K1_U06	egzamin pisemny
U8	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii; rozumienia swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jej doskonalenia.	HIS_K1_K01	egzamin pisemny
K2	Zrozumienia i szacunku dla dziedzictwa kulturowego i historycznego krajów spoza zachodniego kręgu cywilizacyjnego, zwłaszcza Indii i Chin, a także świata muzułmańskiego	HIS_K1_K02	egzamin pisemny
K3	Uznawania różnic modelu państwa, opinii i poglądów wynikających z odmiennego podłoża kulturowego i historycznego krajów i narodów pozaeuropejskich Azji Wschodniej (inny model stosunków międzynarodowych, zakładający hierarchiczność, nie równość, poszczególnych podmiotów, decyzje podejmowane nie na zasadzie większości, a konsensusu)	HIS_K1_K03	egzamin pisemny
K4	Niezależności myślenia, umiejętności podejmowania dyskusji i obrony swoich poglądów z poszanowaniem cudzych (np. czy w imię szacunku dla obcych zbiorowości należące do nich jednostki – choćby kobiety – mogą być traktowane inaczej, czyli gorzej)	HIS_K1_K04	egzamin pisemny
K5	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Wokół stosunków dyplomatycznych: dyplomatyczna i niedyplomatyczna dyplomacja.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U4, U8, K2, K3, K4
2.	"Strażnicy ładu i pokoju"? Główne sojusze i organizacje miedzynarodowe.	W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U5, U7, U8, K2, K3, K5
3.	W stronę coraz wiekszej niejasności: konferencja pokojowa, traktat pokojowy, umowa miedzynarodowa, pokojowe rozwiązywanie sporów	W1, W2, W3, W6, W7, U1, U2, U5, U6, K1, K4

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
4.	Czy wojna jest stanem prawnym? W kregu wojny i zbrojnej interwencji.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, K1, K2, K4, K5
5.	Zły separatyzm i dobra walka narodowowyzwoleńcza w cieniu terroryzmu: problem uznania państwa i ustanowienia stosunków dyplomatycznych,	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U3, U7, K1, K2, K4
6.	Bezsiła silnych: zbrodnia wojenna, zbrodnia ludobójstwa, trybunały międzynarodowe.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, K1, K2, K4, K5
7.	Ile jest w świecie państw? "Państwa upadłe" i ich specyfika.	W2, W3, W4, W6, U1, U4, U7, U8, K1, K2, K4, K5
8.	Bałkany, bałkanizacja, kocioł: Europy problemy nie tylko bałkańskie.	W1, W2, W6, W7, U1, U2, U7, U8, K1, K4, K5
9.	"Bałkany światowe": Bliski Wschód.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U3, U4, U8, K1, K5
10.	"Nowa Wielka Gra": Azja Środkowa między Chinami, Rosją a Indiami.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, U6, U7, K2, K4, K5
11.	Rosja: supermocarstwo czy collapsed state?	W1, W2, W3, W4, W6, W7, U1, U3, K1, K2, K3, K5
12.	ChRL: wschodzące supermocarstwo czy polityczny dynamit	W1, W2, W4, W5, U1, U2, U7, U8, K2, K4, K5
13.	"Ameryka fenicka" i Ameryka Łacińska: amerykańskie wyzwania	W1, W2, W3, W4, W6, W7, U1, U3, U7, U8, K2, K4, K5
14.	Boisko mocarstw: miedzy Półwyspem Koreańskim a Morzem Południowochińskim	W1, W2, W3, W4, W6, U2, U4, U6, U7, U8, K2, K4, K5
15.	Walka o Arktykę, Antarktyke i kosmos, czyli co dalej?	W1, W2, W3, W5, U1, U2, K1, K4, K5

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Egzamin pisemny w formie kolokwiów z tematyki wykładów. Na łączną ocenę z przedmiotu składa się ocena z konwersatorium (33%) oraz wyniki dwóch kolokwiów pisemnych (66%). Pierwsze z kolokwiów jest planowane na 5 grudnia 2018, zaś drugie odbędzie się w sesji zimowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia wizualna

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.110.04927.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest krytyczna analiza filmu dokumentalnego i fabularnego jako formy konstruowania wiedzy o przeszłości. Studenci nabywają kompetencje metodologiczne w zakresie analizy wizualnej (w modelu Gilian Rose) oraz interpretacji filmów historycznych jako praktyk kulturowych wytwarzających zbiorowe wyobrażenia o przeszłości, pamięć społeczną i tożsamości kolektywne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej, w szczególności w kontekście przekazów wizualnych.	HIS_K1_W06	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W2	znaczenie i rolę ochrony praw autorskich, w szczególności w odniesieniu do narracji filmowych (archiwalnych i współczesnych)	HIS_K1_W10	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
W3	aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, w szczególności w zakresie oferty filmowej i teatralnej.	HIS_K1_W12	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę, także w zakresie dziedzin pokrewnych historiografii, jak historia kinematografii, historia teatru, historia sztuki.	HIS_K1_U01	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U2	przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych, w szczególności w toku krytyki narracji historycznych konstruowanych środkami filmowymi.	HIS_K1_U06	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
U3	krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności w toku pracy z narracjami wizualnymi odnoszącymi się do historii.	HIS_K1_U10	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii, zwracając szczególną uwagę na normy odnoszące się do wizerunku osobistego, wykorzystania dzieł wizualnych czy filmowych.	HIS_K1_K01	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę
K2	wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków, w szczególności w odniesieniu do kultury wizualnej współczesności i mediów.	HIS_K1_K06	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10
przygotowanie do zajęć	8
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	18
przygotowanie wystąpienia ustnego	6
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	6

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 78	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	BLOK I: RAMY TEORETYCZNE (zajęcia 1 - 4) Historiofotia jako pojęcie – Hayden White i reprezentacja przeszłości w obrazach i dyskursie filmowym; historiofotia vs historiografia Film jako forma uprawiania historii – Robert Rosenstone; rozróżnienie „history film" i „historical film"; film jako konstrukcja przeszłości Metodologia analizy wizualnej – model Gillian Rose: trzy miejsca tworzenia znaczenia i trzy modalności Analiza dyskursu wizualnego – kontekst instytucjonalny produkcji filmowej; intertekstualność; recepcja jako negocjacja znaczeń	W1, W2, W3, U2, U3, K2
2.	BLOK II: FILM DOKUMENTALNY JAKO HISTORIOFOTIA (zajęcia 5 - 8) Definicja filmu dokumentalnego – Grierson, Przylipiak; Bill Nichols i sześć trybów dokumentalnych (poetycki, ekspozycyjny, obserwacyjny, uczestniczący, refleksyjny, performatywny) Archiwum filmowe jako źródło i konstrukcja – "found footage", kompilacja archiwalna, archeologia filmowa; archiwum jako instytucja władzy Rekonstrukcja i inscenizacja – teatr faktu i dokudrama; performatywny tryb dokumentalny; etyka rekonstrukcji; Metadokument – refleksyjny tryb dokumentalny; film jako krytyka historiografii	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2
3.	BLOK III: FILM FABULARNY JAKO HISTORIOFOTIA (zajęcia 9 - 12) Film fabularny jako dyskurs historyczny – specyfika medium (konkretność obrazu, emocja, identyfikacja, ucieleśnienie); fikcja a prawda o przeszłości Kontekst produkcji a reprezentacja przeszłości – analiza filmu z wykorzystaniem modelu Rose; modalność społeczna; zmienność odbioru w czasie Tworzenie mitologii przez film – film jako praktyka mitotwórcza; konstruowanie tożsamości zbiorowej i pamięci regionalnej Film a polityka pamięci – film jako narzędzie polityki historycznej; konkurencyjne narracje filmowe; instytucjonalne uwarunkowania produkcji	W2, U1, U2, U3, K2
4.	BLOK IV: SYNTEZA (zajęcia 13 - 15) Odbiór jako aktywna negocjacja znaczeń; audiodeskrypcja jako forma interpretacji; różne konteksty odbioru Podsumowanie – historiofotia jako odrębna epistemologia; synteza narzędzi analitycznych	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metody e-learningowe, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, dyskusja, spektakl teatralny lub projekcja filmowa festiwalowa lub udział w innym wydarzeniu kulturalnym, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie ustne, zaliczenie na ocenę	Ocena końcowa składa się z dwóch komponentów: pisemnego i ustnego zaliczenia na ocenę: testu z wiedzy (40%) oraz zaliczenia ustnego (60%). Test z wiedzy odbywa się w połowie semestru (zajęcia nr 8) i obejmuje materiał z zajęć 1–7 (teoria historiofotii, metodologia analizy wizualnej, film dokumentalny). Test trwa 30 minut i składa się w z pytań zamkniętych oraz otwartych wymagających krótkiej odpowiedzi (1:1) Zaliczenie części ustnej odbywa się w sesji egzaminacyjnej. Student samodzielnie wybiera film dokumentalny lub fabularny dotyczący historii (inny niż omawiane na zajęciach) i zgłasza go prowadzącemu do akceptacji najpóźniej na zajęciach nr 12. Podczas zaliczenia student przez około 10 minut analizuje wybrany film przy użyciu modelu Gillian Rose a następnie przez około 5 minut odpowiada na pytania dotyczące przedstawionej analizy. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Dopuszczalne są dwie nieobecności nieusprawiedliwione; większa liczba nieobecności wymaga ustnego zaliczenia opuszczonego materiału. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie oceny pozytywnej (minimum 3.0) zarówno z testu, jak i z egzaminu ustnego. Średnia arytmetyczna z tych ocen jest wpisywana jako zaliczenie.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

System polityczny RP

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.110.04899.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z genezą i ewolucją systemu politycznego III Rzeczypospolitej
C2	wyjaśnienie studentom okoliczności kształtowania się nowego porządku konstytucyjnego w latach 1989-1997
C3	przeprowadzenie ze studentami analizy tzw. małej konstytucji z 1992 roku
C4	przeprowadzenie ze studentami szczegółowej analizy Konstytucji RP z 1997 roku
C5	zapoznanie studentów z budową sceny politycznej po 1989 r. i jej ewolucją
C6	zapoznanie studentów z terminologią prawną, politologiczną i historyczną dotyczącą omawianej problematyki.
C7	zapoznanie studentów z najważniejszymi reformami społeczno-ustrojowymi III RP

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie treść najważniejszych aktów prawnych, stanowiących o ustroju politycznym RP po 1989 roku.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W2	zna i rozumie najważniejsze procesy przebiegające na polskiej scenie politycznej po 1989 r. i ich wpływ na system polityczny III RP.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W3	zna i rozumie wpływ najważniejszych reform społeczno-politycznych po 1989 roku na system i ustrój polityczny Polski.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W4	zna i rozumie pojęcia teoretyczne odnoszące się do systemu i ustroju politycznego.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
W5	zna i rozumie najważniejsze zasady funkcjonowania systemu politycznego III RP w świetle Konstytucji RP z 1997 r.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi stosować podejście interdyscyplinarne, łączące warsztat historyka z terminologią prawniczą i politologiczną w badaniach nad systemami politycznymi.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
U2	potrafi interpretować rzeczywistość społeczno-polityczną w świetle zapisów Konstytucji RP, odnosić się do konstytucyjnego lub niekonstytucyjnego charakteru poszczególnych uregulowań oraz praktyki życia politycznego od 1997 r.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do krytycznej analizy aktów normatywnych o znaczeniu ustrojowym.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do dyskusji, formułowania swoich opinii i argumentowania ich oraz do przyjęcia postawy szacunku do cudzych opinii i interpretacji odnoszących się do tych samych faktów.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30

przygotowanie do ćwiczeń	15	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	20	
analiza aktów normatywnych	15	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	System polityczny i ustrój polityczny - wprowadzenie teoretyczne	W4, U1, K2
2.	Okrągły Stół - geneza i postanowienia. Życie polityczne i system partyjny w okresie transformacji ustrojowej: wybory parlamentarne 1989 r., Sejm X kadencji, wybory prezydenckie 1990 r., Sejm I kadencji	W1, W2, W3, W4, U1, K1, K2
3.	Mała konstytucja – Ustawa konstytucyjna z 17 X 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą RP oraz o samorządzie terytorialnym	W1, W2, W3, W4, U1, K1, K2
4.	Sejm II kadencji, wybory prezydenckie 1995 r. i okres rządów lewicy jako kontekst uchwalenia Konstytucji RP z 1997 r.	W1, W2, W3, W4, U1, K1, K2
5.	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. - władza ustawodawcza, władza wykonawcza, władza sądownicza, administracja i samorząd, organy kontroli państwowej, system wyborczy	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1, K2
6.	Wybrane problemy szczegółowe związane z funkcjonowaniem systemu politycznego III RP: lustracja i dekomunizacja w III RP	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1, K2
7.	Życie polityczne i przemiany systemu partyjnego w Polsce w XX wieku	W1, W2, W3, W4, U1, K1, K2
8.	Wybrane problemy szczegółowe związane z funkcjonowaniem systemu politycznego III RP: relacje Państwo-Kościół	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1, K2
9.	Wybrane problemy szczegółowe związane z funkcjonowaniem systemu politycznego III RP: wpływ członkostwa Polski w Unii Europejskiej na system polityczny RP	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny, burza mózgów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	1. Obecność na zajęciach (możliwość dwóch nieobecności nie wymagających usprawiedliwienia). 2. Aktywność na zajęciach - aktywny udział w zajęciach (szczegółowe kryteria zostaną podane przez prowadzącego na pierwszych zajęciach) daje gratyfikację w formie podwyższenia końcowej oceny z kolokwium o 0,5 (za wyjątkiem oceny niedostatecznej). 3. Kolokwium pisemne na ocenę z zakresu treści przedmiotowych zajęć - pytania zamknięte (ale nie test wyboru) i pół-otwarte; typy zadań, które pojawią się na kolokwium zostaną zaprezentowane przez prowadzącego na zajęciach przedostatnich i ostatnich zajęciach w semestrze.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

W cieniu totalitaryzmów. Z dziejów Europy międzywojennej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.14784.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z kluczowymi zagadnieniami dziejów politycznych Europy okresu międzywojennego - z uwzględnieniem ich tła społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat najważniejszych wydarzeń politycznych, zjawisk ekonomicznych i procesów społecznych Europy okresu międzywojennego i dostrzega relacje między nimi.	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna najważniejsze postacie, które wpłynęły na dzieje Europy lat 1917-1939, a także terminologię fachową i pojęcia związane z historią tego okresu.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04	egzamin ustny
W3	Student dysponuje wiedzą, pozwalającą dokonać porównania różnych typów ustrojowych i modelów rozwojowych państw Europy międzywojennej;	HIS_K1_W04	egzamin ustny
W4	Student rozumie i właściwie interpretuje najważniejsze wydarzenia, które wpłynęły na kształt międzywojennej Europy; właściwie umiejscawia je w szerszym kontekście międzynarodowym, dostrzega ich reperkusje na gruncie polskim;	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05	egzamin ustny
W5	Student zna wybrane pozycje z dorobku historiografii dziejów powszechnych okresu międzywojennego.	HIS_K1_W09	egzamin ustny
W6	Student rozumie ścisły związek pomiędzy wydarzeniami pierwszej połowy XX wieku a współczesnością.	HIS_K1_W06	egzamin ustny
W7	Student zna różne kierunki badań dotyczących dziejów pierwszej połowy XX w., rozumie znaczenie badań interdyscyplinarnych.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W08	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi przedstawić opinie, tezy i argumenty, pojawiające się w wybranych jako lektury pracach historycznych;	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U2	Student potrafi krytycznie oceniać swoją wiedzę.	HIS_K1_U10	egzamin ustny
U3	Student potrafi wskazać wzajemne zależności pomiędzy badaniami nad historią polityczną, społeczną i gospodarczą XX w.	HIS_K1_U02	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do ciągłego rozszerzania własnej wiedzy i umiejętności w zakresie historii najnowszej.	HIS_K1_K04	egzamin ustny
K2	Student jest gotów do niezależnego myślenia i samodzielnego wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	egzamin ustny
K3	Student jest gotów do uznawania i akceptowania różnic poglądów oraz do wykorzystywania wiedzy z dziedziny historii powszechnej okresu międzywojennego w mierzeniu się z politycznymi, społeczno-gospodarczymi i kulturalnymi problemami świata współczesnego	HIS_K1_K02	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	60

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1) Kształtowanie się i pierwsze lata funkcjonowania porządku wersalskiego w Europie.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
2.	2) Europejskie reżimy totalitarne - Rosja Sowiecka/ZSRR, Włochy faszystowskie, III Rzesza.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
3.	3) Wielkie demokracje zachodnioeuropejskie - Wielka Brytania i Francja.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
4.	4) Rozwój sytuacji międzynarodowej w latach dwudziestych XX w. - próby budowy systemu bezpieczeństwa zbiorowego.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
5.	5) Destrukcja ładu wersalskiego w latach trzydziestych XX w. - droga ku II wojnie światowej.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zdanie egzaminu ustnego. W czasie egzaminu student musi odpowiedzieć na trzy pytania. Dwa z nich dotyczą tematyki poruszanej podczas wykładów, trzecie odnosi się do lektur. Student samodzielnie wybiera trzy lektury związane z problematyką wykładu. Jedną z nich może być artykuł naukowy zamieszczony w recenzowanym czasopiśmie naukowym. Propozycje lektur muszą zostać wcześniej (przynajmniej na miesiąc przed egzaminem) przedstawione prowadzącemu i przezeń zaakceptowane.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych. Obecność na zajęciach nie jest obowiązkowa.

Historia Palestyny i Izraela w XX wieku (wybrane zagadnienia)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.17127.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z węzłowymi problemami z dziejów Palestyny i Izraela w XX wieku z zakresu historii politycznej, gospodarczej i społecznej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	etapy tworzenia nowożytnej państwowości izraelskiej	HIS_K1_W04	egzamin ustny
W2	podłoże konfliktu bliskowschodniego i jego powiązania z polityką międzynarodową	HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W3	charakter współczesnego Państwa Izraela, w tym polityka zagraniczna i wewnętrzna, skład narodowościowy i wyznaniowy, kształt ustrojowy	HIS_K1_W01, HIS_K1_W05, HIS_K1_W09	egzamin ustny
W4	fachowa terminologia w zakresie historii Izraela	HIS_K1_W02, HIS_K1_W11	egzamin ustny
W5	historia porównawcza żydowskiej i arabskiej części Palestyny (jako regionu geograficznego)	HIS_K1_W01, HIS_K1_W09	egzamin ustny
W6	relacje zachodzące między przeszłością narodu żydowskiego, a kształtem współczesnego Izraela	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	egzamin ustny
W7	świadomość różnej optyki (punktów widzenia) żydowskich i arabskich mieszkańców Izraela.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W06, HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	krytyczna ocena swojej wiedzy i umiejętności w zakresie historii Izraela	HIS_K1_U10	egzamin ustny
U2	przedstawienie opinii, tez i argumentów różnych autorów w zakresie historii Izraela i Palestyny	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U3	wskazanie wzajemnych uzależnień różnych kierunków i dziedzin badań historycznych zajmujących się problematyką bliskowschodnią	HIS_K1_U02	egzamin ustny
U4	umiejętność zaplanowania oraz zorganizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i w zespole w odniesieniu do wybranych zagadnień z historii Izraela i Bliskiego Wschodu	HIS_K1_U13	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	ciągły rozwój fachowy jak i ogólny	HIS_K1_K04	egzamin ustny
K2	uznanie różnic opinii i poglądów determinowanych podłożem narodowym i kulturowym	HIS_K1_K02	egzamin ustny
K3	wykazanie niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ogólna charakterystyka współczesnego Izraela i Autonomii Palestyńskiej. Symbolika państwowa Izraela (hymn, godło, flaga). Strategiczne znaczenie Bliskiego Wschodu.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
2.	Palestyna w okresie mandatu brytyjskiego (1922-1948). Żydowscy i arabscy mieszkańcy Palestyny. W tym: narodziny syjonizmu politycznego i początki imigracji żydowskiej do Palestyny, Deklaracja Balfoura [1917], mandat palestyński Wielkiej Brytanii, jiszuw [samorząd, partie polityczne, Agencja Żydowska, ruch kibucowy], arabski ruch narodowy i powstanie palestyńskie [1936-1939], Biała Księga Churchilla [1922], Raport Komisji Królewskiej lorda Peela [1937], Biała Księga MacDonalda [1939], problem palestyński w okresie drugiej wojny światowej, program Biltmore [1942], alija bet ["Patria", "Struma", "Exodus 1947"], Hebrajski ruch oporu przeciwko Wielkiej Brytanii po drugiej wojnie światowej, Irgun i Lechi, rezolucja ONZ o podziale Palestyny [1947], wojna domowa w Palestynie [1947-1948], proklamowanie Państwa Izraela [1948].	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
3.	Formowanie się ustroju politycznego Izraela. W tym: specyfika ustroju, Deklaracja Niepodległości, ustawy zasadnicze, Prawo Powrotu, parlament, prezydent, rząd, partie polityczne.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
4.	Izrael jako kraj imigrantów. W tym: polityka imigracyjna, rozmiary i charakter imigracji, adaptacja imigrantów, emigracja [jerida].	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3
5.	Społeczeństwo Izraela (Aszkenazyjczycy, Sefardyjczycy, Żydzi orientalni, Falasze, imigranci z byłego ZSRR, Żydzi z ziem polskich, Izraelscy Arabowie, Beduini, Druzowie, Samarytanie).	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, K1, K2, K3
6.	Konflikt arabsko-izraelski (geneza, wojna o niepodległość Izraela, kryzys sueski, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kipur, wojna libańska, I i II Intifada). Autonomia Palestyńska - okoliczności utworzenia, aktualny status.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, ekspozycja, objaśnienie, opis

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	1. Egzamin ustny; zakres tematyczny pokrywa się z problematyką poruszaną na wykładach. 2. By zaliczyć egzamin trzeba odpowiedzieć na trzy pytania; dwa dotyczą tematyki wykładu, trzecie odnosi się do lektur. Student samodzielnie dokonuje wyboru dwóch lektur z zakresu dziejów Bliskiego Wschodu i Izraela w XX wieku. Jedną z lektur może być artykuł naukowy zamieszczony na łamach recenzowanych pism naukowych z listy punktowanej czasopism (np. "Studia Judaica", "Scripta Judaica Cracoviensia", "Kwartalnik Historii Żydów").

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

Polityka zagraniczna USA w XX w.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.04878.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem wykładu, zapoznającego z ewolucją polityki zagranicznej Stanow Zjednoczonych (od izolacjonizmu do zaangażowania globalnego) jest otrzymanie zaliczenia według zasad ogólnie przyjetych w IH UJ. Po otrzymaniu zaliczenia z wykładu student powinien zdać egzamin ustny na podstawie treści wykładu i trzech lektur oraz podanej literatury przedmiotu. Zakres tematyczny egzaminu pokrywa się z problematyką wykładu. By zaliczyć egzamin trzeba odpowiedzieć na trzy pytania; dwa dotyczą tematyki wykładu, trzecie odnosi się do lektur. Student powinien samodzielnie dokonać wyboru lektur (przedstawiwszy je do akceptacji prowadzącemu zajęcia). Egzamin będzie miał miejsce po zakończeniu cyklu wykładowego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	najważniejsze cechy polityki zagranicznej USA (sprzeczność między idealizmem zasad a Realpolitik)	HIS_K1_W01	egzamin ustny
W2	Powody różnych możliwość poszczególnych administracji odnośnie polityki zagranicznej (prezydenci międzywojnia pętani izolacjonizmem, nie posiadający mandatu z wyborów powszechnych prezydent Ford, Jimmy Carter paraliżowany powietnamską traumą)	HIS_K1_W02	egzamin ustny
W3	ogólną charakterystykę polityki zagranicznej USA, zwracając uwagę na jej silne powiązanie z polityką wewnętrzną (brak zainteresowania elektoratu sprawami międzynarodowymi), cechami osobistymi poszczególnych prezydentów (miłośnik kultury brytyjskiej Wilson, zainteresowany Pacyfikiem Kalifornijczyk Nixon), interesami poszczególnych lobbies przemysłowych i etnicznych (emigranci kubańscy i sprawy Karaibów, Żydzi i episkopalianie a poparcie dla Izraela).	HIS_K1_W04	egzamin ustny
W4	fachową terminologię odnośnie polityki zagranicznej USA (izolacjonizm, containment, „kwarantanna”, „gwiezdne wojny	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W5	relacji miedzy przeszłością USA a ich zdolnością do podejmowania zobowiązań na arenie międzynarodowej (brak tradycji zaangażowania poza zachodnią hemisferą, niechęć do wspierania krajów niedemokratycznych a nawet po prostu tylko monarchicznych, podszytego rasizmem i ksenofobią stosunku do Ameryki Łacińskiej)	HIS_K1_W08	egzamin ustny
W6	różnorodność kulturową i etniczną stanów Zjednoczonych wpływającą na ich poczynania na arenie międzynarodowej	HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Samodzielne zdobywać utrwalać i rozszerzać wiedzę w zakresie historii polityki zagranicznej USA ze szczególnym uwzględnieniem obu wojen światowych i zimnej wojny	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02	egzamin ustny
U2	Poprawnie używać specjalistycznej terminologii typu: impeachement, doradca do spraw bezpieczeństwa, doktryna prezydencka, detente	HIS_K1_U06	egzamin ustny
U3	Samodzielne formułować własne opinie o specyfice polityczno-ustrojowej USA wpływającej na decyzje Waszyngtonu (brak rządów gabinetowych w sensie europejskim, przewaga niefachowców w roli ambasadorów, nikła w porównaniu ze Starym Światem rola wojskowych w polityce)	HIS_K1_U05, HIS_K1_U10	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Zrozumienia i szacunku dla szczególnej tradycji politycznej USA, pokrewnej Europie a jednak swoistej i o wiele mniej spętanej tradycją historyczną (w przeciwieństwie do ustrojowej); Uznawania różnic opinii i poglądów wynikających z odmiennego podłoża historyczno-ustrojowego USA (inne pojęcie racji stanu, olbrzymia rola mediów, przywiązanie do wspólnot lokalnych)	HIS_K1_K02	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	rozumienia swojej wiedzy historycznej i ciągłego rozwoju fachowego, jej doskonalenia	HIS_K1_K04	egzamin ustny
K3	Niezależności myślenia, umiejętności podejmowania dyskusji i obrony swoich poglądów z poszanowaniem cudzych (kwestie mniejszości etnicznych, kulturowych, wyznaniowych	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Charakter i ustrój USA, kształtowanie granic, doktryna Monroe'a i izolacjonizm, rola basenu Karaibów, prawda i mity o pierwotnej pozycji USA w Ameryce Łacińskiej.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U3, K1, K3
2.	Narodziny i ewolucja mocarstwowości Stanów Zjednoczonych, szczególna w niej rola Dalekiego Wschodu, kruszenie izolacjonizmu, zmiana układu sił między USA i Wielką Brytanią przypieczętowana udziałem w wojnie światowej i konferencją waszyngtońską 1921-1922.	W1, W2, W3, W4, W6, U1, U2, K1
3.	Porażki i sukcesy w drodze ku supermocarstwowości - nieudane próby powstrzymania dyktatorów, Teheran i Jałta, doktryna powstrzymywania oraz powstanie NATO.	W1, W2, W3, W4, U2, U3, K1, K3
4.	USA wobec kwestii niemieckiej - niezdecydowana rola w dobie Monachium, okupacja i podział Niemiec po 1945 r., rola sojuszu z RFN w czasie zimnej wojny, niemiecka polityka wschodnia jako element detente, zjednoczenie Niemiec i ewolucja sojuszu.	W1, W2, W3, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Stany Zjednoczone wobec komunizmu w czasie zimnej wojny - doktryna powstrzymywania, okupacja Japonii i kwestia chińska, Korea i Wietnam, próba współistnienia z komunistami w dobie detente, Ronald Reagan i jego rola w zwycięskim rozstrzygnięciu zimnej wojny.	W1, W2, W3, W6, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Perspektywy hegemonii amerykańskiej - współczesne wyzwania polityczne, etniczne, demograficzne.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Regularna obecność na wykładach. Po otrzymaniu zaliczenia z wykładu egzamin ustny na podstawie treści wykładu i trzech lektur oraz podanej literatury przedmiotu. Zakres tematyczny egzaminu pokrywa się z problematyką wykładu. By zaliczyć egzamin trzeba odpowiedzieć na trzy pytania; dwa dotyczą tematyki wykładu, trzecie odnosi się do lektur. Student samodzielnie dokonuje wybory lektur (przedstawiwszy je do akceptacji prowadzącemu zajęcia) Egzamin będzie miał miejsce po zakończeniu cyklu wykładowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia miejska

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.110.04936.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest nabycie wiedzy z zakresu prowadzenia badań w perspektywie historii miejskiej, poznanie różnorodnych źródeł i narracji o mieście powstałych na przestrzeni dziejów. Część przedmiotu może być realizowana w formie zajęć warsztatowych w przestrzeni miejskiej.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Uczestnik kursu wie, czym jest urban history i potrafi posługiwać się stosowną metodologią badań. Student zna rodzaje źródeł do historii miejskiej i umie je analizować zarówno w odniesieniu do historii Polski, jak i historii powszechnej w szerokim zakresie chronologicznym. Uczestnik przedmiotu zapoznaje się z różnymi perspektywami badawczymi (historyczno-geograficzną, środowiskowo-historyczną, demograficzną, społeczno-kulturową, gospodarczą) i potrafi formułować w ich ramach pytania badawcze. Student zna fachową literaturę przedmiotu.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Uczestnik kursu potrafi zaimplementować metodologią urban history do własnych badań, rozumie specyfikę źródeł służących do badania historii miejskiej, wie, gdzie ich szukać.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Uczestnik kursu nie tylko potrafi budować narrację o przeszłości miasta, ale też wie, jak ją przekazywać, rozumie, jak skomplikowanym organizmem jest miasto i różnorodność tą potrafi obronić w dyskusji.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	20	
analiza źródeł historycznych	20	
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	10	
przygotowanie prezentacji	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Czym jest urban history.	W1, U1, K1
2.	Geograficzne warunki lokalizacji miast.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Krajobraz miejski: przestrzeń publiczna, prywatna i religijna	W1, U1, K1
4.	Relacje międzyludzkie, segregacja, tolerancja.	W1, U1, K1
5.	Municypalna opieka społeczna.	W1, U1, K1
6.	Kultura literacka miasta.	W1, U1, K1
7.	Miasto i środowisko: odpady i zanieczyszczenia	W1, U1, K1
8.	Miasto i żywność.	W1, U1, K1
9.	Miasto jako ośrodek kultury, sztuki i nauki.	W1, U1, K1
10.	Miasto i narracja władzy.	W1, U1, K1
11.	Przestępczość w mieście.	W1, U1, K1
12.	Targi, manufaktury, fabryki.	W1, U1, K1
13.	Teksty o mieście.	W1, U1, K1
14.	Miasto i wojna.	W1, U1, K1
15.	Narodziny i śmierć miasta.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, metody e-learningowe, analiza przypadków, gra dydaktyczna, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, metoda sytuacyjna, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, esej, prezentacja	Obecność (dopuszczalna 1 nieobecność), oddanie eseju w wyznaczonym terminie, wykonanie i przedstawienie prezentacji, kolokwium (sprawdzian)

Dydaktyka przedmiotowa historii w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.110.08422.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest pogłębienie w kilku wybranych dziedzinach zagadnień podjętych wcześniej w dydaktyce historii w szkolnictwie podstawowym. Zasadniczym celem przedmiotu jest wszechstronne przygotowanie studentów do świadomego i odpowiedzialnego wykonywania obowiązków nauczyciela historii w szkole podstawowej, z uwzględnieniem zarówno rozwijanych kompetencji merytorycznych, jak i dydaktycznych. Kształcenie koncentruje się na umiejętności prowadzenia zajęć w sposób dostosowany do możliwości poznawczych i emocjonalnych uczniów młodszych, a także na realizacji funkcji wychowawczej szkoły. Szczególna uwaga poświęcona jest kształtowaniu postaw patriotycznych, wspieraniu procesu socjalizacji oraz rozwijaniu świadomości obywatelskiej dzieci w wieku szkolnym.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie klasyczne i nowoczesne metody nauczania; sposoby diagnozowania wiedzy i umiejętności historycznych; rolę nauczyciela historii w środowisku szkolnym; znaczenie współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami kultury; podstawę programową historii w szkole podstawowej; organizację pracy w klasie szkolnej i grupach oraz potrzebę indywidualizacji nauczania historii; formy pracy specyficzne dla nauczania historii	D1.W15, D1.W5, D1.W7, HIS_K1_W06, HIS_K1_W09, O.W2	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi dobrać i opracować stosownie do celów nauczania materiały źródłowe; sposoby diagnozowania wiedzy i umiejętności historycznych; sotosować różnorodne metody nauczania; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia w zakresie historii	D1.U11, D1.U3, D1.U7, HIS_K1_U03, O.U1, O.U2	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student podejmuje pracę zespołową nad opracowywanymi materiałami dydaktycznymi; współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami kultury; jest gotów do świadomego i odpowiedzialnego wykonywania obowiązków nauczyciela historii w szkole podstawowej, z uwzględnieniem zarówno rozwijanych kompetencji merytorycznych, jak i dydaktycznych	D1.K6, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, O.K2, O.K4, O.K7	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie projektu	25
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	25
rozwiązywanie zadań	10

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ewaluacja praktyki dydaktycznej z perspektywy identyfikacji potrzeb edukacyjnych.	W1
2.	Diagnoza wstępna kompetencji dydaktycznych studentów po realizacji dydaktyki ogólnej oraz modułu wprowadzającego do dydaktyki szkoły podstawowej.	U1
3.	Analiza form doświadczeń edukacyjnych indywidualnych i kolektywnych z perspektywy ucznia jako podmiotu procesu dydaktycznego.	W1
4.	Środki symboliczne jako narzędzia mediacji poznawczej w procesie dydaktycznym.	U1, K1
5.	Rola środków audialnych i filmu w organizacji procesu nauczania–uczenia się.	U1
6.	Uczenie się poza klasą: wycieczka dydaktyczna i lekcja muzealna.	U1
7.	Aktywizujące metody i strategie dydaktyczne: burza mózgów, dyskusja punktowana, plakat syntetyzujący.	K1
8.	Tworzenie narzędzi diagnostycznych i sprawdzających w dydaktyce szkolnej.	W1
9.	Projektowanie sytuacji dydaktycznych z wykorzystaniem mechanizmów grywalizacji.	W1, U1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, wykład konwersatoryjny, metoda sytuacyjna, gra dydaktyczna, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	wykonanie projektu i zadań w ramach pracy indywidualnej i grupowej

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wybór specjalizacji nauczycielskiej, obecność obowiązkowa

Utopia nad Wisłą. Władza i społeczeństwo w PRL

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.15725.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie uczestników zajęć z węzłowymi problemami najnowszej historii Polski.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie: podstawowe zagadnienia z zakresu najnowszej historii Polski; różne kierunki badań historycznych w odniesieniu do dziejów Polski „ludowej”; terminologię w zakresie nauk historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych w kontekście najnowszych dziejów Polski; w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany historię ziem polskich w latach 1944-1989; zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi, zachodzącymi w Polsce w latach 1944-1989; relacje zachodzące między wydarzeniami z okresu Polski „ludowej” i bieżącymi, także w odniesieniu do upowszechniania wiedzy historycznej; miejsce historii (w szczególności najnowszej historii Polski) i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności w badaniach nad najnowszą historią Polski i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych; dorobek historiografii w zakresie dziejów Polski w latach 1944-1989.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi: omówić i zinterpretować podstawowe zagadnienia z zakresu najnowszej historii Polski; samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w zakresie najnowszych dziejów Polski; w odniesieniu do najnowszych dziejów Polski stosować fundamentalne umiejętności badawcze w naukach historycznych pod kierunkiem opiekuna naukowego; w odniesieniu do badań nad najnowszymi dziejami Polski stosować podstawowe elementy warsztatu historyka.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do samodzielnej analizy podstawowych zagadnień z najnowszej historii Polski; przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka najnowszych dziejów Polski i przy popularyzacji historii; uznawania i zaakceptowania różnic poglądów w badaniach nad najnowszą historią Polski; ;docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski w XX wieku oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków dotyczących najnowszej historii Polski.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	30
przygotowanie do egzaminu	60

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Polska Lubelska	W1, U1, K1
2.	Polska 1945-1947	W1, U1, K1
3.	Polska 1948-1953	W1, U1, K1
4.	Polska 1953-1956	W1, U1, K1
5.	Polska Gomułki	W1, U1, K1
6.	Stosunki państwo-Kościół 1956-1970	W1, U1, K1
7.	Marzec 1968	W1, U1, K1
8.	Grudzień 1970	W1, U1, K1
9.	Polska Gierka	W1, U1, K1
10.	Początki opozycji demokratycznej w drugiej połowie lat siedemdziesiątych	W1, U1, K1
11.	Od sierpnia 1980 do grudnia 1981	W1, U1, K1
12.	Stan wojenny	W1, U1, K1
13.	Droga do "okrągłego stołu"	W1, U1, K1
14.	"Okrągły stół" i wybory z czerwca 1989	W1, U1, K1
15.	Bilans epoki	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	pozytywna odpowiedź na dwa problemowe pytania egzaminacyjne z zakresu materiału, zaprezentowanego podczas wykładów

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Polska 1918-1945. Państwo i społeczeństwo

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.04881.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest przybliżenie zagadnień związanych z dziejami społeczno-politycznymi Polski w latach 1918-1945.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie dorobek historiografii dotyczącej okresu Drugiej Rzeczypospolitej.	HIS_K1_W09	egzamin ustny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	Student zna i rozumie zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi w obrębie II RP, ale także w zakresie miejsca II RP w powersalskim porządku europejskim.	HIS_K1_W05	egzamin ustny
W3	Student zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej. Zdaje sobie sprawę z uwarunkowań istnienia II RP i wpływu klisz z przeszłości na myślenie polskich elit w kolejnych dziesięcioleciach.	HIS_K1_W06	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.	HIS_K1_U01	egzamin ustny
U2	Student potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne i zaprezentować wyniki.	HIS_K1_U05	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów wyrażanych przez różne środowiska polityczne II RP. Akceptuje różnice interesów grup społecznych i narodowościowych w Polsce międzywojennej.	HIS_K1_K02	egzamin ustny
K2	Student jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20	
przygotowanie do egzaminu	40	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Odrodzenie Rzeczypospolitej i walka o jej granice. 2. Społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej. 3. Życie gospodarcze w Polsce niepodległej. 4. Kampania polska 1939 r. i polityka okupantów na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład konwencjonalny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Student uzyskuje zaliczenie na podstawie zdania egzaminu ustnego, którego zakres obejmuje zarówno tematykę będącą przedmiotem wykładu, jak i znajomość trzech prac z zakresu historii Polski XX wieku (dwóch monografii naukowych i jednego źródła).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak. Obecność na zajęciach nie jest obowiązkowa.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Socjologia dla nauczycieli

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.110.19326.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Kurs stanowi wprowadzenie do socjologii jako nauki pomagającej rozumieć funkcjonowanie współczesnych społeczeństw oraz mechanizmy życia publicznego. Szczególny nacisk położony jest na praktyczne zastosowanie socjologii w pracy przyszłego nauczyciela WOS: analizę instytucji społecznych, struktur, grup, procesów komunikacji, ruchów społecznych i obywatelskich oraz przemian kulturowych. Studenci poznają narzędzia socjologiczne, które pozwalają lepiej interpretować i tłumaczyć uczniom złożone zjawiska społeczne: od stratyfikacji i nierówności, przez funkcjonowanie państwa i społeczeństwa obywatelskiego, po wpływ mediów, dezinformacji i opinii publicznej. Osobny moduł poświęcony jest metodom badań – analizie danych, diagnozowaniu problemów społecznych oraz wykorzystaniu badań w edukacji. C1 - wyposażenie studentów w podstawowe pojęcia, teorie i narzędzia socjologiczne potrzebne do rozumienia i analizowania współczesnych zjawisk społecznych, politycznych i obywatelskich. C2 - rozwinięcie umiejętności wykorzystywania wiedzy socjologicznej w praktyce szkolnej — w szczególności w prowadzeniu zajęć z WOS i edukacji obywatelskiej, analizie danych społecznych, pracy z informacjami i mediami oraz wyjaśnianiu młodzieży złożonych procesów społecznych C3 - kształtowanie kompetencji krytycznego myślenia, odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym oraz gotowości do wspierania uczniów w budowaniu postaw obywatelskich i kompetencji medialnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	podstawowe pojęcia, teorie i obszary badawcze socjologii oraz rozumie ich znaczenie dla interpretacji współczesnych zjawisk społecznych.	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W2	mechanizmy funkcjonowania instytucji społecznych: rodziny, szkoły, państwa, organizacji społecznych oraz potrafi wyjaśnić ich rolę w kształtowaniu życia publicznego.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W3	podstawowe teorie władzy, legitymizacji i autorytetu oraz ich znaczenie dla funkcjonowania państwa demokratycznego.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W4	ma wiedzę o społeczeństwie obywatelskim, ruchach społecznych i formach partycypacji publicznej	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W5	rozumie procesy komunikowania społecznego, rolę mediów, opinii publicznej oraz zjawisk takich jak dezinformacja, propaganda i algorytmy.	HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	objaśniać kluczowe procesy społeczne w sposób zrozumiały dla młodzieży	HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę
U2	posługiwać się danymi i raportami społecznymi podczas lekcji WOS	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę
U3	organizować dyskusje, pracę nad projektami obywatelskimi i analizę zjawisk społecznych w praktyce szkolnej	HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę
U4	krytycznie analizować media, źródła informacji i proces opiniotwórczy	HIS_K1_U04, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
U5	łączyć wiedzę socjologiczną z podstawą programową WOS/Edukacji obywatelskiej	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzega znaczenie rzetelnej wiedzy, danych i badań społecznych dla edukacji obywatelskiej i dla funkcjonowania demokratycznego społeczeństwa.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę
K2	jest przygotowany/a do prowadzenia zajęć z WOS i edukacji obywatelskiej w sposób oparty na dialogu, szacunku i zachęcaniu do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę
K3	potrafi odpowiedzialnie korzystać z informacji, rozpoznawać manipulacje i wspierać uczniów w kształtowaniu kompetencji medialnych.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	15
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	5
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	Spojrzenie socjologiczne a perspektywa WOS	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
2.	Instytucje społeczne i mechanizmy ładu społecznego	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
3.	Struktura społeczna, mobilność i nierówności	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
4.	Socjalizacja i role społeczne (obywatel, uczeń, uczestnik życia publicznego)	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
5.	Kultura, wartości i zmiana społeczna	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
6.	Ruchy społeczne i społeczeństwo obywatelskie	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
7.	Państwo, władza, legitymizacja i autorytet	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
8.	Media, komunikacja społeczna i opinia publiczna	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
9.	1. Dezinformacja, propaganda i algorytmy	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3
10.	Metody badań socjologicznych i praca z danymi w edukacji	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo, pozytywne (>60%) zaliczenie kolokwium pisemnego

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

„Jak historia jednego życia pozwala zrozumieć historię świata”. Mikrohistoria w warsztacie historyka XX wieku

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.130.04933.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Konwersatorium ma na celu przygotowanie studentów do posługiwania się metodą mikrohistorii w analizie zagadnień społecznych i kulturowych charakterystycznych dla XX wieku. Podczas zajęć student/ka zyskuje wiedzę na temat źródeł, perspektywy badawczej (pytań badawczych) oraz podstawowych zalet/ograniczeń tego typu badań. W ramach zajęć student/ka samodzielnie przyprowadza proces badawczy na przykładzie wybranego problemu oraz źródła.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu mikrohistorii.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W07	esej, prezentacja
W2	zna dorobek mikrohistorii w odniesieniu do XX wieku oraz potrafii przeprowadzić jego krytyczną ocenę.	HIS_K1_W09	esej, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zna i rozumie podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka, szczególnie w zakresie mikrohistorii oraz metody upowszechniania wiedzy historycznej.	HIS_K1_U03, HIS_K1_U04	esej, prezentacja
U2	potrafi rozwiązać samodzielnie proste problemy historyczne, szczególnie w dziedzinie mikrohistorii i zaprezentować wyniki.	HIS_K1_U04, HIS_K1_U05	esej, prezentacja
U3	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	esej, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii oraz do zaakceptowania różnic poglądów.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02	esej, prezentacja
K2	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	esej, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
przygotowanie eseju	25	
przygotowanie prezentacji	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Znaczenie mikrohistorii w kontekście historiografii XX wieku Spojrzenie mikro a spojrzenie makro. Wyzwania wobec mikrohistorii w dobie dominacji historii globalnej.	W1, W2, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	Eigen-Sinn Mikrohistoria a niemiecka historia życia codziennego.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
3.	Głos człowieka. Mikrohistoria a historia mówiona	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
4.	Problemy narracji mikrohistorycznej.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
5.	Jednostkowe światy: analiza źródeł i próba budowania narracji w kontekście wojny i Holocaustu, totalitaryzmu, doświadczeń migracyjnych i państwowego socjalizmu.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2
6.	Mikrohistoria a reportaż historyczny	W2, U1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	esej, prezentacja	1. obecność na zajęciach (dopuszczalne są 2 nieobecności) 2. aktywny udział w zajęciach 3. Omówienie wybranego źródła i prezentacja konspektu pracy zaliczeniowej 4. Przygotowanie eseju (10 000-15 000 znaków)

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych

Seminarium licencjackie kontynuacja

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.130.12338.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** seminarium: 30	11.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem drugiego roku seminarium licencjackiego (sem. 5-6) jest kontynuowanie wdrożenia studenta w praktykę badawczą warsztatu historycznego (zdobywanie umiejętności poszukiwania informacji, gromadzenia zasobów danych, dokonywania ich oceny poprzez krytykę źródłową i kontekstową, a następnie analiza zasobów informacji naukowej na zdefiniowany wcześniej temat). Ważne jest uczulenie studenta na sprawy praw autorskich. Głównym celem jest napisanie pracy licencjackiej, na poziomie, który pozwoli na zaakceptowanie jej przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji promotora i recenzenta.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	student rozwija wiedzę i umiejętności nabyte podczas seminarium rozpoczynającego i w stopniu poszerzonym w stosunku do osiągniętych efektów podczas seminarium rozpoczynającego zna i rozumie: różne kierunki badań historycznych. fachową terminologię w zakresie nauk historycznych w przynajmniej jednym języku nowożytnym, jak również języku starożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych oraz podstawy takiej terminologii w szeroko pojętych naukach humanistycznych i społecznych. zależności między problemami społecznymi, gospodarczymi oraz politycznymi. relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej. najważniejsze metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka. miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych: humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych. dorobek historiografii. zna podstawy metod upowszechniania wiedzy historycznej. znaczenie i rolę ochrony praw autorskich.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	student rozwija wiedzę i umiejętności nabyte podczas seminarium rozpoczynającego i w stopniu poszerzonym w stosunku do osiągniętych efektów podczas seminarium rozpoczynającego potrafi: potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w dyscyplinie historia i w obszarze swoich zainteresowań. wskazać na wzajemne uzależnienie różnych kierunków i dziedzin badań historycznych, udowodnić i omówić wzajemne ich zależności. stosować kluczowe elementy warsztatu historyka. zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne. samodzielnie rozwiązać problemy historyczne, dokonać kwerendy bibliograficznej, zebrać i opracować materiał źródłowy przedstawić opinie, tezy i argumenty znanych mu różnych autorów prac historycznych. pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii historycznej. tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku starożytnym lub dawnym. krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności. potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu. potrafi komunikować się w przynajmniej jednym obcym języku nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego z użyciem fachowej terminologii potrafi pracować w zespole, zaplanować oraz organizować pracę indywidualną i zespołową, także o charakterze interdyscyplinarnym	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U07, HIS_K1_U08, HIS_K1_U09, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U13	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	student rozwija wiedzę i umiejętności nabyte podczas seminarium rozpoczynającego i w rozwiniętym stopniu w stosunku do osiągniętych efektów podczas seminarium rozpoczynającego jest gotów do: przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii. uznawania i zaakceptowania różnic poglądów oraz wykorzystywania wiedzy z dziedziny historii w mierzeniu się z politycznymi, społeczno-gospodarczymi i kulturalnymi problemami świata współczesnego. swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. podejmowania prób popularyzacji wiedzy historycznej. do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji świadectw przeszłości..	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 5

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
przygotowanie pracy dyplomowej	120	
analiza źródeł historycznych	60	
zbieranie informacji do zadanej pracy	45	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	45	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 300	**ECTS** 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 6

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
seminarium	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 11.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W trakcie II roku seminarium licencjackiego (sem 5-6) studenci kontynuują poznawanie podstaw warsztatu historyka. Zobowiązani są do napisania pracy licencjackiej zgodny z wymogami, które pozwolą na jej przyjęcie przez promotora i pozytywną ocenę promotora i recenzenta.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 5

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	zaliczenie	Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów. Ukończenie pracy licencjackiej w formie i na poziomie który pozwoli na jej przyjęcie przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji przez promotora i recenzenta.

Semestr 6

Metody nauczania :

konsultacje, metody e-learningowe, analiza przypadków, dyskusja, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, burza mózgów, seminarium, metoda projektów, analiza tekstów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	zaliczenie	Wymagana obecność na zajęciach (według warunków podanych przez prowadzącego seminarium). Wykonanie wszystkich zaleconych prac pisemnych oraz zrealizowanie zaleconych przez prowadzącego projektów. Ukończenie pracy licencjackiej w formie i na poziomie który pozwoli na jej przyjęcie przez promotora i uzyskanie pozytywnych recenzji przez promotora i recenzenta.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Seminarium w semestrze 5-6 jest kontynuacją wcześniejszego seminarium w semestrze 3-4. Warunkiem uczestnictwa jest zaliczenie pierwszego roku seminarium. Powinno byc kontynuowane u osoby prowadzącej wcześniej seminarium. Zmiany prowadzącego w wyjątkowych wypadkach może dokonać Dziekan Wydziału.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Doświadczenie życia w systemie totalitarnym

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.110.14918.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów ze specyficznymi uwarunkowaniami życia społecznego w wybranych państwach totalitarnych
C2	przekazanie wiedzy z zakresu wybranych aspektów życia społecznego w państwach totalitarnych
C3	uświadomienie słuchaczom mechanizmów kształtowania się społeczeństwa totalitarnego, jego samoświadomości i odmienności

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie specyfikę funkcjonowania społeczeństwa w systemie totalitarnym	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	egzamin ustny
W2	Student zna i rozumie, jak wieloaspektowe może być oddziaływanie systemu totalitarnego na życie codzienne	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W08	egzamin ustny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi określić odmienność funkcjonowania jednostki i społeczeństwa w różnych systemach politycznych	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U06, HIS_K1_U11	egzamin ustny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do podjęcia dyskusji o społecznych konsekwencjach totalitaryzmu	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	egzamin ustny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do zajęć	15	
przygotowanie do egzaminu	15	
przygotowanie prac pisemnych	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Życie z Partią, życie w partii.	W1, W2, U1, K1
2.	Obieg informacji	W1, W2, U1, K1
3.	Życie religijne w systemie totalitarnym.	W1, W2, U1, K1
4.	Problemy demograficzne.	W1, W2, U1, K1
5.	Życie miejskie, nowe miasta.	W1, W2, U1, K1
6.	Życie rodzinne.	W1, W2, U1, K1
7.	Dzieciństwo w systemie totalitarnym.	W1, W2, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
8.	Pozycja społeczna kobiety.	W1, W2, U1, K1
9.	Praca w systemie totalitarnym.	W1, W2, U1, K1
10.	Zaopatrzenie i konsumpcja	W1, W2, U1, K1
11.	Uniformizacja, ubiór ideologiczny.	W1, W2, U1, K1
12.	Opieka zdrowotna.	W1, W2, U1, K1
13.	Żywienie indywidualne i zbiorowe.	W1, W2, U1, K1
14.	Czas wolny.	W1, W2, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin ustny	Udział w dyskusji, obecność na zajęciach, zaliczenie egzaminu ustnego (na podstawie wylosowanych pytań z podanego wcześniej zestawu, oparty o tematykę zajęć i literaturę)

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań wstępnych

Metodyka pracy archiwalnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.130.04910.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	- **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	0.0

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem realizacji tego przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami pracy z określonymi typami dokumentacji oraz przedstawienie wskazówek metodycznych oraz norm opracowywania zespołów archiwalnych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Absolwent zna i rozumie różne kierunki badań historycznych i archiwalnych. Orientuje się we współczesnych trendach rozwoju polskiej archiwistyki.	HIS_K1_W01	zaliczenie na ocenę
W2	Absolwent zna i rozumie fachową terminologię archiwistyczną. Potrafi zrozumieć i prawidłowo zinterpretować treści metodyczne z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę
W3	Absolwent zna i rozumie w sposób zorganizowany i chronologicznie uporządkowany typy źródeł archiwalnych do historii ziem polskich we wszystkich epokach. Rozumie genezę powstawania tych źródeł i ich cel praktyczny,	HIS_K1_W03	zaliczenie na ocenę
W4	Absolwent zna i rozumie relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi. Zna rolę archiwistyki w zachowaniu źródeł do dziejów Polski i Europy oraz rozumie znaczenie popularyzacji źródeł dla rozwoju świadomości historycznej społeczeństwa.	HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W5	Absolwent zna i rozumie metodologię opracowywania podstawowych typów materiałów archiwalnych. Zna podstawy metod popularyzacji zasobu archiwalnego jako materiału źródłowego do poszerzania wiedzy historycznej.	HIS_K1_W07	zaliczenie na ocenę
W6	Absolwent zna i rozumie znaczenie i rolę ochrony praw autorskich w edycjach źródłowych.	HIS_K1_W10	zaliczenie na ocenę
W7	Absolwent zna i rozumie podstawową fachową terminologią historyczną w przynajmniej jednym języku nowożytnym, bądź dawnym występującym w źródłach jednej z epok historycznych. Rozumie język staropolski oraz pojęcia występujące materiałach źródłowych.	HIS_K1_W11	zaliczenie na ocenę
W8	Absolwent zna i rozumie aktualną działalność Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz wyznaczane kierunki rozwoju współczesnej archiwistyki.	HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Absolwent potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu archiwistyki, opracowywania materiałów archiwalnych, gromadzenia i udostępniania oraz popularyzacji materiałów źródłowych.	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
U2	Absolwent potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu historyka i archiwisty. Potrafi prawidłowo realizować podstawowe zadania praktyczne stawiane mu podczas praktyk jak paginowanie, porządkowanie, selekcja itp.	HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
U3	Absolwent potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne oraz bazy danych występujące i funkcjonujące w polskiej archiwistyce	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	Absolwent potrafi pisać w języku ojczystym z poprawnym zastosowaniem terminologii archiwalnej. Prawidłowo wypełnia formularze archiwalne, pisze wnioski i odpowiedzi na zapytania dotyczące funkcjonowania archiwum.	HIS_K1_U07	zaliczenie na ocenę
U5	Absolwent potrafi tłumaczyć i interpretować proste teksty źródłowe w języku staropolskim lub nowożytnym. Potrafi przeprowadzić kwerendę archiwalną w oparciu o pomoce archiwalne, także materiałów obcojęzycznych.	HIS_K1_U09	zaliczenie na ocenę
U6	Absolwent potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności. Prawidłowo dostrzega potrzebę uzupełnienia wiedzy i umiejętności wraz ze zmianami dynamiki rozwoju polskiej archiwistyki.	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
U7	Absolwent potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu w celu przeprowadzenia kwerendy archiwalnej lub poszukiwania odpowiedzi na pytania z zakresu prawa archiwalnego lub wskazówek metodycznych	HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Absolwent jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i archiwisty. Zachowuje dbałość w krytyce źródeł historycznych oraz zapisie aparatu naukowego podczas publikacji oraz przygotowywania wystaw.	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę
K2	Absolwent jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski oraz szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych poprzez popularyzację wiedzy o zasobie archiwalnych i źródłach historycznych jako fundamentu do budowania rzetelnej wiedzy i świadomości historycznej.	HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę
K3	Absolwent jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Dąży do poprawy swoich umiejętności i wiedzy poprzez śledzenie bieżących publikacji fachowych, udział w projektach i przedsięwzięciach naukowych i popularyzatorskich z zakresu archiwistyki.	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K4	Absolwent jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków. Interpretuje samodzielnie materiały źródłowe oraz przepisy prawne w zakresie archiwistyki.	HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Semestr 5

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30	ECTS 0.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 6

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
przygotowanie do zajęć	60
przygotowanie do egzaminu	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120	ECTS 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Podstawowe pojęcia z zakresu archiwistyki	W2, W7, U1, U4, U6, K3
2.	Kształtowanie narastającego zasobu archiwalnego	W6, W7, W8, U4, U6, U7, K1, K3
3.	Zasady przechowywania materiałów archiwalnych	W1, W2, W3, W4, W7, U2, K1, K2
4.	Metody opracowania zespołu archiwalnego - od średniowiecza do dokumentacji współczesnej	W1, W2, W3, W4, W5, U2, U3, U4, U5, K1, K2
5.	Ewidencja i udostępnianie materiałów archiwalnych	W6, W7, W8, U1, U4, U5, U6, K1, K2, K3
6.	Popularyzacja w archiwach - wystawy, badania, publikacje, projekty	W5, W6, W7, U2, U3, U5, U7, K4
7.	Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej	W4, W6, U1, U4, U5, U6, U7, K1, K3
8.	Dokumentacja niejawna w archiwum	U6, K3
9.	Archiwa społeczne	W2, W4, W8, U1, U3, U7, K1
10.	Broker informacji w archiwum.	W2, W5, W8, U4, U7, K1

Informacje rozszerzone

Semestr 5

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, rozwiązywanie zadań, wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium		Zaliczenie w oparciu o liczbę punktów zdobytych na zajęciach za realizację wyznaczonych zadań (rozwiązywanie zadań i problemów indywidualne i w grupie) oraz uzyskanych z kończącego semestr kolokwium złożonego z pytań otwartych i zamkniętych. 90% - bdb, 70% db, 50% - dst.

Semestr 6

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe, rozwiązywanie zadań, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Zaliczenie w oparciu o liczbę punktów zdobytych na zajęciach za realizację wyznaczonych zadań (rozwiązywanie zadań i problemów indywidualne i w grupie) oraz uzyskanych z kończącego semestr kolokwium złożonego z pytań otwartych i zamkniętych. 90% - bdb, 70% db, 50% - dst.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa

Edukacyjne i popularyzatorskie funkcje archiwów

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.130.15714.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest analiza zagadnień promocji działalności archiwalnej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji i form popularyzatorskich stosowanych przez współczesne archiwa.
C2	Słuchaczom zostanie przekazana wiedza z zakresu nowoczesnych form popularyzacji.
C3	Studenci poznają formy działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej archiwów.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach nauk o dokumencie i archiwum z informatyką.	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W2	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania informacji.	HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
W3	Student zna terminologię potrzebną w pracy z informacją archiwalną.	HIS_K1_W04, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
W4	Student ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju badań związanych z informacją archiwalną.	HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W5	Student ma świadomość o roli jaką spełnia edukacja archiwalna i popularyzacja zasobu w przekazywaniu informacji o działalności archiwum.	HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin oraz jej zastosowania dla propagowania wiedzy o źródłach archiwalnych i archiwach i innych sytuacjach związanych z działalnością archiwalną i zarządzaniem dokumentami.	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę
U2	Potrafi prowadzić działalność informacyjną i popularyzatorską, w tym w środkach masowego przekazu.	HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę
U3	Potrafi organizować i prowadzić działania edukacyjne.	HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę
U4	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań oraz prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach.	HIS_K1_U10, HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu archiwisty i aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania spuścizny archiwalnej regionu, kraju, Europy.	HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę
K2	Interesuje się aktualnymi wydarzeniami w nauce, szczególnie w zakresie wykorzystania elektronicznych narzędzi zarządzania archiwum i archiwaliami oraz metod promocji i popularyzacji.	HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę
K3	Potrafi kierować zespołem, współdziałać z otoczeniem w bieżącej pracy.	HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30

przygotowanie do zajęć	30	
wykonanie ćwiczeń	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Funkcja edukacyjna i popularyzatorska archiwów. Formy działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej. Charakterystyka archiwalnych form edukacyjnych. Wykorzystanie sieci Internet dla celów popularyzacji zasobu archiwalnego. Zaznajomienie z system informacji archiwalnej i pomocami archiwalnymi. Udostępnianie informacji archiwalnej w sieci i poprzez sieć Internet. Narzędzie wspomagające działalność popularyzatorską i edukacyjną.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

rozwiązywanie zadań, dyskusja, wykład konwersatoryjny, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (dopuszczalne dwie nieusprawiedliwione nieobecności), realizowanie zadań praktycznych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Celem zajęć jest pobudzenie studentów do refleksji na temat obecności archiwów w przestrzeni publicznej, postrzeganej jako realizacja ich funkcji lub ról społecznych, przede wszystkim edukacyjnej i popularyzatorskiej oraz zapoznanie studentów z najnowszym dyskursem naukowym na ten temat. Współcześnie mamy do czynienia z nowymi obszarami działań archiwów i zadaniami, które się im stawia. Wynikają one z przepisów prawa, rozwoju technologii, ale też przemian kulturowych następujących w społeczeństwie. Podczas zajęć studenci zapoznają się z podstawą literaturą na ten temat oraz narzędziami ułatwiającymi działania popularyzatorskie i edukacyjne.

Warsztat historyka - archiwisty - projekty badawcze

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Archiwistyczna	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAS.110.19427.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** projekt: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z metodami tworzenia projektów badawczych, analiza źródeł z XIX i XX wieku oraz zapoznanie z materiałami archiwalnymi z XIX i XX wieku, a także realizacja projektu badawczego z zakresu archiwistyki społecznej.
C2	Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy archiwisty (ze szczególnym naciskiem na archiwistę społecznego) poprzez uczestnictwo w zajęciach warsztatowych odbywających się w wybranych archiwach, muzeach, bibliotekach, instytucjach kultury oraz archiwach społecznych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie specyfikę warsztatu historyka i archiwisty oraz potrafi znaleźć praktyczne zastosowanie posiadanej wiedze we współczesnym świecie	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W09, HIS_K1_W10, HIS_K1_W11, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi pracować samodzielnie z zastosowaniem znanej mu metodologii badań historycznych i archiwalnych oraz wyciągać wnioski w oparciu o przeprowadzoną pracę badawczą	HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12, HIS_K1_U13	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Nawiązywania kontaktów społecznych z zachowaniem zasad etycznych, a także potrafi propagować wiedzę historyczną i archiwalną w społeczeństwie	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
projekt	30	
przygotowanie do zajęć	15	
przeprowadzenie badań empirycznych	25	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	10	
przygotowanie projektu	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Metodologiczne podstawy warsztatu historyka, archiwisty i ich przełożenie na zasady realizacji projektów badawczych	W1, U1, K1
2.	Przykłady projektów badawczych z zakresu archiwistyki i zagadnień związanych z tematyką archiwalną i historyczną	W1, U1, K1
3.	Archiwistyka społeczna jako przykład działalności archiwalnej	W1, U1, K1
4.	Obrzeża tradycyjnej archiwistyki - muzealnictwo	W1, U1, K1
5.	Obrzeża tradycyjnej archiistyki - infobrokerstwo	W1, U1, K1
6.	Archiwistyka kościelna	W1, U1, K1
7.	Audiowizualne materiały archiwalne	W1, U1, K1
8.	Zagadnienia z zakresu oral history w archiwistyce	W1, U1, K1
9.	Regionalizm w pracy archiwalnej	W1, U1, K1
10.	Rola pracy archiwalnej w biografistyce	W1, U1, K1
11.	Rola archiwistyki w popularyzacji badań historycznych	W1, U1, K1
12.	Zajęcia muzealne	W1, U1, K1
13.	Zajęcia warsztatowe w pracowni	W1, U1, K1
14.	Zajęcia muzealne	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, seminarium, metoda sytuacyjna, burza mózgów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, metody e-learningowe, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
projekt	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja	Ocena przygotowanego przez studenta projektu badawczego. Składa się na nią ocena założeń projektu, doboru materiałów archiwalnych, realizacji oraz efektu końcowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zajęcia w ramach specjalizacji

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Ekonomia w dziejach świata

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.04863.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zaznajomienie studentów z dziejami gospodarczymi świata, w trakcie wykładów będą prezentowane skutki społeczne tych działań, a także rola instytucji zajmujące się stymulowaniem rozwoju gospodarczego. Zagadnienie te są omawiane w ujęciu dziejów powszechnych, jednak również z ujęciem gospodarki ziem polskich. Chociaż wykład obejmuje całość dziejów, ale ze względów merytorycznych wyraźny akcent zostanie położony na historię gospodarzą XVIII-XX w. Studenci otrzymują także podstawowe informacje dotyczące konkretnych odkryć i działań podejmowanych przez najwybitniejszych odkrywców i oraz przełomowych wynalazków z zakresu techniki.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawowe pojęcia historii gospodarczej XIX stulecia, definiuje i omawia na konkretnych przykładach najważniejsze problemy społeczno- gospodarcze tego okresu. Posiada pogłębioną, uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę historyczną. Posiada pogłębioną wiedzę o metodach i problemach różnych dziedzin badań historycznych. Opanował na poziomie rozszerzonym fachową terminologię w zakresie nauk historycznych, oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach humanistycznych i społecznych. Umie rozpoznać relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi, także w odniesieniu do umiejętności popularyzacji wiedzy historycznej. Ma świadomość wpływu historii na współczesnych ludzi. Poznał różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań. Potrafi określić miejsce historii i jej znaczenie pośród innych dyscyplin naukowych humanistycznych i społecznych. Rozumie znaczenie interdyscyplinarności i wagę osiągnięć innych dyscyplin naukowych.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	pojąć znaczenie norm i pojęć wpływających na kształt stosunków ekonomicznych we współczesnym świecie. Potrafi analizować, interpretować i wykorzystać do własnych badań teksty historyczne oraz różnorakie źródła. Dobiera prawidłowo i nieprzypadkowo metody oraz narzędzia badawcze właściwe dla danej dziedziny historii, pozwalając na rozwiązywanie różnych zagadnień i problemów. Potrafi korzystać z bibliografii, pomocy archiwalnych, katalogów do wyszukania informacji i ich systematyzacji. Potrafi dokonać pogłębionej krytyki źródeł historycznych. Potrafi analizować, zinterpretować i zaprezentować zebrane informacje w przejrzystej i przemyślanej formie.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami oraz wybranymi definicjami z zakresu historii gospodarczej. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. Docenia rolę historii w kształtowaniu lokalnych, regionalnych i narodowych więzi społecznych oraz tożsamości. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach, szczególnie dotyczących kwestii gospodarczych i roli gospodarki w dziejach. Popularyzuje wiedzę wśród osób spoza grona fachowców. Rozwija swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne. Wykazuje niezależność i samodzielność myślenia i wyciągania wniosków, przy uszanowaniu poglądów innych osób.	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

wykład	30
przygotowanie do egzaminu	30
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	15

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	1. Ogólna charakterystyka gospodarki świata na przestrzeni dziejów. 2. Dzieje gospodarcze świata w okresie starożytności. 3. Dzieje gospodarcze świata w okresie średniowiecza. 4. Gospodarcze znaczenie wielkich odkryć geograficznych. 5. Polityka gospodarcza wczesnego kapitalizmu XV–XVII w. 6. Przesłanki rewolucji przemysłowej w Anglii w XVIII stuleciu. 7. Przewrót techniczny w przemyśle lekkim i ciężkim oraz nowe środki transportu. 8. Specyfika industrializacji na kontynencie europejskim. 9. Klasycy myśli ekonomicznej. 10. Rewolucja agrarna. 11. Przemiany gospodarcze doby kapitalizmu wolnokonkurencyjnego. 12. Rozwój kapitalizmu monopolistycznego (do 1914 r.) 13. Problemy gospodarcze w okresie wielkiej wojny i po jej zakończeniu (do 1939 r.) 14. Gospodarka w czasie II wojny światowej. 15. Europejska integracja gospodarcza.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, konsultacje

Rodzaj zajęć	**Formy zaliczenia**	**Warunki zaliczenia przedmiotu**
wykład	zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie testu pisemnego. Maksymalnie do zdobycia jest 40 pkt. Skala ocen: 40-37 pkt. - bdb 36-33 - db+ 32-29 - db 28-25 -dost.+ 24-21 - dost. 20 pkt i poniżej 20 pkt ocena niedostateczna

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Psychologia dla nauczycieli - III

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19478.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Psychologia

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** ćwiczenia: 15 warsztat: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie osób studiujących z teorią komunikacji społecznej oraz jej uwarunkowaniami.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu stresu, strategii radzenia sobie z nim i wypalenia zawodowego.
C3	Przygotowanie osób studiujących do autorefleksji i planowania własnego rozwoju zawodowego.
C4	Stworzenie warunków do refleksji dotyczącej zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych w trakcie praktyk psychologiczno-pedagogicznych oraz tych, które potencjalnej mogą mieć miejsce podczas realizacji zadań związanych z profesją nauczyciela.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Teorie komunikacji społecznej i jej uwarunkowania: sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, uległe, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się w klasie, różne formy komunikacji - autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	B1.W3, B3.W1, B3.W2, O.W12, O.W3, O.W6	zaliczenie na ocenę
W2	Zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne pracy nauczyciela - identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	B1.W5, B3.W1, O.W11, O.W12, O.W3	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Skutecznie i świadomie komunikować się.	B1.U3, B3.U1, B3.U2, B3.U6, O.U1, O.U10, O.U15, O.U18, O.U4, O.U6	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
U2	Porozumiewać się w sytuacji konfliktowej.	B1.U4, B3.U1, B3.U2, B3.U3, B3.U4, B3.U6, O.U18, O.U5, O.U9	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
U3	Radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	B1.U7, B3.U1, B3.U2, B3.U3, B3.U4, B3.U5, B3.U6, O.U1, O.U18, O.U2	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
U4	Zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	B1.U8, B3.U1, B3.U2, B3.U3, B3.U4, B3.U5, B3.U6, O.U1, O.U18, O.U5	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	Autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	B1.K1, B3.K1, O.K2, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.
K2	Wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B1.K2, B3.K1, O.K1, O.K2, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
ćwiczenia	15	
warsztat	15	
przygotowanie do zajęć	10	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10	
przygotowanie pracy pisemnej	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Analiza zaobserwowanych w trakcie praktyk psychologiczno-pedagogicznych sposobów oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych wobec uczniów w kryzysie zdrowia psychicznego. Refleksja dotycząca własnych zasobów w tym zakresie.	W1, W2, U1, U3, U4, K1, K2
2.	Analiza zaobserwowanych w trakcie praktyk psychologiczno-pedagogicznych sposobów oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych wobec uczniów z trudnościami w nauce. Refleksja dotycząca własnych zasobów w tym zakresie.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
3.	Analiza zaobserwowanych w trakcie praktyk psychologiczno-pedagogicznych sposobów oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych wobec uczniów z neuroróżnorodnością. Refleksja dotycząca własnych zasobów w tym zakresie.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
4.	Analiza zaobserwowanych w trakcie praktyk psychologiczno-pedagogicznych sposobów oddziaływań dydaktycznych wobec uczniów doświadczających przemocy rówieśniczej. Refleksja dotycząca własnych zasobów w tym zakresie.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
5.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - proces komunikacji interpersonalnej (komunikacja werbalna i niewrbalna.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
6.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - bariery komunikacujne.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
7.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - zachowania interpersonalne (agresywne, uległe, asertywne), reguły współdziałania.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
8.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - komunikacja w klasie, komunikacja nauczyciel - uczeń.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
9.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - komunikacja w szkole: nauczyciel - rodzic.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
10.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - negocjonowanie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
11.	Procesy komunikacji - podstawy teoretyczne oraz refleksja dotycząca obserwacji i doświadczeń z praktyk pedagogicznych - techniki usprawniające komunikację nauczyciel - uczeń, uczeń - uczeń.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2
12.	Zagadnienia autorefleksji, samorozwoju i troski o siebie - stres zawodowy: mechanizmy stresu, stresory.	W1, W2, U3, U4, K1, K2
13.	Zagadnienia autorefleksji, samorozwoju i troski o siebie - strategie radzenia sobie ze stresem w szkole - analiza zaobserwowanych w trakcie praktyk stresorów oraz skutecznych sposobów radzenia sobie ze stresem.	W1, W2, U2, U3, U4, K1, K2
14.	Zagadnienia autorefleksji, samorozwoju i troski o siebie - wypalenie zawodowe.	W1, W2, U3, U4, K1, K2
15.	Zagadnienia autorefleksji, samorozwoju i troski o siebie - zaobserowana skala zjawiska wypalenia zawodowego u osób nauczających, a także strategii profilaktycznych i zaradczych, profilaktyka wypalenia w zawodzie nauczyciela.	W2, U3, U4, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, metoda projektów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	zaliczenie na ocenę	1. Obecność na zajęciach. 2. Aktywny udział w zadaniach proponowanych przez osobę prowadzącą zajęcia. 3.Przygotowanie pracy pisemnej w formie ustalonej przez osobę prowadzącą zajęcia.

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
warsztat	zaliczenie pisemne, projekt, Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji zadań. Samoobserwacja wg arkusza samoobserwacji dostarczonego osobie studiującej.	1. Obecność na zajęciach. 2. Aktywny udział w zadaniach proponowanych prze osobę prowadzącą zajęcia. 2. Przygotowanie pracy pisemnej lub projektu w formie ustalonej przez osobę prowadzącą zajęcia.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ukończenie zajęć z Psychologii dla nauczycieli I wraz ze zdanym egzaminem.
Zaliczenie na ocenę przedmiotu psychologia dla nauczycieli II.
Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.
Wskazane, by zajęcia z Psychologii dla nauczycieli III odbywały się równolegle z praktyką zawodową psychologiczno-pedagogiczną (30 godz.), gdyż treści tych przedmiotów są ze sobą ściśle powiązane i zintegrowane.

Historia sztuki europejskiej od starożytności do końca okresu nowożytnego

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.110.19368.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 5	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy o najważniejszych zjawiskach występujących w kolejnych epokach dziejów sztuki europejskiej od wczesnej starożytności do przełomu wieków XVIII i XIX poprzez omówienie wybranych (reprezentatywnych dla tych zjawisk i okresów) dzieł.
C2	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią historyczno-artystyczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna najważniejsze osiągnięcia artystyczne kolejnych epok w dziejach sztuki europejskiej.	HIS_K1_W02	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi rozpoznać najważniejsze - reprezentatywne dla kolejnych epok - dzieła sztuki; w oparciu o analizę cech formalnych potrafi powiązać dzieła sztuki z konkretnymi epokami i regionami.	HIS_K1_U01	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	20	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 50	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Sztuka starożytnego Wschodu (Egipt, Mezopotamia)	W1, U1
2.	Sztuka starożytnej Grecji	W1, U1
3.	Sztuka starożytnego Rzymu	W1, U1
4.	Sztuka wczesnochrześcijańska i bizantyńska	W1, U1
5.	Sztuka Europy wczesnośredniowiecznej (do końca I tys.)	W1, U1
6.	Sztuka romańska	W1, U1
7.	Sztuka gotycka	W1, U1
8.	Początki renesansu w Italii (XIII/XIV-XV w.)	W1, U1
9.	Sztuka dojrzałego Renesansu i Manieryzmu	W1, U1
10.	Sztuka Baroku (XVII-XVIII w.)	W1, U1
11.	Sztuka Klasycyzmu	W1, U1
12.	Nowe zjawiska w sztuce przełomu XVIII i XIX w.	W1, U1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	Zaliczenie testu zamkniętego

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Pedagogika dla nauczycieli - III

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19479.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Pedagogika

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** ćwiczenia: 15 warsztat: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Uzyskanie przez osoby studiujące wiedzy o: sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; sposobach diagnozy funkcjonalnej uczniów; konieczności dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz sposobów oceny skuteczności wsparcia takich uczniów.
C2	Zapoznanie studentów z zasadami pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się oraz z przyczynami i przejawami tych trudności, ich zapobieganiu, wczesnemu wykrywaniu, przezwyciężaniu i diagnozowaniu.
C3	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu organizacji doradztwa zawodowego w szkole, w tym: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.
C4	Kształtowanie umiejętności studentów w zakresie diagnozowania potrzeb edukacyjnych ucznia i projektowania dla niego odpowiedniego wsparcia, a także określania potencjału ucznia i doradzania mu dalszej ścieżki rozwoju.
C5	Rozwój kompetencji społecznych studentów, które wyrażają się w gotowości do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy.
C6	Zaprojektowanie przez studentów we współpracy z nauczycielem akademickim zadań, które zostaną zrealizowane w czasie praktyki zawodowej. Analiza i omówienie działań realizowanych przez studenta w czasie praktyk zawodowych. Łączenie teorii z praktyką.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	B2.W5, B3.W1, O.W15, O.W4, O.W5, O.W6, O.W7	zaliczenie na ocenę, projekt, kazus, prezentacja
W2	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;	B2.W6, B3.W1, O.W14, O.W15, O.W5, O.W6, O.W7	zaliczenie na ocenę, projekt, kazus, prezentacja
W3	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	B2.W7, B3.W1, B3.W2, O.W3	zaliczenie na ocenę, projekt, prezentacja
Umiejętności – Student potrafi:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U1	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;	B2.U6, B3.U1, B3.U2, O.U10, O.U11, O.U12, O.U2, O.U3, O.U4, O.U6, O.U7	bezpośrednia obserwacja studenta
U2	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	B2.U7, B3.U5, O.U10, O.U14, O.U3	bezpośrednia obserwacja studenta
U3	wyciągać wnioski z: - obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze, - obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów, - z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, - z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	B2.U3, B3.U1, B3.U2, B3.U3, B3.U4, B3.U5, B3.U6, O.U1	bezpośrednia obserwacja studenta
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;	B2.K1, B3.K1, O.K1, O.K2, O.K3, O.K5, O.K7	bezpośrednia obserwacja studenta
K2	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	B2.K4	bezpośrednia obserwacja studenta

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia	15
warsztat	15
przygotowanie do zajęć	5
przygotowanie projektu	5
przygotowanie prezentacji	5
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	5
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	5
przygotowanie do zaliczenia	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	60	2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) - studium przypadków.	W1, K1
2.	Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się (np.: dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, itp.) - przyczyny i przejawy trudności, zapobieganie, wczesne wykrywanie, pomoc i wsparcie.	W2, U1, U2, K1
3.	Dostosowanie procesu edukacyjnego do uczniów ze SPE oraz do uczniów z trudnościami w uczeniu się.	W2, U1, U2, K1
4.	Diagnoza nauczycielska i techniki diagnostyczne w pedagogice. Ocena funkcjonalna.	W1, W2, U1, U2, K1
5.	Doradztwo zawodowe w szkole - wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki własnego rozwoju.	W3, U2, K1
6.	Wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze, a także wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów.	U3
7.	Wnioski z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej, zespołu wychowawców klas, zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, logopeda, terapeuta, itp.), a także pracy bibliotekarza, wychowawcy w świetlicy, itp. Omówienie aktywności Samorzadu Uczniowskiego.	U3
8.	Analiza Kart obserwacji zajęć obserwowanych podczas praktyk zawodowych - wybrane aspekty pracy nauczyciela oraz zachowania ucznia.	U3
9.	Refleksyjna praktyka - analiza efektywności zrealizowanych przez studenta działań w ramach praktyki zawodowej, lekcji wychowawczych i/lub projektów edukacyjnych, np. "Moją pasją są studia" oraz "Studencka pomoc psychologiczno-pedagogiczna" (możliwa fotorelacja).	U3, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	zaliczenie na ocenę, projekt, kazus, prezentacja, bezpośrednia obserwacja studenta	Obecność na zajęciach (dozwolona jedna nieobecność, każda następna nieobecność obliguje studenta do wykonania zadania wskazanego przez osobę prowadzącą zajęcia). Aktywny udział i zaangażowanie na zajęciach. Wykonanie bieżących zadań wskazanych przez nauczyciela akademickiego. Samoocena studencka.
warsztat	projekt, kazus, bezpośrednia obserwacja studenta	Przedstawienie i omówienie Karty obserwacji zajęć. Realizacja i omówienie działań wychowawczych i/lub projektu edukacyjnego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Pozytywne zakończenie Pedagogiki dla nauczycieli - I i II.
Wskazane, by zajęcia z Pedagogiki dla nauczycieli III odbywały się równolegle z praktyką zawodową psychologiczno-pedagogiczną (30 godz.), gdyż treści tych przedmiotów są ze sobą ściśle powiązane i zintegrowane.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praktyki zawodowe (psychologiczno-pedagogiczne)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Studium Pedagogiczne UJ

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2026/27, 2027/28, 2028/29

Kod przedmiotu
SPUJZZPPS.13F.19561.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Pedagogika

Klasyfikacja ISCED
0111 Kształcenie

Okresy	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4, Semestr 5, Semestr 6	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zadaniami, które są charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz ze środowiskiem, w jakim one działają; poznanie organizacji, statutu i planu pracy szkoły, programu wychowawczo-profilaktycznego oraz programu realizacji doradztwa zawodowego oraz zasad zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
C2	Nabycie przez praktykantów umiejętności wyciągania wniosków: z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas (po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły na udział w pracach tych organów szkoły); z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.
C3	Nabycie przez studentów umiejętności planowania i realizacji zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych, a także analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk.
C4	Nabycie kompetencji społecznych, które wyrażają się gotowością praktykanta do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy i umiejętności.
C5	Stworzenie warunków do wykorzystania i integracji wiedzy z zakresu podstawowych pojęć psychologii, procesów rozwoju człowieka, procesów uczenia się, teorii spostrzegania społecznego i komunikacji w zdarzeniach pedagogicznych.
C6	Stworzenie warunków do refleksji i autorefleksji w zakresie nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji związanej z wykonywaniem obowiązków nauczyciela.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;	B3.W1, O.W8	zaliczenie
W2	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	B3.W2, O.W9	zaliczenie
W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	B3.W3, O.W11	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;	B3.U1, O.U1	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego
U2	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;	B3.U2, O.U1	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego
U3	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;	B3.U3, O.U1	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
U4	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;	B3.U4, O.U1	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego
U5	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;	B3.U5, O.U10, O.U15, O.U16, O.U2, O.U3, O.U4, O.U5, O.U6, O.U7, O.U8, O.U9	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego
U6	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.	B3.U6	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	B3.K1, O.K1, O.K2, O.K3, O.K7	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	30	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie projektu	5	
rozwiązywanie kazusów/analiza przypadków	10	
przygotowanie do zaliczenia	5	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ramowy program praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej zawarty został w autorskim "Dzienniczku praktyk". Podczas praktyki student realizuje m.in. następujące zadania: - Rozmowa z Dyrektorem Szkoły nt. specyfiki szkoły, sposobu jej funkcjonowania, organizacji pracy, bazy dydaktycznej, kadry, tradycji szkolnych, itp. - Zapoznanie się podstawową dokumentacją szkolną: statut szkoły, regulaminy, program wychowawczo-profilaktyczny, podstawa programowa, Standardy ochrony małoletnich, itp. - Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela - opiekuna praktyk oraz ich omówienie. - Asystentowanie i aktywna pomoc nauczycielowi podczas prowadzonych zajęć. Omówienie. - Zapoznanie się z pracą wychowawcy klasy (zadania, metody i formy oddziaływań wychowawczych, ocenianie zachowania, dokumentacja, itp.). - Opracowanie scenariusza godziny wychowawczej. Przeprowadzenie tych zajęć w obecności opiekuna praktyk lub wychowawcy klasy. Omówienie. - Analiza dzienników lekcyjnych, pedagoga, psychologa, logopedy oraz dzienników czynności dodatkowych; e-Dziennik. - Spotkanie z pedagogiem / psychologiem szkolnym. Rozmowa nt. organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. Analiza opinii z Poradni PP. - Obserwacja wybranych zajęć specjalistycznych (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacja, logopedia, terapia, itp.). Omówienie. - Wizyta w bibliotece szkolnej. Rozmowa z bibliotekarzem nt. roli i zadań biblioteki szkolnej. - Obserwacja zajęć opiekuńczych w świetlicy szkolnej. - Zapoznanie się z dokumentacją wychowawcy. Opracowanie scenariusza zajęć świetlicowych. - Przeprowadzenie zajęć dla grupy uczniów w obecności wychowawcy ze świetlicy. Omówienie. - Udział studenta w posiedzeniu Rady Pedagogicznej (za zgodą Dyrektora Szkoły). - Udział studenta w zebraniu z rodzicami (za zgodą wychowawcy klasy). - Obserwacja wybranej uroczystości szkolnej. - Obserwacja działających w szkole zorganizowanych grup uczniowskich (Samorząd Uczniowski, harcerstwo, dyskusyjny klub filmowy, itp.). - Opieka nad uczniami w czasie zajęć pozalekcyjnych (dyżur w czasie przerwy, wycieczka, zajęcia pozalekcyjne, itp.). - Zapoznanie się z podst. aktami prawnymi dot. oświaty (Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o Systemie Oświaty, Karta Nauczyciela, wybrane rozporządzenia).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, analiza przypadków, ćwiczenia przedmiotowe, praktyki zawodowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie, bezpośrednia obserwacja studenta przez opiekuna praktyk i/lub n-la akademickiego	Terminowe złożenie Dzienniczka Praktyk oraz pozostałej dokumentacji związanej z praktyką, która została wskazana w Dzienniczku.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Praktykę zawodową psychologiczno-pedagogiczną (30 godz.) można rozpocząć najwcześniej po ukończeniu i pozytywnym zaliczeniu zajęć z zakresu Psychologii oraz Pedagogiki I i II oraz Podstaw dydaktyki (możliwa realizacja we wrześniu). Praktyki zawodowe odbywają się w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Współczesne stosunki międzynarodowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.120.02116.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	uzyskanie wiedzy i umiejętności pozwalających na zrozumienie stosunków międzynarodowych i umiejętności przekazania ich studentom
C2	umiejętność prowadzenia debat i dyskutowania

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie definicje związane ze stosunkami międzynarodowymi jako odrębną dyscypliną naukową oraz jej związek z historią jako nauką	HIS_K1_W02, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
W2	zna i rozumie zależności między przeszłością a teraźniejszością, czynnikami społeczno-kulturalnymi a polityką i dyplomacją w odniesieniu do współczesnych stosunków międzynarodowych, z uwzględnieniem roli propagandy, dyplomacji publicznej i popularyzacji wiedzy	HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę.	HIS_K1_U01	zaliczenie na ocenę
U2	potrafi korzystać z IT multimedialnej i Internetu.	HIS_K1_U11	zaliczenie na ocenę
U3	potrafi zaprezentować wyniki swoich badań w sposób usystematyzowany i przejrzysty; potrafi wykorzystać współczesne techniki komunikacyjne.	HIS_K1_U04	zaliczenie na ocenę
U4	potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę i umiejętności.	HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce, w szczególności w pracy historyka i przy popularyzacji historii.	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę
K3	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego.	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K4	jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów.	HIS_K1_K02	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
konwersatorium	30
zbieranie informacji do zadanej pracy	20
przygotowanie do sprawdzianu/kolokwium	20
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	20

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
	90	3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie i zakres stosunków międzynarodowych	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
2.	Upadek ZSRR	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
3.	Stosunki ukraińsko-rosyjskie po 1991 r.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
4.	Konflikt arabsko-żydowski na Bliskim Wschodzie	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
5.	Arabska Wiosna	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
6.	Chiny w stosunkach międzynarodowych	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
7.	Unia Europejska i integracja europejska po 1989 r.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
8.	NATO po 1989 r. i perspektywy na przyszłość	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
9.	Ameryka Łacińska w stosunkach międzynarodowych	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
10.	Indie w stosunkach międzynarodowych	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4
11.	III RP we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Polska racja stanu	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, metoda projektów, burza mózgów

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	1.Obecność na zajęciach. Nadprogramowe nieobecności zaliczane są na zasadach ustalonych przez prowadzącego zajęcia i przedstawionych na pierwszych zajęciach. 2A. Kolokwium zaliczeniowe w formie pisemnej na zasadach ustalonych przez prowadzącego i przedstawionych na pierwszych zajęciach. 2B. Alternatywną formą zaliczenia, za zgodą prowadzącego, może być samodzielnie przygotowana praca zaliczeniowa, na zasadach ustalonych przez prowadzącego, przedstawionych na pierwszych zajęciach i przesłanych do studentek i studentów co najmniej na dwa miesiące przed terminem składania prac.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia i pamięć

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.120.04930.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi kategoriami perspektywy pamięcioznawstwa / badań nad pamięcią zbiorową/kulturową, a także wyrobienie w nich umiejętności stosowania tych kategorii do interpretacji zjawisk obecności przeszłości w teraźniejszości we współczesnym świecie.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	w ramach zajęć studenci zdobędą wiedzę na temat głównych koncepcji pamięci i terminologii (pamięć zbiorowa, pamięć kulturowa i komunikatywna, nostalgia, historia drugiego stopnia) i ich zastosowania w analizie kulturowej i historycznej.	HIS_K1_W03, HIS_K1_W09, HIS_K1_W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zajęcia mają na celu rozwój umiejętności krytycznej interpretacji zjawisk z zakresu polityki pamięci, postpamięci, upamiętaniania i historii stosowanej. Po zakończeniu zajęć ich uczestnicy powinni także potrafić wskazać i zastosować różne kryteria rozdzielające pamięć od historii we współczesnych refleksjach o przeszłości.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	precyzyjne formułowanie własnych myśli i opinii w mowie i piśmie.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03	zaliczenie na ocenę, esej
K2	zrozumienia różnorodności doświadczeń historycznych i sposobów ich wyrażania	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie prac pisemnych	30	
przygotowanie do zajęć	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Zajęcia organizacyjne; przedstawienie warunków zaliczenia i przebiegu zajęć, wprowadzenie w zagadnienie pamięci zbiorowej	K1
2.	2. Pamięć indywidualna, wspomnienia z dzieciństwa, mechanizmy zapamiętywania i zapominania, starzenie się a pamięć	W1, K1
3.	3. Wpływ wyobrażeń zbiorowych na indywidualne wspomnienia	U1, K1, K2
4.	4. Historia a pamięć zbiorowa, refleksja prosta i refleksja krytyczna o dziejach, rodzaje rozróżnień między pamięcią a historią	W1, U1, K1
5.	5. Społeczne ramy pamięci, Maurice Halbwachs i recepcja jego koncepcji	W1, U1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
6.	6. Typologia pamięci zbiorowej: pamięć komunikacyjna, kulturowa, pokoleniowa, pamięć funkcjonalna i magazynująca, pamięć wielokierunkowa	W1, U1, K2
7.	7. Miejsce pamięci jako kategoria badawcza i jego ewolucja.	W1, U1, K1
8.	8. Kanony pamięci zbiorowej, pamięć narodowa, apokryfy pamięci zbiorowej	W1, U1, K1
9.	9. Polityka historyczna: rozumienie pojęcia	W1, U1, K1, K2
10.	10. Postpamięć	W1, U1, K1, K2
11.	11. Tradycja i tradycja wynaleziona	W1, U1
12.	12. Problematyka moralna a pamięć zbiorowa: wina, przebaczenie.	W1, U1, K1, K2
13.	13. Podsumowanie i zakończenie zajęć.	U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, wykład konwersatoryjny, dyskusja, gra dydaktyczna, konsultacje

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej	Warunkiem uzyskania zaliczenia jest - zaliczenie ok. 10 krótkich kolokwiów "wejściowych" ze znajomości tekstów na początku zajęć - obecność na zajęciach (możliwe są max. 2 nieobecności; każda kolejna musi zostać odpracowana w postaci rozmowy podczas konsultacji) - przygotowanie eseju na temat wybranego lokalnego miejsca pamięci (jego opis oraz interpretacja) lub wybranej lektury: zadanie w trakcie semestru

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Historia współczesna (od 1989r.)

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.120.04884.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy na temat specyfiki życia społecznego w świecie współczesnym
C2	Kształtowanie umiejętności wyszukiwania i oceniania przemian dokonujących się w świecie współczesnym
C3	Budowanie świadomości zróżnicowania współczesnego świata i jego kontekstu historycznego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie specyfikę przemian społecznych dokonujących się we współczesnym świecie. Student rozumie w stopniu zaawansowanym specyfikę życia społecznego w epoce współczesnej (po 1989 r.), w zestawieniu z innymi epokami, poznanymi w toku kształcenia	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Student potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać informacje dotyczące historii współczesnej, wykorzystując różne źródła	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U11	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Student rozumie znaczenie wiedzy historycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz konieczność zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności w ich rozwiązaniu.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do sprawdzianu	30	
przygotowanie do ćwiczeń	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Społeczny wymiar polityki - kontestacja vs nieposłuszeństwo polityczne (nowoczesne formy oporu społecznego).	W1, U1, K1
2.	Etnicyzacja polityki – wojna etniczna, tendencje re-nacjonalizacyjne.	W1, U1, K1
3.	Sekularyzacja i postsekularyzm.	W1, U1, K1
4.	Obawa przed innością – zagrożenia migracyjne, problem wielokulturowości.	W1, U1, K1
5.	Miasto współczesne.	W1, U1, K1
6.	Wieś we współczesnym świecie	W1, U1, K1
7.	Zmiany demograficzne – depopulacja i starzenie się społeczeństwa	W1, U1, K1
8.	Współczesna rodzina, singlizacja, modele rodzin ponowoczesnych.	W1, U1, K1
9.	Merytokracja i prekariat czyli nowoczesny rynek pracy.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
10.	W okowach konsumeryzmu czyli nowoczesna kultura konsumpcji.	W1, U1, K1
11.	Medykalizacja życia społecznego– bio-polityka, choroby cywilizacyjne.	W1, U1, K1
12.	Społeczeństwo informacyjne - neotelewizja i nowe media.	W1, U1, K1
13.	Kultura wiedzy – zarządzanie wiedzą, muzealizacja.	W1, U1, K1
14.	Ekologia w życiu społecznym - wokół kryzysu klimatycznego	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne	Zakres wymaganego do egzaminu materiału obejmuje: treść wykładów oraz wskazanych pozycji ze spisu literatury

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa, dopuszczalne są dwie nieobecności w semestrze.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Dokument elektroniczny

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.120.04909.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z pojęciem dokumentu elektronicznego i związanymi z jego pojawieniem się wyzwaniami dla historyków i archiwistów. W czasie zajęć student poznaje różne definicje dokumentu elektronicznego i potrafi je od siebie odróżnić. Przekazuje mu się wiedzę z zakresu rodzajów dokumentów elektronicznych, ich mocy prawnej, składania podpisu elektronicznego i jego weryfikacji. Uświadamia się słuchaczom wagę składania podpisu elektronicznego i długotrwałego przechowywania i archiwizacji dokumentów elektronicznych. Zwraca się uwagę na istotność uzupełniania metadanych dokumentu elektronicznego. Wskazuje na pozytywne i negatywne skutki posługiwania się dokumentem elektronicznym ze szczególnym uwzględnieniem metodyki pracy historyka i archiwisty.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Definicję dokumentu elektronicznego, jej różne rozumienie w aspektach prawnych, archiwistycznych i informatycznych. Zna różnicę pomiędzy dokumentem klasycznym i dokumentem elektronicznym, potrafi wykazać pozytywne i negatywne skutki stosowania dokumentów elektronicznych. Zdaje sobie sprawę z nowych wyzwań odnoszących się do krytyki zewnętrznej i wewnętrznej dokumentu elektronicznego. Rozumie kwestię długotrwałego przechowywanie dokumentów elektronicznych i zapewnienia im trwałości i dostępności dla przyszłych pokoleń. Zna podstawowe formaty dokumentów i sposoby ich zapisu: tekstowe, graficzne i multimedialne stosowane współcześnie. Rozumie potrzebę dostosowania formatów i ich konwersji wraz z postępem technologicznym. Wie na czym polega zabezpieczanie dokumentów elektronicznych przed modyfikacją. Zna podstawowe algorytmy haszujące i ich rolę w zabezpieczaniu dokumentów. Zna zasady działania podpisu elektronicznego i rozróżnia ich rodzaje: podpis kwalifikowany, niekwalifikowany, osobisty, profil zaufany. Zna podstawowe centra certyfikacji w Polsce i potrafi określić swoje potrzeby w zakresie podpisu elektronicznego.	HIS_K1_W07	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Wskazać jakie pliki są dokumentem elektronicznym a jakie nimi nie są. Odróżnia poszczególne typy dokumentu elektronicznego w szczególności w świetle prawa polskiego. Potrafi złożyć podpis elektroniczny i zna jego moc prawną. Posiada umiejętność weryfikacji podpisanych cyfrowo dokumentów, w tym stwierdzenie ważności podpisu, braku modyfikacji dokumenty przez osoby trzecie. Zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności obywatela i urzędnika w zakresie bezpieczeństwa przechowywania certyfikatów, ich używania odwoływania i zgłaszania zaginięcia certyfikatu kwalifikowanego.	HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Posługiwania się dokumentem elektronicznym tak jak dokumentem klasycznym. Zdaje sobie sprawę z wagi prawnej posługiwania się podpisem kwalifikowanym. Ma świadomość bezpiecznego przechowywania certyfikatów, nadawania bezpiecznych haseł i pinów. Jest uprzedzony o próbach wyłudzenia informacji. Potrafi sam stworzyć dokument elektroniczny, podpisać go w różnych formatach (PADES, XADES), wie w jaki sposób zweryfikować dokument elektroniczny.	HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

konwersatorium	15
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	10
wykonanie ćwiczeń	15
samodzielne rozwiązywanie zadań komputerowych	10
przygotowanie się do sprawdzianu zaliczeniowego	10

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	1. Pojęcie dokumentu elektronicznego w polskim prawie, praktyce i archiwistyce.	W1, U1, K1
2.	2. Podstawowe pojęcia informatyczne stosowane odnośnie dokumentu elektronicznego.	W1, U1, K1
3.	3. Polski standard metadanych dokumentu elektronicznego według wytycznych NDAP (http://www.archiwa.gov.pl/images/stories/file/pdf/e-PL-0.1-2.pdf).	W1, U1, K1
4.	4. Historyczne i współczesne kodowania polskich znaków diakrytycznych używane w dokumentach tekstowych oraz sposoby ich prawidłowego rozpoznawania i konwersji (http://www.agh.edu.pl/ogonki).	W1, U1, K1
5.	5. Formaty dokumentów elektronicznych oraz ich prawidłowe wykorzystanie (Rafał Prinke, Standardy i formaty danych w digitalizacji zasobów archiwalnych i bibliotecznych, „Archeion”, 107 (2004), s. 219-236). a. tekstowe (txt, rtf, doc, docx, odt, pdf) b. graficzne (bmp, tiff, jpg, gif, png, djvu) c. dźwiękowe (wav, ogg, mp3, aac) d. multimedialne (mp4, avi, mkv, wmv)	W1
6.	6. Repozytoria i biblioteki cyfrowe w Polsce i na świecie.	W1, U1, K1
7.	7. Skanowanie i digitalizacja zasobów bibliotecznych i archiwalnych (oai:www.wbc.poznan.pl:266).	W1, U1, K1
8.	8. Podstawy praktycznej obróbki zeskanowych materiałów (GIMP).	W1, U1, K1
9.	9. Repozytoria wywiadów i innych nagrań dźwiękowych, archiwa historii mówionej (Audacity).	W1, U1, K1
10.	10.Sposoby zabezpieczania dokumentów elektronicznych przed modyfikacją (funkcje skrótu i ich zastosowanie praktyczne).	W1, U1, K1
11.	11.Kwalifikowany i niekwalifikowany podpis elektroniczny (GPG).	W1, U1, K1
12.	12.Weryfikowanie aktów prawnych podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym.	W1, U1, K1
13.	13.Dublin Core jako standard opisu dokumentu elektronicznego w polskich bibliotekach i archiwach cyfrowych.	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
14.	14.Historyczne i współczesne informatyczne nośniki danych, ich trwałość i sposoby testowania.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, ćwiczenia laboratoryjne, metody e-learningowe, ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie pisemne, zaliczenie na ocenę	Obecność na zajęciach i zaliczenie sprawdzianu końcowego.

Wymagania wstępne i dodatkowe

1. Obecność obowiązkowa.

Wykład z ochrony własności intelektualnej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka -	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.120.04885.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Nauki prawne
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0421 Prawo
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 15	1.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Po zakończonym kursie student posiada ogólną wiedzę z zakresu prawa własności intelektualnej (prawa autorskiego), ze szczególnym uwzględnieniem zasad wykorzystywania wyników cudzych prac intelektualnych podczas przygotowywania pracy dyplomowej oraz prowadzenia działalności naukowej i gospodarczej. Student zna zasady ochrony cudzej i własnej twórczości, reguły odpowiedzialności z tytułu naruszenia prawa autorskiego (plagiat), zasady korzystania z cudzych utworów w ramach dozwolonego użytku (np. cytat), zasady wykorzystywania rezultatow SI.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, w tym przede wszystkim prawa autorskiego na poziomie krajowym oraz międzynarodowym (w tym unijnym) z uwzględnieniem orzecznictwa (dotyczącego wybranych sporów sądowych mających znaczenie praktyczne), status autorskoprawny wytworów SI	HIS_K1_W10	zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	analizować regulacje (i ich interpretacje) z zakresu prawa autorskiego oraz klasyfikować stany faktyczne z którymi mają być łączone określone konsekwencje prawne (zasady odpowiedzialności z tytułu naruszenia tych praw, np. w przypadku plagiatu)	HIS_K1_U03, HIS_K1_U06	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego z uwzględnieniem zasad prawa własności intelektualnej.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04	zaliczenie pisemne

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	15	
analiza orzecznictwa	3	
analiza aktów normatywnych	4	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	6	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	2	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Ogólne pojęcia prawa własności intelektualnej, typologia praw własności intelektualnej, sposoby uzyskiwania ochrony, prowadzone rejestry i bazy w zakresie praw własności intelektualnej, znaczenie praw własności intelektualnej w działalności naukowej, gospodarczej, instytucji kultury; działalność organizacji i instytucji z zakresu własności intelektualnej; ogólne zasady ochrony praw własności intelektualnej.	W1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
2.	1) przedmiot prawa autorskiego i praw pokrewnych, m.in. omówienie zasad ochrony poszczególnych kategorii utworów, wyników badań naukowych, prac studenckich (zaliczeniowych, licencjackich, magisterskich), podręczników, 2) podmiot prawa autorskiego (współautorstwo, określenie kiedy i w jakim zakresie uczelnia nabywa prawa autorskie do utworów stworzonych przez studentów; utwory pracownicze) 3) treść prawa autorskiego (autorskie prawa osobiste i majątkowe), odpowiedzialność z tytułu naruszenie praw autorskich, w tym praw osobistych (ze szczególnym uwzględnieniem problematyki plagiatu) 4) dozwolony użytek (ze szczególnym uwzględnieniem form wykorzystywanych w nauce i edukacji np. cytat, dozwolony użytek osobisty, użytek szkolny) 5) prawa pokrewne	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie pisemne	zaliczenie pisemne - test jednorazowego wyboru oraz pytanie opisowe i/lub kazusowe. Do uzyskania zaliczenia wymagane jest uzyskanie min. 60 % pkt..

Mikrohistoria średniowiecza i wczesnej nowożytności

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
fakultatywny

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.120.17215.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest przedstawienie studentom wybranych aspektów składających się na życie religijne i społeczne epoki średniowiecza i epoki nowożytnej. Ukazanie dynamiki przemian zachodzących w ówczesnej religijności.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	Student zna i rozumie podstawowe aspekty składające się na życie religijne, kulturalne epoki średniowiecza i czasów nowożytnych. Potrafi dostrzec specyfikę krajów Europy Zachodniej i Europy Środkowo-Wschodniej.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W09	zaliczenie na ocenę, esej
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	omówić specyfikę kultury średniowiecznej i nowożytnej Europy, wykazać główne momenty przełomowe i ocenić ich znaczenie dla dziejów historii kultury.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U05, HIS_K1_U06, HIS_K1_U09, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę, esej
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	samodzielnego scharakteryzowania epoki średniowiecza i czasów nowożytnych, dokonać porównania specyfiki Europy Środkowo-Wschodniej i Europy Zachodniej	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę, esej

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
analiza problemu	30	
analiza źródeł historycznych	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W toku zajęć zostaną omówione zagadnienia składające się zarówno na szeroko pojmowana mikrohistorię epoki średniowiecza jak i czasów nowożytnych w odniesieniu do historii religijnej, społecznej i dziejów codzienności. 1. Wizja średniowiecznych cudów na przykładzie cudów św. Jacka i kultu madonn jackowych 2. Procesy i oskarżenia wobec ludności żydowskiej w epoce średniowiecza i czasów nowożytnych. 3. Pakty z diabłem 4. Dzieje dawnych bractw religijnych 5. Historia medycyny epoki średniowiecza i czasów nowożytnych 6. Leczenie zwierząt w epoce nowożytnej 7. Języki tajemne na przykładzie gwary przestępczej 8. Napady na miejsca sacrum w czasach nowożytnych 9. Dzieje przestępczości	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, analiza przypadków, rozwiązywanie zadań

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę, esej	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie pracy pisemnej na temat uzgodniony uprzednio z prowadzącym zajęcia oraz aktywny udział w zajęciach.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Historia religii i religijności

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Antropologia historyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAPS.120.04929.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	egzamin **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z historią religii światowych oraz z różnymi formami religijności.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Zna historię religii światowych oraz rozumie mechanizmy ich powstania i rozwoju, a także znaczenie jakie odegrały w dziejach społeczno-kulturowych poszczególnych cywilizacji.	HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	egzamin pisemny

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi krytycznie analizować zjawiska z zakresu historii historii religii i religijności.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U10	egzamin pisemny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do podjęcia dialogu międzyreligijnego oraz do refleksji nad rolą religii i religijności w poszczególnych okresach i regionach świata.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K06	egzamin pisemny

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
przygotowanie do egzaminu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Geneza i funkcje religii jako zjawiska społeczno-kulturowego.	W1, U1, K1
2.	Historia religii światowych: hinduizmu, buddyzmu, dźinizmu, konfucjanizmu, taoizmu, zaratusztrianizmu, judaizmu, chrześcijaństwa, islamu i sikhizmu.	W1, U1, K1
3.	Przyczyny i przebieg procesu sekularyzacji oraz powstawania współczesnych form religijności.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

burza mózgów, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Zdanie egzaminu pisemnego (test z pytaniami o charakterze otwartym dotyczącymi historii religii światowych oraz teorii religioznawczych)

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praktyka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Antropologia historyczna	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISAPS.120.00959.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres Semestr 6	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 90	**Liczba punktów ECTS** 5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobycie przez studentów praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych związanych z działaniem instytucji kultury lub instytucji wydawniczych, prowadzeniem projektów edukacyjnych, kulturalnych oraz aktywnością związaną z propagowaniem dziedzictwa kulturowego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	cele, metody i organizację pracy w instytucjach kultury zajmujących się tematyką historyczną	HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W10, HIS_K1_W12	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wykorzystać posiadaną wiedzę w działaniach edukacyjnych, promocyjnych lub wystawienniczych	HIS_K1_U04, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w interdyscyplinarnym zespole osób o zróżnicowanym doświadczeniu i różnych kompetencjach, terminowego i rzetelnego wykonywania powierzonych sobie zadań	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K06	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	90	
konsultacje	10	
przygotowywanie projektów	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 130	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Praktyki obejmują zapoznanie się z celami, strukturą organizacyjną oraz metodami pracy instytucji kultury zajmujących się tematyką historyczną. Student poznaje zasady funkcjonowania projektów edukacyjnych, promocyjnych lub wystawienniczych oraz sposoby upowszechniania dziedzictwa kulturowego. W trakcie praktyk rozwija umiejętność wykorzystania wiedzy historyczno-antropologicznej w działaniach skierowanych do różnych grup odbiorców. Nabywa również kompetencje związane z pracą w zespole interdyscyplinarnym, w tym odpowiedzialność za powierzone zadania, rzetelność ich wykonania oraz terminowość działań. Praktyka zawodowa odbywa się w wybranej przez studenta instytucji na podstawie umowy o praktykę. Zakres praktyk dotyczyć powinien działalności naukowej lub popularyzacyjnej w zakresie historii. Studenci realizują praktyki przede wszystkim w instytucjach muzealnych, wydawniczych, instytucjach kultury oraz bibliotekach.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

praktyka zawodowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Po zakończeniu osoba odpowiedzialna z ramienia instytucji za przebieg praktyki, zobligowana jest do wypełnienia dziennika praktyk lub wystawienia zaświadczenia wg stosownego wzoru, w którym wyszczególniony zostanie zakres realizowanych w ramach praktyki czynności oraz potwierdzony fakt zrealizowania zakładanych efektów uczenia się.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ukończony pierwszy rok studiów specjalizacji antropologia historyczna.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Emisja głosu i kultura języka

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.120.08267.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 15	1.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest poznanie w teorii i praktyce zasad prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu, umożliwiających ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku, na który narażony jest nauczyciel. Student poznaje podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady emisji głosu.
C2	Student poznaje cechy poprawnej fonacji, wykonuje ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne. Wypróbowuje praktyki mowy publicznej.
C3	Student poznaje język, jako narzędzie komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz prawidłowości i zakłócenia komunikowania spowodowane wadliwym posługiwaniem się środkami językowymi. Student poznaje formy komunikacji urzędowej (tradycyjnej i elektronicznej): formy grzecznościowe, etykieta w listach do różnych kategorii osób, podaniach, powiadomieniach itp.
C4	Student dąży do udoskonalenia umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim z adekwatnym posługiwaniem się terminologią przedmiotu; rozróżnia środki stylistyczne i typowe style użytkowe w polszczyźnie, skutecznie koryguje i eliminuje błędy językowe.
C5	Student porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, nabiera nawyku dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią dzięki stosowaniu etyki językowej. Szczczególnie pracując z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej.
C6	Student rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych: sztuka wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	Zasady prawidłowego posługiwania się głosem, higieny głosu oraz budowę i funkcjonowanie narządów mowy niezbędne przy wystąpieniach publicznych i w warsztatcie zawodowym nauczyciela-historyka.	C.W7, HIS_K1_W07, O.W12, O.W13	zaliczenie na ocenę
W2	podstawowe techniki i zasady pracy nad poprawnym, posługiwaniem się głosem;	C.W7, HIS_K1_W01, HIS_K1_W07, O.W13	zaliczenie na ocenę
W3	Potrafi wykonać podstawowe ćwiczenia rozluźniające, umożliwiające bezpieczne tworzenie głosu	C.W7, O.W12	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Posługiwać się efektywnie głosem w zakresie niezbędnym przy wykonywaniu zawodu nauczyciela. Chronić swój narząd mowy przed skutkami znacznego wysiłku edukacyjnego.	C.U7, HIS_K1_U01, HIS_K1_U10, HIS_K1_U12, O.U15, O.U16, O.U18	zaliczenie na ocenę
U2	Posługiwać sie poprawnie językiem polskim	C.U7, C.U8, O.U16	zaliczenie na ocenę
U3	Posługiwać się językiem i technikami prezentacji adekwatnymi do pracy z uczniem z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej.	C.U1, C.U3, C.U7, C.U8, O.U15, O.U2, O.U3	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	Modyfikować złe nawyki przy posługiwania się głosem zarówno u siebie jak i kolegów i uczniów.	C.K1, C.K2, HIS_K1_K04, O.K1	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K2	stałego rozwijania i doskonalenia własnych umiejętności głosowych oraz artykulacyjnych	C.K1, C.K2	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	15	
przygotowanie do zajęć	5	
wykonanie ćwiczeń	10	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 30	**ECTS** 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	W części teoretycznej zajęć podane zostaną wiadomości na temat budowy i funkcjonowania aparatu głosowo-wymawianiowego, profilaktyki schorzeń narządów mowy, a także wiedza na temat głównych mechanizmów retorycznych i strategii komunikacyjnych w wystąpieniach publicznych i kontaktach interpersonalnych	W1, U1, K1
2.	W części praktycznej przeprowadzone zostaną ćwiczenia: relaksacyjne, oddechowe, motoryki narządów mowy, prowadzenia głosu z wykorzystaniem rezonatorów, ćwiczenia artykulacyjne, oraz ćwiczenia praktyki mowy publicznej z umiejętnym wykorzystaniem intonacji, barwy i dynamiki głosu w emocjonalnym przekazie tekstu	W1, U1, K1
3.	Podstawowe wiadomości o procesie mówienia, budowie i działaniu aparatu głosowego oraz higienie głosu.	W2, W3, K2
4.	Ciało a głos - techniki rozładowywania zbędnych napięć, w tym podstawowe techniki pracy nad postawą ciała, motoryką artykulatorów, oddechem, bezpieczną fonacją i rezonansem.	W1, W2, W3, U1, U3, K2
5.	Znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela, szczególnie w sytuacji pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowe.	W1, U2, U3, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład konwersatoryjny, dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe, rozmowa nauczająca wykład informacyjny anegdota ćwiczenia mowy, inscenizacja, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Podstawą zaliczenia przedmiotu jest aktywność na zajęciach; wiedza jest weryfikowana w czasie kontaktu z prowadzącym (w rozmowie, dyskusji,eseju) oraz w postaci krótkich testów wiedzy. Umiejętności praktyczne które nabywa student w czasie zajęć weryfikowane są w wyniku przedstawienia ich grupie i oceniającemu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Realizacja od pierwszego roku studiów zajęć specjalizacji pedagogicznej (ścieżka nauczycielska), pozytywne zaliczenie na wcześniejszych latach studiów konwersatoriów dydaktycznych i nauczycielskich praktyk zawodowych. Obecność na zajęciach obowiązkowa dla studentów specjalizacji pedagogicznej.

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE

Praktyka archiwalna II stopnia

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
-

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISS.120.04912.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 60	5.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest rozwijanie nabytych przez studentów podczas praktyki I stopnia praktycznych umiejętności i kompetencji związanych z pracą w archiwach, zakłada większą samodzielność praktykanta

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zna i rozumie fachową terminologię w zakresie archiwistyki	HIS_K1_W02	zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	zna i rozumie aktualną działalność i ofertę współczesnych instytucji kultury, zachowujących spuściznę historyczną i popularyzujących źródła. Zna i rozumie znaczenia zachowania i przechowywania materiałów archiwalnych	HIS_K1_W12	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę z zakresu rozwiązywania problemów archiwalnych w zakresie opracowywania i udostępniania.	HIS_K1_U01	zaliczenie
U2	potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu archiwisty.	HIS_K1_U03	zaliczenie
U3	potrafi wykorzystać umiejętności za zakresu metodyki archiwalnej do pracy w archiwach	HIS_K1_U12	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do przestrzegania norm w pracy archiwisty zwłaszcza w zakresie ochrony danych osobowych.	HIS_K1_K01	zaliczenie
K2	jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, jak i ogólnego. Śledzi zmiany zachodzące w podejściu do materiałów archiwalnych i zasad ich przechowywania oraz udostępniana	HIS_K1_K04	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
praktyka	60	
zbieranie informacji do zadanej pracy	40	
studiowanie literatury wskazanej przez prowadzącego zajęcia	40	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 140	**ECTS** 5.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Przepisy BHP w archiwum	U1
2.	Praca pod kontrolą opiekuna praktyki zgodna z ramowym programem praktyk (zamieszczonym na stronie Instytut Historii; zakres prac zależy od specyfiku archiwum lub Oddziału, w któym odbywana jest praktyka)	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

praktyka zawodowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Zaliczenie praktyki odbywa się w oparciu o zaświadczenie o pozytywnym ukończeniu praktyki wystawione przez opiekuna praktyki oraz wypełnioną kartę praktyki, oraz oświadczenie studenta o zapoznaniu się ze wskazaną literaturą, które jest weryfikowane przez uczelnianego opiekun praktyk w formie ustnej przed wpisaniem zaliczenia do systemu USOS.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obowiązkowe 60 h do realizacji w wybranym archiwum zakładowym, państwowym lub kościelnym, pod opieką zatrudnionego w instytucji archiwisty.

Zawodowa praktyka ciągła z nauczania historii w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.120.08423.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	nabycie praktycznych umiejętności prowadzenia lekcji historii w szkole podstawowej
C2	stosowanie w praktyce metod i środków nauczania
C3	wykorzystanie umiejętności planowania zajęć
C4	praca z zespołem uczniowskim i nauczycielskim

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zasady nauczania i popularyzacji wiedzy na poziomie szkoły podstawowej	D2.W1, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, O.W15, O.W3	zaliczenie
W2	zna pojęcia i terminy historyczne i potrafi je dostosować do wieku uczniów	HIS_K1_W02, HIS_K1_W03, HIS_K1_W04, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12, O.W1, O.W12, O.W2, O.W3, O.W6	zaliczenie
W3	zna środki nauczania i rozumie znaczenie ich stosowania	HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08	zaliczenie
W4	zna metody i techniki nauczania w szkole podstawowej	D2.W2, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W07, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12, O.W1, O.W15, O.W2, O.W4	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	stosować w praktyce terminologię historyczną i dydaktyczną	D2.U1, D2.U3, HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U05, HIS_K1_U10	zaliczenie
U2	skutecznie przekazywać znanymi sobie środkami i metodami wiedzę historyczną uczniom szkoły podstawowej	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, HIS_K1_U09, O.U10, O.U15, O.U5, O.U6	zaliczenie
U3	określać cele nauczania, przewidywać osiągnięcia uczniów, właściwie komponować lekcję	D2.U1, D2.U3, HIS_K1_U01, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, HIS_K1_U10, HIS_K1_U11, O.U13, O.U18	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w zespole nauczycielskim i uczniowskim	HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, O.K7	zaliczenie
K2	do przestrzegania zasad i norm etycznych	D2.K1, HIS_K1_K01, HIS_K1_K03, HIS_K1_K05, O.K1	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

praktyka	30
przygotowanie dokumentacji	30
przygotowanie do zajęć	30

Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się dla przedmiotu**
1.	W ramach praktyk: 1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły /placówki/; w szczególności student poznaje: a) zadania charakterystyczne dla placówki danego typu; b) środowisko działania szkoły; c) statut szkoły; d) program rozwoju szkoły; e) program pracy wychowawczej; f) program działań profilaktycznych; g) organizację szkoły; zasady bezpieczeństwa i reagowania na zagrożenia na terenie szkoły; h) rolę i zadania działających w szkole społecznych organów. 2. Zapoznanie się z pracą wychowawcy klasy; w szczególności student poznaje: a) zadania wychowawcy związane z prowadzeniem grupy uczniowskiej; b) zadania opiekuńcze wychowawcy klasy; c) zadania wychowawcy związane z koordynacją pracy innych nauczycieli uczących w jego klasie; d) ocenianie zachowania uczniów, kryteria; e) specyfikę godzin do dyspozycji wychowawcy. 3. Obserwacja i prowadzenie godzin do dyspozycji wychowawcy. 4. Obserwacja rady pedagogicznej, zespołów wychowawczych lub innych doraźnych ciał tego rodzaju 5. Uczestnictwo w pozalekcyjnych działaniach opiekuńczo – wychowawczych nauczycieli, w tym dyżurach na przerwach międzylekcyjnych, zorganizowanych wyjściach grup uczniowskich. 6. Zapoznanie się z pracą pedagoga szkolnego. 8. Obserwacja spotkań z rodzicami. 9. Uczestnictwo w spotkaniach rady rodziców i samorządu uczniowskiego. 10. Współpraca z działającymi w szkole zorganizowanymi grupami młodzieży. O formach i wzajemnych proporcjach realizacji poszczególnych wyżej wymienionych elementów praktyki decyduje nauczyciel-opiekun i dyrekcja szkoły, przy obowiązku zbilansowania przepracowanych godzin.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

konsultacje, metoda projektów, Metoda praktyczna

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Niezbędnym warunkiem zaliczenia praktyki jest samodzielne przeprowadzenie przez studenta minimum 16 lekcji przedmiotu Historia, albo innych przedmiotów pokrewnych, nauczanych w danej szkole. Otrzymanie pozytywnej oceny od nauczyciela opiekuna praktyk, dostarczenie kierownikowi praktyk pedagogicznych dokumentacji w postaci uwag po obserwacjach lekcji, konspekty samodzielnie przeprowadzonych lekcji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

- Realizowanie specjalizacji (ścieżki) nauczycielskiej.
- Zaliczenie z przedmiotu: Dydaktyka w szkole podstawowej.
- Uczestnictwo w praktyce obowiązkowe.

Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

Zawodowa praktyka ciągła z nauczania WOS w szkole podstawowej

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia	**Cykl kształcenia** 2026/27
Ścieżka Ścieżka: Nauczycielska	**Rok realizacji** 2028/29
Jednostka organizacyjna Wydział Historyczny	**Kod przedmiotu** UJ.WHHISNS.120.08424.26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	**Języki wykładowe** polski
Forma studiów studia stacjonarne	**Dyscypliny** Historia
Profil studiów ogólnoakademicki	**Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia
Obligatoryjność obowiązkowy	

Okres Semestr 6	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** zaliczenie **Forma prowadzenia i godziny zajęć** praktyka: 30	**Liczba punktów ECTS** 2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę	E2.W1, E2.W3, HIS_K1_W06, HIS_K1_W12, O.W3, O.W9	zaliczenie
W2	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole	E2.W3, HIS_K1_W02, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie
W3	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;	E2.W2, E2.W3, HIS_K1_W02, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08, HIS_K1_W12	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	E2.U2, HIS_K1_U01, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12, O.U12, O.U14, O.U7	zaliczenie
U2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć; skutecznie przekazywać znanymi sobie środkami i metodami wiedzę historyczną i społeczną uczniom szkoły podstawowej	E2.U1, E2.U2, E2.U3, HIS_K1_U01, HIS_K1_U02, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, HIS_K1_U11, HIS_K1_U12	zaliczenie
U3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk, określać cele nauczania, przewidywać osiągnięcia uczniów,właściwie komponować lekcję	E2.U1, E2.U2, HIS_K1_U03, HIS_K1_U04, HIS_K1_U07, HIS_K1_U12, O.U8	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	pracy w zespole nauczycielskim i uczniowskim	E2.K1, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K06, O.K7	zaliczenie
K2	do przestrzegania zasad i norm etycznych	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, O.K1, O.K2	zaliczenie
K3	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	E2.K1, HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05, HIS_K1_K06, O.K1, O.K2, O.K3	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć

praktyka	30	
przygotowanie raportu	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Na obecności praktykanta w szkole składać się mogą następujące formy aktywności – konsultacje z opiekunem; – lekcje samodzielnie prowadzone przez praktykanta i ich omówienie – hospitacje lekcji prowadzonych przez innych praktykantów (jeśli w tej szkole jest kilku praktykantów); – przygotowanie i sprawdzenie sprawdzianów pisemnych (stosowanie kryteriów oceniania, recenzowanie); – udział w zajęciach pozaklasowych i pozalekcyjnych (koła zainteresowań, douczanie i inne); – udział w życiu szkoły (konferencje, zebrania, szkolenia, uroczystości szkolne); – zapoznawanie się z takimi aspektami pracy jak: prowadzenie dokumentacji, doskonalenie zawodowe, dokształcanie, zasady awansu zawodowego, przepisy regulujące zatrudnienie i postępowanie nauczycieli, praca zespołów przedmiotowych, współpraca z doradztwem pedagogicznym i metodycznym itp.; – zapoznawanie się z działalnością szkoły, jej wyposażeniem (biblioteka, pracownie), z programem szkoły i planowaniem pracy oraz zasadami rozliczania czasu pracy nauczycieli. Studenci mogą brać udział w wycieczkach, organizować zwiedzanie zabytków lub lekcje muzealne, ale nie mogą być jedynymi opiekunami młodzieży poza murami szkoły (młodzieży musi także towarzyszyć etatowy nauczyciel).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

metoda projektów, konsultacje, Metoda praktyczna

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka	zaliczenie	Niezbędnym warunkiem zaliczenia praktyki jest samodzielne przeprowadzenie przez studenta minimum 16 lekcji przedmiotu, albo innych przedmiotów pokrewnych, nauczanych w danej szkole. Otrzymanie pozytywnej oceny od nauczyciela opiekuna praktyk, dostarczenie kierownikowi praktyk pedagogicznych dokumentacji w postaci uwag po obserwacjach lekcji oraz konspektów samodzielnie przeprowadzonych lekcji.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Uzyskanie zaliczenia z przedmiotu Dydaktyka WOS w szkole podstawowej
Zgodnie z zaleceniem Stałej Senackiej Komisji ds. Nauczania, wydanym w dniu 13.02.2024 r. informujemy w sylabusach przedmiotów implikujących kontakty studenta z osobami małoletnimi, iż: "Warunkiem dopuszczenia do udziału w zajęciach jest wykonanie przez studenta obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 2-8 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o

przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym."

Podstawowe pojęcia i problemy społeczno-ekonomiczne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Nauczycielska

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISNS.120.04895.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** konwersatorium: 30	3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu historii gospodarczej, teorii ekonomicznych, pojęć ekonomicznych oraz ludzi sukcesu w biznesie.
C2	Rozwijanie umiejętności własnej oceny powyższych zagadnień

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W1	zna i rozumie w sposób pogłębiony i uporządkowany wybrane działy historii gospodarczej i ekonomii; zna i rozumie fachową terminologię na rozszerzonym poziomie w zakresie nauk historycznych (historia gospodarcza) oraz podstawy takiej terminologii w szeroko rozumianych naukach ekonomicznych; zna i definiuje podstawowe pojęcia ekonomiczne; potrafi scharakteryzować najważniejsze doktryny i szkoły ekonomiczne; potrafi podać najważniejszych teoretyków ekonomii, scharakteryzować ich działalność, poglądy i najważniejsze publikacje; zna i rozumie zaawansowane zagadnienia z historii gospodarczej przynajmniej w odniesieniu do jednej epoki historycznej i jednego systemu społeczno-gospodarczego (feudalizm, kapitalizm, socjalizm) w związku z wybraną specjalizacją badawczą; zna i rozumie ekonomiczne relacje zachodzące między przeszłością, a wydarzeniami bieżącymi; zna i rozumie przedmiot historii gospodarczej, ekonomii oraz metodologii historii gospodarczej; zna i rozumie różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka gospodarczego właściwe dla badanej epoki; zna i rozumie wiedzę pozwalającą na krytykę, analizę i interpretację źródeł historycznych przydatnych w historii gospodarczej, pisanych i innych (materialnych niepisanych); zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii gospodarczej i ekonomii; rozumie zastosowanie różnorodnych metod w pracy historyka gospodarczego; zna i rozumie, że badania i debaty historyczne na temat stosunków społeczno-gospodarczych są procesem stałym, który niesie ze sobą zmiany i rozwój poglądów; zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różnice stanowisk w naukach historycznych i ekonomicznych; zna i rozumie metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historyczno-gospodarczych przynajmniej z jednego języka nowożytnego obcego i tłumaczenia tekstów źródłowych; zna i rozumie sposoby działalności i aktualną ofertę współczesnych instytucji i organizacji ekonomicznych, a zwłaszcza instytucji zachowujących spuściznę historyczno-gospodarczą i upowszechniających wiedzę ekonomiczną (np. Centrum im. Adama Smitha, Narodowy Bank Polski); zna dawnych i współczesnych ludzi biznesu, którzy odnieśli sukces ekonomiczny i mieli istotny wpływ na zmiany społeczno-gospodarcze.	HIS_K1_W01, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06, HIS_K1_W08	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę historyczną i ekonomiczną; potrafi krytycznie ocenić swoją wiedzę historyczno-gospodarczą i umiejętności z zakresu z zakresu ekonomii, obejmujące analizę danych ekonomicznych, prognozowanie trendów gospodarczych, podejmowanie decyzji finansowych, zarządzanie finansami osobistymi; rozumie funkcjonowania gospodarki jako całości, w tym wpływ polityki gospodarczej na wzrost gospodarczy, inflację i bezrobocie.	HIS_K1_U01, HIS_K1_U10	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K1	jest gotów do przestrzegania norm etycznych w nauce i działalności ekonomicznej, w szczególności w pracy historyka oraz w życiu codziennym jako uczestnika rynku (konsument, klient, pracownik, pracodawca); jest gotów do uznawania i zaakceptowania różnic poglądów ekonomicznych, zwłaszcza w zakresie roli państwa w gospodarce i swobody działalności gospodarczej; jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i ekonomicznego Polski oraz szanowania roli historii gospodarczej w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych; jest gotów do swego ciągłego rozwoju fachowego, zwłaszcza w zakresie funkcjonowania gospodarki w przeszłości i obecnie; jest gotów do podejmowania prób popularyzacji wiedzy z zakresu historii gospodarczej i ekonomii; jest gotów do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków z historii gospodarczej, zwłaszcza z kryzysów gospodarczych.	HIS_K1_K01, HIS_K1_K02, HIS_K1_K03, HIS_K1_K04, HIS_K1_K05	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
konwersatorium	30	
przygotowanie do zajęć	60	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90	**ECTS** 3.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Gospodarka europejska wczesnego Średniowiecza. Feudalizm. Powstanie i organizacja wielkiej własności ziemskiej	W1, U1, K1
2.	Rozwój i kryzys gospodarki europejskiej w Średniowieczu (XIII w.-połowa XV w.).	W1, U1, K1
3.	Gospodarka w dobie wielkich podróży transoceanicznych w XV-XVI w.	W1, U1, K1
4.	Gospodarka europejska w latach 1600-1750.	W1, U1, K1
5.	W epoce absolutyzmu w XVIII w. Kameralizm. Fizjokratyzm. Rewolucja przemysłowa w Anglii.	W1, U1, K1
6.	Gospodarka światowa w XIX w. (do 1873 r.)	W1, U1, K1
7.	Kapitalizm 1873-1914	W1, U1, K1
8.	I wojna światowa i powojenna rekonstrukcja. Wielki kryzys gospodarczy	W1, U1, K1
9.	Odbudowa gospodarki po wielkim kryzysie (1932-1939)	W1, U1, K1

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
10.	II wojna światowa. Powojenna rekonstrukcja	W1, U1, K1
11.	Druga połowa XX – kraje kapitalistyczne	W1, U1, K1
12.	Druga połowa XX w. – kraje socjalistyczne	W1, U1, K1
13.	Druga połowa XX w. – Japonia, kraje rozwijające się	W1, U1, K1
14.	Gospodarka na przełomie XX i XXI w.	W1, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

ćwiczenia przedmiotowe

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
konwersatorium	zaliczenie na ocenę	Warunkiem zaliczenia konwersatorium będzie obecność i aktywność na zajęciach oraz kontrolowana na bieżąco znajomość literatury i problematyki zajęć

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Warsztat historyka - archiwisty - projekty badawcze.

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
Historia

Ścieżka
Ścieżka: Archiwistyczna

Jednostka organizacyjna
Wydział Historyczny

Poziom kształcenia
pierwszego stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Obligatoryjność
obowiązkowy

Cykl kształcenia
2026/27

Rok realizacji
2028/29

Kod przedmiotu
UJ.WHHISAS.120.19429.26

Języki wykładowe
polski

Dyscypliny
Historia

Klasyfikacja ISCED
0222 Historia i archeologia

Okres	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się	Liczba punktów ECTS
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** projekt: 30	4.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	1. Zapoznanie studentów z zasadami tworzenia projektów naukowych
C2	2. Rozwinięcie praktycznych umiejętności analizy źródłowej przez prace nad wybranymi dokumentami w języku polskim z Metryki Koronnej z XVI i XVII wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zasady tworzenia projektów badawczych dotyczących epoki staropolskiej	HIS_K1_W02	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	specyfikę źródeł staropolskich w szczególności wytworzonych przez kancelarię królewską	HIS_K1_W01	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	stworzyć koncepcję projektu edytorskiego, potrafi samodzielnie zdobywać i utrwalać wiedzę w dyscyplinie historia i w obszarze swoich zainteresowań	HIS_K1_U03, HIS_K1_U05	zaliczenie na ocenę
U2	wykorzystać dostępne pomoce i narzędzia edytorskie, potrafi stosować kluczowe elementy warsztatu historyka	HIS_K1_U01, HIS_K1_U03	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	jest gotów do docenienia dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, zwłaszcza w aspekcie epoki staropolskiej, szanowania roli historii w kształtowaniu lokalnych i szerszych więzi społecznych oraz przeciwdziałania stereotypom	HIS_K1_K04	zaliczenie na ocenę
K2	jest gotów do podejmowania działań w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej odnośnie epoki staropolskiej oraz przedsiębiorczego rozwiązywania wyzwań w życiu zawodowym i społecznym	HIS_K1_K01	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
projekt	30	
przygotowanie do zajęć	10	
przygotowanie wystąpienia ustnego	20	
przygotowanie prezentacji	30	
studiowanie literatury lub materiałów wskazanych przez prowadzącego zajęcia	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 120	**ECTS** 4.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Studenci zapoznają się z przykładowymi, funkcjonującymi projektami badawczymi, ze sposobem ich tworzenia, strukturą, możliwościami ubiegania się o granty badawcze	W1, U1
2.	Rozwinięcie praktycznych umiejętności analizy źródłowej przez prace nad wybranymi dokumentami w języku polskim z Metryki Koronnej z XVII wieku	W1, W2, U1, U2, K1, K2

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

analiza tekstów, metoda projektów, analiza przypadków, udział w badaniach

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
projekt	zaliczenie na ocenę	Aktywna obecność na zajęciach. Dopuszczalne 2 nieobecności w ciągu semestru. Zaliczenie kolejnych etapów prac nad projektem/projektami badawczo-archiwalnym prowadzonymi indywidualnie lub w grupach

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa. Aktywna obecność na zajęciach. Dopuszczalne 2 nieobecności w ciągu semestru. Zaliczenie kolejnych etapów prac nad projektem/projektami badawczo-archiwalnym prowadzonymi indywidualnie lub w grupach. Warsztat dla studentów archiwistyki.

Historia sztuki europejskiej: nowoczesność i współczesność

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia **Ścieżka** - **Jednostka organizacyjna** Wydział Historyczny **Poziom kształcenia** pierwszego stopnia **Forma studiów** studia stacjonarne **Profil studiów** ogólnoakademicki **Obligatoryjność** obowiązkowy	**Cykl kształcenia** 2026/27 **Rok realizacji** 2028/29 **Kod przedmiotu** UJ.WHHISS.120.19369.26 **Języki wykładowe** polski **Dyscypliny** Historia **Klasyfikacja ISCED** 0222 Historia i archeologia

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 6	zaliczenie na ocenę **Forma prowadzenia i godziny zajęć** wykład: 30	2.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kursu jest zapoznanie studentów z przemianami zachodzącymi w sztuce na przestrzeni XIX-XXI wieku

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	**Efekty w zakresie**	**Kierunkowe efekty uczenia się**	**Metody weryfikacji**
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	chronologię dziejów sztuki w XIX-XXI wiekach	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
W2	student zna specyfikę i najważniejsze osiągnięcia kolejnych epok w dziejach sztuki XIX-XXI wieku	HIS_K1_W01, HIS_K1_W02, HIS_K1_W04, HIS_K1_W05, HIS_K1_W06	zaliczenie na ocenę
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozpoznać dzieła reprezentatywne dla kolejnych epok i kręgów sztuki XIX-XXI wieków oraz scharakteryzować ich znaczenie (w zakresie uwzględnionym na wykładzie)	HIS_K1_U12	zaliczenie na ocenę
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	do wykazania niezależności myślenia i wyciągania wniosków oraz krytycznej oceny i interpretacji świadectw przeszłości.	HIS_K1_K06	zaliczenie na ocenę

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć	
wykład	30	
samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	30	
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 60	**ECTS** 2.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Klasycyzm i romantyzm 2. Historyzm w architekturze 3. Akademizm 4. Realizm 5. Impresjonizm i postimpresjonizm 6. Symbolizm, secesja, wczesny modernizm 7. Narodziny i rozwój awangardy 8. Sztuka społecznie zaangażowana i sztuka w systemach totalitarnych I połowy XX wieku. 9. Przemiany w architekturze I połowy XX wieku 10. Kierunki abstrakcyjne i neoawangardowe po II wojnie światowej 11. Postmodernizm w sztukach plastycznych 12. Nowe zjawiska w sztuce lat 90. 13. Późny modernizm, postmodernizm i dekonstruktywizm w architekturze 14. Sztuka i architektura po roku 2000. 15. Najważniejsze muzea i instytucje prezentujące sztukę XX i XXI wieku.	W1, W2, U1, K1

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	zaliczenie na ocenę	Zaliczenie testu zamkniętego - pytania dotyczące zagadnień omawianych podczas wykładów